

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عبدالغفور لبوال

Download from: aghalibrary.com

هغه ڪتابونه چي سمسور ووبپاڻي پر ليڪه ڪري او يا بي پر
ليڪه ڪوي، نور ڇوڪ بي
پر ليڪه ڪول اجازت نه لري

WWW.SAMSOOR.COM

WWW.SAMSOOR.COM

سلام!

عجيبې ورځې دي.

ژوند د يوې ماتې مينې، د گېډې غم، سياست او کار تر منځ سرگردانه دی.

باد را الوتی؛ خو ستا له تورو زلفو سره لوبې نه کوي، باد سرونه ريبي، باد په قهر دی او پسرلی د اضطراب په ځنگله کې کولې باسي.

نبکلا د رسمونو، رواجونو او تاويل و ماويل په بوږبوکيو کې راگېره ده او عشق تر ټولو غريب دی. ستا د سترگو مهرباني مې هېره ده، ته مې اوس هم په زړه کې اوسې؛ خو د يوه درد په څېر، د يوې څړيکې په شان.

تر هغه پخوا چې تا ووينم، له تا سره مې مينه وه؛ ځکه ما ټول عمر له داسې چا سره مينه کوله، چې زه پرې گران يم، زه ځکه په تا گران يم، چې (زه) يم او دا نگه مينه ده، زه دې په همدې له هر څه اېستلی يم. د همدې لپاره زما ټوله شاعري ستا لپاره ده؛ بلکې ته زما ټوله شاعري يې.

دادی د ژوند شپږ دېرشم پسرلی مې د زخمي سترگو له مخې تېرېږي او ته، چې زما ټوله شاعري يې، لاهم له ما څخه خپه يې او زه خپل ټول شعرونه، چې ستا لپاره دي، يو ځل بيا راغونډوم او خپروم يې.

لمر پر باران وهلو پانور او خوت، زما د خونې پر بنسټه خو شاخکي راوړغېدل، او ته مې مخې ته ودریدې، نن مې ټوله ورځ ستا په هکله فکر کاوه، د کار خونه مې يو ځل د تالندې په

برېښنا رڼا شوه، ما گومان کاوه چې ته به وځاندي، خوداسې نه وشول، د کمپيوټر پر پرده مې ددې کتاب وروستی شعريو ځل بيا وکوت، کتاب پوره شو، خو ته لاهم نه يې... دا هرڅه ستا لپاره دي.

زما ټوله شاعري زما ټول ليونتوب دی، ليونتوب! ستا لپاره، د وطن لپاره او د انسان د درد لپاره، له جگړې سره زما د ټولې کرکې لپاره او له جگړه مارانو څخه زما د ټول نفرت لپاره، بس په ما کې همدومره ليونتوب ځاييږي.

ته پوهېږې چې زما ټوله شاعري ستا لپاره ده، او همدې ته دومره مغروره کړې، چې زه دې هېر کړم، هغه (زه) چې پر تا ډېر گران وم.

عجيبې شپې دي

ستوري شته، خو هر وخت چې سپوږمۍ گرده شي نو وريخ راشي، سپوږمۍ نه ښکاري او باران، زما د خوب د کوټې پر بام اتني کوي، زه د څاڅکوله پایکوټۍ څخه خوند اخلم مگر سترگې مې نه پټېږي، چې تا په خوب ووينم. دا مې نه ده هېره، چې سپينه، گرده سپوږمۍ ستا ډېره خونېږي.

هغه شيبې چې د باران د څاڅکو او لامده بام جگړه اورم، د خپلې ټولې شاعرۍ په هکله فکر کوم هغه چې ټوله ستا لپاره ده - آيا دا په دې ارزي چې بيا يې خپره کړم؟

ظالمه زمانه ده، ځينې خلک دا نه مني چې يو شاعر دې خپلې گراني مينې ته دومره ډېره شاعري وکړي، ځکه خودا ټوله بيا خپروم او دوی ته زور ورنښيم، ايله به پوه شي، چې ته څومره گرانه يې! څومره ښکلې يې او څومره درېسي سوزم...

نه پوهېرم، تاته به زما د ټولې شاعرۍ، ليکه تر کومه
وغځېږي، خو درد دادى، چې ستاله سترگو، زما ټوله شاعري
لکه يو څاڅکى اوبنکه را ورغړي او په ليووني گريوان کې ورکه
شي.

ته هېڅکله نه پوهېږي، چې زما لپاره هر څه همدا شاعري
ده، دا چې ټوله ستا لپاره ده.
گوره!

زما د ژوند ډېرې خوږې شېبې، ټولې خوشالۍ، وياړونه،
غمونه او عاطفې د شاعرۍ په کرښو کې پټې دي او بيا دا ټولې
کرښې ستا لپاره دي، خو چې کله زه خپله ټوله شاعري درته ياده
کړم، نو ته راته ووايي:

«يوازې خيال او تصور؟!»

زه نه غواړم يوازې په خيال او تصور کې ژوند وکړم
او ستا لپاره يوازې په خيالونو کې ژوندۍ و اوسم...
همدومره سرسري او سوړ چلند!

مگر ته نه پوهېږي چې د شاعر لپاره خيال او تصور څه
مانا؟!

د شاعر لپاره، هغه څوک هر څه دى، چې په خيال او تصور
کې يې اوسي، ته ځکه زما ټوله شاعري يې چې ته زما هر څه يې.
هڅه مه کوه، چې ما د واقعيتونو په ډبرو وولې او راوښم مې
کړې، ځکه زه همدا يم، ما ټول عمر په خيال او تصور کې ژوند
کړى دى، اخر د خداى لپاره، زه يو شاعر يم.

عجيبې شېبې دي!

د زړه زرگونه څاڅکي وينه سترگو ته راشي او د شاعر يو
څاڅکى اوبنکه شي ډېرې اوبنکې را ورغړي او په ليووني

گريوان کې ورکې شي، چې يوه شاعرانه کلمه ترې جوړه شي:
(شعر نه دی دا خوناب د زخمي زړه دی...)

خو ته! ډېره سره، ډېره بې پروا، ووايي!

«يوازې خيال او تصور !!»

يو چا ويلې و، سړکال پسرلي دومره ښکلی دی لکه د شاعر
معشوقه او ته، ما همدا سې مقام ته رسولې يې، ته اوس د
ښکلا نښه يې، هر څه ښايي او وه ځله د ښايستونو په ملکوتي
ډنډ کې ومينځل شي، چې بياله تاسره د تشبیه کېدو وړتيا
و مومي، ځکه ته خود شاعر معشوقه يې!

خو ته په خپل دې مقام خبره نه شوي.

تا زما د ټولې شاعرۍ قدر ونه پېژانده، زما د ټولې شاعرۍ،
چې ستا لپاره ده، بلکې ته زما ټوله شاعري يې.
ددې کرښو گرانه لوستونکيه!

دا کتاب ولوله!

دا زما ټوله شاعري ده، ته يې ولوله او بيا راشه چې زه او ته
سره خبرې وکړو!

بيا نو ته راته ووايه، چې هغه ولې له مانه خپه ده؟

ولې وايي چې يوازې خيال او تصور؟!

ته بيا زما له خوا ورته ووايه، چې:

((ته زما ټوله شاعري يې!))

عبدالغفور لېوال

کابل

۱۳۸۸ د پسرلي پېنځه څلورېنښتمه ورځ

مکتبی

د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شپې
قصيده مې پخه کړې
گرځومه کوزړې
ځوان مريد د څرخي پير يم
رنگ دې ورک شي کوډې نه کړم
کوډې باسم
بند بختونه خلا صومه
دمينو زړو ريبا ريم
شکرانه مې يا مميز دي يا توتان دي يا مری
څوک د سمال راته خامک کړي
څوک راجوره کړي خولی
د بر کلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شپې
نجوني گردې رانه تاو وي

تاويزونه رانه غواڙي
ملا تل راته په قاروي
سل ڪو پرونه راته وايي
خو پروا يي ڏيره نه ڪرم
خدايزده ولي
د ڪوز ڪلي په زلميو باندې گران يم
ما ته راز د دوي مالوم دي
يو د خان په لور مين دي
بل لڀڻي د ملا صايب لمسي
د بر ڪلي صايب زاده يم
يو مې آس يوه شري
د شنډ توت ڇڏي ته ناست يم
شنډو بنحو ته تاويز ڪرم
ماشومان له خپله خلاص شي
ورته دم چي زه مميز ڪرم
د برات دمياشتي سردي
نن اوله پنجشنبه ده
يوه پيغله راته ناسته
ز بنسته ڇڀه بنايسته ده
وايي داسي تاويز را ڪڙه
چي مې پلار لڙ بسلمان شي

ميرات مري ولور کم کري
خوڙ جانان مي مساپردي
په دوبي کي مزدوري کري

نيمه شپه چي شي رابره
په سندرو باندي سرشم
ٽول ماران مي په هوڊه دي
غروم ورته شپيلي
د برکلي صايب زاده يم
يو مي آس يوه شري
ژرنده گري مي بنه ياردي
ڊيري شپي سره يو خاي يو
ظالم بنه مست ربابي دي
د خواني سندرې وايو
شپه چي بنه ڊره پخه شي
بيا نوبله کرو دوهي
د برکلي صايب زاده يم
يو مي آس يوه شري
ژرنده گري چي نن راغي
په خندا يي راته وويل:

صایب زادہ کیسی تہ غورِ شہ
 نن اورہ مہی د خان یوورل
 کور بی دک لہ مہلمنو و
 خوک لہ بنارہ و وراغلی
 پہ انگری بی شور ماشور و و
 یوہ بنکلی مہلمنہ و ہ
 پہ بنا یست و ہ بنا پیری
 کلیوالو غوندی نہ و ہ
 بنکار بدلہ مکتبی
 شرم بدلہ پت بی و ویل:
 صایب زادہ یار تہ دی وایہ
 پیر خان بی تہ دی سلام دی
 یو تا ویز خور اتہ و کرہ
 چہ جانان تہ شم منظورہ
 شکرانہ بہ پورہ در کرم
 خدای دی مکہ ادی بورہ
 مکتبی راتہ دا و ویل
 بی بی را کردا کاغذ
 ژرندہ گہری توبی و کرہ
 ویل بی وارانہ زمانہ شوہ
 مکتبی نہ و ہ بلا و ہ

په خندا بېرته ستنه شوه
په کاغذ کې وو ليکلي:
((په سندرو يم مينه
د نغمو يم ليونۍ
په يو چا مې زړه بايللی
غږوي بنکلي شپيلۍ
يو تاويز ورباندې وکړه
چې ماگل کړي د پگړۍ
د برکلي صايب زاده دی
يو يې آس يوه شړۍ))

۱۳۸۳/۱۱/۱۴

متحده ايالات-مريڼد

یوه شنه دره د مینې

شپه توری په لاس لکړه
په همدې لاره شوه تېره
موربه دواړه ورپسې ځو
ستا خندا یو بنکلی تاج دی
پاس په زلفو سهار ایښی
ما دې ملانه لاس چاپېر کړ
ستا پر ولي مې سر ایښی
دواړه ځو د ځنگله لور ته
د سپرلي د ابی کور ته
خومره بنکلی شین ځنگل دی
د خپر یو د ممانو
چې هر گام در سره واخلم
زرکې والوځي له کانیو

هغه وړاندې ونې گوري؟
هلته لري د سيند کڅ کي
په ډبره راته کينه
غار ه دنگه

سینه سپینه

شه کو تره راته کينه

چې ستا حسن ته نقاش شم

د خپل خيال قلم به واخلم

د هنر په بنايستو کي

بنا پيري به قسم واخلم

ته بيا لږ راته موسکي شه

يوه مسته ادا وکړه

غرني شه غرني شه

لږ ساده غوندي کوچي شه

ستا تصوير به داسي جوړ کړم

چې پرې تږي جهان موږ کړم

آن چې غرهم پرې مين شي

ليونی شي په اتني شي

سم چې لاس ورته را اوږد کړي

زه يې واچوم اوبو ته

د مست سيند مستو څپو ته

چې پرې مست شي بيړنی شي
 لکه آس چې لیونی شي
 د خپو په لاسو ورکړي
 خو خاپېرې د غره مخ ته
 خوزه وته يې خواته راشو
 غره او سیند ته په خندا شو
 هغوی دواړه بیا پخلا کړو
 د ماشومو زړو غوسه يې
 لوبو لوبو کې ترې غلا کړو
 شنې درې ده اوږه ایښې
 د چینې يې مېلماننه یو
 کان د زړه ته يې لاس اوږد کړه
 دوړو تېرو په منځ کې
 موټی خښ کړه پال وگوره
 زړه کې تېره کړه زما مینه
 سپاره د خپل بنايست هم
 سپین نازک موټی را باسه
 ډک له پاکو وړو تېرو
 که غمی په کې را ووت
 یا مری يې وه په منځ کې
 بیا نو غیږې ته رادرومه

يوہ مسته خولگی را کره
 نپکشاگومه بی کرې خدایه
 بختوره بی کرې ربه !
 ژر شه ژر شه لاس دې را کره
 چي باران پر دره اوري
 باد وزرونه پرانیستلي
 زړه د تږي ځنگل گوري
 واه ! چي څنگه مې په غېږ کې
 د باران څاڅکو خيسته کرې
 لکه تکه سپينه زانه
 د خدای شين هنر لمده کرې
 د باران د څاڅکو هار دې
 ځي غمي غمي پر غاړې
 مخ آسمان ته سترگې پټې
 خدايزده څه له خدایه غواړې
 ته دې زنه را نږدې کره
 چي ترې جام د کوثر جوړ کړم
 د سينې له بنکلي رود نه دې
 دا تږی زړگی موړ کړم
 اخ ظالمې زه دې لوند کړم
 ته خو لورد شرشرې وې

زہ دې څاڅکې غوندې ږوند کړم
زما په غيږه کې شه پټه
چې تر هغو پربنو ولاړ شو
چې ترې لاندې وچه زمکه
لکه ستا تر پيکي لاندې
د سپين وچويلي په شان ده
چې لږ اور هغلته بل کړو
دا تاوده تاوده آهونه
د خپل عشق ورسره مل کړو
زہ دې ولي باندي سر ږدم
ته دې ليچې زما پر غاړه
زہ دې شونډو باندي خوله ږدم
ته مې زړه نه کيسې غواړه

۱۳۷۷/۱۱/۲

لغمان

دا ملنگ دا پسرلی

شین سپرلی دی سپین سهار دی
یورنگین کلی د گلو
په کپ شنی کوخې د پانیو
د نقاش د لاس هنر دی
چې د خانگوله بامونو
وروي د وړمو پیغلی
د گلاب د لاس عنبر دی
یوې گنې ولې لاندې
خه ورینمیننه شان جونگره
چې پرې سیوری د خپریو
یو بنایسته شانی و زردی
په جونگره کپ دننه
ده د دوه مینو حاله
یوه بنکلی ملکه د پسرلیو
بل د عشق د شینکي کلي جادوگر دی
یو د بل غیر کپ تاوده دي

يو د بل کتو کي ډوب دي
بس د يو بل پر بنايست يې
پريوتلی نن نظر دی
چې ناخپه وږمه راغله
د شنو پاڼو په کوڅه کې
د سندرو او د مینو
څه بنايسته غونډې محشر دی
آهای!

راغي ملنگ راغي
څه خيرات د حسن راوړئ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دی
نن راغلی د عشق چم ته
شنه قبا يې ده اغوستې
يو کتاب يې دی تر څنگه
کوږ پټکی يې هم پر سر دی
يو ځل بيا په څرخيدو شو
بيا يې درب ورکړ پښې ته
خومره مست مستانه دی
له دنيا نه بې خبر دی
په کچکول کې يې پراته دي

يو خو مستې خنداگانې
يو خو اوښکې خو آهونه
يو زرگي دى يو خنجر دى
ملنگ درب ورکړ پښې ته
يو ځل بيا په خرخيدو شو
دى د دوو زړونو منع کې
عجيبه شان سوداگر دى
آهای !

راغى ملنگ راغى
څه خيرات د حسن راوړئ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دى
د جونگرې له کر کې نه
سپينې لپچې را بهر شوي
د مړوند د بنگړو شرنگ شو
مړوند نه دى سپين مرمردى
سرو منگولو کې نيولي
د پستو زلفو خوتاره
او يوه د غرور نښه
د زړې شملې ريتاره
دا ساعت له خوشالي نه

پر ملنگ لکه اختر دی
 ددی هر خه په لیدلو
 یو ځل بیا په خر خېدو شو
 بیا یې درب ورکړ پښې ته
 له جونگرې ګرد را تاو شو
 دی یې ستوری عشق یې لمردی
 شین کتاب یې مخ ته پرانیست
 ورو یې ځان سره دا وویل
 هغه خه مې نن موندلی
 چې د ټول ژوندون مقصد مې
 د هغو په لور سفر دی
 دا خو اوښکې خو آهونه
 دغه مستې خنداګانې
 دا پرهر پرهر زړګی هم
 چې تر څنګه یې خنجر دی
 دا د زلفو یو خو تاره
 د مغرورې شملې نښه
 او شرنګا د شنو بڼګریو
 چې له خوبه مروردی
 دا هر خه چې ټول یو ځای کړم
 د زردنبت اور بلومه

دا هرڅه په لمبو سوزم
چې د کرکو طلسمونه
هم د وینو جادو مات شو
د جنگونو تور بڼا مارته
ما راوړی سور سقردی
عشق اوله قرباني ده
عشق اوله قرباني ده
يو ځل بيا په خرڅېدو شو
بيا يې درب ورکړ پښې ته
آهای ولاړه ملنگ ولاړه
چا خيرات د حسن ورکړ
خدای (ج) مو عشق کې برکت کړه
دا آواز د قلندر دی
چې د عشق پر کلي سردی
دې کوڅې نه خدای خبر دی
چې په کوم لوريې سفر دی
شین سپرلی دی سپین سحر دی

۱۳۷۸/۱/۲۳

کابل

نیمګرې مثنوي

ستوري ماتوم ورنه چرې جوړوم حسنه
ستا تر هر قدم لاندې نظر قتلوم حسنه
قتل چې نظر کړم نوله وينونه يې رنگ اخلم
کسي خرخومه يو سپتار اخلم يو چنگ اخلم
رنگ اخلم د ذهن په پرده باندې انځور باسم
ستا د خندا سيوري ته پيکي لاندې انځور باسم
ستا تصوير چې راشي زړه مې بيبي شنو خوبونو ته
غرد شرشري راځي مور دواړه څو ځنگلونو ته
بنکلی پسرلی دی شين ځنگل دی زه او ته يو
عشق مو بنکلی پير دی مريدان د يوه زړه يو

کابل - وری ۱۳۷۸

راز

یوه شپه وم مست خرابه
دانگور له ترخه آبه
زنګېدم د خیال په تال کې
د مستی بڼکلي وبال کې
خدایزده کوم اسمان ته ولاړم
د بڼکلا جهان ته ولاړم
انځورگر شوم د خپل ذهن
صورتگر شوم د خپل ذهن
د بنایست قلم مې واخیست
د هنر دفتر مې پرانیست
ځان مې بیاله سره هست کړ
زه شوم «بل» بل «زه» مې مست کړ
خپلو سترگو ته مېلمه شوم
بیاله سره را بڼکاره شوم

نازولی شهزاده شوم
 د بل لاس په اراده شوم
 د بل لاس زما هاتف شو
 په اسرارو مې واقف شو
 د بخملو نننداره وه
 د یاقوتو سره صافه وه
 پریو بنکلی تخت له پاسه
 خو کسان وولاس په لاسه
 تخت و جوړ له سرو بخملو
 خلوړ خواوې یې له زرو
 په دې زرو کې انځور و
 د گلونو میناتور و
 راسره یو خو مستان و
 بنکلی بنکلی شاهان و
 یوه پیغله نازولی
 د جنت په اوبو و لې
 وه له ماسره ملگری
 زما یې سترگی تورولی
 په یو لاس یې سلایي و
 په بل لاس یې صراحی و

لږ څه لږې شاهدان وو
 لکه بنکلي مريان وو
 زه غوسه وم خدايزده ولي
 لاس او پښې مې غورځولې
 چايو څه کرل چا بل څه کرل
 ټولو هر څه زما په زړه کرل
 بنکلي پيغلي مې پر څڼو
 سپينې گوتې را کارلې
 غلي غلي يې زما غوږ کې
 د بنډای ټپي ويلې
 خوزه نه خوشالېدمه
 شيبه نور غوسه کېدمه
 ما ويل چيغه به کړم نوره
 ددې ډېر قهر لږه زوره
 لامې نه وه کړې چيغه
 نه مې وويستله کريغه
 چې هر څه يو ځل بدل شول
 بنایستونه ټول شل شول
 پيغله ولاړه، شاهدان شول
 ټول بدل لوی لوی ديوان شول

دهماغه تخت له پاسه
 شو کسان وولاس په لاسه
 زه يې تر لى په زنجيروم
 دخپل خان عجيب تصويروم
 مگر زړه کي وم خوشاله
 بي پروا وم له جداله
 خوشالي مې ټوله دا وه
 چي مې هيله د سبا وه
 يوه پېښه مې مېلمه وه
 يوه غلبي شان جگړه وه
 ماتېدل وو توپېدل وو
 شرنگېدل وو، کرنگېدل وو
 زما هډوکي په غورځنگ وو
 اتکړو سره په جنگ وو
 زما هډوکي ماتېدل به
 زنجيرونه شرنگېدل به
 جنگي بدل وو پرځېدل وو
 پاڅېدل خوشحالېدل وو
 وم خوشاله دې جگړې ته
 د هډوکو غلغلي ته

بس عجیبه گوزاره وه
 سرچپه شان ننداره وه
 په نعمت کپی وم بد حاله
 په زحمت کپی وم خوشاله
 دې هر شه ته فکر وړی
 اندېښنو کپی پریوتلی
 چې ناخاپه بل حالت شو
 تدارې کپی یو قیامت شو
 هر شه بیا یو حل بدل شول
 د شیبو اتن کپی دل شول
 چې مې وکتل بیا خان ته
 خپل وړو کپی شان جهان ته
 له خپل خانه بیگانه وم
 یو پریشانه مسـتانه وم
 بل عالم و بیخود ی وه
 له خپل عقله جدایی وه
 خدایزده چاته وم په تمه
 بل جهان له بل عالمه
 انتظـار و بیتـابی وه
 اضـطراب و پریشانی وه

چي يو غږ شول هاتفه
 د اسرار و لسه واقفه
 ژوند د داسي لوبو نوم دی
 بي له لوبو ژوندون کوم دی؟
 ما ويل دا څه دي سپېڅليه!
 د جنت په گانه بکليه!
 دا عجيبه ننداره شوه
 چي نن ماته را بنکاره شوه
 وايه دي نه مرام څه و
 ددي لوبو پيام څه و
 ځواب راغي چي لږ ځير شه
 مصور ددي تصوير شه
 موره ټول چي را پيدا شو
 په همدي لوبو لگيا شو
 رانه ځان شو هېر په لوبو
 دومره بوخت شو ډېر په لوبو
 ژوند همدا سي ننداره ده
 چي نن تاته در بنکاره ده
 موره هر يو ممثل يو
 خپل صورت کي ځان د بل يو

شه چي يو هغه مو هېردي
 خپل تمثيل ته مو پام ډېردي
 پيدا شوي داسې نه يو
 خدايزده شه وو خدايزده شه يو
 ژوندون داسې نن داره ده
 چې تر مرگه راسره ده
 هره ورځ يو نقش په غاړه
 کله خانده کله ژاړه
 که بنادي ده او که غم دي
 که رناده که تور تم دي
 دغه هر څه بې مانادي
 اصلي نه دي ټول خطادي
 دغه دوه لوبې چې گوري
 اندېښنې کې ورتنه بوري
 دوه تصويرو د عمر و نو
 د بناديو او غمونو
 په مانايي نه پوهېږي
 په ليدو يې حيرانېږي
 دا ژوندون داسې مرموز دي
 بنادي پاس ده غم يې کوز دي

خدا ایزدہ ولی یو خوشالہ؟!
 یا خپہ یو پریشان حالہ
 بس ہمدومرہ پری پوہ پوہ
 یا خوشالہ یا غمجن یو
 دا چپی ولی؟ خبر نہ یو
 نہ پہ بدو نہ پہ بنہ یو
 بس خپل نقش اورول ادا کرو
 لہ دنیا نہ خان فنا کرو
 ہیخ خپل اصل تہ نہ گورو
 ظاہری تمثیل کی بنورو
 ہیچا ونہ پڑاندہ خان خپل
 د اصلی خپری جہان خپل
 ژوند داسی لوبونوم دی
 بی لہ لوبو ژوندون کوم دی؟
 ماویل زپہ تہ می الہام را
 ناکراریم لبر آرام را
 ننداری او دغہ لوبی
 دغہ ماتپ دغہ سوبی
 دا بنیادی او داغمونہ
 دغہ رنگ رنگ تمثیلونہ

د صحنو له دې جدال نه
 های وهوی او قیل و قال نه
 مراد څه دی رازیې څه دی؟
 دغه پته اندازیې څه دی؟
 په دې هر څه مې خبر کړه
 اضطراب نه مې بهر کړه
 هاتف و نیوم له لاسه
 راگوزاریې کړم له پاسه
 د یاقوتو له صفې نه
 له دا هسې نندارې نه
 زه راو لوېدم له لاندې
 پردې څپه زمکه باندي
 بیا غبر راغی له هاتفه
 د اسرارو له واقفه
 معرفت ته دې که زړه دی
 پاس وگوره چې ژوند څه دی؟
 دا دنیا چېرته پرته ده
 چې د ژوند پرې ننداره ده
 دا وگړي چېرې ژوند کا
 چېرې اند کا چېرې شخوند کا؟

بيا خبر به شي له رازه
 د ژوندون له پټ اندازه
 چې كتل مې پاس حيران شوم
 هم له ويړې په لړزان شوم
 د زړه پانه ليوونې شوه
 پرې د ويړې بوږ بوکي شوه
 چې مې وليد وړاندي لوري
 و ولاړ يو څلور بولي
 يوه لويه شان بلا وه
 عجيبه شان هيو لاه
 لوړ ولاړ لکه منار و
 په څېره لکه بنامار و
 دا بنامار جوړ له سر و زرو
 له ياقوتو مرغلو و
 سره لالونه يې خالونه
 زمرد يې شپېرونه
 سريې لوړو ترڅو غرونو
 تاج يې هسک تر اسمانونو
 خوله يې خلاصه هيبتناکه
 د دوه غرو په شانې چاکه

د صد فو يو څو غرونه
 يې په خوله کې وو غاښونه
 هغه تخت چې زه ترې راغلم
 شيبه مخکې لا پرې ناست وم
 هغه جوړ له سرو بخملو
 څلور خواوې يې له زرو
 د ياقوتو چې صفه وه
 د بخملو تننداره وه
 همدا تخت يې و په خوله کې
 د څلور غاښو په وره کې
 څلور غاښ يې څلور پښې وې
 څلور خواوې پرې سپرې وې
 تخت مو ژبه د بنامارو
 زموږ خوارو عجيب کارو
 راته داسې هاتف وويل
 په اسرارو واقف وويل:
 ددې زمکې دا وگړي
 لکه گرځي چېرې مړي
 خبر نه دي چېرته ژوند کا
 چېرې اند کا چېرې شخوند کا

ٲول لگیا د بنامار خوله کپی
 د سره اور د تنور زړه کپی
 کپی گومان چپی ننداره ده
 دنیا داده چپی بنکاره ده
 د بنامار ٲه ژبه گرخی
 د سره اور ٲرز مکه ٲرخی
 وایی دا یا قوتی تخت دی
 ٲاچاهی ده بنه مو بخت دی
 ژوند د اسی لوبو نوم دی
 بی له لوبو ژوندون کوم دی؟
 بیامی وٲو بنستل چپی وایه
 حقیقت دی له کوم خایه؟
 د بنامار خٲره ده ولپی
 حیرانتیا کپی ٲو به تللی
 د هغه له خلاصی خولی نه
 له غمجنی شان خٲری نه
 اضطراب او وییره اوری
 خدا یزده شه شی ته به گوری
 چی هم هٲنن دی هم حیران دی
 هم ویر ٲری هر اسان دی

ڇهه حيرانه يه ڇپي ڇپره ده
 ڊار وحشت په ڪي ٻنڪاره ده
 په ڇهه هڪله ڪوي فڪر
 له ڇهه حاله لري ذڪر
 هاتف ووييل: چي ڳرانه
 دا اسرار واوره له مانه
 د ٻنماردوه سترگي ٻنڪلي
 له الماسو جوڙي شوڀي
 لري لري هلته گوري
 پري پري بياران د ادراڪ اوري
 ٻنبايي ورڪ حقيقت ويني
 د هستي اصالت ويني
 هلته لري بل جهان ڪي
 بل زمان او بل مڪان ڪي
 د ژوندون په راز پوهپري
 په دي پت انداز پوهپري
 نو ٻنمارد حال په ڙبه
 د خپل پت ڪمال په ڙبه
 هم په ويهره اضطراب ڪي
 داسي وايي ستا خواب ڪي

چې نن تاته در بنکاره ده
 ژوندون داسې ننداره ده
 ننداره راغله جنت نه
 د وجود له حقیقت نه
 ته پوهېږې جنت څه دی؟
 چې د ټولې هستۍ زړه دی
 جنت جوړ دی له سروره
 دیو بنکلي لمر له نوره
 دغه لمر او دغه نور یې
 دا جنت او داسرور یې
 دا هر څه یو نوم لرینه
 ددې پتراز نوم ده «مینه»

۱۳۷۸/۳/۸

خیر خانه مینه

یادښت:

دغه مثنوي د هغه ځانگړي فکري حالت زیربنده ده چې د
 مثنوي په لړ کې لږ او ډېره اشاره ورته وشوه، دلته شاعر یوازې
 راوي دی بنایي په ځینو رموزو پخپله هم نه وي پوه.

لوی استاد علامه حبيبي ته!

پوښتنه

پښتو ابی

داسې لکړه پر لاس

له کومه لوري راغلي؟

له پنځو سوزو کالو هاخوا

او

د سلو مدنیتونو له پټې خزاني څخه

خو یې ښکاره دي؟

یو هم نه:

ځکه یوازې

زر کاله پخوا مې

د یو کروړ قلم په وینو سور شو

زما بچو ښایي لومړي قلم ته وینې ورکړې

ځکه چې دوی ساده سپیڅلي وو «رنګونو» باندې نه پوهېدل

پښتو ابی!

دا پر غاړه دې څه دي؟

د پردیو پېغورونو

د زړو سرپو او پولادو امیل

ولې؟

مگر د خپل کاله د زرو او لالونو هغه کان دې څه کړي؟

- ټول مې بچو ته پرېښود

خدا ی مه کړه وړي نه شي

هسې هم زه ترینه خبره نه وم

چې هغوی ټول وپلوره

- مگر بچي خو دې اوس هم وړي دي

- هغوی ښېرا وو هل

- د چا؟

- د خپلو هغو ورونو

چې یې د دوی د ښکمرغي لپاره

په دعا گانو کې رڼدې شوې سترگې

خو دوی ونه پوهېدل

ځکه دعاوې په ښېرو واوښتې

پښتو ابی!

کلی دې چېرې دی؟

- د نړۍ د سترو ديوانو په قبله کې
ددې ديوانو زما له کلي سره دومره ډېره مينه ده چې
له پنځو سو زرو کالو را په دېخوا
په نذرانه کې هره ورځ زما د زرو بچو
پر مړۍ تبغ را کاري
پنبتو ابی! -
نو اوس چېرې درومي؟
د سهار کلي ته:
- غواړې چې خپل ويده بچي را وينس کړې؟
- نه!

هغوی ويده دي د ابد په خوب وينسيري کله؟
- نو څوک وينوي؟
د نړيوالو انسانيت وينوم
چې راته لاره د ديوانو د مانۍ وښيي:
ځمه ديوانو ته پلو نيسم، زاری کومه
چې د بچو وينې مې تويې نه کړي
چې د هغو له لاسو تورې واخلي
چې د هغوی له زرو غلا شوې مينه بېرته ورکړي

غبرگولی ۱۳۷۸
کابل

تر گودره هاخوا

ما مې زري پڼې تر څنگ نيولي
 د مشدې، لونگې، ريتارې مې په غاړه پرته
 د لارې شگې مې پښو سره خبرې کوي
 پروڼ مې بيا له برآخوند څخه تاويز اخيستی
 ستا سود دنگې کلا برج کې يې بدم
 وایه چې پلار به دې راضي شي که نه؟
 مگر دادا د خدای (ج) له قهر څخه نه ويرېږي؟
 دا څو کلونه وشول

چې دې له سپينې خولې نه غلا کومه
 د غبرگو شونډو غلا ده غبرگه گناه
 اخر به څوک رانه لاسونه پرې کړي

اوس په مريو او ځونډيو کې پوښ
 هغه بنکاري ټوپک هم نه لرم چې
 ستا په نامه ورباندې ډزې وکړم
 او بس په ډزو دې را خپله کړمه
 وروڼه، تېرونه مې هم نه شته چې مې ملا وتړي
 که نه گودر نه په راتلو کې مې د ټولو تر مخ
 ستا پر اوږه باندې منگې ماتاوه

يا مې دې پيڅکه د ټيکري څيرله
چې دې په خپل نامه کړم

ستاسو هو جري سره به
چې د خپليو لوی کتار جوړ شو
او د چلمو شنه دودونه به ديري نه په هوا پورته شول
خو بيا به هم جرگه ناهيلي راغله
ما خو په چټه ملنگ خپل بخت خلاص کړی
ته هم گلدا دې سره پټه يوه ورځ ورشه
نه چې ميرې دې وي څه کوډې کړې
څه موده مخکې يې له بنار نه زعفران غوښتي وو

زړه مې ډېر تنگ دی اشنا!
اوس خو رباب هم پټ په غلا غروم
چې غږ يې وانه وري څوک
د چرسو شنه لوگي خو هم حرام دي
چرته په پټه کومه شپه ورنه لوڅې باس
رينستيا - رينستيا، دروغ - دروغ جانانه!
چې دې د سترگو کتاب ونه لولم
په هغه ورځ رانه لمانځه کې رکاتونه هېر شي

د لو په ورځ مې ستاسو درمند څاره

چې تېره لور رانه مړوند زخمي کړ
 ستا د بنايسته لويې
 هغه ټوټه مې لا تر اوسه په مړوند تړلې
 وايه! ميرې ته دې د خيرې ټيکري څنگه بهانه جوړه کړه،
 پلار دې خبر شو که نه؟

گراني خامک څادر مې ډېر زور شوی
 چيرته په پټه به يو بل هم راته ونه گنډې؟
 ما له بزازه څخه کتان راغونښتی

راته په تورو سترگو نېغ وگوره
 يو ځلې بيا خوله راکړه
 پرون مې بيا له برآخوند څخه تاويز اخيستی
 سبا ته هم يوه جرگه درلېږم
 وايه! چې پلار به دې راضي شي که نه؟
 بس يو دسمال دې راکړي
 ولور چې هر څومره وي
 ما حاجي خان ليدلی
 وايي:

«دوبی کې مزدوري ډېره ده!»

۱۳۷۸تله

پېښور - حيات آباد

نن هم ږلی وریږي

نن هم ږلی وریږي
او باد د ونود وروستیو پانو منځ کې
لا د تورو په جگړه اخته دی
خوزه د شنې پانې د غاړې او د تیغ تر منځ په پوله کې لا
سوچ کومه

چې بیا به هم کله سپرلی ووینم؟
نن هم ږلی وریږي
د باد لښکرود باغچې له شنه ټیکرې څخه بیرغ جوړ کړی
او د سیلیو کوډگر
د تالا شوې کروندې په گرد چاپېر را څرخي
ډېرې ږلی مې د پنجرې په نښپنه ولگیدې
خوزه وېرېږم

د ږلی دانوته لاس نه وروړم
زه چې ماشوم وم له ږلی نه به مې مویي ډک کړل
او پر همزولو مې شیندلې لکه سپنې د واده پتاسې
خو اوس چې لوی شوم خدایزه ولې له ږلپو څخه ویره لرم
مگر دا ژوند مو په دې ارزي چې اوس

آن له بنايسته ٻلي نه هم ويريرو؟
 مورڇي هونبنيار شو نو بدبينه هم شو
 دومره بدبينه ڇي ٻلي راته قاتله د سپرلي بنڪاره شي
 نن هم ٻلي وريزي
 زه د باد توره وينم
 ڇي لاد پانو د پستي غاري پرونو سره ده
 مگر د باد په لاس ڪي دغه توره ڇا اينبي ده؟
 زه ڇي ماشوم وم نو پير باد مين وم
 باد به زموره کاغذي بيڙي د سيند اوبو ڪي
 له دي خوا هاخوا وڙلي
 خو اوس بادونه هم خوني او ليوني شول راته
 زمورڇي د کلي د مانو جاله يي هم ڊوبه ڪڙه
 ڪڪه خوزه هم له بادونو څخه
 ترهه لرم
 ڪرڪه لرم
 ويره لرم
 مورڇي پرخان ولي مين يو دومره
 ڇي آن له باد څخه هم ڪرڪه لرو؟
 مورڇي رالوي شو نو ڊارن شو هومره
 ڇي له خيل سيوري څخه هم ويريرو
 مورڇي کلونه پخوا

چي ماشومان وو، زپوروو هومره
چي به د بنڪلو افسانو له اتلانو سره يو ځاي تلو د ديو جگړي
ته

مور له ديوانو څخه نه ويريدو
يو ازي هغوى به مو بد ايسېدل
خو په دې نه پوهېدو
چي يوه ورځ به مور پخپله
شو بدل په څو خوني ديوانو
يو د بل غوښي به خورو
يو د بل وينې به څښو

نن هم ډلۍ وريږي
وريځو اسمان کي بيا کاروان ترلي
خو اوس هغسې د اوبانو کتار نه بنڪارېږي
چي به زمور همزولو
ورته اتن کاوه په شنه ډبره کي
او دا کاروان مو د کوچپانو د راتلو لپاره زيرى گانه
اوس خو له ماتې پنجرې څخه د وريځو څپره
لکه کتار د څو دارونو بنڪاري
چي انسانان يې زړولي ورنه
نن هم ډلۍ وريږي

او زورور توپان په ډېره غوسه

زما د کوتې

د پنجرې پر بنسینو کوتې وهي

تاسود باد کوتې کوم وخت لیدلي؟

خدا یزده چې تاسو ته به څنگه بنکاري

ډېر ډېر کلونه پخوا

چې باد په دغو کوتو

زما پاسته وپښتان ورو ورو نازول

ماته پستي بنکاري دي

خو اوس گومان کومه

چې دا بدرنگه کوتې

زما تر ستوني را چاپېره دي

او وژني مې په هره شيبه

خدا یزده چې زه بدل، که باد بدل شو

کیدای شي باد مې ماشومتوب وړی وي

کیدای شي زما گومان او وهم بدل شوي وي اوس

او باد هماغه باد وي

نن هم رلی وریږي

او باد د ونو وروستیو پانو منځ کې لاد تورو په جگړه اخته دی

۱۳۷۸/۸/۱۸

کابل - خیرخانه مینه

وېره

زه چې ماشوم وم خو کلونه پخوا
يوه شپه خوب کې ويريډلی ومه
او چې مې چيغه وکړه
نو مور مې وويل راته:
«آخ زويه وويريډې؟
خير دې ويده شه گرانه
سبا چې وينن شوي نو چينې ته ولاړ شه
او خوب رڼو او بو ته تېر کړه يو ځل
خدای (ج) به يې ښه کړي درته
نو ما همدا سې وکړل
او سهار سپينه چينه
په يوې ښکلې څپې ونازیده
زما د خوب تعبير ته ونڅېده و خنډیده
له هغې ورځې وروسته
بيا ويريډلی نه وم
مگر کلونه وروسته

بيگه شپه بيا په خوب کې وويريدم
 داسې يو خوب مې وليد
 چې مې د سترگو کاسې ډنډ له وينو
 سر مې بېرو، لکه زمور د افسانو شيشکه
 او دوه غاښونه مې اوږده و و آن تر زې پورې
 ژبه مې وه خو غږيدلی نه شوم
 ستونې مې و خو غږ مې نه درلوده
 د دوه لاسو گوتې مې دوه چرې وې
 دواړو لاسونو مې يو بل قتلول
 يو د بل مټې يې رييلې سره
 خپل روح مې وليده چې
 راته ولاړ دی او چکچکې کوي
 يوه هينداره يې نيولې راته
 زه مې د ذهن کتاب وينم په کې
 زه مې د فکر سبق لولم په کې
 ژبه مې وه، خو غږيدلی نه شوم
 ستونې مې و، خو غږ مې نه درلوده
 زما د ذهن کتاب:
 سر نه تر پايه تورو
 زما د فکر سبق:
 سر نه تر پايه اورو

بيگاه شپه بيا په خوب کې وويريدم
آسمان له تالندي برينبنا نه ډک و
زه په يو قبر ولاړ
تر زنگنو مې پنبې په قبر کې وې
بنايي زما خپل قبر و
مخامخ لوري نه مې
له يوې وړانې کنډوالي مانې نه
د کوم چا غږ اوریده
د کومې مستې شهزادګۍ خدا وه
چې د خدا به يې کړس کړس پورته شو
ما به د گوتو چرې
لا هم په خپلو لاسو و منډلې
لا مې خپل روح لیده چې
راته ولاړ دی او چکچکې کوي
چپ لاس ته لاره مې دوزخ ته تلله
بني لاس ته ورتړلی
زنخيريې جوړوله الماسو، کولپ يې سرو زرو نه
ددغه وره له شانې هم د خدا غږ راته
له دې خدا نه و پرېدم و پرېدم
لکه بڼکه لږ زېدم لږ زېدم
ژبه مې وه خو غږ بدلې نه شوم

ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده
 بیګاه شپه بیا په خوب کې وو پرېدم
 د شهزادګۍ د خدا غږ داسې و
 لکه زما د هېرې شوې مینې
 د مستانه خدا غږ
 زما یې خپره هیږه ده
 خود خدا غږ یې لا اوس هم په غوږو کې ساتم
 همدغه غږ زما له روح څخه کسات اخلي
 د هېرولو کسات
 د خپل تصویر د ماتولو کسات
 هغه تصویر چې مې له سترگو هېر دی
 د خدا غږ رانه کسات اخیسته
 ژبه مې وه خو غږیدلی نه شوم
 ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده
 بیګاه شپه بیا په خوب کې وو پرېدم
 او چې له چينغې سره پاڅېدم
 د خپلې مور خبر را یاده شوه چې
 «سم له سهار سره چينې ته ولاړ شه
 او خوب رڼو او بوته تېرکړه یو ځل
 خدای به یې ښه کړي درته»
 خودغه خوب وم ویرولی دومره

چي تر سهاره تم کيدلی نه شوم
 په نیمه شپه کې تر چينې ولاړمه
 چينه په توره شپه کې
 خلیده داسې سپينه
 لکه زما د ذهن سپينه پاڼه
 زه له چينې خخه هم وويريدم
 حکه چينې خخه هم
 د خدا غبر راغی زما تر غوږو
 چينې کې هم چا راته کرس کرس خندل
 اوس ويده نه وم وينس وم
 مگر خدا مې اوریده په غوږو
 چينې ته وړاندې شوم چې خوب ووايم
 د خپلې ويرې کيسه وکړم ورته
 خو مې له ستونې خخه غږ ونه وت
 چې په چينه کې مې خپل ځان وليده
 نو مې د سترگو کاسې ډنډه له وينو
 سر مې بيرو، لکه زموږ د افسانو شيشکه
 او دوه غابنونه مې اوږده و وآن تر زني پورې
 ژبه مې وه خو غږيدلی نه شوم
 ستونی مې و خو غږ مې نه درلوده

ماتي خانگي

پر دره لويه گردله پريوتي
د ځنگله ونې سره نه شي ليدى
بنکته د سيند غيږه غبار نه سترې
خومره آرامه درومي
او د باد غبرځي له لوړو څوکو
خو شيبې مخکې له دې ځايه ده رمه او بنسټې
د چرنگانيو شرنګا شرنګ يې لا تر اوسه اورم
او گردلې لا د تودو وړيو بوى ساتلى
د ځنگله منځ کې يوه ونه سوځيدلې نيمه
خپره يې ډېره ده انسان ته ورته
دوه ماتي خانگي يې بنکار يږي داسې
لکه پرې شوې متې
چې وي اسمان ته پورته
لکه دعا چې کوي
خو لپه ونه لري
ونه يوازې ده بيخې يوازي
زه مې نيم روح ورکوم دا يوازيتوب را کوي
نور درمې شرنګا شرنګ نه اورمه

او زه د ونې د زړه غبرته غوږ يم
 ونه مينه وه د باد پر زلمي
 چې هر سهار به يې ديدن ته راته
 د باد زلمی بنکلی و
 ونه يې هره ورځ د ځنو شنههار ته نخږده نخږده
 ونه په ملا کړيده
 ونې به زلفې هر لور و شپنډلې
 او د باد ژبې به په مسته ځوانۍ تېر شو ورنه
 خو يوه ورځ پر ونې تندر پريوت
 ونه يې وسپړله
 له هغې ورځې وروسته
 د باد زلمی پر لوړو څوکو گرځي
 او بنکته نه راځي اوس
 خو خدای (ج) خبر چې ولې
 آن لا تر اوسه د ځنگله له منځه
 دوه ماتې خانگې دي اسمان ته پورته
 لکه پرې شوې متې
 چاته دعا چې کوي
 خو لپه ونه لري

۱۳۷۹ وري ۱۵

د کابل جلال آباد لويه لاره

ټوکه

يو ليونې بل نه پوښتنه وکړه:
که اوبه اوړواخلي، ماهيان به چپرې کډه وکړي؟
هغه ځواب ورکړ چې:
زمورډ کلي تر سيندونو او ويالو به راشي
ځکه چې دلته که هر څومره وچکالي هم راشي
لا په سيندونو او ويالو کې مو بهېږي وينې
دلته د وينو وچکالي نه راځي
ځکه ماهيان به ټول همدلته راشي
ليونې کړس وځنډل:
ته خورينستيا چې ليونې ښکارېږي
مگر ماهيان څه افغانان خو نه دي
چې به د وينو په سيندونو او ويالو کې لامبي

۱۳۷۹/۲/۱۱

کابل

وچکالي

خو مياشتې و شوي چې همدا سې کبړي
بادونه پاخيږي او وريځې راشي
اسمان له تورو سپينو ، خړو ډک شي
کله د تالندې گرزهم پورته شي
خو زمکه خاڅکي پسې مړه شوه ، باران نه وريږي
سر کال کوچيان رانه غلل
او د شوتلې په بدل کې مو چا کورت رانه کړل
ما مې کوچۍ درخو ونه شوه ليدۍ
تېر ځل مې بناړ کې له هيندو نه ما ميره واخيسته
او د هرات سليمانې رانجي مې گله کړل په کې
ټول کال لگيا وم په مريو مې رچرومه پوښ کړه
يوه هينداره او يوه سلايي
ما ويل درخو به راشي
تېر پسرلی يې رانه سترگو ته رانجي غوښتي وو
زما يې دا خبره نه هېريرې
چې له خدا سره يې يو ځای وکړه:
«پام چې رانجي يې ښه وي
د يشين پروا د گناه نه لري رنجو سره سکاره گله وي
درخو رينستيا وويل
زموږ گناه ډېره شوه

او ډېر سکاره مو د رنجو په نامه وشیندل د بل سترگو ته
مور د همدې سترگو آزار وړی دی
چې اوس باران نه اوري
خو میاشتي وشوې چې همداسې کېږي
بادونه پاڅېږي او وریځي راشي
خو څاڅکی نه پریوځي
مور گنهگاريو
چې باران نه اوري
او کوچیان هم نه راځي
او خدای (ج) خبر زما درخو به وي په کومه تللي
زه به یې هېریم که یاد؟
کاشکې خبره وای چې
زما رانجي اصل دي
او ما گناه څخه توبه ایستلي
زه په درخو مینیم
مین گناه نه کوي
درخو دې خپله نښرا بېرته واخلي
گوندي
باران

ووري

۱۴ ثور ۱۳۷۹

رخه

زموږ د کلي د چري پر آذان
د کلي ډېرو پيغلو زړه بایلو ده
زموږ د کلي د جومات حجره کې
چې به چريانو ميليې جوړې کړلې
او سندمار چري به غږ د ياکوربان پورته کړ
د ډېرو پيغلو زړه به ودرزیده
په شپږم غوړې څنې
په رنجو توري سترگې
په مخ يې خط راغلی
د دنگ چنار په شانې دنگه ونه
سپينې جامې، کتاب تر څنگ چې په کوڅه تېریده

نوډ پرو سترگو به له بام څخه په پته څاره
 خو زموږ د کلي چري زړه و پر يوې بايللی
 چې به د بر آخوند سبق نه راغی
 هغې به پت د دروازي خوله کې منگي څخه او به ور کړلې
 يوه شيبه به د ديدن تېره شوه
 او گاونډی به دا شيبه وليده
 زړه کې به يې بلې شوې د رځې لمبې
 گاونډی هم وه پر چري مينه
 او گاونډی وه د چري د معشوقې تر بوره
 چې به چري د معشوقې پر منگي خوله کېښوده
 نو به ددې په زړه اړې تېرې شوې
 خدايزده په ژبه به يې څه بلا بنسېرې تېرې شوې
 چې يوه ورځ يې د چري د معشوقې د يوس ته
 پلو کې غوټه وروړه
 يو څه رانجی
 او څه د چين نيلتوتيا
 دا يې د بيخ منگي او بو کې گډ کړل

 چري د بر آخوند سبق نه راغی
 نجلی يې لرې څخه لار څارله
 او شپه وروسته د نجلی د دروازي تر څنگه

چري منگي څخه اوبه وڅښلې
او داوبو خوندي بدل وليده

سبا د کلي د جومات آذان بدل شو بدل

او چا خبر راوړ چې:

د سندرمار چري له ستوني څخه غږ نه وځي

او دواړه سترگې يې رنډې دي تپې

معشوقي وژړل له ډېره غمه

او گاونډۍ تر بورې هم وژړل

خدايزده له غمه

که درځي او کسات له زوره

۱۳۷۹/۳/۲

موسهې - کابل

غم، وپره، گیتار

خو ورځې مخکې مې د کور انگرې
بدمرغي لنگه شوه
او غم وزېږېد
يو ځل مې ستونۍ ډک شو
ما ويل راحه وژاره
خو بيا مې فکر وکړ
مگر دا ژوند دومره ارزښت لري چې ويې ژاړو؟
غم ته مې وخنډل خو وشرمېدم
يو ځل مې زړه وشو، چې شپه باندې پروا تېره کړم
خو که ريښتيا ووايم
له ليونيو سپيو و وپرېدم
کله چې و وپرېدم
نو مې له ځان څخه پوښتنه وکړه
آيا دا ژوند راباندې دومره گران دی؟
خو زه له مرگ څخه نه
بلکې له درد څخه وپرېږم هر وخت
زما ښاريانو!

چې یوازې پیدا شوي یاست د مرگ لپاره
 او ژوند مو دک دی ټول د مرگ له رنگارنگ تجربو
 آیا د مرگ کور ته مو داسې لاره هم لیدلې؟
 چې له «درد» پرته ما ورسوي؟
 خو ورځې مخکې مې د کور انگرې کې
 بد مرغي لنگه شوه او غم وزپرېد
 باد لاد کور باغچه کې ونوته کیسه کوله
 زما گاونډی چیرته پټ شوی و گیتار یې واهه
 او شپې د واک پر سرد وړیو لیونیو سپیو
 کولې زما غوږ ته راوړې
 غوښتل مې باندي ووغم
 چیغې وکړم
 خو وپرېدم، وپرېدم
 لیونی سپی له مانه بڼه وو، چې پرواکت گرځېدل
 زه غمخپلی خوله ویرې بهر نه شوم تللی
 غم مې په کور کې په اتن سرو
 خو گاونډی می چیرته پټ و
 او گیتار یې واهه

۱۲ چنگاښ ۱۳۷۹

کور خیرخانه - کابل

تاریخ

خپله نیزه مې اخلم
خم د تاریخ جگړې ته
او بیا به هېڅکله را ونه گرځم
ستا تر معصومي خندا او گرځمه
د پاکې مینې کیسې
خلکو ته ټوکې بنکاري
خپله نیزه مې اخلم
او ستا ټیټکري څخه بیرغ جوړوم
هغه شرقي ټیټکری دې
چې له لویديځه د څلورو سوو کالو پېغور
ورباندي نښې لري
هغسې نښې لکه ترمې وچې شوې وینې
لکه د سترې ملالی له خولې ختلې کریکه
خپله نیزه مې اخلم
خم د تاریخ جگړې ته
هېڅ څوک به ونه وژنم

زما نيزه نوره په وینو مړه شوې ده او اوبنکې غواړي
نيزه مې سترې ده خو شرق ویده دی
نيزه مې سترې ده سکون غواړي
زه به مې خپله نيزه
د شرق ویده سترگه کې خبسه کړمه
خیر دی که روند شو
پرې را وینن خو به شي
تاریخ په کړس کړس خاندي
د وینن رانده او د ویده بینا تر منځ جگړه ده
خپله نيزه مې اخلم
د بنا پېریو شهزادگی رانه دیوانو بوتله
تاریخ د قاف د غرونو شاته پټ دی
تاریخ دیوانو سره لاس یو کړی
تاریخ د بنکلو بنا پېریو چم ته بیا نه راځي
تاریخ بنا مار پېژني
د یو پېژني
لال پېژني
تاریخ زما د نيزې شع پېژني
مگر ارمان جانانه
تاریخ ستا بنکلی ټیگری
چې پر نيزه ترلی نه پېژني

تاریخ په ټول عمر کې
عاطفه نه پېژني
تاریخ د مینې په نامه پورې ملنډې وې وې
آشنا خبر شوې که نه؟!
اورد تاریخ پر کوڅو بیا ولگېد
او د بنکېلاک پر واک بل ستوری و خوت
انسان کتاب را واخیست
غوښتل یې خپل تېر ژوندون بیا ولولي
خو خدایزده ولې یې د خپلو وینو بوی څخه خوا وگرځېده
او خپل تاریخ ته یې د «هېڅ» ټکی په کرکه کېښود
اورد تاریخ پر کوڅو بیا ولگېد
د مغزو جنګ پیل شو
لاس څخه هېره شوه د تورې قبضه
خود سیاست توره له ټېکې څخه ووتله
خو د تاریخ پر تندي دا ولیکي:
«چې یو انسان
د بل انسان
د وژندې».

د شهزداگي خوب

تر شعر مخکې دا يادوني د پام وړ دي:

دا شعر د هغې موميایي شوې شهزداگي خوب دی، چې په ۱۳۷۹ کال کې له افغانستان څخه غلا شوه او د کوتيې له لارې د کراچۍ موزيم ته ورسیده.

ارشاک: هغه پکتیانی زلمی و، چې د کاپيسا نامتو نڅاگره (اوشاس) پرې مېنه شوه او د هغه په مینه کې يې ځان پر سيند لاهو کې، ارشاک بنکلی او تورزن زلمی و.

اندوس (سيندو): د اباسين زاړه نومونه دي.

کوشاني: نامتو آریایي پاچهی کورنۍ وه.

پنستیانا، روهستان، آریانا، پکتیکا، پکتویس: د افغانستان زاړه نومونه وو.

آرش: نامتو آریایي غشی ویشتونکی.

بخدي: د بلخ زور نوم.

اوستا: زور آریایي کتاب.

پنستیانا! چیغې مې واوړه

درنه وړي مې درنه وړي مې

پر سرتاج لرم د زرو

کمر بند مې طلايي دی

شل کلنه بنکلي پېغله

لوی کهول مې کوشاني دی

د اندوس پر خپو اوړم
روهستان مې ننداره کړي
داد کوم عصر جادو دی
له ژوند وڅخه مې مړه وږي
ها تورزن ارشاک دې څه شو
برېتور دې چېرې ولاړه
پکتویسه! مغرور یاره
لوی لښکر دې چېرې ولاړه
راته بڼه په برندو گوره
زه دې خوریم پښتنه یم
ستا په لاس کې غشی مات دی
چې بربنډه اوس پرته یم
هېڅ د غشي شع بیې نشته
هغه مست کمانکش څه شو؟
لوی وطن مې بې سرحده
راته وایه آرش څه شو؟
زما تر څنگه دی یو زخم
ستا تر څنگه یو خنجر دی
د زردبنت د دربار نذر
زما د وینو سور پرهردی
لا لونگ مې وو پر غاړه

آوازه مي ڊو اده وه
په بخدي ڪي ارشاک ناست و
سل مني توره تر څنگه
يا په تمه زما ڊولي ته
يا راغلي و له جنگه

خوارشاکه! زما ياره!
اوس تابوت مي چپرته لپري
له دوه نيمو زرو کالو
وم په تمه ستا د غپري

پنستيانا چيغې مي واوره
درنه وري مي درنه وري مي
لکه باد چي پانه يوسي
يا خولاس د مرگي راشي
بنڪلي يار له چانه يوسي
آريانا زما همزولي
پڪتيڪا زما همزولي
اوستا مي سکه خوره
د دوه نيمو زرو کالو
د خورو خورو خوبونو

خومره تريخ مڀي دا تعبير شو
 خداي خومه واي وينه ڪري
 په نصيب مڀي بل زنجير شو
 پڻتيانا! چيغي مڀي واوره
 درنه وري مڀي درنه وري مڀي
 زه خوشتا د روح تصويريم
 ستا په پتو خزانو ڪي
 ستا خدا يمه ستا ويريم
 زه ستا ننه ته زما ننه
 يو د بل د وجود غري
 ته ژوندي بي ورته گوري
 چي ما وري درخه مري
 ستا خوبونه ٽول دروغ دي
 زما خوبونه ٽول پرېشانه
 زه دوه نيم زره ڪلنه
 ته پنڄوس زره ڪلنه
 دواڙه «هپڻ» يو دواڙه نه يو
 ستا وياڙونه ٽول دروغ دي
 او زما هيلي تش خيالونه
 نه ارشاک ستا غيرتي دي
 نه تورزن شته مڙوندونه

زه ستا بنڪلې شهزادگۍ وم
 د قاف غرونه مې ټالونه
 بنا پېريانې مې کنيزې
 لوى دېوان مې مريې وو
 پاچايانو به غوښتم
 او ه مې وروڼه سکنې وو
 پښتيانا! هغه دې هېر شول
 چې ته ځوانه وي زه پېغله
 د ارشاک د تورې سيوري
 ستا لمن ساتله سپينه
 زما د حسن تماشي ته
 بنا پېري راتلې له چينه
 پر ما ډېر زلمي مېن وو
 لکه ستوري، زه سپورمې وم
 د ارشاک د غشي شغ ته
 د بيابان ټپي هوسې وم
 اوس هغه وختونه نشته
 چې زه بنڪلې شهزادگۍ وم
 په جهان کې وي څو بنڪلې
 زما همزولې شهزادگۍ وي
 لکه زه چې پښتيانۍ وم

څه مصري، څه يوناني، وي
 هغه ټولې اوس ويدي دي
 هغه بنکلي زما همزولي
 هم مصري، هم يوناني، مې
 پښتيا نا! چيغې مې واوړه
 درنه وړي مې درنه وړي مې
 غيرتي ورور مې يونشته
 چي مې وگتي نن مړي
 نه يو آه راپسي ووت
 نه مې چا دی ارمان کړي
 نو ارشاکه زما ياره
 اوس تابوت مې چپرته لېږي
 له دوه نيمو زرو کالو
 وم په تمه ستا د غېږي
 راته بڼه په برندو گوره
 يوه پېغله پښتنه يم
 ستا په لاس کې غشي مات دی
 چي بربنده اوس پرته يم

۱۰/ ليندۍ / ۱۳۷۹

خيرخانه - کابل

ژوند یوه ورکه لار ده

کله دې لاره په ځنگله کې ورکه کړې مساپر جانانه؟!
چې هر خوا گورې بس د ونو او شنو بوټو پراتن پېښېږې
دومره پوهېږې چې لمر لویږي را روانه ده شپه
یو ځل کوکو کړي او بیا کغ باسي مرغان ونو کې
باد شغهار کړي د شنو پاڼو او وښو په منځ کې
چېرته ډېر لري د زړه څانگو یو خړپ پورته شي
باد ورته و شیشنیږي
وخاندي

چې ماته مې کړه

ځای ځای د بوټو منځ کې

يو ډنډه اوبه ولاړې
چې يې پر غاړه پلونه وگورې نو ورپرډېرې
خو شيبې مخکې دلته پرانگ راغلي
خو گامه وړاندې چې ځي
پر تودو وينو د هوسۍ به پېښ شي
چې يې پر ليکو د ژوندون د شيبې پای ليکلی
... او ته حيران يې چې شپه چيرې وکړې؟
کله دې لاره په ځنگله کې ورکه کړې مساپر جانانه؟!
(نه)؟!

دا (نه) دې نه منمه
ته دې ټول ژوند کې را وهلې لاره بيا وگوره
اوس هم حيران يې چې شپه چيرې وکړې؟!

۳۰ مرغومی ۱۳۷۹
کندهار ښار

درې شېبې

د آس د منډې غږ دی

تیاره ده

لمر په پریو تو دی

هر څه تور بنکار یږي

یو آس په منډه ځي لوېدیځ پلو ته

سپور یې یو دنگ زلمی دی

باد یې څادر لکه جنډه رپوي

آس له مستی څخه شیشنږي او پنبې ټکوي

زلمی د کلي له ویالې څخه اوبه په لپو اخلې او سینه سروې

ویاله د کلي د لوی خان د باغ له منځه راځي

د خان درېیمه لور د آس د راتلو غږ ته خاندې

زلمی اوبه څښي

او

ویاله د باغ له لوري درې منې راوړي

سپور لږ موسکی شو خو څپره یې اند پښمنه بنکاري:

«نښې خو سمې راغلې

خو له کنډوه اوږو

خان دې خدای ښه خبروي»

زلمی په زړه کې په دعا وویل

او شېبه وروسته د ما بنام خره کې

آس د خيتخ په لوري منډه پيل كړه
 د خان درېيمې لورد سپور له ملا لاسونه تاو كړل
 او د تيكري پيڅكه يې
 لكه بيرغ رپيده
 سپورمۍ د دريو شپو ده
 او د ماښام ستوري لا درې لويشتې له غره پورته دي
 آس په كندهو واوښته
 شاته درې ډزې وشوې
 د آس د غوږ له څنگه شن شو چې گولۍ تېره شوه
 مگر څنگله نه كوربان
 چې گڼو خانگو كې يې پت كړل سپاره
 د زلمي شونډې يو ځل بيا موسكۍ شوې
 پېغلي هم ستونۍ لوند كړ
 او ايله پوه شوه چې د سپور زلمي بدن په خولو خومره لوند دی
 باد د څنگله غوږ كې سندرې وايي
 ستوري سپر و ته د څنگله لار ښيي
 درې پاره شپه تللې ده
 درې جوړې سترگې دي پر لار نښتې
 د دوه مېنو بدنونه يو پر بل تاوده دي
 آس لا مزل كوي
 مخ وړاندې درومي

تصوير

د شپې په تور بخمل
د ستورو د پاوليو
خلا څنگه بنکاري؟
گوندي تصوير به يې کړم
که ته لمدو زلفونه خاڅکي د باران تويې کړې

۱۳۸۱/۴/۱۱

مساپر

يو ستومانه مسا پریم
داوږدې شپې له مزله نه راغلم
ټوله شپه مې په ځنگله کې
د زاړه بوم له دوه سترگو نه رڼا اخیسته
ما ټوله شپه و اوریدل
چې خانگو څنگه قهرجن باد ته ځگیروي کول په نیمه ژبه
خو باد پرې نه پوهېده

د ۱۳۸۱ جواز

د لویې جرگې تالار، پولیتخنیک

الف. رته!

ايمان

دا ستاد سترگو د گيلو په مانا بنه پوهېږم
غواړې چې ژوند او هر څه پرېږدم
او ستلاس ونيسم؟
غواړې چې دواړه لپرې ولاړ شو
دومره لپرې چې له خلکو هېر شو
غواړې چې څو کمزوري زړونه هېر کړم؟
هغه چې زما لپاره نسوري او ژوندون اوږدوي
دا ستاد سترگو د گيلو په مانا بنه پوهېږم
په دې پوهېږم چې له ما سره دې مينه
نوره پټه زړه کې نه شې ساتی
زه دې په سترگو کې لوستی شم دومره پاکه مينه
لکه د خداى (ج) د رحمتونو چينه
لکه سپيڅلې ريښتيا
لکه له تللي پرديس ورور سره د خور د دعاگانو پاكي
په دې پوهېږم چې حېرانه يې زما مينې ته د څه نوم ورکړې
د خور او ورور که دمحبوب

او که د لور مینه له پلار سره یې
درته ریښتیا وایم زه هم حیران یم
چې تا ته څه ووایم
خو بس په دې پوهېږم
چې مې له تا سره د مینې اور په زړه کې بل دی
کیدای شي نه ستا د ښکلا په خاطر
او نه له تا سره د گله ژوندون د پیل په هیله
بلکې ددې لپاره
چې تا زما په خاطر
د عشق په خدای باندي ایمان راوړی
دا ستا د سترگو د گیلو په مانا ښه پوهېږم
نو وایه څه وکړمه؟
غواړې چې ژوند او هر څه پرېږدم
او ستلاس ونیسم؟
غواړې چې دواړه لېرې ولاړ شو چې له خلکو هېر شو
او هلته لېرې د کوم سیند پر غاړه
د څپو خواته
د ساحل چوپتیا کې
خپلو کې یو بل ته د زړه وروستی خبره وکړو
چې موږ یو بل سره د څه لپاره مینه لرو؟

سفر

ياد پري هغه ورځ مې چې باران دواړه لامده کړو
او پاسته باد ستا د لمدو زلفو په ولونو کې وهلې گوتې
خولا روي د بناړ کوڅو کې وو په بېرېه روان
زه او ته دواړه ستري
ستا له سفر څخه يوه ورځ مخکې
زموږه زړونو خدايزده ولې يو له بل څخه پوښتنې وکړې
سفر به څنگه وي؟

بيلتون به څنگه؟
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شپې
زه او ته دواړه په دې نه پوهېدو
چې په لمده زمکه روان يو چيرې
بنايي چې ژوند به د همدغو څو شيبو لپاره ښکلی و، زموږ لپاره

خو ژوند تېرېږي مور ته نه درېږي
هغه شیبې هم ولاړې
او د بيلتون ورځې را ورسيدې
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شیبې
خو ته منې؟

چې له هغې ورځې را وروسته باران نه ورېږي
او ښارد خړو خاورو خړ میدان دی
ته دا منې؟

چې له هغې ورځې را وروسته د باد گوتې پرې دي
او باد د هیچا په لمدو زلفو کې لاس نه وهي
زه او همدا کوڅې همدغه ورځې
ته او د بل وطن پردېسې شیبې
باد و باران نه شته دنیا خړه ده

۲۵ تله ۱۳۸۱

وزیر اکبر خان مېنه

ژوند

مانه دې وپوښتل چې ژوند څه مانا
زما ساده خبرې خوښې دي ساده يې وایم:
ژوند ستا پوښتنه او زما ځواب دی
ژوند ستا د سترگو د شوخيو بېلا بېلې شیبې
او زما ساده خبرې
چې ستا خوښېږي مگر حال نه وایې
منم چې ژوند ښکلی دی
مگر په دومره بدلون نه ارزي چې ته يې لرې
او ژوند په دومره خدا نه ارزي چې زه پرې خاند م
تا د انسان په لاس جوړ شوي د ښښو ښارونه وليدل
چې نورو انسانانو مات کړل
او ته همدې ښارونو
په يوې ښکلې ښښه يې نانځکې واپولې
راځه !
زما له ليونۍ خدا نه مه ويريره
زه به مې کړس کړس خدا پرې نه ږدم چې ماته دې کړي

او که ته ماته هم شې
 ژوند په دې نه ارزي چې ويې ژاړو
 زه به مې خپله خدا
 او دا ساده ساده شرقي خبرې
 ستا د خوبونو له وړېنمو سره و او بمه
 تاته به جوړې کړم وړېنمينې جامې
 ځکه بنېينه يوازې يو رنگ لري
 خود وړېنمو پوره او وه رنگه دي
 زما بنېينه بي نانځکې!
 رايه چې جوړه دې کړم
 لکه بڼکه د تاووس
 لکه سره شنه زرغونه
 او هومره بڼکلې لکه ستا د خوب رنگينه دنيا
 زما بنېينه بي نانځکې
 پام کوه زړه دې د بنېنې په کنگل نه کړې بدل
 ورځه شرقي زرگی دې بېرته راوړه
 چې ورته ووايم:
 ((د ژوند مانا د زړه بايلل دي))

غوسه او مينه

نږدې ما بنام دى سيند آرام بهيرې
 چوپتيا خوره ده زه خواشيني يممه ډير خواشيني
 خو ته آرامه او موسکا پر شونډو
 يوه سندرې خورنگينې لنډۍ
 د باد شپيلۍ او د اوبو شرهار
 ته رانه تاوه شې را تاوه شې پر مخ مې بڼکل کړې
 غواړې له ما څخه غمونه هېر کړې
 ته چې اوبونه لپه ډکه کړې ساحل ته نږدې
 د نيلوفرو گلان وبنورېږي
 او زما زړه کې د غمونو قهرجنې لمبې بيا بلې شي
 زما سرگردانه اروا
 لکه تياره
 لکه شپه
 لکه يو وچ او سوزيدلى ځنگل
 زما سرگردانه اروا
 له کساتونو ډکه
 په اور او وينو مړه
 ناڅاپه اور واخلي
 خپره کې مې د قهر ريښې وغځيرې

چي سترگي پتېي کر مه اور وينمه
های او بنکو راشی !
زما په سترگو کي اورونه مړه کړی !
خو ته ، چي ما وويني
د نیلوفرو په شان ور پرد پري
پر ما خوره شي له ما گرده تاوشي
او زه دا ستا د گريوانه له وړمو
د عشق د خداي (ج) جنت ته ورسېرم
ته خومره مينه لري
زما له غمونو نه هم ډېره مينه
زما په ذهن کي د قهر له دوزخه ستره
همدا چي غم مې هېر شي
او په اروا کي مې د قهر دوزخ ونړيږي
چي سترگي پرانيزم نو وپوهېرم
چي تامې سر پر خپل زنگون ايښی دی
يو خاڅکی او بنکه دې پر مخ ولاړه
مگر پر شونډو دې موسکا خوره وي
د نیلوفرو گلان ناڅي د او بوڅپو ته
او ما ستا غېږه کي پناه اخیستي
نړدې ما بنام دی
سیند آرام بهیږي

هغئي ته د اختر مبارڪي

ايري

خدای (ج) د خپل نور له کومو وړانگو جوړه کړې يې ته؟
چې زما تياره ژوند دې رڼا کړ داسې
بڼايي چې ته به د برېښنا د يوه پرک په شانې
زما د ژوند له اوږدې شپې تېره شې
او بڼايي بيا به دې ونه شم ليدای
هو! ته به ولاړه شې خو ستا رڼا به
زما له ژوند سره تر پايه مله وي
خدای (ج) ته د کوم غزل سرليک پيدا کړې؟
چې له دې وروسته زما د ټولې شاعري، تصوير شوي
او که ته غواړې، چې ما وپېژنې
يو ځلې وځانده بس پوهه به شې
زه د اير وځلی يم
او ته د خدای (ج) د جنتونو وږمه
راځه او ږنگ مې کړه

ذري ذري مي يوسه د اسمان لوري ته
داسي مي ورک کړه چې مي څوک چپري بيا نوم وانه خلي

تر لسو شلو کلو ډبري شپي شوي
چې ته مي خوب کې ليدي
خو پېژندلې مي نه
او دادی اوس دې وينم
چې له اسمانه دې د مينې صحيفې راوړي
بس ته په دې پوهه شه
چې له ازله تر ابده به يوازې همدا يو امتي
ستا صحيفو باندي ايمان ولري
ستا صحيفو کې د خداي (ج) امر دای
چې ستا په زړه کې به يوازې د يوې مينې معبد جوړېږي
ته هم په دې پوهېږي
خو پتوي يې ماته حال نه وايي
زه د اير و خلی يم
مگر تر هغو پورې نه وړانېږم
چې راته ونه وايي:
«تاسره مينه لرم»

د هغې غږ

کله چې ما سره خبرې کوي
د ساه ایستلو غږ یې هم اورمه
یو داسې غږ، چې له حیا، مینې او ویرې ډک وي
او داسې غږ یوازې زه پېژنم
خو یو ناخاپه یې غږ نور هم ټیټ شي
زه د کوم څه د کرپا غږ اورمه
نو ترې پوښتنه وکړم
آیا څوک شته، چې ستا خبرې واورې؟
وځاندي ووايي:
نه!

دامې د غوږ والی دي
چې پر غوږی د تیلیفون لگېږي
او د کرپا غږ یې تر تا هم درځي

کله چي ته خپه شي

کله چي ته خپه شي
زه مي له خان سره دا پرېکړه وکړم
چي څه موده دي له ليدلو نه زړگي صبر کړم
ووايم پريږده، چي ته خپله را پخلا شي
زما ليدو ته راشي

کله چي ته خپه شي
زه مي ټوټه ټوټه غرور راټول کړم
ووايم پريږده چي ستا سترگي له ژړا ډکې شي
او په بند ستوني راته ورو ووايي:
گرانه ما مه هېروه

کله چي ته خپه شي
زه مي د اوبسکو چيني و ترم د غم په تيرو
او خپلي سترگي له غوسې ډکې کړم

خو تا په دې پوهه ڪرم:
«چي دا ڄل ٿوله ملامته ته بي»
کله چي ته خپه شي
زه په خالي لارو کي ستا د گام آواز لٿوم
چي گوندي ببا به راشي
پوهبرم نه، چي ولي
ستا په راتلو باندي باور لرمه
کله، چي ته خپه شي
زمکه ڄاي نه را کوي
غوارم، چي راشي او يوبل ووينو
زه مي د سترگو په گيلو باندي تا وپوهوم:
«چي دا ڄل ٿوله ملامته ته بي»
او ته د سترگو په گيلو باندي ما وپوهوي
«گرانه ما مه هپروه»

وروستی ماښام

نور هر څه پای ته رسیدلي عشقه !
نور به هېڅکله د هغې سترگو ته ونه گورم
نور به هېڅکله د هغې له نفسونو سره گام وانه خلم
او پرې به یې نه ږدم ، چې خپل سر زما پر ولي کېږدي
نور هر څه پای ته رسیدلي عشقه !
نور به پر زړه د صبر غټه تېره واړومه
هېڅ څوک به ونه ویني
چې زه خپل زړه سره پټ څومره ژاړم
زه به خپل زړه بدل کړم
کیدای شي هېره مې شي
ماکې کوم څه ماتېږي
څوک مې له روح څخه پوښتنه کوي
دا هر څه ولې پېښ شول؟

وروستي ماڻھام، چڱي لھ ھڻي سرھ وم
د بيلتانه کيسه يي خپلھ وکړه
اودا چڱي څنگه به سفر وکړي لھ دغه ښارھ ...
اوبنايي سترگو يي په خپلھ راتھ وويل، چڱي:
نورھرڅه پای ته رسيدلي عشقه!
ھاي دنړي ټولو مينو زړونو
يوازي تاسو د وروستي ماڻھام په راز پوهېږئ
يوازي تاسو د وروستي خدای په امانۍ پرمھال
د مين غم پېژنئ ...
نورھرڅه پای ته رسيدلي عشقه!
نور به ھېڅکله دھڻي سترگو ته ونه گورم
اودا به ونه گنيم:
چڱي عشق د ژوند مانا دی

نری

زه یو عجیب جهان کې ژوند تېروم
ختیځ ویده دی

ختیځ هېڅ د وینستابه په مانا نه پوهېږي
لویدیځ د بنکلیو وحثونو طلايي تاپو دی
او افریقا یوازې ایډس، لوږه او مرگ پېژني
لویدیځ د عقل د بنیینو مانی له ستورو څخه دنگې ساتي
خو په دې نه پوهېږي

چې له بچي سره د مور عاطفه څه خوند لري
ختیځ د پاکو احساساتو لوی ساتول راخیستی
او د خپل عقل شارگونه پرې کوي د عقیدې په نامه
ختیځ ته مرگ د انسان

د شتو مچيو له وژلو نه اسانه بنکاري
 ديمو کراسي هغه زانگوده چې لويديځ يې زنگوي په قهر جنو لاسو
 او د انسان د آزادۍ ماشوم له ويرې په کې ساه ورکوي
 لويديځ ولاړ دی د بشر د حق تېره توره يې لاس کې رپردي
 او په ختيځ کې د عراق او پلستين له اورمېره سره خبرې کوي
 خود عربو شيخان

يو د بل پتې دوسيې

لکه د تيلو د بوشکو په شان لويديځ ته سپاري
 ختيځ لا اوس هم بنگاوه د خپل زاړه کولتور پر سر اړوي
 او چې خومارې سترگې وځمبوي
 په بې خودۍ کې له ريشخنده وايي
 «بايد د بنځو حقوق وگتيل شي!»
 هند لا بنگال کې په لکونو جادوگر لري
 جوگيان يې په اوبو کې ناست وي
 او افغانان لاهم سپورمۍ ته دانسان ور رسيدل نه مني
 چين وارخطا دی، چې نفوس يې له خاورينې زمکې تويې نشي
 ختيځ ريښتيا هم د نړۍ موزيم دی
 ختيځ کې خلک د انسان په قدر نه پوهېږي
 خو په لويديځ کې د حيوان درناوی دومره ډېر دی
 چې بنکلې نجونې له آسونو سره شپې تيروي
 نور په لويديځ کې اپارتايد ورک شوی

حڪه چي سڀني نجيون
له تور پوستڪو نارينه وو سره مينه ڪوي
شرق لائبرٽي آڊي ڊي غربي پوهانو
ڪومه وسله ڄومره ورائي پڀنوي !!
او چي شرقيان يو پر بل زرونه تش ڪري
بيا بشر پاله لويديحوال ورباندي زره سوزوي:
چي جگره مه ڪوي

جگره بده ده

زه يو عجيب جهان ڪي ژوند تپروم
زه د ختيخ له غابنو ڪرڪه لرم
چي يو انسان يي بل انسان ته چيچي
زه د لويديخ له نيينه يي مانيو ڪرڪه لرم
چي ڪمپيوٽر په ڪي دور پوماشو مانوله ڪولمو خخه نغمه
د «دومينون» خپروي

زه يو عجيب انسان يم
او په عجيب جهان ڪي ژوند تپروم
دهيچانه خونبپرم
لويديخ مه بولي بدوي او وروسته پاتي حيوان
حڪه تر او سه هم ماشين نه يم احساس لرمه
او ختيحوال مه بي همته او ڍارن بولي
ددې لپاره چي د مريو د نخاله ننداري خخه خونده اخلمه

زه يو عجيب انسان يم
او په عجيب جهان کي ژوند تپروم
په داسي لوي جهان کي
يو ازي يو انسان
يوه نجلي
يوه ليونۍ
ما سره مينه لري
خوزه عجيب او ناتوانه انسان
دومره وس نه لرم چي
دهغي لاس ونيسم
اوله دي تور او سپين جهان خخه يي لري بوخم

مساڀري خداي (ج) دي راوله

نن مې بيا بنۍ سترگه رپيري خير کړې
لکه چې راشي مساڀره ياره
بيگاه مې خوب کې په خدا ليدلې
له مانه تللي مـروره ياره

چې تلې وروستی ما بنام دي ماته وويل:
د سپوږمۍ لار څاره سپوږمۍ ته گوره
چې څوارلسم يې بر شوزه به راشم
د شنه اسمان سپينې بېرۍ ته گوره

نن شپه سپوږمۍ د څوارلسم ختلي
ستوري جانانه ستا وعدو ته گوري
زما په سترگو کې د اوبنکو څاڅکي
ستا د وړو گامو راتلو ته گوري

په هر نفس کې دې چې نوم يادوم
اسمان کې وځليږي يو ستوری
نيمه شپه زړه کې ستا خبرې شمارم
د ژوند په هره شيبه يو توری

زما مساپرې خداى (ج) دې ژر راوله
زما دې سترگې او ادا يادېږي
ستا په وړو وړو خبرو قسم
زما دې خپگان زما دې خدا يادېږي

ای چې رنې دې د سپوږمۍ خوښېږي
هره شپه ته يې زما د خيال شهزداگۍ
چې شم ويده ستاله رنې ډکه شي
زما د خوب دغه وړه دنياگۍ

ای په سپرلي مينې کله راځي
د ارغوانو نندارې تېرې شوې
نه وې چې يو بل ته اوبه وشيندو
د باران شرکنده شيبې تېرې شوې

ای چي سپوږمي ته دعاگاني کوي
 وایه چي مالہ خدايہ کلہ غواړي
 چي زه دي خپل شم دومره خپل لکه خان
 داسي دعا له خدايہ کلہ غواړي

په خدای قسم گرانې چي زړه مې تنگ دی
 د ژوند مانا په هېڅ کتاب کې نه شته
 هسې چي ستا سترگو کې ما موندلې
 د هېڅ کتاب په هېڅ یو باب کې نه شته

عجيبه وخت د بي رحمۍ راغلی
 څوک چاته حق د مینې نه ورکوي
 هغه چي ژوند اخلي اتل یې بولي
 لوی گنهگار شي څوک چي زړه ورکوي

کله به راشي له پوښتنو سره
 چي گېلې راوړي په نمجنو سترگو
 له دي ظالمي دنيا چرته ولاړ شو
 ټول راته گوري په شکمنو سترگو

راځه چې دواړه داسې ځای ته ولاړ شو
چې خپل خپل کار پسې روان وي خلک
په بل چا کار نه لري، شک نه کوي
داسې سپېڅلي مهربان وي خلک

هله به مخامخ یو بل ته کینو
گوندي چې دواړه شو په تېرو بدل
مینی پیغلي به مراد غواړي
زمور زیارت به شي د مینی محل

۱۳۸۲/۱/۲۲

خیرخانه

مخه بنه

خانگو هير كرى دى د پانو سرود
لمرد رڼا بدلې نه پېژني
باد د شنو لو خو له ځنگله نه په چوپتيا تېريري
آهای!
مگر څوك شته دي دلته؟!
كه زه هم كډه و كړم؟
شپو د الهام د كاروانونو جرس
د تورو متيو جبل كې ونښپځه
چې خوب د زلفو پر بالښت باندي حرام دى حرام!!
نوزه په كومه ولاړ شم؟
زما د باغ د لوړ قامتي ولي
په كوم يو ډډ كې چيري خاله ابابيل نه لري
چې د شامپت پر پيل لښكرو شگې و وروي

باران خپه دی زموږ په وچو شونډو نه وریږي
او د کنگل له ستوني زانه ما نه ولې پوښتي؟
چې سپرلی کله راځي؟

زما د هیلو شرشرې لاندې بنکاري ویده دی

نواي د مینې هوسی!

پام له دې ډنډه اوبه ونه څښي

زما ماضي یې جوړه کړې وه له دریو ټکو:

وچکالي،

غم

او تیاره

خو ما د نورو شنه ماضي ژپوي

که د دعا ژبه مې وچه نه وای

ما به بد مرغه ماضي بیا غوښتي وای

آهای!

دلته څوک شته دي مگر؟!

که زه هم کله وکړم؟

زه د خپل بنار هره کوڅه کې درويزگر وینمه

ما هغوی نه ځوروي

خو دې پوښتنې ته ځواب نه لرم

چې موږه ولې نه مرو؟

یوه شپه تېره شوه او بام بدل شو

ښايي کارغان تللي وي
های د ړنگ شوي سپل آشنا کو ترو
زما په مات ختین سپیره کندو کې
یوه دانه غنم هم نشته چې راو موبولم
ای د هسک پېغلي!
زه پوهېږم چې لا ماته نه یې
او مور نه مخ پټوي
وايه د تور بخمل کمیس دې څه کړ
کلونه وشول پکې نه ښکاري د ستورو پاوالي
نه!

ښايي داسې نه وي
یوازي مور پرانده یو
یا مو د سترگو کسی لامبي هره ورځ وینو کې
«ویار» رانه هر څه یو ورل
هر څه «غرور» و خورل
زه د خپل لاس په گوتو
د «خپلواکی» غلام شوم
اوس په دې نه پوهېږم
چې کوم اندول یې سم دی
«ویار» د «ژوندون» لپاره
که «ژوند» د «ویار» لپاره

آهای!

مگر خوک شته دي دلته؟

که زه هم کله و کرم؟

زه مينه نه پيژنم

او پانيز خپل کسات زما له سرې ساه نه اخلي

ژوند لکه ماته بېرې

د چا د سترگو سمندر کې توپانونو ډوب کړ

چا راته ويل: مين شوې

ما ويل استغفرالله

«مينه» گناه ده زه «گناه» نه کوم

زه چې چاره په لاس له شپوله تېر شم

ميرې او وري يو بل ته وځاندي او داسې وايي:

هغوی د يو بل لېوان

په خپلو غوښو ماړه

زموږ تر ستونو يې چرې نه رسي

زما يې ژبه د زمريو په تالو کې شنه کړه

نوزه به څنگه د «انسان» د خواږه نوم

له ښکل نه خوند پورته کړم؟

سوی رانه تنبتي زما حریم ته خطايي راغلی

خو زما غاښونه په دې نه دي خبر

چې د «لویدیځ» توري ته څه ووايي؟
 اي لاسه! نه دې وينم
 له کومه لوري راغلي
 له ما دې ساه واخيسته
 لکه نانځکه دې د وهم په کڅ کينولم
 غوښتل دې ما چې د شعور له کوڅې غلی تير کړي
 آيا ستا هم کله پښه ښويږي؟
 نه؟

نو ولي داسې وشول؟
 زما شعور خو دې په خپله وينن کړي
 زه اوس پوهېږم لاس او پښې مې رانه تا پرې کړي
 او هم پوهېږم چې بې وسه يم
 له خداي (ج) نه تاته «شرم» غواړم
 ته هم پوهېږي «شرم» خيال دی او وجود نه لري
 ځکه دې توره زما په ستوني موبښي
 آهای!

مگر څوک شته دي دلته؟!
 که زه هم کله وکړم؟!
 خو به د ښکلي نیلوفر پر پاڼو شعر ليکمه؟
 زما نیمگړی انځور «رنگ» نه لري
 باد مې د کور له دنگو دنگو ديوالونونه را اوږي

پتې گنډې کوي

خو پخوانۍ سندرې راوړي او بنکې بېرته يوسي
يا د چا خيال غلی شان راوړي او له دې خوا بېرته
د پخواني وخت په حسرت کې خو سلگۍ يوسي
زه د خپل کور تر څنگ

د شنه چنار د پانو شرهار پېژنم

د ټوکېدو د هوس شني نغمې يې

ستوني کې جېل و خوړې

پخوا يې زموږ کلي کې «هرڅه» په سرو زرو پيرل

مگر اوس هرڅه ورکوي او بېرته «زر» اخلي

ماته مې پلار ويل چې: «لوی سړی شې!»

مگر افسوس داسې ونه شول

ځکه زه شاعر شوم

او د کلو تش دسترخوان مې هم په توتو خرڅ کړ

بنايي زه بيا را شين شم

خو کاشکې هسې يم چې اوس نه يم

آهای!

مگر څوک شته دي دلته؟!

که زه هم کډه وکړم؟!

سينده ځواب راکړه!

چې مساپرې بتې کله راځي؟

ته خو يې ليري نه د سترې الوت غږ اورې
ای د بنکلا ملکې !

ته هم حيرانه يې او نه پوهېږې

تر ټولو ستر هنر «د نس مړول»

په هنرونو کې خووم هنر دی؟

او زه يوازې لرم دوه گاونډي

بني لاس ته «مار» او چپ ته «زړه جادوگر»

«ابليس» مې لاره کې مورچل نيولی

چې هره ورځ راباندې ډزې د خنداوو کوي

ځکه په سرو وينو ککړ لاسونه

د هغه ډېر خونېږي

زه په پوتيو کې هم پل نه لرم

سيوری مې ورک دی رانه

کله په خپل شتون هم شکمن غونډې شم

خو يو ځل نوم چې چيرې واورم د «درد»

نو بيا د خپل وجود په څړيکو مې باور راشي

زما ليونی کهول يې «اور» نه جوړ کړ

خوزه حيران يم چې سرزوري پښت مې

په څه نامه دلته نيا لگي کينول

مگر د سرو لمبو په چم کې چيرې باغ جوړ شوی؟

آهای !

مگر خوک شته دي دلته؟!
 که زه هم کڏه وکرم؟!
 زما يي ٽول عمر دی خای کړی
 د عذاب د يوې شپې پولو کې
 خدايزده په کومه گناه
 بيا د اجبار د سرو اغزيو په بستر کې پروت يم
 يوه «بنکلا» مې خنگ ته آه باسي
 د کرکې حجم نه مې ډک دی گوگل
 زه د «هوس» د قحطۍ کال کې
 يوه وچه ډوډۍ هم نه لرم
 خويي د بنکلي پېغلټوب
 د پانې پانې گل تاوان ادا کرم
 د مرگ کوچيه زما د ورح ايلبند ته کله راځي؟
 چې ستا پگړۍ ته د نیمگړې خوانۍ گل ډالۍ کرم
 «نیمگړي» بنایي ستا په غېږه کې وي
 دغه خیالي او دروغجنه د دوکو افسانه
 چې د وجود سراب يې موزد زړونو لار کې لامبي
 سپیدو! زمور د برخې لاس مومات دی؟
 چې مود ذهن له آسمانه وریځی نه پاکوی
 زما نیمه خوا مینې له تاخه پوښتنه کوم:
 «بدمرغي» پوله لري؟

هو؟!

زه به دې سترگو کې لاهو شم ما ورو رسوه!

آه! چې زه نه پوهېږم

«درد» ماته څومره گران دی

ای د بازار وگړو

نن زه له ډېرې مجبوري نه خپل «دردونه» پلورم

هره گيډی، بې د موسکا پریوې سپینې سکې

آیا څوک شته چې رانه وپې پیري

نه!؟

نوزه په کومه ولاړ شم

ای د خدا پلورونکو!

زه مې د سترگو کسی هم خرڅوم

د خدای (ج) په نوم زما کهول ته لږ خدا را کړئ

آهای!

مگر څوک شته دي دلته!؟

که زه هم کله وکړم!؟

بیگاه مې خوب ولید چې:

یو لاس له غیبه راشي

او بېرته ما د «بشریت» د کورنۍ غړی کړي

خو چې را وینس شوم له هماغسې عاصي وم عاصي

بیا له کوم لوري را الوتي جزامي بادونه

زما له بنڪلڻي نه ٻي خال وري دي
 اوبنڪي ٻي ماته دا پڻغور راڪوي:
 ولاڙ شهه! د باد جگرڀي ته
 او د جزام له ڙير باچا نه دي د خيلڀي مينڀي
 خال وگتڀه

خو هغوي نه پوهيري
 چي ڙير لڻسڪر له مانه متي وري
 او په اوڀو باندي مڀي شخوند وهي لا
 ته اي سپڀخلي «نه!» په کومه لاري
 چي مڀي رسي د دار نڀدي ده
 سر کي «هو» انڀور کري
 زه چي زڙه و کرم زقوم را شين شي
 د کڀو

کڀو

کڀو

بنڪالومي اورڀي که نه؟

زه درنه ولاڙم مينڀي!

آهاي!

مگر خوک شته دي دلته؟!

چي ماته ووايي:

په مخه دي بنه!!!

بنسپرا

پېغله چینه کې خپل وربل جوړوي
او د وړمو ډمې يې مخ ته ده نيولې د اوبو هينداره
د شپونکي گام نه تيره رغړي د چينې لوري ته
او پرې ماتېږي د اوبو هينداره
پېغله بنسپراوې کوي
شپونکي يې لمانځي په سلام د مينې
د پېغلي شونډې په بنسپرا اخته دي
خو يې د سترگو ژبه بل څه وايي:
«تا سره

مينه

لرم»

۱۳۷۴/۳/۱۴

یو ټاپو د جزامیانو

خه مانۍ د نازولو شوې کوڅې د دروېز گرو
خه لوی بڼار مود حسینو جوړمالت شو د سوالگرو

خه درنې درنې شملې مو شولې لپې د کپ سوال ته
غرونه غرونه لویټې مونن گرو شوې په جوازگرو

هرزر گرمو آهنگر شو جوړوي په غبرگولا سو
له نټکیو نه د بڼکلو تور کچکول د قلندرو

په لاسو کې د سندرو زولنې شوې د ځکیرو یو
د رباب د شرنگ حجره مو شوه جونگره د کوډگرو

زه بې وسه بې گروانه، چېرې وساتم ستا او بڼکې
رانه یو وړې مرغلرې ها پردیو سوداگرو

کلی نه دی هدیره ده یو شو مړي په کې گړخي
نه گودر شته نه منگي شته نه کتاري يې د دلبرو

ته خورا غلې خوشه چيني خو سرکال مو فصل سوی
نه غنم شته نه يې وړي نه يې مينه د لوگرو

له تاپو د جذاميانو په رندو سترگو ورگورو
هېڅ کبستی چپرې رانه غله نه بادبان د درمانگرو

که د ميني کيسې غواړې زما د سترگو کتاب پټ کړه
نه چې او درشي جانانه له نارونه د نهرو

مورد ميني ليوني وو، ټول وطن موليوني کړ
اوس څوک نه ولي په کابو لوی کاروان د سربرو

د نکریزو آینه کې

زه بگیوان وم د زیارت د لارو
او هره ورځ د چارشنبې به مې د پېغلو ډله
د یورنګین مازیګر
په پلوشو کې تر زیارت پورې وږه
سم چې ما بنام به شو زیارت کې به ډیوې بلې شوې
چا به نغریو کې تې د خوږو غږو بار کړې
چا به لکړو پورې سره او ګلابي انتګي
چې به لامده وو په رڼو او مرغلینو او بنکو
د کوم مراد لپاره و موبنودل
چا به په سپینو او بنایسته منګولو
په زاړه توغ پورې د شمال و تارې
چا به د اوورنګو ورېنمو تار ته
په ډېره هیله خلو پښت غوټې ورکړې
چا به د شنه مرقد پښو ته لپه و نیوله

ما به گومان وکړلو
چې د نکريزو آيينه کې به له خدای څخه
د خپل مين انځور غواړي

چا به بې وسه او ناز کې پنبجې
له زنگ و هلي زاره کولپ څخه راتاوې کړلې
خو کولپ به خلاص پرې نه شو
چا به ملنگ بابا ته رغوی اوږد کړ
او قلندر به يې تالې وکتې:
«ستوری دې برختلی ...»

... يو څوک به راشي په سپين آس او ستا ډولۍ به يوسي»
نو بيا به دا له شرمه تکه سره شوه
خپلې تنکۍ شونډې به يې وچيچلې
او چې په غلا به يې زه وڅارلم
لږ به موسکۍ شوه ما به هم وځندل
آس به مې وشپشنيده
وربل به وزنگېده
شمه به هسکه شوله

يو گل به

باد يووړ !!

۱۳۷۲/۵/۲۲

جوى شير کابل

خوب

زما د شونډو بېړۍ
پريوې مستې خپې
ستا د سينې پر سمندر تېره شوه
خو ستا د ناز ساحل و څومره نږدې
چې زه يې بنکته...
نور له خوبه وينس کړم

۱۳۷۴/۲/۱

د خپلو خوبونو ملګې ته!

رويا

ولې مې خوب ته راځې
نور خو کلونه وشول
چې زموږ کوچۍ مینې د غرونو شاته کډه کړې
یوازې تانه یو خوت تصویره
زما د ذهن په پرده کې پټ دي
آن چې بنګلا دې هم ورو ورو رانه ور کېږي او هېرېږي پسې
خو اشنا نه پوهېږم
کله چې خوب ته راځې
ستا به په یاد یم که نه؟
بنايي لومړۍ به دې په زړه در ګرځم
او بیا به وروسته راته خوب کې راځې
که نه نو دغه درېیم ګری څوک دی؟

چي له مودو نه وروسته
لکه يو خيال
لکه رويا
او لکه خوب دي د بنڪلا تصوير کي
دغه له مينې ستومان
دغه له ژونده ستري
زما رنخور زرگي له لاسه نيسي
او ته په ډيره مينه
او يا خو نه پوهېږم
لږ څه حيرانه راته گوري داسي
زه خودي سترگو کي لوستلای نه شم
کاش دي ويلای په هماغي نازولې ژبي
چي دغه ژوند څه مانا
او مينه څه ته وايي؟
او يا خواب مي ديوي پوښتنې:
چي:
اې زما هيري مينې!
ولي مي خوب ته راځي؟

حاله

زموږ د کلي د چنار سيوري ته
ماران د يو بل غوږ کي
کيسه د لوږي کوي
حکه چي نور نو د چنار خانگه کي
د سارانۍ کوټرو
شنې خالي ټولې له بچو تشي دي

۱۳۷۴/۱/۱۰

کابل

د لمر غله

باد

خوځوي تار په تار

زلفې د بڼكلې نجلۍ

د سترگو شنه اسمان كې

د جنت رنگ لري

دغه زموږ كلي ته

بيگار اغلې نجلۍ

يو شين كتاب يې څنگ ته

واي:

«پيغمبره يممه»

د عشق سندرې لري

شونډو كې غلې نجلۍ

مذهب يې

(مينه)

مريدان يې د بڼكلا ليوني

ځمبل د سترگو يې ډك

له كراماتو راوړل

پيري كاملې نجلۍ

خو چي ما بنام راو خوت
خو هو بنسارانو کړي لمنې ډکې
د (عقل) کانو څخه
او شېبه وروسته لېونو وليده
د خپلو وينو ډنډې کې
وه لمبېدلې نجلی

چې مریدانو د سندرو منځ کې
په اوږو پورته کړله
لایې خندلې نجلی
د عشق کاروان زموږ له کلي څخه
یو وره ویشتلې نجلی

او د هغې تگ سره
زموږ ما بنام اوږد شو
تر همدا اوسه
تر سبا
ان تر قیامت په پورې
لکه چې لمړیې غلا کړ
زموږ له کلي څخه
په خدا تللې نجلی

غنم لو

په کرونده کې يوه پېغله نجلۍ
په شنه سالو کې د غنمو وږي
په سرو نازکو او پستو منگولو
خومره په ناز ټولوي
زلمي لوگريې د خولو د مرغلرو شاته
د پېغلتوب حيانه ډک بنايست ته لارې څاري

«نجلۍ! ته وگوره چې سترگو کې مې څه لو بدلي؟»
پېغله د خپل سالو په څنډه د هغه سترگې نه گرد پاکوي
خو د زلمي له مينې ډک او دروغجن نظر د هغې پرگرېوان
نښتی

«ولي په نېغه راته گوري داسې؟»
پېغله په چل د لوگرو پوهېدو
اود غوسې لمبو يې سترگو کې د مينې غوتۍ وسپړلې
خو ددې ښکلې غوسې شاته لوگر دا ولوستل:
«چې لو کوي گوتې به پرې کړې
که در په ياد مې شي د مخ شينکي خالونه»

۱۳۷۵/۴/۱۰

کابل - چارآسياب

باران

ها مازيگر چې له باران نه وروسته
خو مساپر خاڅکي دمه شول ستا پر بنکلو او نازکو شونډو
او په نڅا نڅا کې پېغلې وږمې
د استاد تور کاکل لمدې څانگې راوڅنډلې
ها مازيگر يادوم
چې کتارونه د کوچيو پر خو تلل ستا د بنايسته وو انتگو پر لاره
داسې مخ بنکته د گربوان ترا پلبندونو پورې
او بناپيرۍ دې د بدن
د لامده شوي کميس شاته په څه ناز خو څېدې
چې د کمخو مستې ساقې دې د گلابو پيالې
پر سر را اړولې
په هغه ورځ ما سره
د پسرلي حسودو سترگو هم منلې وه چې:
ته له هغه باران نه
او ته تر هغه مازيگره هم بنايسته بنکارېدې

۱۳۷۴/۱۰/۳۰

کابل پوهنتون

يوه ناوې د سپورمې

سپورمې د شنه ځنگله له ستوني څخه
د پېغلنوب سندرې ويلې او سپېدار ورته نڅا کوله
سپورمې د ستورو سپين پاولي
د خپل کميس پر ټټر وټومبل
او باد ورته په خپلو گوتو
د شپې له څڼو نه د سيند ستنه کې تار واچاوه
سپورمې په خپل تندي د لمر له پله نه خال کېښوده
او د اسمان پر لمن
ورته د وريځو سپين لمنې نجونې
په اتڼو سترې شوې
سپورمې شوه ناوې لا شپونکي ورته شپېلۍ وهله
زما شاعر زړگي يې کېښودل پر رغوي د غروب نکريزي
نو اوس به ورا د سپېدو راشي دا بنايسته ناوې به
د شنه بخت کور ته يوسي ...

له (پاڼه) منظومې څخه

کابل ۱۳۷۴/۸/۴

یوه پوښتنه

یوازې یو حل راشه
چې دې پر شونډو و شونډې کېږد مه او ...
درنه د زړه پر ژبه و پوښتمه:
«درباندي گران یم که نه؟!»

۱۳۷۴/۱/۱۰

لوگر، د بورگ کارپزونه

باد

وگورئ باد خومره مين شاعر دى
تل وي د شنو پانو په غبرکې ويده
يا خود لوخو په ځنگله کې چپرې ناست وي
او شپيلۍ غبروي
کله د پېغلو مخ ته لاس اوږد کړي وربل يې جر کړي
کله يې تار تار زلفې و شيندي پر سپينو مخو
وگورئ!

باد کله پر هغې نجلۍ هم لگېږي
چې پر سپين اس سوره وي
او د نازک کميس تر شا يې د بدن ابشار
خپې خپې پر زړه ورېږي

يو ازې باد دى چې د وږيو او برينډو له کوډلو نه خبر اخلي
بنايي چې باد به په (انسان) مين وي
د هر چا ورتکوي

هر چاته غېږ پرانيزي
خه بې توپيره دى باد
خه مهربانه دى باد
وگورئ!

زموږ كلي كې هېڅ څوك نه شته
لوگي يې مړه، كلا كنډرې او چينې يې وچې
د سوزېدلو ارواگانو سيوري هم نه لري
خولا تراوسه پكې باد لگېږي
تاسې يې اورئ؟
هغه چينغې وهي
هغه ماتېږي،
هغه ژاري،

هغه مينه كوي

وگورئ باد څومره ځوان مرده يار دى
وگورئ باد څومره مېن شاعر دى

هيله

... او دا دی زه د ژوند پر لویه وچه
د خپلې سپینې او سپېڅلې مینې
د یو یادگار په توګه
د خپل غزل د هر یو بیت ډبره
حوض د کوثر کې مینم
چې ترې د زړه له پاسه
تاته یو بنګلی تاج محل جوړ کړم
نو

تانه هیله کوم
ای زما ټولې مینې
ټول ژوندونه!
د لږ مودې په مخه
خو تاج محل جوړېږي
زما د ذهن له دې شاپې او سپېرې بیدیا نه
ولاړه شه بلې خواته

۱۳۷۴/۲/۲۷

کابل پوهنتون

پته

زما بختوري او بنکې
چې پر سينه د بنکلي وڅخېدې
هلته يوه کوڅه ده
چې د هغې د زړه تر کوره ورځي
پام
درنه ورکه نه شي

۱۳۷۴/۲-۴/۱۳ کابل

د شپې مینې شاعر اسحق ننگیال ته

سیوری

یو پسرلی کله چې خوا کې د چینې
هلته د غره شمله کې مینه شنه شوه
او یوه خانگه یې قامت شوه د چا
چا ورنه گام پورته کې
خدای خبر څوک و مگر
ماته یې سیوری د شاعر بنکاره شو

۱۳۷۴/۲/۲۸

کابل، د لیکوالو انجمن

کشمالي د دېو په غېږ کې

دا پر زړه مې بيا د چا زلفې خورې دي
 په قسمت مې چې د شپو جوړې کوڅې دي
 چې له نازه به کږه وږه پرې راشي
 کږ و لارو کې مې سترگې نن خورې دي
 دا کاره وختونه سترگې رانه باسي
 چې نيولې مې په لار درته کږې دي
 ما وه وږې چې وربل ته دې گل راوړم
 اوس راوړې د لمنې مې ايرې دي
 لېوني د مينې تېرې شول د وينو
 چې پرې وچې ستا د زلفو شرشرې دي
 ځنگل ځي له پسرلو سره يې جنگ دی
 چې اغوستې يې د مني سرې جامې دي
 د باغ سترگې د ډليو ريبارانې
 وربلوننه د گلونو همديرې دي
 د منگيو وينو و سول گودرونه
 مازيگر مو وچې کړې شنې ويالې دي

د حيا په نوم د جهل لښکر يانو
 تالا کړې له سرو نو لوپتې دي
 نخوي په زور کوڅې د سبرونو
 بيا کارغانو جوړې کړې نن ميلې دي
 داسې ورځ پر شهزداگۍ د کشمالو شوه
 چې د څو زود ديو غېږه کې يې شپې دي
 د اغزيو تور پاچا په زور زبېښلي
 د غاڼولو شونډې بيا تغمې تغمې دي
 د سيلۍ تورزنو لاس وراچولۍ
 بيا په باغ کې د کوم چا سوې نارې دي
 مړې غوټۍ چې سر پرې کړې ورته ناڅي
 دا د تورو څه عجيبې نغاري دي
 تاته چا ويل وړمې چې دلته راشه
 دلته لارې د سپېدو پروينو سرې دي
 لگولۍ مولا سوځکه دا اور دی
 چې موزونو کې د مينې ديوې مړې دي
 اشنانن را څخه مه غواړه غزلې
 سوزېدلې مې په ستوني کې نغمې دي

ژړا اور مینه

ددغه شعر په اړه یو یادښت:

د سمبولونو بې غږه خبرې

دا شعر د سمبولونو په ژبه د لېوال د یوه سپېڅلي بغاوت هنرمندانه انځور دی. په دې شعر کې د لمر انځور د هغې روانې تداعی دنده ترسره کوي چې د شاعر په اند له خپلواکۍ، مینې او ښکلا سره اړه لري.

جذام وهلی تاپو هغه ښار ته ورته دی چې مینه او صمیمیت په کې ورک دي او د شاعر په ژبه له هغه نه (مینې د تل لپاره کچه کړې).

ماته پنجره: فقر، د عقل ناتواني او نامیندگي تداعی کوي.

اوږد مړوند: په شعر کې د منیځلې مینې او سپېڅلتوب لپاره او بالاخره د یوې ورکې رڼا په هیله د گدایي سمبول دی.

ویار: ځینې پخواني ناسویمن افتخارات، هغه ویار چې هېڅ ډول نیکمرغي له ځانه سره نه لري، د هغه موخه د یوه آبادي او د بل بربادي وي، هغه ویار چې د انسان د یوه وېښته ارزښت نه لري، خو د زرگونو «انسانانو» وینه د هغه د ترلاسه کولو لپاره تویې شوې وي.

ژیره سکه: د نېکمرغي ورکه رڼا.

د اوړي پرسرد پښو غږ: د (زه) خواته د انسان توجه ده.

ډوډۍ: د یوې رفاه، مړښت او ورک تمدن نښه ده.

وینې: د بې ځایه ویارونو او بې پایلې سوبې ښکارندوی دي.

کچکول: د هغه څه ارمانې تجسم دی چې پیدا کوي او ورکوي
يې ترڅو چې د تل لپاره د هغه په لټه شو.

ددغه شعر سمبولیک نوبت په دې کې دی چې شاعر نوي
انځورونه ارایه کوي او له دې سره موږ د یاس او هیلو ترمنځ د یوې
ورکې مینې لټولو او موندلو ته هیله من کوي څرنگه چې وايي:
«مینې د تل لپاره کډه کړې».

اسد آسمایي

ژړا، اور، مینه

مینې د تل لپاره کډه کړې
زما تېر کلونه به بیا هېڅ کله را ونه گرځي
زه تېنښتېدلې له نېکمرغې ماضي
د کوم (سبا) د دیوال شاته ناست یم
(راتلونکې) نه شم لیدی
او (اوس) مې هو مره تریخ دی
لکه زقوم د دوزخ
اې د ماضي حسرته!
مگر د مرگ د عزرائیل گوتې د عشق تر ستوني هم رسېږي؟!
زموره مینه خولا سترگو کې وه
چې د بنکلاوو د لور شرنگ پورته شو
او مینه وچه شوه

ايرې شوه

چېرې باد يووړه

دا وه د کومو تندرونو وېره

چې مې د سترگو شپول کې ورکه شوه رمه د اوبنکو
او ستا دخال د شپونکي قتل په وړبل واوښته

مينې د تل لپاره کډه کړې

سر کال غنمو گلخنګي ونه کړل

ياسمني هاربه دې غاړې ته له څه شي جوړ کړم

شوي د لوګريو سترګې دومره وړې

چې له ستريو يې يوه دانه هم نه تويېږي

اې خوشه چينه آشنا !

ستا په نکريزو سرې منګولي به بيا جوړې نه کړي

د طلايي فصل د وړيو قودي

زلمی بزګر به سر کال هېڅ تاته درونه ګوري

او ستا له لپو نه به هېڅکله اوبه ونه څښي

هغه له تا څخه ځان داسې ساتي

لکه د اور له لمبو

تاته کتل ورته ګناه ښکاري

او اخیستل ورته د مينې دنوم سوچ کفر دی

آه خدايه نه پوهېږم

چچي د گناه

گناه

گناه

له ويڙي

(عمر) په (ژوند) حساب دي؟!!

ميني د تل لپاره كډه كړي
خه د بنايست د وچكاليو كال دي
بس زه يوازې او يوه كوډله
له خپل شاعر خوب سره
يوه جذام وهلي لويه تاپو
پكې يو وچ ځنگل او سپيني واورې
له بي بنكو يو خوزانو سره
زه هومره پوند يم د كوډلي ورمې نه پېژنم
بس يوه لار د لمر خاته له خوا دوزخ ته تللي
يوازې ماتې پنجرې نه راته بنكاري
يوه وچه درويزگره خانگه...
زه يې مړوند وينم كوم چاته اوږد دي
د پانو شنه بنگري ميرات دي ورنه
او تورې گوتې يې لا بنوري باد ته
كله يې مات رغوي كې پريوخي يوه ژپره سكه

اوزه پرې پوه شم چې لا لمر ژوندی دی
 اې ماته گرانې ټاپو!
 زه تل ویده یم ستا وروستی سلگۍ په خوب کې وینم.
 کله چې غوږ ونیسیم
 د چا د پښو غږونه اورم چې په واوره راځي
 د زمکې سپین خادریې گام لاندې ځگيروي کوي
 کنگل ماتېږي...

او د کارغانو له کڅ کڅ سره د څانگو متې هم ریرېدوي
 آهای زما سرگردانې اروا!
 ستا ویروونکې ښکالو اورم
 مگر څه وکړم بې وسه یمه لاس نه لرم
 زما د کوډلې ور لږ ورو تکه
 څو مې د ذهن د تاخچې ځاله کې
 د خیال د شنو کوټرو خوب مات نه کړې

مینې د تل لپاره کډه کړې
 بیگاه مې بیا په خوب کې ولیدلې
 د خپلې ټولې ښکلا حجم سره
 چې دې د مینې د سندرو پر ځای
 راته د «ویار» زړې بدلې ویلې
 اې پر ما گرانې ښکلې

نور مڀ رڳونہ وچ دي
تندہ مڀ هم ماتہ دہ
نور اتہ ووايہ چي
دا ستا، د (هڀخ) پہ نوم بہ خہ بهوم؟!
اي قلندرہ اشنا!
اوبنڪي دي مہ تويوہ
دغہ زيارت ستا پر ڊوڊي او زما پروينو جوڊي
زہ هم راغلي يم خيرات غوار مہ
ستا د کچڪول د ماتبدلو خيرات (!)
زمور ڊ وراڻ کلي پيتاوي کي بيا سيوري بنڪاري
د زيارتونو تر خنگ
خو بيسري پيغلي
خو لبوني چيغلي شلبدلي تني
خولاري ويني پہ سپيرو خاور کي
چي ماتہ بنڪاري پري ليکلي يي دي:
آهاي!
د بدمرغيو نسلہ!
تہ پري خبر يي کہ نہ؟!
ميني
د تل لپارہ
کڍہ کڙي

زنداني

يوه بنكلې نگهبانه
د تياره زندان پنجره كې
گنهكار دميني ساتي
زنداني هره خواگوري
بس وجود د نگهبانې
دهغه پر روح راخوردی
بنكلې سترگې يې ساتونكې
مخ يې ورځ زلفې يې شپې دي
يو ساده غوندي ژوندون دی.
يوه ورځ چې نگهبانه

عبادت لپاره ولاړه
يوه ورځ يې چې دعاته
دامين سترگې شوې پټې
يو ناخاپه هرڅه تور شول
دژوندون رڼا شوه ورکه
زنداني چې هرخوا گوري
هغه دوه سترگې نه ويني
په زندان کې هنگامه شوه
نگهبانه را په خود شوه
ژرپې وکتل زندان ته
زنداني پر خپل ځای نه و
نگهبانه شوه پريشانه
مگر نه چې زنداني وي تنبېدلی؟
خو چې گوري هسې نه ده
زنداني بې نگهبانې
ژوند په تورو تېرو وويشت
زنداني
بې له دوه سترگو
ځای پرځای هملته مړ شو.

ليک

زه دې نو کومه خاطره هېره کړم
هره شيبه راباندې اور لگوي
هره شپه ستا سترگې په خوب کې وينم
په ماد هيرې مينې تور لگوي

چې ته د وړانگوله هېواده راغلي
زه ستا د غر زمزم ته تېرى ناست وم
چې بيا په دې خټه کې دمه پوکړې
وم آدمزاد خو لکه مېرى ناست وم

ته راستنه شوي داسې بې خبره
لکه د گل پانه کې پټه وږمه
اوزه لا تېرى جمل وهلى روان
ژوند را په شالکه دا وړي غرمه

پوه شومه چا تا ته قسم درکړې
چې بيا به نوم د (هغه) نه يادوي
دلته يې سيورى بريې ستورى نشته
د داسې چا به نو کوم بڼه يادوي

خو گوره! تا کله پوښتلي خان نه
چي بي له تابه په ماڅه تيريږي
هاچي قسم يي دي درکړي تاته
دهغه څه چي په چاڅه تيريږي

پريږده چي هر څه راځي زه يي گالم
تاته درکړي قسم نه ماتوم
په زړه کي ناست د مرمريني تقوا
دغه سپېڅلي صنم نه ماتوم

زه هسي هم ستا گنهکار يمه ډېر
له خپل دوزخ سره به خپله سوزم
تادي خدای (ج) ساتي د جنت وړموکي
ته راته گوره چي تر کله سوزم

بس ته دي شونډو کي زمزم وساته
ما گنهکار ته به په کار شي کله
مور دوزخيان هم خدای (ج) ته تمه لرو
شپه به په موربه هم سهار شي کله

پر پلستين يوه بله ژړا

های !

د داود او سليمان هيواده !

خاوره دې وينو سره گډه خټه

او هر ديوال دې د انسان له سويو چيغو نه رنگ

مورډستا تصوير كې ډېر څه نوي وينو:

يو ماشوم څنگه په گولۍ سوري كيږي

او يو ځوان څنگه ځنكدن كوي

پر زمكه باندي خوله لگوي

يوه مور څنگه د اسمان لوري ته مخ اړوي، چيغې وهي

او د څلورو مياشتو بنكلي هلك

لكه ويده چې وي په خپلو راوتليو كولمو لوبې كوي

مورډ اقصی له ديوالونو سره جنگ د چيغو هم وليده

او د زلميو د سلگيو انگازې چې د شرقي ديوال

تر خبستو رسي!
هيخ پيغمبر د دو مره وينو خوب ليدلی نه و،
موسی!

عیسی!

آخر زمانه نبي!

گورئ! انسان

لکه يو وږی ليوه

د بل انسان پر غوښو غاښ تيروي

هغه انسان چې تاسو!

ددغې زمکې پر سر

د مخلوقاتو خليفه وټاکه

هغه انسان اوس د ماشوم پړو وينو

د خپل مذهب دعا په فخر ليکي

هغه انسان د خداي رضا

د بورو ورارو په غوغا کې گوري

هيخ پيغمبر په خپل هيواد کې د سياست په

نامه

د فاجعې حکومت نه وغوښتی

های!

د داود او سليمان هيواده!

يوځل زخمي لاسونه و خوځوه
پاس د آسمان خواته يې لپه يوسه
د ټولو سترو ارواگانو لمن و ننگوه!

يوځل پوښتنه وکړه
چې داسې ولې کيږي
ولې د هيچا په سينه کې زړه د غوښې نشته
ولې سندرې د ليوه د غاښو
او د تنکي ماشوم د غوښو لاهم
د مدني انسان په غورښه لگي؟

کابل: ۲/ مارچ/ ۲۰۰۸

د وړانگو له هېواده

په هر طواف کې زما یاد ورسره
هغه پر تور بخمل چې شونډې ږدي هم ما بڼکلوي
زه یې په زړه کې ناست او حج کومه
زه یې لېمو کې او سم سعی کوم
ورسره یو ځای ترمینا پورې ځم
چې د زمزم چینې ته ورشي ما په اوښکو مینځي
ها توره تېره بڼکلوي هم زما د سترگو په خیال
خدای ته ږدي له مانه لرې جانان
مگر په زړه کې ناست دی دلې جانان
لکه هاجر له ابراهیمه لرې
په زړه کې پته د عشق ذبیح ساتي
بیلتون په شگو ولي رجم کوي
د عشق څلوینست لمونځه د زړه یثرب کې

له هر مناره د بلال ازانگې
 له هر براق سره د وصل زيری
 هغه مينه لکه ستره حوا
 هغه سپيڅلې لکه ښکلې مریم
 هغه ددې عصر د عشق زليخا
 هغه به ترې شي او به به نه وي
 هغه به سترې وي دمه به نه وي
 څوک يې ياد پرې خو هغه به نه وي
 لکه هاجر به سرگردانه وي د ژوند د بنسټه کې
 د اسماعيل د خوب شيبه غوندي به ووير پرې
 هغه به ډېره سرگردانه وي د عشق لپاره
 او د کعبې خواته به گوري په اوبلنو سترگو
 د اوبکو شاته به مرقد ته گوري
 زه به يې زړه کې ناست يم
 چې يو ناخاپه له کوم لوري واورې
 يو غيبې غږ لکه عرشه راشي
 چې د مينو زړونو حج قبول شو
 ها يې چې زړه کې ناست دی
 ها ليوني شاعر ته هم مبارک
 ها ليوني شاعر ته هم مبارک

ڄنگل، ته او ٻنڪلا

ڄنگل د ٽولي نري، گل و وطن دي
ڄنگل چوپتيا لري
ڄنگله کي ڊپر رازونه پت دي
ڄنگل د پانو

د وٺو

او د رينو ٻنڪلا ده

ڄنگل د ٽول خلقت د نيمي ٻنڪلا غل ختلي

زه چي ڄنگله ته راشم

د ليونتوب په مانا و پوهيږم

زه چي ڄنگله ته راشم

د خپلي تيري ماضي ورک گامونه بيا پيدا ڪرم

زه د ڄنگله په هره پانه کي ستا ٻنڪلي خدا پيڙنمه

چي په ڄنگله کي ڄان يوازي ڪرمه

نوزما خوبنه ده چي هر ڇه ڪوم

که د ماشوم په څپر ٽوپکي وهم

يا خود زره له ڪومي چينغي و ڪرم

هيش څوڪ به ونه خاندي

هېڅ چا نه نه شرمېږم
ځنگل د ټولې آزادۍ مانا ده
ځنگله کې ستا بنګلا
زما لیونتوب
او د طبیعت رازونه
ټول شنه شوي
زه له ځنگله سره همزولۍ روح یم
خدا ی خبر ولې په ځنگله مین یم

۲۲ میزان ۱۳۸۷
د گلمارګ ځنگلونه ، کشمیر

کشمیر

شہنہ اوبہ ڊکھ لہ پانہو
نیلو فر پہ کھ راشنه دي
کوچنی بیڑی روانہ
د گلونو منخ کھ لاره
لرې خنده د ډنډه بنکاری
لمر دونو شاته لویږي
د گلونو سوداگره
په وره بیڑی کھ ناسته
د گلونو گیډی ډېرې
کشمیری، موسکا په شونډو
قرص تهری ډی پر غاره
سورتیکری یې باد ته رپی
د وړو وړو بیړیو
مسا پرو ته را گوري
د گلونو گیډی، لاس کھ
پاس د غرو پر خو کو واروې
شنولمنو کھ خنگلونه
پر بنه شنه ده،

تيرہ سنہ دہ
د لمر سرہ سرخي پريوزي
مازيگر پر نيلوفرو
د بيړۍ په نړۍ څوکه
اوبه څيرې شي
په پانو
په بيړۍ کې يوه بنکلي
مخامخ زلمي ته ناسته
غواړي ټوله ورنه څار شي
ټول غمونه، ټوله ويره
خپلو سترگو کې ترې پټ کړي
دا يوه شيبه د مينې
ډېر کلونه ډېر عمر و نه
زما په سترگو کې راشنه ده
هېڅ يو شعر
هېڅ يو انځور به
دا شيبه ټوله ځای نه کړي
بنکلا څومره ډېره ستره
هنر څومره ناتوان دی

۲۵ میزان، ۱۳۸۷
سرینگر، کشمیر

د تخار د خواجه بها الدين زنداني كې والو ته!

روښانه بېرته راځي

دنگ هيندو كوښ شاهد دى
چې هاغه ستر سکندر څنگه مات شو
روښانه، سپين نقاب پرمخ
توره تر ملا په خر ماښام کې ولاړه
د آس له پوندو يې د دوړو نړۍ ليکه ښکاري
خو پېړۍ وړاندې سکندر ولړزېد
روښانې توره داسې ووهله
او هيند کښ شاهد و
روښانې ډېر سروڼه واخيستل
او خپله د پرديو د ډولۍ نذر شوه
«باگرام» شاهد و «بگولان» ورکتل
روښانه ولاړه، د تاريخ برخه شوه
د «گوزرياتس» او ښکې لا وچې نه دي
روښانه بېرته راځي

مشال په لاس

د سولې سپين کميس پر غاړه
شين پرونى پر سر

روبنانه بپرتہ راځي
د عدالت لمريې تندي کې بريښي
او د سپين آس څڼې يې باد ته ناڅي
روبنانې !

لاس اوږد کړه ماشوم راواخله
هاغه سپېره
هاغه نهر

هاغه حيران ماشوم
ها ترهېدلی ، د متروکې شرک څپلی ماشوم
روبنانې !

لاس اوږد کړه !

پر آس يې سپور کړه !

يو ځلي بيا يې د بخدي پر کلا وگرځوه
د «گوزرياتس» د کلا برم ته يې د زرڅو سترگو باز يوسه
د سترنېکه د نغري گرمې اېرې باد ته ورکړه
روبنانې !

روح د کانيڅکاراوينس کړه

او د پکتيس لکړې ولړزوه
بېگاد ((سپين تومن)) د اور پرېښتو
د «ناويهار» اورتون روبنانه ساته
او د آمو څپو

د سترې سوريا
له هريو گام سره لنډۍ بللې
ما د سپېره
د دې نهر

د شرک خپلي ماشوم
د سترگو کونج کې د سپرغيو کرښې ولوستلې
هلته ليکلي ووچې:
دنگ هيندوکښ شاهد دی
روښانه بېرته راځي.

۱۸. تله. ۱۳۸۷

۱- روښانه، رکسانه، رخشانه:

هغه مهال چې مقدوني سکندر د هيندوکوښ لمنو ته ورسېد د سيمه ييزو افغانانو له کلک مقاومت سره مخامخ شو، د پښتنو د خان «گوزرياتس» سرتيرو کلکه جگړه کوله په تېره بيا پخپله له سکندر سره يو نقاب لرونکی سپورپه سختۍ جنگېده، يو ځل د سکندر د تورې په قبضه کې د سپور نقاب ونښته او څېره ښکاره شوه، د سکندر خوله، له حيراني خلاصه پاتې وه، ځکه ويې ليدل چې زړه ور سپور يوه ښکلې پېغله وه. سکندر جگړه بس کړه او پر پېغلي يې زړه بايلود، د واده بلنه يې ورکړه پېغلي ورته وويل: زما د پلار «گوزرياتس» له سيمې ووځه، ټول اسيران خوشې کړه بيا به زه درسره واده وکړم، سکندر دا شرطونه ومنل او دغه زوره وه افغانه يې ورواده کړه.

۲. باگرام، نننی بگرام:

۳. بگلان: وروسته عربانو بگلان کړ او بيا بگلان شو، نننی بگلان ولايت.

۴. بخدی، نننی بلخ

۵. کانيشکا، کنيشکا، نامتو کوشاني ټولواک

۶. پکتيس، پښتون

۷. ناوبهار د نوبهار زوړ نوم

۸. سپين تومن د زردبنت لقب و، چې مانا يې ده سپين نژاد

۹- سوريا د آريايانو د لمر، نښرازی، روښانی، اوبو او سيندونو ټولواکه.

د خوب او وينتيا تر منځه

ستا غم په زړه کې وينښ دی
ستا د درد پيټی بار د روح پر اوږو
د بيابان سرې تېرې
او

زما د زخمي تلو کيسه
خومره چې ځم غرونه هم لرې روان
چانه پوښتنه وکړم؟
چې غرونه لاهم غمخپلو ليونيو ته پناه ورکوي؟
آيا په غرونو کې لا سمخې شته چې:
د عشق له رنځه فراريانو ته ددمې کور شي؟
ته لا هماغسې د ژوند د بيابان سراب يې
لرې

ډېر

لرې د افق په څنډه
دنگه ولاړه يې او گورې راته
ستا غم په زړه کې وينښ دی
او زما رنډې سترگې له خوبه باسي
زه له هغه ښاره وتلی يم چې

هلتہ د عشق گناہ تر قتله ستره
او ويني وري دي د ميني فصل
غرونه !

چپري دي غرونه

چي پناه ورورم

ستا غم په زړه کي وينس دي

عجيب قانون دي د بناړ

عشق ته د رسم او رواج زاړه کولپونه پراته

بازار د تورو او چرو پرانيستي

د دوست ديدن سخت

د دنمن تر قتله

لا ته ولاړه يي او گوري راته

ستا غم په زړه کي وينس دي

بيابان د پتو هديرو سمندر

له تندي مرمه

اوبه نشته

وينه نه شم خنبلای

چپري ولاړه يي

زمالاس ونيسه

مرم دريسي !

رواج مي نه پربردي چي لاس دي بنکل کرم

حکله ستا لاس بنکلی دی
او په بنکلا باندي د شونډو
موبنل شين کفر دی

مور له يو بله جدا
حکله دیدن خو مو گناه ده
گناه !

يوه پوښتنه کوم
مور د دیدن له گناه ويره لرو
مگر هغه چې د انسان پر مری تیغ را کاږي،
نه ویر پري

ووايه کومه گناه،
خنګه گناه

لاس را کړه

مرم در پسي

مخ مې بنکل کړه

زما مخ سپیڅلې دی

د پاک کتاب د پانې په څېر

پر مخ مې ډېرې اوښکې وبهیدې

د هېڅ چا وینې ورا لوتې نه دي

اوښکو زما پر مخ دا ستا د شونډو بنکلې سرخي نه ده وږې

ماته دعا شوې ده !

«خداى دې سرخرويه لره!»
ټول عمر ستا د شونډو رنگ ساتم
او سور مخ گرځم
ستا غم په زړه کې ويښ دى
غرونه لارې دي
او زه سترې يم
ته لاهم لري د افق په څنډه
دنگه ولاړه يې او گورې ورته
چې عشق قتلېږي د گناه په نامه

ہلہ

ہلہ یاہو ہلہ یاہو ووا یہ
ہلہ میراتہ وسلہ وغورخوہ
ہلہ راءہ ہلہ پایخی بدوہہ
ہلہ خولی نیسم منہی خندوہہ

ہلہ چہی ورائہ چوترہ جوہہ کپو
د کلا برسرکے حجرہ جوہہ کپو
ہلہ ماشینہ لہ اورہی کوزہ کپو
چہی ترہی خپرہی تہ زینہ جوہہ کپو

هله جومات مومناره نه لري
په کې ماشوم خوندي سپاره نه لري
هله ميله دراکت کورنه راوپه
وراننه ديره موکتاره نه لري

راشه دالس گوتې کړولس بزغلي
د زړه پرللمه چې باران ووري
که له آسمانه څاڅکي نه پريوتل
اوبه به ورکړو اوبنکې څاڅکي څاڅکي

د ټوپک ماته شپيلی وشرنگوه
د توت پر شنه خانگه يې ونخوه
چې بسوونځي ته ترې ټالی جوړه کړو
هله گولی د ټانگ راوځړوه

اور، ورا، لنڊی

شینواری بیو پرونی دی راسم کپه
 ها، چي رنگ دی په سرو وینو خپه خاورو
 دخانک خولی سوری شوې دمزرو
 پروت شاهو دي هلته لري مړ په خاورو

شینواری بیو دناوې درې و سوي
 پولادي کارغانو اور پرواده راوست
 نغاري په لمبو و سوي، داریا مات شو
 کافرزيو نوی شور په واده راوست

شینواری بیو سبا به راډيو وايي
 چي پوره تحقيق به وشي په دي کار کي
 زور و سره، چيري زمونږ کپري
 دخپليو ټوټي شماره په دي لار کي

شینواری بیو خوک نشته په وطن کي
 چي لږ و وايي کاو بای ته: (خولا ته گوره!)
 داملت په (وي ار ساري) نه پوهېږي

د ترهگرو ډلې نه دي، ورا ته گوره

شینواری، بیوله تورو کرنو راشی
دلته اور زموږه په مېنه باندي بل کا
دلته پوزې دکافر ته گوته یوسي
مرگ دخوار پښتون دخواري مېنې مل کا

شینواری، بیو د مینې کپسې نشته
ستا ځنگل د سرو لمبو دخولې خوراک شي
یا ځانمرگی یا کارغه پولادي راشی
لمنځه ماته شي زړگی دخیرې چاک شي

شینواری، بیوپه ورا پسې به نه ځو
نور به نه لمانځو ودونه په لنډیو
دغه ژبه دغه قوم دمرگ لایق دي
ټول سرونه وهل کېږي د پگړیو

شینواری، بیوله چانه کیله وکړو
خپل بېري مو هم واسکت د اور اغوستی
د سپین غره لمن کې خپله مکتب سو ځو
له کتابه مو توبو ته قوم راوستی

شینواری، ببو گورگوری سرکال نشسته
په خپل لاس مود ویالی او به سیخلی
(وی آر ساری) ته گیله په پښتونه شی
مور له خپلو سوږو تور ماریو چیچلی

شینواری، ببو پرونی دې راواخله
د ماشوم خوندي بدن په کې رانگارم
ته زما په دې دسمال باندې مخ پټه کړه
زه د ځوان او غانستان مری ته ژارم

1387/چنگاښ/ 16

یادونه:

دا شعر د شینوارو پر هسکه مېنه د هغې بمباری، خاطر ده، چې
ناورې-زوم او ورا بې له ژونده د مرگ کندي ته ورو لېږل.
خولا ته گوره: د شینوارو په گړدود کې (د خدای لپاره).
وی آر ساری We are sorry: مور خواشیني یو.

هپره

په عشق کي تريخ دي
خدا ڀرو تريخ
د هپرو لو فصل
يو داسي فصل چي نور
د خپلي ميني سترگي نه شي ليدي
ددې کړو وږو لفظونو مستانه لوستونکيه!
يو څه له ځانه سره فکر وکړه!
څومره ترخي شيبې دي
چي په يو بناړ په يو وطن کي مساپر شي
ورک شي
خپله خوږه مينه له لاسه ورکړي
هره شيبه ورته لوگي شي
ورته وځورېږي
هغه هم و سوځي لمبه لمبه شي
خود کافر ژوندون
د جبر شيبې
هغه له تا او تا هغي نه ورک کړي

هېڅ څوک پوهېږي نه چې:

زه ورته څه وايمه

هېڅ څوک زما د زرگي زخم - زما دردنه ويني

آه! چې زه څومره نن يوازې يم

لکه بيابان کې يوه وچه ونه

يا په ځنگله کې يو ورک شوی سړی

خدايزده چې زما هغه بنايسته محبوبه

چې اوس په اوبنکو زما څېره له خپل زرگي نه توږي

او غواړي زه بې هېر شم

— څومره يوازې او غمجنه ده اوس —

هغه په دې لويه دنيا کې اوس يوازې ده

بيخي يوازې

لکه آدم نه ورکه شوې حوا

لکه له سيله پاتې شوې هيلی

مور دواړه جبر د ژوندون وهلي

غواړو يو بل مو هېر شي

څومره ظالم بشریت !!

څومره بې درده خلک !!

څومره بې زړه وگړي !!

څه بې پروا انسانان !!

ټول لا ژوندي دي

اولا سارا کاري
عجيب بي حسه جهان!
لمرلا سور شوی نه دی
اسمان لانه پریوخي
زمکه لانه چوي
اولا اور نه اوري
عجيب ظالم ژوندون دی
زه او جانان یو بل نه بیل یو
سره نه شولیدی
مورده محکوم یو چې یو بل هپر کرو
خولا قیامت نه راخي
خدای خبر ولې؟
مورديو ازي
دخپل درد لپاره
همدا کمزوري دوه یاران پاتي یو

غبرگولی 29 مه شپه 1387
کابل

بنځه

د عرش له نوره راوتلې چينه
 د عشق له خاورې سره گډې اوبه
 په دې هستۍ د بنځې نوم پورې شو
 آدم يې سيوري د بنځلا ته ويده
 دې لويټې لاندې ماشوم لלו کړ
 له پاسه نور د خدای پرې ووريده
 ماشوم پرې پوه نه شو آدم خبر نه
 بنځې د ستورو هومره رنځ وليده
 ماشوم چې وږې شو شيدې يې ورکړې
 آدم چې ستړی شو دې وناز اوه
 بنځه هم وږې وه هم ستړې ستړې
 هېڅ څوک په دغه راز ونه پوهيده
 ماشوم چې لاس خلاص کړ د مور خدا وه
 آدم چې لاس پرانيست، ددې په کې زړه

زما قبر

بيگاه مي خپل قبر په خوب ليدلى
قبر مي اووه لاري دى
د راتلو اووه دروازي دلته راځي
لوږه

خپل ورور

غيرت

او جنگ پرايمان

ميراث

پيسي

او مينه

قبر مي اووه ځله تر نورو تياره
قبر مي ډېر تر نورو خلكو تور دى

قبر مي کولپ لري

د سروزر و زنجير پري خوړند

قبر مي زوی جوړ کړی

زوی مي د قبر و استا کار دی

او وراره مي زرگر

دواړه قبرونو ته د سروزر و زلپي جوړوي

ورور مي قصاب دی

هره ورځ له خوړلو نه شونډې ريبی

او زما پر قبر يې خورې کړي لکه پانې د گل

مور مي ما بنام تياره يو پنډ ليونتوب

زما پر خاوره باندي وشيندي او کت کت خاندي

او د خپل سرتورې او سپينې کوچي

اووه ځلې واوي او وي سپخوي

يوه بي بي تر او و تیکر يو لاندي

زما پر قبر بوڅه ناسته ده او پته ژاري

زما پر قبر د زقومو يو نيا لگی را شين دی

زما قبر قصر غوندي اوږد جوړ شوی

او د تاريخ په څپر پينځه زره زینې پرې جوړې

زما قبر زما د ټولو ترونو او نيکونو له جگړو څخه لوی

زما قبر دک د تيرو تورو له شرنگا او خريسا

زما قبر لويه عبرتناکه كيسه

ددې فاني دنيا ژوند و خلکو ته

زما قبر ډېر ښکلی دی

زه مې پر قبر مين

زه مې په قبر باندي سرور کوم

زه د خپل قبر د ساتلو زړور سرتيري

زه د خپل قبر پر تاريخ وياړ کوم

زما قبر سوری دی هره ورځ را خاخي

زما هډوکي په اوبو کې خيسته

زما د ابد د کور ډبرې ورستي

خاوره يې ټوله په سرو وینو خوسا

زما قبر زما د شهادت د دور غجنې کيسې راز ساتلی

زما د ابد کور د دوزخ گاونډی

دلته پيريان له جزيرې راغلي

ټوله ورځ سر په هو هو هو دي

قصيده پخوي

يوه ناولې ښځه راشي خپلې ښې باندي

هغه تاويز چې په هيندو يې کړی

او د خوگ وازده کې يې پټ پوښ کړی

زما د قبر په لويديلي اړخ کې ننه باسي

زه د دوه بنو د زړې دنسمنی

ډبرې کيسې په خپل تياره قبر کې پټي ساتم

زما پر قبر دز قومو یوہ ونہ شنہ ده
بیگاہ یو ورک عرب زما د قبر خاورہ باندی
خان و خانده
او کوم شین سترگی شیطان
پر همدی خاورہ سره شراب تویی کړل
زما پر قبر باندی لار تیره ده
نه توبه! زما قبر په لاره کې دی
زه یو نوم ورکی مری
پر خپلی خاورې یوہ ماته شناخته هم نه لرم
چې پرې خپل نوم ولیکم
مگر پر ما مې قبر گران دی
اولا ویارمه پرې

پینځه دېرش

نن مې کالیزه وه

د ژوند پینځه دیرشم درد مې چا ونه لمانځه

نن هیچا هم مبارکي رانه کړه

مور کليوال پښتانه

خپلې کاليزې په ډيو ونه لمانځو

نن هیچا هم راته يو گل رانه ووړ

هاغه دوه سترگې چې بې څو کلونه

راته په مينه او موسکا مبارکي ويله

چې به بې ورو په دواړو مخو ښکل کړم

بيا به بې په خپل لاس پاڅه شوي کوم څه خوله کې راکړل

نن له هغې څخه هم هيره وه زما کالیزه

نن مې د ژوند پینځه دیرشم غمه تېر شول

خو هیچا هم مبارکي رانه کړه

چا يو گل رانه ووړ

او ويې نه ويل:

گرانه لېواله! مبارک کالیزه!

۲۰ کب ۱۳۸۲ ل

کابل

د گلونو سوداگر

د مکتب جینکی توري
لکه توري شامتوري
سپين ټيکري يې لکه غاړو کې پتاري
ماشو متوب نه راوتلې
سپين ساده مخونه راغلي ډلې ډلې
د مکتب د زنگ چې کړنگ شو
زلمکي د ديوالو سيورو ته راغلل
کتابچې او کتابونه يې د ملا تر ملا وستونو لاندې پټ کړل
چا د گوتو په سرونو په وينستو کې کوڅې وکړې
چا بوټونه د پاڅو په استرونو باندې پاک کړل
د مکتب جینکی توندي نخره بازي
زلمکيو نه راتيرې شوي بيخياله
ته واهيڅ يو يې و نه ليد

نرى ملاوي يې كږې وږې كولي
 وي په زړونو كې حيرانې
 زلمكي به را روان شي؟
 كه ولاړ به وي لا چا ته
 د غرمې په سره گرمۍ كې
 تورو تورو كميسونو كې راگيره
 سره خوندي، والا خولي ده
 لږ په وچولي راكوزه
 لاندې دوه بېرې وروځې
 لمر سيڅلي غنمرنگه خپره ډوبه
 د خولو خاڅكي يې راشي ترگرېوانه
 پيسې واخلي چا ته گل په لاس كې وركړي
 گل پلورونكي زلمۍ شماري خپله گټه
 خو پستو گوتو په لاس باندې لږ كېښكود
 گل يې واخيست ورو ورو شاته ووتله
 گل پلورونكي لږ موسكي شو:
 نن يې بيا ميده پيسې را باندې پور شوې
 گوندي بيا سبا ته واخلي خو گلونه

دا يوازي ته ولوله !

اوس نو هر څه درته وايم
 نور نو د پتې خبر نه ده پاتې
 نور مې د ځان ملامتي نه خلاصيدلی نه شم
 پوهيږي؟!

جنگ کې ماته هله راځي
 چې زه په خپله گناه وپوهيږم
 نور زه پوهيږم چې د خدای او بنده
 او ستا د سترگو گنهگار څومره يم
 هو! ما په مينه کې د مينې د آبرو په خاطر
 د مينې نوم سره جفا کړې ده
 او ما په خپل لاس هغه ټول قولونه
 هغه وعدي، هغه د مينې پيمان
 او ستا باور مات کړي

هيڅوک، په دې لويه دنيا کې پوهېدلی نه شي
 چې ((انسانيت)) کله د ((عشق)) په لوی قاتل بدلېږي
 څوک به د عشق او انسانيت د جنگ په راز پوه شي؟
 ما په دې جنگ کې خپله توره سره کړه
 زه لوی قاتل شوم او سپېڅلې وينه وبهېده
 ما ستا د هيلو پيغلې ووژلې

او ما د خپلو ارمانونو زلمي ټول حلال کړل
 ته وايه ولي؟!
 بس د ژوند او انسانيت په خاطر
 زه يو عادل پاچا شوم
 يوه بنايسته شهزادگي
 شوه د دښمن پاچا پر زوی مينه
 آبل پاچا زما رعيت پسې وه توره ايستي
 اول ما خپله شهزادگي په وينو ولړله
 او بيا د بل پاچا جگړې ته ولاړم
 ټول رعيت لاس پورته کړ
 زموږ عادل پاچا دې خدای و بښي
 زموږ پاچا ده يوه لويه قرباني ورکړې
 او زه عادل پاچا شوم
 د خپل رعيت په خاطر
 د قرباني ستوری شوم
 ټوله دنيا کې مې لوی نوم پاتې شو
 مگر د عشق په وړاندې
 څه شرمنده څومره سرکوزی ناست يم
 هغه سپېڅلې ها بنايسته شهزادگي
 بس لکه لمر د عشق پر هسک ځليږي
 او د ما د خپل رعيت لپاره هغه ووژله

ما ستا لپاره هيڅ يو گل را نه ووړ
 ما خپلې گوتې تورو خاورو کې ونه کرلې
 ما ويل له گوتو به اغزي را شنه شي
 خدای مه کړه څوک به پرې ازار غوندې شي
 ما خپلې گوتې تورو خاورو کې ونه کرلې
 او ستا پيکې له گلته تش پاتې شو
 ما ستا د عشق د قتلولو په نيت
 د انسانيت ډېر شعارونه جوړ کړل
 ما ويل که بل ووژنم
 زه به قاتل شم

خو هغه به لکه لمر پر هيڅ افق باندې و نه ځليږي

خو ته مې ووژلې!
 چې اوس د عشق د هر قدم رڼا يې
 ته زما د شعر اتله
 چې بنايي هيڅ تا ته ارزښت نه لري
 ما ستا په قتل تا ته هر څه درکړل
 لکه مکه کې قرباني د ذبيح
 لکه جنت کې د شهيد انگازه
 لکه د ټول تاريخ پر ټنډه د ايثار نشاني
 عشق ستا په نوم يو بل تاريخ پيل کړ
 او تا د مينې له آسمانه بل کتاب راوړ

خوزه په دې عصر کې
لکه یو لوی گنهگار
ستا د سپېڅلې قربانۍ نښه شوم
چې هر مین به مې په شگو ولي
زه گنهگار یم، مقدس گنهگار
د عشق له وینو
هره ورځ د خپل ضمیر د یوې ته تېل ورکوم
زما قرباني لویه ده!
چا به خپل زوی وي په رسی تړلی
او په مری به یې چاره راکاږي
څوک به خپل پوست کې د چینجیو
د خوراک لپاره غوښه کوري
څوک به ظالم ته هم له خدایه ځنې رحم غواړي
څوک به سینه
د دښمن تبغ ته لکه سپر ونیسي
څوک به د وینو کربلا ته وي په خپله روان
خو د تاریخ له قربانیو څخه
تر ټولو لویه قرباني زما ده
چې اوس یې وایم درته!
زه به یې ووايم، خو وېره لرم
چې د اسمان ستوري را ونه لوېږي

او لمر له ډ پر شرمه وييلي نه شي
تو تکی مړې نه شي
تا ووس له غمه و نه سوخي
زه به يې ووايم خو و پره لرم
چې د دنيا عاشقان ټول
زما د سنگسار لپاره
غرونه لاسونو کې را پورته نه کړي
او د بحرونو سترگې او بنکو څخه و چې نه شي
زه به يې ووايم خو و پره لرم
چې اسرافيل خپله شپېلی پو نه کړي
او زما كيسه خداي مه کړه پاتې نه شي
زه به يې ووايم خو زما محبوبې!
ستا بنکلي سترگې به يې و نه مني
چې ما د يو انسان د ژوند په خاطر
د خپلې مينې غاړه غوڅه کړله
او ما يوازې انسانيت ته د وفا په خاطر
مينې ته
نه وويل!!!

باران او تصوير

بيا په شپبو شپبو باران ورپري
او زما د گاډي پر بنسبنه اتن د څاڅکو جوړ دی
ته زما شا ته پر څو کی ناسته يې
زه د بنسبنې تر شا سرک نه وينم
په عقبې هينداره ستا په بنکلو سترگو کې ورک
زه په هينداره کې دا ستا د خيري سيند وړی يم
باران ورپري، څاڅکي لاهم پر بنسبنه نخيري
او ستا خوړې موسکا هندارې کې گلونه کړي
اي!

دا خورا ورسيدو

بس په دې بل سرک به ته کوزه شي

خو گراني هيله کوم

که ته کوزیږې خپل تصویر دې پریرېده
پریرېده موسکا دې په هینداره کې همداسې گل وي
پریرېده چې ټوله لاره
همداسې ستا خوږه موسکا ووينم
غواړم چې ټوله لاره
ټول ژوندون
او
ټوله هستي
زما په هینداره کې ته ناسته
ته موسکې پاتې شې.

۲۵ لړم، ۱۳۸۵

اعتراف (۱)

نن مې ډېره پرزړه اورې
نن مې ډېره را یادیرې
مورډ په هیڅ څه مرور یو
زما او ستا خپګان ته هغه
بهانه هم رانه هېره
مورډ خپل غرور لپاره
د بې حایه ضد له زیله
خپل زرګي پخپله مروړو
پوره دېرش سهاره راغلل
پوره دېرش ما بنامه تور شول
زه او ته یو بل ته ګورو
چې به څوک اول پخلا شي
چې آبل خبرې پیل کړي:

دا حل ٿول ملامت ته وي
 خوزه خومره په زره کلک يم
 ته خپه يې مگر زه لا
 خپل فکرونه جنگومه
 فلسفې په زره کې شاريم
 چي که مورځانته غره يو
 يا مغرورد خان غلام يو
 بيانو ولي د عشق زور ته
 داسې زرونه خوروله غمه؟
 خانخاني د عشق قاتله
 زمورځ عشق زمورځ قاتل دی
 دومره درد او دومره خور
 داله کومه عشق کې اوسي
 مگر عشق څنگه بلا ده
 چي خودي هم ورته پرېوځي
 په گونډو شي سجده وکړي
 داسې ډېر پرېشان فکرونه
 زما ذهن پسې واخلي
 یو ناخپه را په خود شم
 گورم! ډېر يمه خواشینی
 نن مې ډېره پر زره اورې

نن مې ډېره را یادیرې
خولا هم نه پخلا کیږو
زه پوهېږم ته په تمه
چې بس یو ځل زه در غږ کړم
ای! دا ځل ملامت ته وې
مگر زه یمه په تمه
چې دا ځل به ته را غږ کړې
زموږ مینه زموږ عمر
د غرور او عشق په منځ کې
داسې هېر او داسې تېر شو
لکه خوږ د ځوانۍ خوب چې
د یو پټ زخم په درد کې
شي پرېشانه، لا لهانده
مگر مرگ راشي او موږه
له دا هسې خواږه خوبه
لکه چیغه را بیدار کړي
او د عشق له پټه رازه
پس له مرگه بیا خبر شو

خړو کوڅو کې
سرپه نارویم
په دروازو کې
میاشت شوه رابره
اختر به راشي
یو بوډا ناست دی
د جومات خوا ته
لارې ته گوري
خاورو کې باسي
په یو لرگي نري خطونه
درې ورځې پاتې
چې زوی یې راشي
دروازې ډیرې
کوڅې اوږدې دي

چیته بخمل دروند دی
گزلگومه
دروازه خلاصه
یو سورپو نی
یو تک سپین لاس دی
شین بخمل غواري

د گن لپاره

وايي لامي

چورمي راوري

مياشت شوه رابره

اختر به راشي

كونده لگيا ده

لاس په پخخه ڪي

چي غاري ور ڪري

يوبل تنور ته

تنور په سل روپي خرخيڙي

واڙه نور گل ته

يو گز ٽوٽه ده

نوره په ڪار ده

مياشت شوه رابره

اختر به شي

بودي لگيا ده

ستنه په لاس ڪي

واڙه لمسي ته

پايخه پيوند ڪري

خرپي ڪوخي دي

ڪلاوڀ ڏيرڀ
يو زلمي غلى
د ديوال شاته
پت پت روان دى
بو خچى په لاس ڪڀ
يو خه نڪريزي
خه پتاسي دي
يوه هيئداره
يوه رجرومه
يو لونگين دى
خلور پاولي دي
د ويالڀ خواته
يو لاس را اوڀرڌ شو
يو شين خادرو
يو سپين دسمال و
دواڀه په سنڀو
دي خامڪ شوي
بو خچى يي ورڪڀه
خادريي واخيست
دسمال يي ورو ورو
پر شونڀو بنڪل ڪڀ

يو پټه ديدن د مينې وشو
مياشت شوه رابره
اختر به راشي
کلی لالري
کوڅي اوږدې دي
خدايه بخمل
اوچکان خلاص کړي
پنډه مې کړې سپک له کتانو
د ارگندي گزونه لنډه شه
شامي لندن اوږونه ورک شه
کور مې ياديري
جانان په تمه
زړه مې درزيري
مياشت شوه رابره
اختر به راشي
په ټوکو ټوکو
”نه يې پاو لې شته
نه د غاړې تاويزونه“

خاڻي

يادونه: يو ڄل د گاونڊي تور لڀنگيو د لرغوني پښتيا نا پر خاڻيو
راو بولوسل اتلو پښتيا نانو ورتنه د سر په کاسه کي اوبه ورکړي،
لاندي شعر د هماغې حماسي خاطر ده.

آريوب

ډول

اتني

گوربت راتاوشي

د وزرو سيوري

پر هسکو غرونو خور کړي

يو تور پروني د تنور پر غاړه

يوه شكري له پاستو ډکه ايښي

آريوب

خيړي پر هسکه څوکه

گوربت راتاوشي

د وزرو سيوري

پر هسکو غرونو خور کړي
يو زلمی چنگ بریتونه
په شرم غورې خڼې
تر سترگو تاوې تورې تورې حلقې
له هر يو گام سره يې خړپ د گردنې پورته شي
تر واکت لاندې د کوژدې گل سيب
لکه په سپينو واورو لیکه سره د وینو کرښه
آریوب

ډول

غزا

گوربت راتاو شي
د وزرو سیوری
پر هسکو غرونو خور کړي
يو پولادي بنامار تر غرونو هاخوا
په غر غرو راشي
دیخوا حائی ماشوم له خپلو کتابونو سره و سوزیږي
يو زلمی چنگ بریتونه
د خپل ټوپک پر ماشه گوته کیږدي
د پولادي بنامار له غاړې سره
يو لنگ راوغورځیږي شرم جوړ کړي
زلمی تر چنگو بریتو لاندې مسک شي

نن به يو څوک
له پاستو ډکه شکرى،
تر مورچې راوړي
يو ديدن به وشي
چېرته به لرې يوبل گرز پورته شي
گوربت به تاو راتاو شي
خېرې به اور واخلي او وبه سوزي
آريوب
ډول

وينې
څو څاڅکي وينه
پر کتاب شيندلې
يو تور پرونى
او يوه له پاستو ډکه شکرى،
يو گل سيب د شمال تر ملا
يو څو څونډي په جيب کې
د غرو بچي مينه همدا سې کوي.

0 - ثور - ۱۳۸۲

1 -

شپه، ته او سمندر

شپه په سمندر کې سپوږمۍ و ناڅي
 راشي ځان په هره خپه ووېشي
 شپه په سمندر کې چوپتيا هومره ده
 باد ته ستا د زلفو نڅا اورمه
 شپه په سمندر کې دومره پاکه ده
 سترگو کې دې رنگ د خپو وينمه
 ستا په سپينو متو د سپوږمۍ رڼا
 وښويږي پر يو ځي د اوبو په مخ
 سپينې بټې ځان څنډي له ستورونه
 لويې خپې راشي هوا يخه کړي
 واخله زما کوټ پر اوږو واچوه
 زه به دې پر ملا باندي يو لاس کيږدم
 لري د افق کنارې وگوره
 وريځې د نقرې په شانې رنگ لري
 شپه په سمندر کې سپوږمۍ کړنې شي
 څه د خپو څنډو ته ځلا ورکړي
 څه دا ستا پر مخ د رڼا خط جوړ کړي
 څه دې په تندي او څه په غاړه کې
 سيوري سره گډې شي قيامت جوړ کړي
 شپه په سمندر کې چوپتيا ډيره وي
 باد چې هرڅه وايي زه يې اورمه

دوه ستوري ځليږي ستا په سترگو کې
زه ستا د فکرونو سلسله لولم
بس يوازې زه او زما خداى خبر

ویره، پريشاني او خوشالي چې ټول
ستا څېره کې يوځای شي وژل کوي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
ستا څېره، سپوږمى او څپې څنگه وي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
شپه په سمندر کې بنکلا چپړې وي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
سترگې د جانان د ستورو څه کيږي
دومره لوى جهان کې تنها زه خبر
بتې د جانان د مټو څه کيږي

د عشق کميډي

دا شعر دا ستا د هېرولو لومړۍ هڅه گڼم
 نن مې هيڅ هم له وسه نه وو پوره
 بس ټيليفون نه مې ستا نوم او نومره و تورډله
 څه خند وونکې، څه غمجنه پېښه
 د ادارې او انگرېزي عصر کې
 مينه خپل مين ته ووايي چې:
 ستا د ليدلو وخت مې نه درلوده
 تا ته د زنگ وهلو وخت هم نه وو
 ته مې د خو شيبو لپاره هم په زړه کې نه وې
 آه! نن مصروفه ومه ډېره بوخته
 نن مې د ورځې مهال ویش کې عشق ته ځای ورنه کړ
 سبا هم خو ليدنې خو صنفونه
 بل سبا هم د خبرونو ورځ ده
 نو بيا به گورو ژوند لا ډېر پاتې دی....
 زما شاعر، زما نقاد ملگريه
 دا کرښې شعر وگڼه
 دا زموږ د عصر کميډي د مينې
 د يوه تريخ يورنځوونکي درد کيسه ده واوره!
 خير که د شعر د علم روح نه لري

نن مڀ له ڊڊرې بڀ وسى نه
له سانسوره پرته

د عشق يو نوى درد پر زړه وليکه
نن مڀ قسم د هږولو وخور

+ + +

بنار تود ناييل وهلى

له زمکې تپ راخيڙي

زه له گرميو او خولو څخه خبر هم نه يم

کوڅه کې خلک را ته ځير ځير گوري

څوک را ته سر بنسکته کړي بنايي ما به پيڙني، سلام به کوي

نن د ترڅې هفتې د پاى ورځ ده

يوه اونۍ ده چې د چا ليدو ته اور اخلم

يوه اونۍ د تن جامې راباندې غابن لگوي

يوه اونۍ د ناروغيو له ځگريو سترې

بس د دوه سترگو په ليدو پسې هلاک وم هلاک

خو هغې وخت نه درلود

"نن مڀ د ورځې مهال ويش کې عشق ته ځاى ورنه کړ"

زما پښتانه زما کليوال ملگري

ها چې د بنځو حقوق نه پيڙني

ها چې درنې پښتنې

يا خو په کور او يا په گور لوروي

چې دغه کړنې لولي
پټ به د شونډو په گونډه و خاندي
وايي جزا دې همدا
چې د بناري نجلۍ په مينه دې باور کولو
ملگرو داسې نه ده
د خداى لپاره ما د کونډې زوى شادگل مه گڼئ
زه د بناري نجلۍ ليدلو پسې نه يم تللى
ما يوه مينه کړې
بس د همدې پيړۍ د قيس او د ليلا په شانې
خو خدايزده چاراباندي کوډې وکړې
چې اوس د خپلې مينې
په مهال ویش کې د يوې شيبې ځای هم نه لرم.
بنارد ميريانو ځاله
موتر تر خلکو ډېر دي
زما په زخمي غوږو کې کڅ د هارنډو ننوځي
د خپلې مينې خبر بيا ياده کړم...:
"زه يوه نسڅه يم حقوق لرمه
ستا دې په خپله هسې هسې وشي
نن تا ته وخت نه لرم
ما ته زما د کار آمره وايي
ستا دا مين د "فيمينيسم" ضد دى

متعصب دی بسخي نه خوښوي
 بس په پښتو پورې نښتې، دنيا نه پيژني
 پام هغه ستا په پوهه نه ارزېږي.
 نو ستا دې خپله هسې هسې وشي
 زه هم انسان يم خپله ژبه لرم
 زه بې سواده نه يم.... "
 د يوه بل موټر هارنډ کغ وکړ
 زه سو دا يې له ځانه نه يم خبر
 ډرايور پټ راته کنځلې وکړې
 رايه يو بل ځل به هم زنگ ووهم
 بسايي اوس وخت ولري....
 نه دا ځل هم ناهيلي...
 نن به د ټولو بې مهربو انتقام واخلم
 بس نوره مينه په خپل زړه کې ساتم
 نن مې هيڅ هم له وسه نه دي پوره
 بس ټيليفون نه مې ستا نوم او نومره وټورله
 نن مې دا ستا د هېرولو وروستی گام پورته کړ
 او په دې عصر کې مې
 د عشق د سترې کميډۍ دروازه وتړله.

۱۳۸۲ - سرطان - ۵

کابل

ویرخیپیلیو کندهاریانو ته!

له دې برزخه

کنداری، ملالی دابه مو قسمت وي
په اوږو چې جنازې وړو ډولۍ نشته
سر په غلاگرځوو خدای نه امان غواړو
په هیندارو پته شوې خولۍ نشته

کنداری، ملالی تا چې خامک کړی
هغه شین خادر په کتد شهید خور دی
د لالا غاړه دې مه گنډه په سنډو
د هغه ځلمی بدن په لوگي توردی

کنداری، ملالی! گل معلم شهید شو
د مکتب په کتابونو لمبې تاو شوې
سپارې د ماشومانو په لاسو کې
په دې پانود گلونو لمبې تاو شوې

کنداری، ملالی داسې ورځې راغلي
چې انسان له بل انسان څخه ډارېږي
د کاوبای او د شیخانو لیونتوب کې
یو افغان له بل افغان څخه ډارېږي

کننداری، ملالی، شین ارغند وچ شوی
د بابا صاحب میلی و حشت خوړلي
د خرقې په دروازه کې خلک سوځي
د انارو سرې غنچې و حشت خوړلي

کننداری، ملالی هله چې بیا گرز شو
بیا به چیرې ماشومان په وینو سره وي
بیا به کونده اجانی، چیرته چغیرې
بیا به کوم ځای کې زخمی زلمی پراته وي

کننداری، ملالی تور پرونی واخله
زموږ خویندې سیه پوښې دي له غمه
بس همدا به مو شامېت وي له ازله
چې مو وچې نه شوې سترگې هېڅ له نمه

کننداری، ملالی ته خبره نه یې
چې موږ ژوند ته له اوله پیدا نه وو
موږ د مرگ لپاره خدای یو پیدا کړي
لا خبر په راتلونو نه یو چې په تله یو

کننداری، ملالی، دا خبر رینستیا ده
چې په خپله مو مرگ کور ته راوستلی
مورې ته اور په خپلو خسو دی بل شوی
مورې په خپله خوله دی خپل بدن خوړلی

کننداری، ملالی، ټول تاریخ دروغ دی
دې وطن کې نه ویاړونه نه اتل شته
دلته ټول تاریخ په سرو وینو ککړ دی
دلته جنگ شته دلته مرگ دلته اجل شته

کننداری، ملالی، خدای ته پلو یوسه
چې یې ولې مورې پر دې زمکه پیدا کړو
دا وطن خوبس په وینو کې ټاپو ده
ځان په مرگ مگر له دې ځایه پناه کړو

کننداری، ملالی، چا ته گیله وکړو
عقیدې ټول ملتونه جنتي کړل
بس یو مورې یې د دوزخ د تلو لایق کړو
زموږ لیوانو ته کفار د رمې سپي کړل

کنداری، ملالی داد خدای رضاء ده
چې کفار مو خپل کاله ته رابللي
مور له خپلو مسلمانو څخه ساتي
د دنیا لیونې دلته دي بناغلي

کنداری، ملالی اوبنکې دې ارزانه
ستاد اوبنکو زما د وینو قدر نشته
کندهار چې لکه زړه د پښتنو و
په دې ښار کې اوس د ژوند څه اثر نشته

کنداری، ملالی خدای باندي دې سپارم
زه اوس دومره بیچاره یم لکه مړی
اوس مې مینه د گلونو په هار نه ده
اوس مې غاړه کې دی پروت د وهم پړی

کنداری، ملالی څه الله دې مل شه
خدای دې ساته له بمونو له غمونو
هغه وخت به بیا د مینې دیدن وکړو
ارغنداو چې شي بیا سور په انارونو

تصویر

ستارا الپرلی تصویر
هغه په تور ټیکری کې بنکلی تصویر
هو!

همدا اوس هم زما په لاس کې دی او گورم ورته
ستا بنکلی سترگی خو تصویر کې هم خبرې کوي
لیونی!

سترگو کې دې خه پت کړي؟
چې زما ټول عمر یې وخور
خو تفسیر مې نه کړې

۲۱ نومبر ۲۰۰۴ مریلند

جادو گري ته سرود

جادو گري څه دې وکړل
چې دې داسې ليونې کړم
دا په سترگو کې دې څه وو
چې له ځانه دې پردی کړم

جادو گري څه دې وکړل
چې د چين ماچين پاچاشوم
بناپيری مې شوي کنيزې
چې ستا سترگو ته گدا شوم

جادو گري څه دې وکړل
کفرو دين دې له ما واخيست
ما خودبين چې په کې ځان کوت
هانگين دې له ما واخيست

خه منتر دې په ما وکړ
چې کتاب نه مې زړه تور شو
ستاد مینې ستوري شمارم
بل حساب نه مې زړه تور شو

خه منتر دې په ما وکړ
تاته دومره در نږدې شوم
ستا په روح کې مې ځان ولید
ستاد نور ذرې ذرې شوم

جادوگرې ستاد سترگو
له پیریانو مې توبه ده
بسم الله د سپینو زرو
مې په غاړه کې پرته ده

جادوگرې څومره بڼه یې
په سندرو دې بلد کړم
لکه شین طوطي غږیږم
په شکرو دې بلد کړم

جادو گري ڄومره بنه يي
تاله ميني نه خبر ڪرم
زه سادهد غرو سڀي وم
تاپه سمولارو سر ڪرم

ته پهوهيڙي جادو گري
چي ته ڄومره بنايسته يي
له غزلو نه رنگينه
له سندرو نه پسته يي

ته پهوهيڙي جادو گري
نور له ڙونده جدا ڪيرم
له دي وروسته ستوري شماره
په آسمان ڪي پيدا ڪيرم

جادو گري لاس دي را ڪره
چي له دي جهانه ولاڙ شو
له شڪمنو سترگو پت شو
دگومان دنيا نه ولاڙ شو

جادو گري لاس دي را كره
چي د ستورو مېلمانه شو
له هغه خايه چي راغلو
هلته بېرته ور ستانه شو

جادو گري لاس دي را كره
زماله ژونده زړگي توردی
يو آرام خای ته مې بوځه
دي دنيا كي څومره شوردی

جادو گري لاس دي را كره
زما ژوند دی ستا په لاس كي
لكه شين غمی د گوتي
داسي بند دی ستا په لاس كي

جادو گري لاس دی بنكلی
د تك سپين سوسن په شانې
رغوی را كره چي يې بنكل كړم
د خواره وطن په شانې

جادوگرې جادو وکړه
 دا ژوندون را څخه واخله
 يا خو اورپه دنيا بل کړه
 خپل بيلتون را څخه واخله

جادوگرې جادو وکړه
 مادي غيږې ته ميلمه کړه
 د ژوندون ورکه مانامي
 بیره روح را ستنه کړه

جادوگرې زړه مې واخله
 په بدل کې بنکلا را کړه
 ها چې زه ورپسې گرځم
 هغه ورکه مانا را کړه

جادوگرې څومره بڼه يې
 لاس دې زما په سترگو کيښود
 اوس جنت په سترگو وينم
 دوزخي جهان مې پريښود

د شهادت کلیمه

ته مې یادیرې خو در تللی نه شم
ژوند مې په هرگام کې اغزي کرلي
پوهیرې؟

ژوند نه مې زړه دومره تور دی
لکه داستاله تورو سترگو خخه
چې په رنجو ککره او بنکه راشي
او ستاد تور کمیس گریوان کې چیرې خان پت کړي
پوهیرې؟

ژوند ستاد بیلتون له غم نه لوی پیتی دی
خو تر هغو به یې پر سرگرخوم
چې یوه ورخ یې ستا په منخ کې کوز کړم
مامې د مرگ وروستی سلگی یوازې تاته پرینبي
پریرده! د ژوند وروستی شیبه بنکلې شي
پریرده، چې ستا په منخ کې
د شهادت دا کلیمه درسته کړم
خدای خو شاهد دی چې پر ما گرانه یې

غم

ستار ترنگیبری
ته مې مخ ته ناسته
خوزه له تا خپه یم
نغمه زما په زړه چرې را منډی
تابې و فارا ته بیگانه شه و ویل؟؟
هیڅ مې له زړه نه وځي
اود ستار نغمه مې زړه کې
غم په شور راوړي

يو شېبه مينه

ستنه شوې ودي خندل
سردې زما پر تتر کېنود
زما دزړه درزادې وا وريدله
اي!

دي ماشوم بيا درته غوږ کې څه ويل؟
زه خو دده خبرې نه منمه
دي چې له ما خپه شي
په پته، ټولي گيلې تاته کوي
پام کوه!

داليونې هرڅه وايي
گوره خپه چې نه شي.
ستنه شوې ودي خندل
زما تاوده نفس

داستا پر بنکلي وچويلی را پروت وربل دانه وانه کړ

ستا د بدن عطر و مي ذهن ته جنت ونبوده
مگر ربنسيا ووايه!
چي زما د متيو منح کي
ولي د پانې په خبر وريږديدي؟
ستنه شوې ودي خندل
چوپتيا خوره وه
او ما و تا دخپلي مينې لاره ونيوله
دواړه سوچونو کي ډوب
خدای خبر خومره ډېر مزل مووکر
چي ستا د بنکلي غږ خوږي زمزمي
د سکوت سپينه آيينه ماته کړه
پوه شوم گيله دي وکړه ودي ويل:
چي ستا د گوتو د شوخي له لاسه
زما غوږ والي خدای خبر چپرې رانه ولويدله
وگوره غوږ مي تش دي
زه بي خوا به هک حيران پاتي شوم
خدايزده زما سترگو کي دي خه ولوستل
چي را ستنه شوې راته ودي خندل

ستری یمه ستری

عشقه ناوخته راغلی
نری د زرودسکو په ټولو لو بوخته
ستاملنگی ته د چا پام نه شته
په چا به رحم وکړي؟
دلته چې مینې ته گناه وایولا
ته به دې اسپه چپړې ودروي؟
عشقه ناوخته راغلی
غر بنیاد مونه ډک
سیند بنیاد مونه ډک
چپړې خالی د جنون د بنسته نه شته
نو وایه عشقه ستا شلیدلی گریوان
خپل ببر سر
او زما دمینې اوبنکې چپړې یوسم؟

عشقه نا وخته راغلي
زه نور زلمی نه یم چي مینه و کرم
لکه آدم د خیل هاییل او قایل
د شخړو سیل کوم
عشقه نا وخته راغلي
د بی مهربو د ساده نسل له لاسه ژاړم
خوک مینه نه پېژني
خوپه مینو پورې دومره خاندي
چي کله کله ورنه خان هم هېرشي.
نو عشقه داسې حال کې
وايه چي تاخنګه کرم
خپلې محبوبې ته مې څه ووايم؟
اوله ژوندون څخه د استری بدن چپري څښ کرم؟

نوی جنگ

بیا له تاریخ سره جگړې ته ورځم
بل ځل که هست شوم داسې ژوند نه کوم
بل ځل به مینه وکړم ژوند نه به کسات واخلم
اوس خود ژوند لپاره مینه وژنم، قتل کوم
دا ځل قاتل یم خپلې هیلې خنومه په خپله
مگر که بیا راغلمه
بیا به د خپلې مینې سترگې لولم
بیا به یې بنکلي مخ نه ساه اخلمه
او بس له زوکړې بیا تر مرگه به هغې ته گورم
بیا له تاریخ سره جگړې ته ورځم
او بیا که هست شوم په یو بل هیواد کې ژوند کومه
یو داسې ځای کې چې د جنگ قهرمانان نه لري
یو داسې ځای کې چې قانون یې یو له بل سره له مینې جوړوي
داسې هیواد چې د اوبو په خیر تاریخ ولري

داسې هيواد چې برخليک يې په سرو وینو ليکل شوی نه وي
 داسې هيواد چې له آدمه تر دې دمه هيڅ د تورې او ټوپک
 نومونه نه پيژني

او شرنگ و شرونګ په کې يوازې د پاوليو، د نتيګيو د
 واليو خيژې

بيا له تاريخ سره جګړې ته ورځم
 رايي دا ځل د هروطن پاچاهي

يوې حسيني، يوې بسکلي ته وروسپارو

هو دا منم دلته به رخه وي، غيبت به هم وي

دلته به ټولې شتمني يا پرګانو يا پر کاليو ورکړي

دلته به ټول دارونه مات شي زندانونه به له خاورو ډک شي

هره مېرمن او معشوقه به خپل مين ته بيل زندان جوړ کړي

مګر هيڅ څوک به څوک ونه وژني

ټولې لښکرې به په ګورننو ځي

هيڅ يو خاوند هيڅ يو مين به څوک خبرو ته هم نه پرېږدي

ځکه پاچا به يې په خوله د خپلو شونډو مټر و لګوي

هر نارينه رعيت به کور کې يو پاچا ولري

داسې پاچا چې د کوڅيو په غمچينه به جزا ورکوي

داسې پاچا چې خپل رعيت به په پسته غيږ کې بندي وساتي

تر ټولو سختې سزاګانې به هغه وينې چې بلې ملکې ته ګوري

د مينې رخه به قانون وي

او سالو به يې ملي جنډه وي
په داسې ژوند کې به سياست او منطق دواړه مړه وي
دولت به رحم دا بې شي ماشومان به وي د کور وزيران
او نارينه به بس رعيت وي رعيت
راځئ دا ځل د هروطن پاجاهي
يوې حسيني، يوې بنکلي ته وروسپارو
بيا له تاريخ سره جگړې ته ورځم
او که بيا هست شوم له زانگو څخه تر گوره پورې مينه کوم

۱۸ تله، ۱۳۸۵

کابل

صدام

یو سپی مخامخ د دار کړی، ته نېغ ورگوري
یوه رسی، لکه دده د ژوند اوږده کلونه
لکه دده د زړه په شان بې رحمه
لکه غرور غوندي بې ټینګه غوټه
د لوی اختر سترګه د غره شاته ده
یو سپی مرګ ته روان
یو سپی فکر کوي
سبا به ډیر خلک خوشحاله وي اتن به کوي
سبا به ډیر خلک خپه وي یا غوسه به کوي
سبا به ډیر خلک حیران وي
چې زه ښه وم که بد؟
یو سپی خو شپې له مرګه لري
د خپلو پاتې نفسونو په شمار
یو شو کسانو ته غوسه دی لکه وږی زمري

یو سږی فکر کوي:

"د بنمن" زه او

د واره له یو بل څخه غچ اخلو

یو سږی لاهم خپل جلا د سره د خپل عسکر په څپر غږیږي

یو سږی سترگو کې خبرې کوي:

عرب د دې پېړۍ اتل نه لري

دادی وطن د کربلا او نجف پور ورکوي

او د بغداد د خلافت له بناړه

یو بل حسین پاڅیږي

یو سږی موسک شي او په زړه کې وایي:

پر عربانو به تردې لوی احسان څوک و نه کړي

یو سږی فکر کوي:

که عرب دا نه مني

یو ځلې بیا به راشم

او له یوې خوا به یې قتل کړمه

یو سږی خپل ضمیر نه ځان پتوی:

که ما انسان وژلی

که زه بې رحمه او وژونکی ومه

نو د و مره بڼه ولې مرم؟؟

۱۳۸۵ د لوی اختر اول ماښام

بد مرغی

پام کوه ونه ژارې
اوبسکې دې مه بهوه
اوبسکې دې پتې خپلو سترگو کې خوندي وساته
دلته ژړا ته هم گناه وايي او شک پرې کوي
که درنجو ليکې دې راغلي په سپين مخ
نو ټول به وپوهيږي
چې تا د مينې په خاطر ژرلي
پام کوه ونه ژارې
مور دنړۍ له بد مرغانو څخه هغه دوه يو
چې آن ژرلی نه شو
پوهيږي!
هغه ورځ چې تا وژرل

زه څومر وسو ځيدم؟
ځکه چې ټوله دنيا وپوهيده
چې موره دواړه سره مينه لرو.
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده؟
چې ژړا جرم وي
او مينه وي د ټولو گناهونو ابی.
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده؟
چې څوک دخپلې معشوقې په اوبنکو
وشرميرې
او خپلې اوبنکې د خپل زړه په وينو و مينځې
له ويرې څخه؟

۵ مرغومی ۱۳۸۲

زه مساپريم خو غريبه ته يې

((خپلې گيلې به ديوالو ته وکړم
ځکه چې ته خو ورته غوږ نه نيسيې ...))
آه ياره دادې ليک کې څه ليکلي؟
مساپر زه يم خو غريبه ته شوې
بيگه مې ستا د ناچارۍ گيلې ته ډير وژړل
له او وسيندونو او اوو غرونو لري
زما د زړه په هريو غږ کې ته يې
ستا چې په زړه کې گيله وگرځيږي
زه يې همدلته اورم
گرانې زه اوس هم ستا په زړه کې اوسم
او هر نفس سره دې ساه و باسم
خپلې گيلې دې خپل زړگي ته کوه
پوهيږي؟
دلته هم آسمان شين دی
او د لمر بنکلي طلايي بگۍ دورځي پر لارځي او راځي
مگر پر زمکه نه اشنا سيوري شته
نه توري زلفې نه لونگۍ نه خادر

نه د زړو خپليو خړپ نه د ټيکريو وړمې
نه ستا د بڼکلي رغوي عطر چې زما ډير خوښېده
زما اوږه تشه ده

ستا تورې زلفې پرې خورې وړې خپې نه وهي
زما غاړه ستا د نفسونو له گرمۍ نه ليرې
او وچې شونډې مې موسکانه لري
نه کابل جان شته نه يې د ننگ اسمايي
نه يې خيږه هوا چې ستا د غيږې عطر لري
دلته د هسکو بڼيښه يې ما نيو جسم کې
اروا وي نشته

زه مساپريم او غريبه ته يې
خو اشنا زه در څخه ليرې نه يم
زه خو اوس هم لاستا په زړه کې اوسم
له ديوالونو سره مه غږيږه
خپلې گيلې دې په خپل زړه کې ها شاعر ته وکړه
چې که دنيا څخه هم ولاړشی
ستا له زړه نه، نه ځي.

۱۲-۲-۲۰۰۴

د ټوسن ښار اريزونا

د هستی الفبی

هو!

زه پوهیږم چې یادیرمه دې

راته لیکلي دې دي:

چې د شعرونو کتابونه مې په اوبنکو مینځې

زما د زړه د وینو کرنې دې په اوبنکو لمد وې، وچوې

اوزما یادونه دې د زړه شپو کې خراغ بلوي

هو! زه پوهیږم چې یادیرمه دې

زه ستا په پاکه او سپیڅلې مینه بڼه پوهیږم

خوراشه ما وگوره!

چې ستا تصویر ته په لمدو سترگو خبرې کوم

زه دلته ټولوته بې سده لیونی بنسکاریرم

نورد خوانی خوبونه ویني، خپلو سترگوته اوبه ورکوي
 د سپینو نجونو د بدن په لیدو آه وباسي.
 خوزه د خپلې کوتې ورو ترم
 او په شیبو شیبو له ځان سره یوازي اوسم
 ستا تصویرونه او لیکونه گورم
 یوازي ستا د لیک خبرونه شعرونه لیکم
 اوس خوزه نه
 زما شاعره ته یې
 ته زما زړه کې ناسته
 زماله خولې څخه شعرونه وایې
 اوس چې ته نه یې زه شاعر هم نه یم
 نو اوس منې چې زه په تا ژوندی یم؟
 نو اوس منې چې د هستۍ الف وې
 ستا د نامه له یو الف څخه پیلېږي او په بل ختمیږي؟

۲۰۰۴-۲-۱۷

توسن-اریزونا

وعدہ

نه!

ته مې هېره نه وې
 ته مې په ياد وې، ستا وعدہ مې هم په زړه باندې وه
 زما يادونه لا، له تاسره وو
 خو خداى (ج) خبر چې ولې درنه غلم؟
 باران په شرک وریده
 ما د باران د ټولو څاڅکو په شمېر ته ياده کړې
 تاراته ويلې وو چې زه به ځان په واينو لوند کړم
 کله چې ته راځې نوزه به په شرابو کې لمده خيسته يم
 هو! دا مې هرڅه ياد وو
 ستا د وعدې هره شيبه مې په خاطر کې شنه وه
 زه پوهيدم هغه ډيوې چې بلې کړې وې تا
 اوس خلاصيدې او وار په وار مې کيدې
 خو خداى (ج) خبر چې ولې درنه غلم
 ته مې په ياد وې، ته مې نه وې هيره
 او په سرو واينو کې لوند خيشت بدن دې
 زما سترگو ته نيغ ولاړو
 زه پوهيدم چې ته به راشې

زما د خونې ور به وټکوي
زه پوهېدم چې له ژرانه به دې سرې سترگې را واپوې
گيله به وکړې:
چې شراب خلاص شول، ډيوې مړې شوې
ولې را نه غلې ته؟
زه پوهېدم چې زه به چوپ ولاړيم
حکله زه نه پوهېدم
چې ولې درنه غلم
زما په لاس کې به يوسپين کاغذ وي
ما غوښتل شعر وليکم
نه شعر مې نه ليکه همدا سې ناست وم
يو ازې سپينه پاڼه
زه پوهيدم چې ته به پاڼه زما له لاسه واخلي
په دې گومان چې ما به نوي خه ليکلي وي پرې
خو پاڼه سپينه ده يو ازې يې په سر کې دي يو خو توري:
(غو اړم وطن ته ولاړ شم.)

۱- مې- ۲۰۰۴

توسن- امريکا

يوازې

هره شيبه د ژوند خپره بدليزې
هره شيبه د مرگ په لوري يو بل گام اخلم
لكه د مني پاڼه رپرېدمه او ليرېدمه د ژمي په لور
او باد د عمر سپينه واوره زما پرسرا شيندي
يوازيتوب

يوازيتوب مې خوښ دی
چې په لمده کبله، بربنډې پښې
يوخوگامونه واخلم
او هرڅه هېر کړم دا بد لپاره
مامې له ژوند څخه يوازې بد بيني زده کړې
هرڅوک يو څوک دی ځانته
هغه چې زما په شانې نه دی هغه زه نه يم
هرڅوک چې زه نه يم دوزخ دی زما
زه چې يوازې پيدا شوی يم يوازې اوسم
دادی:

د مرگ په خوا يوازې درومم.

هو دلتہ مینہ نہ شتہ

دلتہ هرڅه شته دي خو مینہ نہ شته
دلتہ د مور د لاس توده ډوډی غلمینه نہ شته
دلتہ رگونو کي شراب گرځي او زړونه په هوس دربیږي
دلتہ زما او ستا په شان وجود کي وینه نہ شته
دلتہ رنگونه دي، غوغا ده او شوخي ډېره ده
دلتہ سپیڅلي او ساده بیکلا زما د کلي
هغه په سترگو توره او په مخ سپینه نه شته
زه دلتہ دوی ته خپل هرڅه یادوم
دوی را ته خاندی وایي
هو هلته هرڅه دي او دلتہ نہ شته
وگوره دلتہ سپینه سوله ده او جنگ هم نہ شته
دلتہ غلام نه شته تالان هم نہ شته
دلتہ یوازي ودانی شته و رانول چېرې دي
هو دلتہ مینہ نہ شته
خو په لاسو د انسان
د انسان مړینه نه شته

واشنگتن 29/ DC2004 اگست

د سپوږمۍ په ارمان

پايڅې مې بډه وهلې
بيل مې په پوله خښ کړ
او د لښتني رڼو او بو کې مې لاسونه پريولل
د جوارو لوی پټي ته ځير شوم چې مې ته وليدې
په شنه گيډۍ کې مې سپين گلا باتون مات کړي
او د پاوليو شرنگهار دې د چنچنو له نغمو سره گډ
څومره بنايسته وي بلا

زړه مې له ډېرې خوشالۍ الوځي
سړکال مې زمکه له گروي خلاصېږي
او له روژې څخه به مخکې ستا ډولۍ راوړم

کابل له سپينو واورو لاندې پټ دی
باغ بالا کې سبرونې وچې شوي سړکال
ستا نفسونه ډېر تاوده ښکاريږي
زما تاوده لاس کې دې سپين لاس خولې دی
بيگه دې بيا ژرلې؟

په تيليفون کې دې له غږه پوه شوم
اوس ستا خبره کې د ستريا نښې له ورايه وينم

اوس زه اوته سره ډبرنه شو ليداي
ژوند زما اوستا ترمنځ ديوال جوړ کړي
ژوند سرگردانه دي د بنار کوڅو کې
بنار لکه تور بنامار زموږ مينې ته اور را شيندي

د خپل کوچني کمپيوټر غبر او وينس کړم
دا د شيطان صندوقچه هره ورځ همدا سې کوي
ستا بريننا ليک مې ولوست
کړکی ته ودرېدم

خو ته منې دلته آسمان نه بنکاري
دلته په مياشتو څوک سپورمې نه ويني
دلته سپورمې چاته سلام نه وايي
دلته نيويارک کې يې آسمان غلا کړي

زه سپورمې نه شم ليداي
خو ستا ليکلې ټيکې لاهم زما پر شونډو ناڅي
(شين آسمان ذرې ذرې د سرو زرو يې تنابونه
سپورمې د بام په سر په يار وايه سلامونه)

۲۰۰۴ سپتمبر نيويارک

اروا او ځنگل

ما ځنگل و آزمو بيه
ما له ځنگله سره نفس و پوست او ځان مې شين كړ
او زما وجود د ځنگله شنه بدن كې وغځېده
ما له ځنگله سره خوشې تيرې كړې
او د كوچني سيند له سندرو سره وبهدم
ما په ځنگله كې ځان پخپله ورک كړ
ځنگل زموږ په شان دى:

شار

مهربانه

او وحشي خوبنكلى

ځنگل زموږ په شان نه
زموږ د اروا په شان دى
هلته هم پرانگ او سپرې

او هم د سترې هوسۍ بنکلي بچي
 ځنگل کې مار له ونې ځان راتاو کړي
 او د مرغیو ځاله ټوله له بچو تشه کړي
 ځنگل زموږه د اروا په شان دی
 دلته لیوه او غزال دواړه اوسي
 ځنگل له ځان څخه دویرې په شان
 له گڼو بوټو لاندې تورې بلاگانې او شیشکې ناڅي
 شپه په ځنگله کې ستوري یو یو بنکاري
 او سپوږمۍ څاڅکی څاڅکی څاڅي
 له شنو گڼو څانگو
 دلته د باد نغمه له پانو سره لوبې کوي
 لکه د دنگې نڅاگرې د پایزب شرنګهار
 خود ځنگله سهار د بنکلي معشوقې د سپینې غاړې په څېر
 همدومره سپین
 همدومره رونی

همدومره پوست دی منې؟

چې کله وینس شې بیا یې بنکل کړې نو
 الله اکبر

یوه نری لار د ځنگله د بوټو منځ کې تللې
 د وچو پانو پرې غالی خوره ده
 د لار زموږ د ژوند تر پایه اوږده

چپرته يو ورک لاروی نه شته چې سلام دې واخلي
او وچې پانې به ماتيرې ستا تر پوندو لاندې
ځنگل زموږ د يارانې په څېر دی
ځنگل زما په څېر ياغي
خو ستا په څېر بنکلی دی
ما ځنگل و آزموږ په
اوته زما د روح ځنگل ته راغلي
له هم هغه ازله
کله چې ته خپه شې
نو ځنگل اور واخلي او ونې سوزي
کله چې ته وځاندي
پر ځنگله شرکنده باران وريږي

۸- سپتمبر ۲۰۰۴

مريلند- کوزاډيلفي ځنگل

علامه رشاد ته چي دييا ليدو ارمان بي زما پر مساپر زڙگي پاتي شو!

خپل استاد ته!

او ستا دل مر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
ها ما زيگر به مې همپش په زړه وي
چې پر سبا بي زما سفر پيلېده
زه ستا د کور په لويه خونه کې ناست
او ستا د تود غږ له وږمو سره جنت ته تلمه
تاراته وويل چې:
...پام چې وطن هېر نه کړې
مگر استاده! ته چې ولاړې
دا وطن او مور به چاته پرېږدې؟
مگر دا ژوبله او يتيمه پښتو چا ته پرېږدې؟

يوه ورځ تارا ته وييلي وو، چې:
(فخر شاگرد هنرمند به استاد رسد)
مگر استاده!

اوس حيران يم چې زموږ فخر به چاته رسي؟
موږ به بي فخره شو
بي سره شو
بي لمره شو

بس ته چې ولاړې
اي د پښتون مذهب رهبره وايه
زموږ د پوهې پيغمبره وايه
که ستا د تللو نيت و
ولې دې موږ ته دومره مينه راکړه
موږ خو ويده وو دا بد په شپو کې
ولې دې مړو رگو کې وينه راکړه
دا وينس زلميان به اوس په کوم لوري ځي؟
ته خويي مشر د دستار سپری وې
دا افغانان به اوس په کوم لوري ځي؟
استاده! اوس به دا نيمگړې نسخې چاته لولم
دا - دخوشال فرهنگ - به څوک وليکي
دا د - اټک - لاندې به څوک وڅيړي
د ستر پښتون نيکه به څوک پېژني

زما د تاريخ د هسک له لمر سره خو ته اشنا وې
خو

ستا د لمر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
نه !

زه دا منلی نه شم
لا ډېر څه پاتې دي چې ته يې وکړې
يو ازې ته
يو ازې ته
يو ازې ...

د دسمبر اوله ۲۰۰۴
واشنگتن دي سي

دهند په سمندر کې د خونامې زلزلې ۱۵۵ زره کسان ووژل

زلزله

او زمکه ريږدي

خپې الوخي

د خلکو لودی

لکه قیامت، مور او زوی نه پیژني

د خدای (ج) پر زمکه څه بلا پریوتې

چې خلک یو د بل د غوښو بوی نه پوزې نیسي

طبیعت په لوبه بوخت دی

خلکو کبان نیول خو نه وو خبر

چې د طبیعت په یوه لوبه کې به

کبان په دوی ماړه شي

کله چې زمکه د الله (ج) د بندگانو تر پښو لاندې راوخر خپده

لویانو چیغې کړې:

یارب

یا بگوان

یا عیسی... بودا... موسی را ورسپړئ...

خوماشومان او لیوني پوه نه شول

چې چاته پاس وگوري

دوی ډېر نېکمرغه وو چې نه پوهېدل

ڪڪه اول يي زلزلي ته ڪٽ ڪٽ و خندل او وروسته مره شول
 اسمان لاشين و
 چا خه ونه ويل
 دڇپو غر ڪي چيغې ڊوبې شوې
 خندا وې پراو بولا هوشوې.
 بنڃي تراوسه لاڇپو ته گوري
 خوشپه تياره وي داو بو پر سر دهپڻ ماهيگير
 دڪوچني بپري خراغ نه بنڪاري
 په جو ماتونو ڪي اذان
 په مندرونو ڪي زنگونه نشته
 دڪليسارو و صليبونه مات دي
 خلڪ دلويو پانگه والو دخيرات په ڊوڙي
 يو بل له ستوني نيسي
 او ماشومان
 لاهم په ختو ڪي دمرو ميندو له تيو خخه وينې روي

پرزمڪه خلڪ ڊير دي
 ڇوڪ بي په جنگ ڇوڪ بي په اور ڪي سوڇي
 ڇوڪ زلزله ڪي تراو بو او خاورو لاندې ورڪ شي
 او يو ڄل بيا بشر په ڊي پوهبڙي
 چي مرگ دڪونڊو و يتيمانو غم وي

نه دهغو چې مره شول
د مرگ غميزه لا ژوندى ده
دهندي او بنگالي بنځو له او بنكو سره لوبې كوي
خو ها چې مره شول په دې نه پوهيږي.

يو ليونى د ونې بناخ كې ناست و
ونه ولاړه وه د خټو منځ كې
او ليونى لكه مرغه په كې ژوندى پاتې و
ليونى وژړل او ويې خندل
او بيا يې داسې وويل:
په دې دنيا كې به لا اوس هم چپرته جنگ روان وي
او ځينې خلك به د ځينو خلكو وينې غواړي
دا دى طبيعت ورسره مرسته وكړه
طبيعت ډېر ووژل
نو اوس كېداى شي
جگړه ماران ماړه وي
او جگړه ودريري....
ليونى وژړل او ويې خندل
ونه ولاړه وه
او دى لكه مرغه په كې ژوندى پاتې و.

۲۰۰۵ جنوري ۲

انديانا-متحده ايالات

بند ۵

شیخ وایی بنه کوه او بدمه کوه
خو شیطان دانه منی وایی:
بد کوه او بنه مه کوه
ماته خود واره په غلظه بنکاری
آیا دنیا کی بس همدغه بنه او بد دی
بل څه نشته مگر؟
زه نه د شیخ نه د شیطان منمه
د خدای بنده یم بس د خدای منم
او مینه کوم

جنوری ۲-۲۰۰۵
انديانا- متحده ايالات

آيا دومره لويه بڻسڻه شته، چي جگره ماران هم وٺي؟

نه پوهيڙم

دنيا يو بل توپان په سراخيستي
بيا دديوانو په سرونو کي چينجي بسوريږي.
او بشریت په خپله سپينه تنډه لاهم د جگرې داغ لري
دانسانيت د پيدايننت له ورځي
زموږ تاريخ د د ووستروگناهونو په دوزخ کي سوځي
يو (غلامي) او بل (جگره) او وژل
خدای ج د انسان د بد مرغيو طوق ددغو شيطانانو
په لاسو کي ايښي
د غلامي شيطان د عدل بوربو کي کي مرشو
خو (جگره)

آخ خدای ج دې پرې مور بوره کړي
لاهم دستر بابا آدم دا اولادې شرم دی
دنيا يو بل توپان په سراخيستي
قيامت به راشي خو حيران یم چي زموږ غاږې به
د جگره مارو ترگناه لاندې کږې تر خدایه څنگه ورشي!!

مريلند - امريکا

تصويرونه

که

هندارو تصويرونه ساتلای
مور به خپل اووم نيکه هم لېدلی وای
او اوس به ټول پوهېدو
چی د دارا او سکندر آيينې څه ډول وې
او د جمشيد په جام کې څه بنکارېدل
یوازې

که هندارو تصويرونه ساتلای

نور به بې روحه تاريخ
داسې بې ژبې او مړواندی نه وای
مور به آدم ته د حوالومړۍ موسکا پېژنده
او په بېړۍ کې به له نوح سره يوځای گرځېدو
ما به آتن کې له سوکرات څخه پوښتلي وای چې
ترتا دوه نيم زره کلونه وروسته
ولې لا هم په - عدالت - پسې دا ورک بشر هم داسې ورک دی؟
اوله موسی نه به مې غوښتلي وای چې
ما هم له ځانه سره طور ته بوځي
بس که یوازې

تصويرونه په هندارو کي خوندي پاتې وای
 مور به ليلا ته وای کتلي د مجنون په سترگو
 او په کعبه کي به مو

د اسماعيل د قرباني نښې له ورايه ليدي
 زه به ورتلم اکاډيموس ته چې په خپله ژبه
 له اپلاتون سره خبري وکړم
 زماله هغه سره حساب پاتې دی:

ستا - ايتوپيا - چپرې ده؟

او انسانان به وژل کيږي لا تر کله دهغي لپاره؟
 ستا د خيالي ډيمو کراسي ريښتيا ده چپرې پته؟
 مور خويي اوس هم

د دروغو د لمبو تر شاتور سيوري وينو
 له ارستو سره مې نه ده جوړه

ځکه چې لا هم داخلاقو او ايمان په توپير نه پوهيږي
 خو

که هندارو تصويرونه ساتلای

ما به له خپل نيکه نه غوښتي وو چې
 زما مغرور پلار ته وصيت وليکي:

چې خپل شاعر زوی د ژوندون په لومړۍ ورځ ووژني
 بودالا اوس هم ما په خوب کي ويني
 هو! زه پوهيږم چې له ما خپه دی

ځکه زه ژوند ته دهغه په سترگو نه گورمه
 ژوند کله بنکلی شي زما دمعشوقې دبنکلو سترگو په څیر
 خوبیا هم ما ته هیڅ ارزښت نه لري
 بودا ویریري چې خوبونه یې زماله وینو رنگ وانه خلی
 بودا به نه ویریدای
 اوزه به هم ژوندی وای
 خو که هندارو کې تصویر پاتې وای
 راشه چې زه درته یو راز ووايم
 له سلوزرو کلو ډیر تیریري
 هیڅ څوک پرې نه پوهیږي
 چې له هندارو څخه ولې تصویرونه تښتي؟
 ماته مې اووم نیکه کیسه وکړله:
 چې په هینداره کې شیطان وکتل
 او بس همدغه شرمیدلي دهندارې حافظه ماته کړه
 که درته ووايم خدا به در شي
 که تصویرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
 مور به ځانونه دبیزو له نسله نه گڼلای

۱۳۸۳م ۲۷

په دې شعر کې وزن څو ځایه توپیر لري، خودا د مانیزو برخو دبیلولو
 لپاره دیوه نوي میتود کارونه ده، نه وزني تېروتنه.

د افغانستان ورکې خزانې

د دوه زره پینځم کال د اپریل په یو ویشتم ما بنام د امریکې په پلازمینه واشنگتن بنار کې د افغانی سفارت او نشنل جیوگرافیک سنتر په مټ د افغان لرغونپوه ښاغلي زمريالي طرزي د هڅو او په ټولیزه توګه د افغانستان د لرغونو آثارو په هکله د یوه فلم پرانیستنه وشوه، چې ((د افغانستان ورکې خزانې)) نومېږي په دې فلم کې د بامیان دسترو بودا ګانو را پرځېدل و ښوول شول خو تر څنګه یې په سیمه کې د درېیم بودا چې په (ویده بودا) مشهور دی، د موندلو لپاره د ښاغلي طرزي هڅې او بریالیتوبونه هم د پام وړ وو. د فلم جوړونکي باور لري چې دا په نړۍ کې تر ټولو ستره مجسمه ده چې اوږدوالی یې د ایفل تر برج هغه هم ډیر دی. ښاغلي طرزي وویل، له ډیرو څېړنو او کیندنو وروسته مو د دغه بودا د پښو یوه برخه وموندله، خو کله چې ډاډه شوم هغه دلته دی، نو کار یګر وته مې وویل چې بیرته خاورې پرې ورواړوي، چې بیا بل وخت په ډاډ او احتیاط سره کیندنې پرې وشي. د فلم بله په زړه پورې برخه د طلا تپې د قیمتي خزانې په هکله وه چې له نیکه مرغه تر اوسه دولسمشرۍ په مانی کې خوندي ده. د ویده بودا را برسیره کېدل په نړیواله سطح یوه ستره فرهنگي پېښه ده، وړاندوینه کېږي چې د دغه بودا تاریخي ابهت او اهمیت به د مصر له اهرامونو سره برابر وي، یاد شوي فلم عاطفي جوړښت درلوده چې د لیدو پر مهال یې پر ځینو افغانانو برسیره بهرنیانو هم خپلې اوښکې تم نه شوي کړای. ماله خپلو اوښکو سره څو

کليمي هم مل کړې چې دلته يې لولي ۰

ورکه خزانہ

بودا!

ويده شه

د تاريخ ترخروارونو خاورو لاندې آرام و غځيږه
لا ((اږه گان)) د خپل نيکه خپره د غم د غبار شاته ويني
لاشغهار د غشيو خيژي لا گوربت زخمي دي
او د ((لوی غر)) د ذهن ځالي له لمبو ډکې دي
لا پښتین نه شي اوریدلای ستا د سترې ډبرینې سینې ورک
درزونه

لا تور شیطان د ((براهې)) گردونه مینځي د ((سیندو)) پراو بو
لا هم پرموږه لمر د تور د جال له کوره خيژي
لا ستا د دواړو تندیسونو له سو غاړو نه دودونه خيژي
بودا!

ويده شه

په آرام پریوځه

هو دا ریښتیا ده چې

بخدي کې يې د ((ساک)) د پا چا بنکلي لور بر بندې کړله
طلا غونډۍ کې يې د سرو زرو له تاج څخه هډوکي تش کړل
خوته ويده شه

ته آرام پريوځه !

د بخدينى شهزادگى روح لاله گانوه سره په كور پاتې دى
 لاله سيندو ياله آمو څخه او بنسى نه دى
 لاخو د ساك د لور د گڼ كميس پاو لي شرن گيرې
 او لادستر نورستان ((لام)) په ((الينو)) مين دى
 لاهم د دنگو پكتانيو د قمې زرين لاسوندي بريښي
 نوته ويده شه، ته آرام پريوځه !

د بخدينى پيغلي بنايست ته مې سلام دى بودا
 ستا د خوبونو پريشاني ته مې هم پام دى بودا
 زه لاد زرو كلو شاته بخدينى وينمه
 چې اووه كنيزې پرې چاپيرې دي سينگار يې كوي
 څوك يې باولى، څوك يې والى، څوك يې پېزوان سموي
 څوك يې په هسكه سينه ردي د ((سات ديوا)) زرخېره

بودا بنايست ته يې حيران يم خو ويرېرېمه پرې
 چې څوك يې نن را نه هلو ونه له سيندو تير نه كړي
 يا خويې غله د لاجورد و له آمو تير نه كړي

زه هم پوهيرېم زړه مې ريزېږي خو ويده شه بودا
 ته د تاريخ تر خروارونو خاورو لاندې پټ شه
 چې زه د خپلې بخدينى بنكلې گانې و ساتم
 بودا ويده شه

ته خوبسه خبر يې

چې ستا د هلو هلو ماتوونكي څوك وو
 تا خو د خپلو تنديسو نو پر خېدل ولېدل

چې له ((ارک هند)) څخه ورها خوا يې ديوان نشه کړل
نو ته ویده شه، په آرام پریوڅه!
کله چې ما د ارشاک توره بیا په لاس ونيوه
او کانیخکا مې بېرته راوست د باگرام مانی ته
کله چې لمر له پکتیا نا څخه راوخت او سوریا و خندل
گندهارا ته چې مرغی له پربنا پوره راغلي
چې آسمایي بیا د (ویشنو) د پلاز بیرغ پورته کړ
او رو هیلیدو د کوټرو سپین خیلو نه په هوا پورته کړل
بیا به (ارجن) له بهار ته راشي
(کلیو پاترا) به دنیل غاړې څخه راوړي زر مصري آسونه
(آشیل) به راشي د (زیوس) پیغام به راوړي طلايي بگی کې
او سکندر به خپل زرین تاج ستا پښو ته کیږدي
زرتشت به راوړي د بخدي پیغلي ولور کې د کوبا ارغوان
او د روم پیغلي به گاځونو ته نخیرې له لنډیو سره
اراکوزي زلمي به اچوي د څڼو خپې مست اتن ته
او هیندوگی رانی به ناڅي د خیبر اتن ته
سمرقندي کوچی به خرخي کا کړی غاړو ته
او هیندو کڅ به له پامیر سره پیالی کړنگوي
بیا به نو تارا وینسو له اوږده خوبه بودا
بیا به دې باسو د تیارو له تور آشوبه بودا.

د دوه زره پینځم کال د اپریل یوویستمه
واشنگتن ښار امریکا

اډه گان: د افغان لرغوني بڼه
گوربت: په میدان وردگ کې دیوه غره لرغونی نوم دی

لوی غر: د لوگر لرغونی نوم

سیندو: نننی اباسیند، یونانیانو اندوس باله

بخدي: د بلخ زوړ نوم

ساک: ساکیان د افغانانو هغه لرغونی پښت و، چې سلگونه کاله یې پر هېواد واکمني درلوده.

طلا غونډی: طلا تپه چې زرگونه لرغوني زرین آثار ورڅخه موندل شوي.

بخديني: بلخي شهزادگی.

لام: د نورستان په افسانو کې هغه پهلوان دی چې په

شهزادگی، الینو مین و.

الینو (الینا): د نورستاني افسانو اتله، د لام معشوقه او د افسانوي ښکلا خاوند، د الینگار)

الینگر (الینگر) او سنی نوم هم له همدې څخه اخیستل شوی او مانا یې د الینا مېنه یا کور دی

سات دیوا: دیوا په سانسکریت کې ځواکمن واکمن ته وايي چې د اوستا یې دورې ارباب

الانواع به یې په دې القابونومل، سات دیواد ساتونکي ځواکمن په ماناده، چې زریني

مجسمې به یې د شاهي کورنۍ له مړیو سره خښولې چې گواکې د هغو ساتنه وکړي

ارک هند: د اټک زوړ نوم.

ارشاک: آریایي اتل

کانیشکا: کانیشکا نامتو افغاني واکمن

کوبا: د کابل زوړ نوم

پربنا پوره: د پېښور زوړ نوم

آسمایي: په کابل کې د دغه غره نوم له دوو ریښو (آسه) یانې نیکمرغي او (مایي) یانې مورڅخه

جوړ شوی چې مانا یې د نیکمرغي موره.

ویشنو: له هندي ارباب الانواعو څخه

ارجن: هندي اتل، د مهابهارت په اتم پرېب (فصل) کې یې له خپل ترېور کرن سره د جگړو کیسه

راغلي.

کلیو پاترا: نامتو مصری ملکه (شاه مېرمن)

زیوس: د یوناني اساطیرو نامتو څېره

گاڅونه: گاتهنه یا گیتونه زاړه آریایي سرودونه چې د هېواد د لرغوني فرهنگ ویاړمنه برخه

ده.

اراکوزې (اوسنی کند هار) پکتیانان (اوسنی پکتیا) کند هارا (اوسنی ننگرهار): د لرغوني

افغاني مدنیت درې مهم منځني (مرکزونه).

هیندوکش: هیندوکوښ اوسنی هندوکش

افغانان

اوردې لمنې
گونځې پايڅې
د پوندو چاودې له پوتيو ډکې
او د خپليو په ميخ ژوبلې تلې
د اورد تاريخ کوڅو کې ځي او راځي
سبا د لوی او ډبرين ديوال تر شاپته ده
نن ديوي مړې ډوډۍ لپاره لاس تنها کې
پرون په وينو سره په اوبنکو لاملده
يوځل په چپ ولاړل په بني لاس راغلل
د بنا په لويې څلور لارې کې په چينغو سر شول
بل ځل له تورو سره راغلل
خپل بچي يې له چپه حلال کړل
اوردې چينې
گل سبب د شمال تر ملا
قرصې رخچينې پر سر
لينگي د شولو په پتيو کې خورين
ملا خيشاوه کې کړوپه
يوځل دبيل لاستی په لاس کې بيا قبضه د ټوپک

يا لاس پر تپ ايښى يا گوته پر ماشه نښتي
يوځل په ږيره گنهکار بل ځل د سر په وينستو
يوځل ملا پسې ولاړ بل ځل په تينسته ترې خلاص
نيم په تقدير مين او نيم يې په پيريانو اخته
نيم يې په تمه د جنت او په دنيا باندې يې لاړې تو کړې
څه په مايو پسې روان
څه يې د مار کس د کتابونو چينجي
څه د سيد قطب د تاويزونو غاړه کى په غاړه
څه اسامه سره په سوږو کې پټ
څېرې گريوان
ډډى لمن
ول ول لونگى په غاړه
د اربو له رېره جوړې مچنى په پښو
د اوبښ وندنى پر اوږه مخ په ختيځ دي روان
باريې اپيم دي يا د بنگو ميده شوې پټى
څه په (پريتي) مين او څه يې د ((تام کروز)) ليوني
نيم يې له ډېره تکبره زړې مور ته انگرېزي غږېږي
څه يې لا اوس هم د مکتب په سوځولو تکبيرونه وايي
اوږده ټيکري
زړې پښې
گلاباتون په پاىڅو

په سريبي شکور دی په مړوند کې بنگري
ځي لاروان دي خداى (ج) خبر په کومه
خه يې به بدو کې ورکړې دکنيزو په شان ژوند تيروي
څوک په ميره باندې سگريت بل کړي
د بنځو د حقوقو کتابونه لولي
ډيمو کراسي لکه يوزورډاينسور
دورې يې خيژي را روان دى څوک يې نه پيژني.
دوى ورته وځاندي او وويريري
چې دا عجيب ځناور
په دې هېواد کې هم هگى کړي هم بچي اچوي.

۱۸ تله ۱۳۸۴ کابل خيرخانه

گيله

پرون ناروغ ومه نا مردې تاونه پوښتلم
تا ويلې آخ !
خداى دې ما مړه كړي
زه خبره نه وم
زه دې په سترگو كې د دروغو نښې نښې پيژنم
كه ته خبره نه وې
پرون زيارت كې ډيوه چابله كړه
بيگاه تر نيمې شپې په پټه دعا چا كوله
سهار پلو كې او ښكې چا غوټه كړې
ما به خداى څنگه جوړ كړي ؟
د دروغجنو دعا نه قبليري.

سايله ستا هغه د خيال كابل

د پښتو ژبې پياوړي شاعر رحمت شاه سايل په دې ورسټيو كې د كابل په نامه يو آزاد شعر خپور كړى دى، چې د دغه افغان شاعر د مينې او احساس يوه خوږه ترجماني ده. زما د زلميتوب د خوښې دغه شاعر ته، دا خو كړنې د نوموړي د همدغه شعر، لپاره ډالۍ دي:

تلا كابل ليدلى نه دى، تا كابل ونه ليد
 سايله دا د افسانو ښار افسانه وگڼه
 په تاريخونو كې يې وركه شان كيسه وگڼه
 دلته د وينو آيينه كې چې لمر سور ښكاريده
 زما او ستا د ملت تپ چې لانا سور ښكاريده
 هغه وخت موږه ستا غزلې لوستې
 ستا په سندرو به مو خپل د مينې ليك پيل كړ
 ستا په نظمونو به مو يو بل ته لاسونه وركړل
 سايله هغه وخت موږه ستا د عاتو لار څارله
 چې گوندي دا وليكې:
 ((مادرته ټول عمر د خوبونو ښار ويلې دي
 كله مې پېرزوشي په بمبونو كابل جانه))
 خوستا د عالا پوره شوې نه وه
 چې ستا د مستو ليوونو خوبونو
 د ښاپېريو ښار بمونو ړنگ كړ

تالا کابل ليدلى نه دى، تا کابل ونه ليد
 سايله ستا هغه غزلي او زما سندرې
 نورې په ورک تاريخ کې ورکې شولې
 نور څوک د لرو بر يوځای نه گڼي
 نور ستا اجمل زما لايق نه شته دي
 د پاچا خان ارمان او بو وړې دى
 د ((يو پښتون)) د غږ ضمير را څخه
 دکله دارو رنگينو وړې دى
 سايله ته لا په روټۍ پسې او زه يم په نان پسې ورک
 يو هم په خپل کور کې ډوډۍ نه لرو
 د اشغر پېغلي له ډېره نازه
 ماته په کور کې مساپروايي
 چې خرڅا در په پېښور کې گرځم
 راته زلمي لا مهاجر وايي
 سايله زه او ته د ورک تاريخ تکرار ته سوځو
 سايله زه او ته تکرار يو د يعقوب او يوسف
 سايله زه او ته تکرار يو د مريمې او عيسى د فراق
 بس دغه ښار دې په خوبونو کې ودان وساته
 دا دايروځلى په خيال کې خپل مکان وساته.

سفر

ته لکه د خور شگو کې سپينه اورنه چينه
زه لکه د غره د کمره خواته راوتلی گل
ته چې په ملاماته شې نغمه د شرشري راوړې
زه لکه د دنگ کوچي پگړۍ کې يو تومبلی گل

ته لکه د سپيني شيدو پي پانه کې سره نښه
زه لکه سهار کې د بياکه نسيم ښکلی موج
ته لکه د سيند په غاړه جوړه د ماشوم مانۍ
زه لکه تر تانارسيدي لې بېرته تللی موج

ته ڪلهه دروغ جنه شي ماشوم دروغونه ووايي
 زه دي اننگو ڪي دي پوت شرم گل ووينم
 ڪلهه چي بانه جوڙه ڪڙي لويه ڪيسه پيل ڪڙي
 دروغو ڪي دي هم خه خون دور تخيل ووينم

ته لڪهه د سپين قرآن د ڪرنبو جنتي وڙمه
 زه لڪهه د عرش له منارونه د اذان آهنگ
 هلته په جنت ڪي يوه سيمه پڻتنه هم شته
 ما او تارا وڙي له هغه خايه د عشق لونگ

خدای خبر چي مور به دي دنيا ته خه او خه بنڪارو
 خه خبر چي مور به په کوثر د عشق پريو ليلي يو
 زر خلي د ميني شهيدان شوله دنيا ولاڙو
 بيا لڪهه آدم او حوا حمڪي ته راغلي يو

دواڙه ماشومان يو دواڙه بنڪلي يوسپيخلي يو
 دواڙه د جنت له پاڪي حمڪي نه راغلي يو
 ڪلهه سره لوبي ڪڙو او ڪلهه سره جنگ وڪڙو
 ڪلهه بيا د ميندو پڙنگون باندي خوب وڙي يو

دا خلک ژړلی نه شي سترگې يې خیرني دي
 مور لکه رڼا د ایمان سترگو باندې نه بنکارو
 زه او ته د اوبنکو په زم زم د زړه کعبه مینځو
 بس د خدای دوستانو او ولیانو ته رانه بنکارو

ای لیونی مه ژاړه دا ځمکه خو په وینوده
 اوبنکو ته دې پاکه د جنت خاوره له کومه کړم
 څه چې په آسمان کې دې له اوبنکو ستوري و تراشم
 وریځې به زانگو کړمه او تا به یې ماشومه کړم

مه ژاړه راځه چې په چینه کې دې مخ و مینځم
 ژوند همدومره بس دی چې اوبو کې زه او ته بنکارو
 واړه عاشقان به موربه و څښي او نشه به شي
 مور به د مینو په خوبونو کې ویده بنکارو

څه چې د گل خانگه کې یو رنگ شو بل و پر مه د گل
 بنکلي عاشقان به مویو بل ته په سوغات ورکړي
 راشي ملکه چې د مچيو په مور و گړځي
 ولاړه شي ترخو خلکو ته هم په مینه شات ورکړي

خه چې له باران سره پر دوه مینو وورو
 یاد سپینې غاړې یاد تورو خنورنگ واخلو
 خه چې د بوسې د جل وهلو تنده ماته کړو
 پس له ډیره وخته د خوړو شونډو قلنگ واخلو

خه چې دواړه ورک شو له دې دومره ډېرو سترگونه
 ټوله په تاریخ کې تیته شوې مینه ټوله کړو
 رایې وړو په دومره ډبرینو زړو یې وویشو
 دا تیاره دنیا چې زه او ته رڼا په سوله کړو

راشه ما سفر ته ملاتړ لې ده روان یمه
 بس یوازې لاس را کړه او سترگې دواړه پټې کړه
 زه به دې په شونډو له بوسې نه بسم الله وکړم
 ته د اقتدا په نیت له مانه تاوې مټې کړه

25 لیندۍ 1384 کابل

زما کلوزه

گل کړی کیک
گیډی د بنکلو گلو
یوڅه خواږه
او یوه بنکلې موسکا
یو ځل په مینه راکتل
یوه خوږه خبره
... زه پروم بیا د ټول جهان پاچا وم
یو چا په مینه زما کلوزه راته ولمانځله
اوزه ماشوم د مینې دو مره خوښ وم
لکه دا شپږ دیرش کاله
چې په جنت کې لوبیدلی ومه
ژوند لکه خوب تیریري
او کله ټول غمونه
د یوې بنکلې شیبې رنگ کې ورک شي
مورد غمونو او خوښیو ماشومان لارا لوی شوي نه یوو.

۲۱ حوت ۱۳۸۷

د هغې لپاره

هغې خپل روح په زم زم و مينځلو
او د کوثر په حوض يې شونډې کېښوې
هغه سپېڅلې شوه د پاڼو ملايېکو په څېر
هغه له نور څخه روښانه شوه د خداى (ج) مينه کې
خدايزده چې اوس به څومره ښکلې ښکاري
هغې د خپل گنهگار غږ هم پر خپل ځان حرام کړ
هغه مين چې له گناه پرته يې هيڅ نه لرل
هغه چې نښه د بدى و
چې کمزورى و
چې لاس يې مات وو
هغه مين چې بې لفظونو

بي خبرو بي نور خه په روح کي نه درلودل
هغه نور ورک شود هغي له حافظي خخه هم
ها چي پخوا بي لاله زره خخه شرلي و
ايستلي بي و
هغه ورک شوي گنهکار هغه له بدو نه بد
.... خو هغه خومره بنه و
چي بيا بي هېڅکله سپېڅلي بنکلي
د گناه فکر ته هم پري نه بنوده
خپل دوزخي غري بي دروحتمبو شاته پت کړ
هغي بي مخ ونه ليد
تاسو دا مه پوښتي چي دغه گنهکار څنگه شو؟
تاسو دا وگوري چي دي مين د عشق لپاره
د خپلي ميني د تقوا لپاره
په خپلي روح کي هر څه څنگه څښ کړل
هر څه
يوازي
د هغي لپاره!

اعتراف (۲)

خاطره:

((مات شوي؟))

نه پوهيږم گران محمد يار ته زما وروستيو شعرونو څه وييلي وو ،
چې په ژرغونکي نغ يې را څخه په تيليفون کې دغه پوښتنه وکړه او
بيا يې پرله پسې پر ژوند توند گوزارونه وکړل. ما غوښتل ژوند ورته
تعريف کړم ، خو زما ستونۍ هم را ډک شو او خبرې مو پرې شوې... بيا
زما له خبرو څخه لاندې کړنې جوړې شوې ، چې گران محمد يار به يې
ولولي.

هو !

زه

په مينه کې مات شوی يم

زما د سرو سترگو شاعره ياره !

ستا د سلگيو سپېڅلتيا نه زار شم

ژوند ستا د سرو سترگو په څېر بڼکلی دی

ژوند زما د ماتې په څېر لوی حقيقت

ژوند لکه زما خپگان همدومره ژور

ژوند لکه زما د مينې سپينه اوبڼکه

ژوند لکه عکس په کې د تور ورنجو
ژوند به ډېر تريخ وي خو له مرگه بڼه دی
او که نه، دومره درد به څوک تيروي؟
د عشق له ماتې څخه دومره رنج به څوک گالي؟
مور د عاشقان، مور د غم بلهاريان
همداسې سوځو او کيسې جوړوو
نو گرانه ((ياره)) وايه!
که زه او ته (مات) نه شو
که زه او ته د عشق لپاره حلاله ورنه کړو
نو بشریت ته به د عشق حماسې څوک جوړوي؟
سترگې دې وچې کړه
قامت دې هسک کړه!
عشق لمر خاته کې ولاړ
تاته په تمه دی
چې زيری درکړي:
((لېوال په عشق کې مات شو.))

خبرتيا

زما دزره پر دغه شاره بي خاونده زمكه
دهبري ميني كنډوالي ولاړي
په دغو ورځو كې يې بيا جوړوم
بيا به ودان كړم تر اسمانه اوچت
بل تاج محل د نوي عشق لپاره
دې تاج محل ته يوه نوي ملكه غواړمه
زه مجنون نه يم چې د تللي بي وفا لپاره ومرم
زه نازولي شهزاده د ميني
د بنايستونو او پريانو په ټاپو كې گرځم
هرچا چې درې غمي د حسن د الماسو راوړل
چا چې د عشق لپاره راكړل خپل تاوده لاسونه
چا چې تر زلفو لاندې پټ كړم له فاني دنيا نه
چا چې په خوب كې زما ټوله شاعري وليده
څوك چې له ما سره زما د شاعري په ياغي تخت كيناسته
ها ملكه به وي د نوي تاج محل واكمنه
د ټولو بنكلو زړه ته لاره كوم
د ټولو خيال ته دروازه ټكوم
راشيء! او نوي تاج محل وگټيء!

نيزار

هر کال چې پسرلی شي له کېږدو سره راشي
يو څوک مو شينکي کلي ته شپېليو سره راشي

ر مه درې ته بيايم د ځنگله لار ورته نيسم
د غرونو مسته لور گوندي څېړيو سره راشي

يو چا په تورو سترگو کې د پړانگ خوی ده پټ کړی
د زړه بنکار ته مې غلې له هوسيو سره راشي

راغلي بنگريوانې خوشه چينه لارې څاري
چې خواته يې لوگری له ستريو سره راشي

د سترگو زخم ساتمه د اوښکو په نيزار کې
کيدای شي چې تصوير دې له هيليو سره راشي

توپان توپان وطن ته مويو نوح د ثواب نه شته
چې دومره گنهگارو ته بېړيو سره راشي

۱۳۷۷/۱۱/۲۸

پېښور حيات آباد

تناب

پتہ راز یمہ پہ شو نلو و تپرو مہ ہرہ شپہ
د ژوند ستړې کیسه مې هیرو مہ ہرہ شپہ

وربل گوتو کي را کره اعتبار په عمر نشته
د زلفو په تناب دې اوږدو مہ ہرہ شپہ

دا ستا د بنایستونو په دې لویہ پاچاهي کي
زه تش د زړه داغونہ ډېرو مہ ہرہ شپہ

د تورو له وهلو نہ مې دغه ستړې مټې
له غاړې د جانان چارپېرو مہ ہرہ شپہ

زړگی مې نہ خرخیږي ستا د بنکلو سترگو بنار کي
دغشيو په بازار يې گرځو مہ ہرہ شپہ

لېوال ته حسن راوړه له لېواله عقل یوسه
دا دوه سره مستی کي بدلومہ ہرہ شپہ

۳۱ ثور ۱۳۷۸

کامہ ننگرهار

ساده غزل

چې سپينې ليچې دې چمبه تاووي
په خوار زرگي مې سره لمبه تاووي

بانډه حاجبان دي له لمبو تاووي
کافر غرور ټوله کعبه تاووي

د زيارت توغه! بختوري يې خومره
پيغلي دې هره چارشنبه تاووي

د سپينې زور له لونگينه باسي
بنکلي يې هسې په پلمه تاووي

زلفو کې مخ پټ کړي کوډگره بلا
په تور ماښام کې سره غرمه تاووي

۷ غبرگولی ۱۳۷۸
خيرخانه

د زخمونو تنده

ماترې ته دې خدايزده نظر شه نرېدې کوي
د سپينو اوبو شاخکو ته مې نه نرېدې کوي

بس دومره يم خبر چې د ښو د شوکو آب خوري
هر شوک چې نن سبا ښکلو ته زړه نرېدې کوي

له ستوريو نه جوړ شوی يو قامت مې خوب ته راشي
د نوريو ه دربار ته مې کاته نرېدې کوي

د سرو زخمونو تنده په سرو شونډو ماتوي
غازي لالي ته بيا ملاله خوله نرېدې کوي

راوړاندې شه چې شپه په غېږه غېږه ولمانځو
تیاره کې خلک زړونه سره ښه نرېدې کوي

زما ياغي نظريې هم ستا حال سره پخلا کړ
دا عشق شه زورور دی پښتانه نرېدې کوي

۴ وږی ۱۳۷۸

باره پېښور

لال

د تورو سترگو شور راوړه چې غلي غوندي شو
يو ډنډ د گناه جوړ كړه چې سپيڅلي غوندي شو

راځي يوه جوړه دي توري توري هيندوگي
رام رام ورسره وايو كه منلي غوندي شو

چې زموږ ډبرين زړونه هم لايق شي د زخمونو
كړه نيغي يې را پورته چې ويشتلي غوندي شو

ورځو چې خپل يولال راوړوله سلو بنامارانو
تپي راسره وايه چې غښتلي غوندي شو

كوم ځای مې اوريدلي چې د خداي (ج) بنكلا خونسپري
يو ځل خوته را وگوره چې بنكلي غوندي شو

غزل

د خال ژنی دې راشي چې له سترگو پرهار یوسي
 کوچی دی له ایلبنده به د سره اوښ مهار یوسي
 یوازی مو د غرونو غاړې هسکې دي لا پاتې
 خبر به میرخې راشي تر هغو به هم دار یوسي
 په زمکه خویې سیوري رانه غلا کرل غدی مارو
 دا ځل به مو له ستورونه آسمان کې مدار یوسي
 دا موربه څه بدمرغه یو زندان کې مو زندان دی
 صیاد مو په قفس کې هم له ستونې چغار یوسي
 د څنو شرک ځپلي یو د مخ دیدن به مومو
 د شپو د شهیدانو جنازې به سهار یوسي
 زما د زرګي رنگ یې ورته پټ بڼو ویلی
 د عشق له قمار باز نه به دې سترګې قمار یوسي
 بېګاه ویل د سندرو شهزداګی چې که خوند غواړي
 په پور دې ټولې ژبې د پښتو یکه زار یوسي
 درځی چې سلامي کړو د دنیا ټولې سندري
 آدم دې رباب واخلي له حجرو دې سبتار یوسي
 زما د ټپو ژبه ده د ټولو ژبو میره
 ملاله به جنت ته یو غازي سندر مار یوسي
 د کابل جلال آباد لویه لاره
 د ۱۳۷۹ کال د وري ۱۷مه

دربار

مه وايه چي سترگو کي مې تش د خمار سره اوسي
هلهته خو زما هم يو وړوکی غوندي زړه اوسي

خه په درز چمبه وهي او گډي شي گيډي گيډي
دنکي چتې پيغلي چي سرخېلي د واده اوسي

لمره دعانه شم کړاي چي کلي ته دې وبولم
دومره اور خورا کړه چي لاسونه مې تاوده اوسي

سم به وي خو کم به وي زړه ستا د قد دربار نه دی
ستا د بهو کور دی دلته ټول په کي کاره اوسي

سيند ورنه راوړي سپينو اوبو کي سورد وينو رنگ
بنکاري، چي برکلي کي لا اوس هم پښتانه اوسي

لاري

دومره چې خود بين يو له هندارو سره ځو
يو به ليوني خو له هونښپارو سره ځو

خدايزده چې ژوندی به تر ديداره سترگې يوسو
يار ته په يوه لاره اغيارو سره ځو

زړونه موباييلي تر کاروانه يوراغلي
داسې چې له ښکليو دل آزارو سره ځو

ستا زلفو ته لاس نيسو ولي به يې لاري يو
مور تر خپله ځانه هم له لارو سره ځو

عشق ته به رسيږو د يار سترگو سره مل يو
ژونده ستا درشل ته له خونکارو سره ځو

۱۳۷۹ سلواغه

کندهار

ژوند لکه سپینې اوبه

خیال د ژوندون نه ساتو د و مره بې تدبیره یو
ستا سترگو ته نیغ گورو مورځو مره بې پیره یو

ډک خم په سراپوو، و عظم د ملانه او رو
بنکلو سره مینه کړو نور نو بې تقصیره یو

ژامه د لیوه باسو مرگ مو پرې لوریزې نه
بنکار ته کمان نه لرو زړونو ته بې تېره یو

رنگ سره بلد نه یوزرونه مو دي سپین ساده
خیال د انځورگر لولو خپله بې تصویره یو

ژوند سپینو اوبو غوندي غواړو یې نغمو غوندي
ستري یې له وینو یو ستري یې له ویره یو

سلوغه ۱۳۸۰

پیر

بوی د نرگسو له دې باغه په خه ویرو تلی
خیال نه مې پټ ستا د خوړو سترگو تصویر وتلی

کله ماتیرې تا گندلی که جفا کړې که ناز
زړه نه مې تېرو بېر دا ستا د بنو تیرو تلی

ساقی له مخ نه دې نور نه اوري نن زما په گومان
له میکدې خخه ناراضه کوم فقیر وتلی

دا خلک پېژني یوازې د خزان بادونه
له دې د یاره د خوړو وړمو بهیرو تلی

دا مریدان به خود یو بل په کنایو یادوي
دې خانقاه خخه لیواله د عشق پیر وتلی

سلواغه ۱۳۸۰

ارواښاد اسحاق ننگېال ته چې «شاعر» و!

د غرونو شاعر

د شعر د دو هیو قلندر مو و ننگېال
د عشق د مازيگریو مست گودر مو و ننگېال
پښتون هنره نن دې پریوتلی یو بل ستوری
زه شه وایمه ستوری بلکې لمر مو و ننگېال
واه مورېه خود فقر د ابد په غم روژه وو
یو ښکلی شان فقیر لکه اختر مو و ننگېال
د حسن د شرابو دریا نوشه اشنا وایه
ساقی و که شراب و که ساغر مو و ننگېال
د شعر د هنریت او آزادی لښکر ته وایه
سنگر مو و ننگېال او هم رهبر مو و ننگېال
لیواله بس د غرونو د شاعر کډه هم بار شوه
په خپله چې هم سیند و او هم غرمو و ننگېال

د ننگېال د مړینې په سهار چې له را وپښېدو سره سم وفا صاحب پرې خبر کړم د
۱۳۷۷ کال ثور میاشت پېښور.

روح لکه هېنداره

زر ځلې کافر شومه بيا دې مسلمان کړمه
زه له خټو جوړ آدم مينې دې انسان کړمه

روح مې آئينه غوندي ته يې د بڼکلا تصوير
خومره را نږدې شولې خومره دې جانان کړمه

تاته چې درگورمه څنگه به مومن شمه
ستا په عشق کې ډوب يم څنگه دې ايمان کړمه

څاخکې د شبنم يمه پروت پريوه شنه پاڼه
يو ځل که را وگورې څاخکې به باران کړمه

هره ساه مې زړه کې يې هره ساه مې سترگو کې
چېرته دې پيدا کړمه چېرته دې پنهان کړمه

۱۳۸۱/۴/۷

آيينه

ستا مې چې نظر په ښکلا پرېوځي
او ښکې له لېموپه خندا پرېوځي

نوم دې چې هم تش په ژبه واخلمه
خولې نه مې سلگۍ په گډا پرېوځي

عشقه ليوني دې چې ترې کډه شول
اوس به پردې کلي بلا پرېوځي

ډېر چې درته گورم آيينه به شم
گوندي کوم نظر دې په ما پرېوځي

ښکلې د لېوال دغه پښتون غزل
پرېرډه لويته شي په تا پرېوځي

۱۳۷۴/۴/۱۲

کابل پوهنتون

مانو

له کومه راغله د ليلاد تگ کوچی سندرہ
چي موپه کلي کې خوره شوه لیونی سندرہ

شورد پاوليو د سيني، د چا خوبجن اسويلي
لپونی زړه مي رانه غواړي د کيردي سندرہ

پاس په دره کې د رمې د غاړو زنگ سره مل
خومره خوره ده مازيگر کې د شپیلی سندرہ

دا د سيند غاړه کې نن بيا د چا وړبل جوړېده
چي داسې ماته کړه مانو پري د خوانی سندرہ

زه به نغمه شم د آدم ستا د مړوند پربنگرو
ته راته وایه په ناز ناز د درخانی سندرہ

لوگر د ميني په لور پري کړ خوشه چيني يوسه
د زړه پرهرته يي د شونډو د پتی سندرہ

بي بي مرجانه هره پېغله شوه زیارت ته ورځي
کوډگر ملنگ هره شپه وایي د دوھی سندرہ

۱۳۷۲/۲/۳

کابل پوهنتون

جرگه

ما مي د زړه ورتنه ډيوه راوسته
 څار شم د زلفو دې چې شپه راوسته
 ما خويوازي درکتل په مينه
 تا ورنه جوړه ياراننه راوسته
 ته دې بنايست ته چې خودبينه شولې
 درته د روح مي ائينه راوسته
 د زړگي وړان کلي مي تش و خونن
 ورتنه نظر څه مېلمنه راوسته
 چا دې تصوير د زړه تر سترگور اوړ
 چا مي سجدو ته نن کعبه راوسته
 ستا مي غرور سره نن جنگ کولو
 څه وکړم حسن دې جرگه راوسته
 شوه مي لېواله هديره په گدا
 خدای خبر چا ورتنه هغه راوسته

سهار

ادا د زلفو سلسله ماته کړي
بنکلې غوسه شي آيينه ماته کړي

خار شم حيرانه ده چې تش وربل ته
د گل خواني په خه پلمه ماته کړي

ستاد کتو سپرلي ته وایه اشنا
چې مې د روح کنگل خيله ماته کړي

خومره لېوال يو د درشل سهار ته
کله به راشي چې دا شپه ماته کړي

غمه د اوبنکو ساقي خه شوه چې لږ
د نظر جل د زړه غرمه ماته کړي

غشي

خه سترې شان داغونه مې پر زړه خواره واره شي
جانانه پراوړو دې چې وپنسته خواره واره شي

خوږې غېږې د شونډو ته دې وايه چې توده شي
دردونه مې اشنا چې پرې ويده خواره واره شي

دخيال قدم دې زړه ته چې پرې راشي ښکلي وايه
بانه خواره واره شي که لېمه خواره واره شي

د ښکلي قهر غشو دې مغل د بېتلون مات کړل
خه نوره هم غوسه شه چې لږ ښه خواره واره شي

زما زړه يې کړ قتل ناز دې بېل غرور دې بېل شو
همېش تربري وروسته پښتانه خواره واره شي

باغ بالا
۱۳۷۵/۵/۳

مات غرور

پورته دې باڼه كړه د ادا په غېږ كې شپه راكړه
ووروه زلفې د ښكلا په غېږ كې شپه راكړه

شونډو كهننگارو ته د مينې د آيت په نوم
شونډې را نږدې كړه د دعا په غېږ كې شپه راكړه

زه يم، يو خو اوښكي دمه ستا د بار خو سيورو ته
خير دى مساپريم د خدا په غېږ كې شپه راكړه

مات غرور خونه يم چې د ناز غېږ نه مې وشړې
سترگو كې دې خوب يمه اشنا په غېږ كې شپه راكړه

خپل دې يم، پښتون دې يم، غزل دې يم، لېوال دې يم
خار شم پښتنې نن د حيا په غېږ كې شپه راكړه

۱۳۷۴/۳/۱۳

كابل

کوخی

لپمه کوز گوري شه بانې جوړوي
خار له کتو دې چې گيلې جوړوي

نه شي نظر د زړه گلاب پتوم
وايه وربل دې چېرې شپې جوړوي

چې د بنايست سپرلی پرې زړه ته راشي
اغزي مې سترگو کې کوخی جوړوي

ستاد پښتون حسن کاروان ته بڼکلي
اوبڼکې لېمو کې تاترې جوړوي

لېواله ټول ورته غزل غزل شه
سترگې يې بيا د ناز کيسې جوړوي

۱۳۷۵/۹/۲۵

کامه - ننګرهار

خيرات

ستاله بنكلانه لپزكات غوارم
د مينې طوره يو تورات غوارم

دومره مجبور كړم پښتنو شونډو دې
له مغل خال نه دې خيرات غوارم

چې د وړبل كعبه دې خلاصه شي ترې
د سرو د تيك منات دې مات غوارم

ستاد شهيد حسن پر قبر ولاړ
يتيمو او بنكو ته مې سخات غوارم

زخمي تصوير دې د زړه غېږ كې پروت دى
ستاله بڼو نه يې كسات غوارم

۲ ليندۍ / ۱۳۷۲

اچيني پېښور

غڇونڀي

ڄلڀرڀي آيينه ڪڀي ڇڀي ٺڪارڀرڀي آيينه ڪڀي
د خپل ٺنايست له سترگو راورڀرڀي آيينه ڪڀي

ته پانه پانه ڙوند يڀي اوزه ذهن د ڄنگلونو
آبشار زما شاهد دى ڇڀي شنه ڪڀرڀي آيينه ڪڀي

بانه په سجده پرڀوتل د اوبنڪو په محراب ڪڀي
اى حسنه شه مغرور يڀي خوماتڀرڀي آيينه ڪڀي

جوهر زما د وينو انعكاس ڪوي ستا مخ ڪڀي
دارنگ د حيانه دى، ڇڀي سره ڪڀرڀي آيينه ڪڀي

زه لاس د انڇور ڪريم تا به ڄنگه ڪرم راتوله
ته ڄومره ڄانگي ڄانگي لا غڇڀرڀي آيينه ڪڀي

تکبير

ستا تصور مې هر مهال مېلمه وي
لکه پر مخ د بنکلو خال مېلمه وي

د زړه له خټو مې منگي جوړوي
خوب کې مې ستا د عشق کلال مېلمه وي

خه د نهارو د تکبير بنايست دی
لکه د بنار مو چې بلال مېلمه وي

مغلو داسې وړا ناوه لکه چې
روح په کابل کې د خوشحال مېلمه وي

اوري نظر نه دې باران د غزل
لکه د سترگو دې لېوال مېلمه وي

۱۳۷۵/۱۱/۲۴

سلايي

پسته شه لکه وړانگه پر گورد باندې خوره شه
يارنگ د سلايي شه په نظر باندې خوره شه

زه خيال د آدم خان يم سر به ستا پر زنگون کېږدم
ته شرنگ شه د پاوليو پر ټټر باندې خوره شه

زه لپه د تيارو يم اې دعاد رنځگانو
د ستورو له آمين سره په لمر باندې خوره شه

يو غريوه رمه ده يو شپونکي يوه شپيلی ده
در څار شم يکه زار شه مازيگر باندې خوره شه

د زړه پر ميوند جنگ دی هله پاڅه چې مات نه شي
لنډی شه د ملالې په لښکر باندې خوره شه

۱۳۷۷/۳/۲

غزني

جادوگر

د ستورو اتن گډه دی چپري ناوې د سپوږمۍ وړي
قاتل باد د سندرو د زړه شپون نه مې شپیلۍ وړي

ما زلفولاندې پټ کړه د سیلۍ جادوگر راغی
له ما خخه خادر وړي او له تا خخه کپړدی وړي

د ناز دیوال یې جوړ دی د رباب د ترنگ له خښتو
د زړه آدم مې داسې یوه ښکلې درخانی وړي

ایلبند په ایلبند گرځي یوه دنگه غنمرنگه
د ژوند د اوبن مهار مې یوه دارنگه کوچۍ وړي

کړه تورې سپینې لیچې چې د خیال پر میوند جنګ دي
هر شرنگ دې د ښکړیو زرتپې د ملالی وړي

۱۳۷۷/۴/۱۷

زابل - کلات

د ناز پرځي

چې دې د سترگو د کتو وړ شومه
لکه غوتۍ د غورېدو وړ شومه
څه بختور شومه چې اوبنکه شومه
بنکلې! گربوان ته د درتلو وړ شومه
نازومه پرځه پرځه پروت پر شونډو
غروره پام د ماتېدو وړ شومه
دام د خوبونو يې وربل خوروي
رقيبېه! اوس دې د ویشتنو وړ شومه
له لېونو سره چې مل گرځمه
بنکاري ايله دې د کوڅو، وړ شومه
اشنایې نوم چې یاد په مینه کړونن
عشقه معراج ته دې د تلو وړ شومه
لېوال غزل مې د شملو غزل شو
ایله چې نن د پښتنو وړ شومه

۱۳۷۲/۲/۲۱

کابل

نتکی

گل پر خه په خوله چاته ډالۍ په شونډو اینهې
شونډو مې دې شونډو ته زاری په شونډو اینهې

دا کلی هومره شین دی لکه ستاد خدا فصل
نتکی د پسرلي ورته غوتی په شونډو اینهې

پر پوتې په خوب وړي جانان خانگه د کمخو ده
یا گوته د چوپتیا ورته سپورمۍ په شونډو اینهې

نن هم د چاله بامه سترگې بر غره ته دي پاتې
د کلي زلمي شپون چپرې شپیلی په شونډو اینهې

د لمر په خولو لامبي د وربل د شپو گلاب
که توره د پښتون لالی کوچۍ په شونډو اینهې

۱۳۷۵-مرغومی ۲۸

حسن ابدال د مشوانیو کلی

جاله وان

تېرى شو، ريدي د غره باران ته لپه ونيوه
سترگود شپونكي كورد جانان ته لپه ونيوه

باده بختوره بيا د چاپگري كې گل تومبې
اوبنكو د كوچې دې چې گرېوان ته لپه ونيوه

كوم تېرى لوگريي د ليلا اورې نه مور كړلو
شنه منگي غرونه چې اسمان ته لپه ونيوه

خدايزده د سپېرو شونډو كچكول كې ورنه څه غواړې
ستري ژرنده گري چې پېزوان ته لپه ونيوه

تېرمازيگري دى، سيند نه پورې څوك په تمه دى
بنكلې په زاريو جاله وان ته لپه ونيوه

۱۳۷۵/مرغومی/۲۷

حسن ابدال

بارانونه او ډيوې

تیاره ده، ترورمۍ ده، ستا یادونه او ډيوې
له سترگو سره جنګ کوي خوبونه او ډيوې

ستا زلفې يې په مخ دانه وانه وې خورې کړې
بېګاه يو ځای راغلي وو بادونه او ډيوې

گيډۍ گن کميسونه په کې چټې پښتنې
واه! بنکلي يو ځای شوي دي گلونه او ډيوې

دا خلک خړو کليو کې بس خپل جانان ته پريږدئ
دا خلک درنه نه غواړي بناړونه او ډيوې

په تنده دی په منډه دی ملت مې په تياره کې
خاونده! يو ځای ورکړې بارانونه او ډيوې

۱۳۸۷ لېږدي

سوی زړه

بس په شکرانه کې یوه خوله راوړه
پال گورم له رغوي سره زړه راوړه

نه مرمه ورځه سرته مې مه کینه
تېری یمه ولاړه شه اوبه راوړه

نه دي غشي ، زړه باندي خواړه لگي
سترگې دې راپورته کړه بانه راوړه

تاویل چې سترگې تورو مه پرې
تاویل دسوي زړه رانجه راوړه

نه به څښي لېوال دغه ترخه شراب
ته ورته د سرو شونډو خواړه راوړه

نوې كيسه

قند ستا دشونډو له ترخه قسمته هېر نه كړم
د غم صراط نه يې په هېڅ بهانه تېر نه كړم

د زړه له درد څخه مې دروړې ډيرې سپينې سكې
خوزه يې ستا په خريدارو كې هم شمېر نه كړم

خو مې چې سترگې رنيدې ستا مې پرې لا څار له
ستا غم به ډېر و زورور خوزه يې زېر نه كړم

كيسه زړه ده د بنو او وروځو، شونډې راوړه
زه سوله غواړم ياد د غشيو او شمشېر نه كړم

ما ويل شكست نه به لېوال غوندي په زړونو كينم
مين يې كړمه مگر مات يې ستا په څېر نه كړم

مرمر

دا حڪه مې په غېږه کې نيولي دي لاسونه
هر ځل مې چې له تانه را تاو کړي دي لاسونه

زه تېرى وم، دوى لپه شول، له سپينو اوبو ډک شول
د ژوند په نامه وايم چې دې ننگلي دي لاسونه

هر ځل مې چې له ستورو جوړ امېل په خوب ليدلى
سبا مې ستا په غاړه کې لويدي دي لاسونه

په حقه له تندي سره جوړه په سجده پرېوځي
ادم چې له حوانه چاپېر کړي دي لاسونه

کوربان شم له پستو لاسو د هغو ملائیکو
چې ستایې له مرمر و نه تراشلي دي لاسونه

راځه چې یې د اوبنکو په شبنم باندې ټکور کړم
کلابو او نرگسو دې داغلي دي لاسونه

ای خدایه! چې په موتي کې قبضه د تورې نیسي
دې ولیو ته دې ولي نو ورکړي دي لاسونه

چې نه دې و شین کړی یو غنم، خولور دې راکړې
ما خو ځلې په دې باندې رپېدلې دي لاسونه

رانه ستوري مې څاڅي له دې لسو وارو گوتو
چې ستا په تورو زلفو مې وهلي دي لاسونه

وطن چې جوړوئ خلکو! که دوه خبنتې وي کمې
غریب لېوال په مینه در بېنلې دي لاسونه

۲۰۰۸/۱/۲۳

د سترگو ماتې هېندارې

يو څوک دې په سندرو او په ويړيو دوي
مريد دی په حلقه کې نوم د پيرياد وي

د زلفو په تړلو موڅوک کله نازوي
زموږ د جنون نښې په زنځير ياد وي

زما د لمدو سترگو ماتې ماتې آيينې
دوينو، اوبنکو منځ کې ستا تصوير يادوي

چې زړونه رانه يوسي خپل بنايست ته شي مغرورې
چې زړونه مورامات کړي نو تقدير يادوي

د يارد نامه توري مې سلگيو کې ماتيرې
دا څوک په دې دنيا کې مافقير يادوي

سلگي

بيگناه دوه پربنتې وې مقررې دلته راغلي
د استاله بنكلو سترگو نه كوترې دلته راغلي

قسم جانانه ټوله ورځ مې زړه كې گرځيدلې
چې نيمه شپه دې و كړلې وزرې دلته راغلي

په شنو سترگو يې ستا د تورو سترگو غلا كوله
يو دوه د پرنكيو جادو گري دلته راغلي

د عشق له پيغمبر سره د سرو كفارو جنگ و
بيگناه د ملايكو څو لښكري دلته راغلي

سلگي سلگي اسرې لكه افغاني مهاجري
داستاد سترگو جنگ نه مروري دلته راغلي

پرون دې دلپوال د غزلونو كتاب لوستي
خبرې دې خوږې لكه سندرې دلته راغلي

۱۷ مارچ ۲۰۰۴ اتوسن اريزونا

د لنڊيو شرننگ

شب پرست یم خپل یزدان سره مې شپه ده
ستاله زلفو او باران سره مې شپه ده

مجلسی یاران مې ستوري او سپوږمۍ دي
مساپریم شنه آسمان سره مې شپه ده

ستاد سترگو خه نیکمرغه اسارت دی
چې له تیراوله کمان سره مې شپه ده

له گونگرویی د لنډ یو شرننگا اورم
ستاله ټیک او له پیزوان سره مې شپه ده

چې ویده شمه بس جنگ په خوب کې وینم
ستاد حسن له افغان سره مې شپه ده

۱۹ اپریل ۲۰۰۴ ټوسن

يا هو

بېگه دلته راغلي وه ډيوې سره نجلۍ
آسمان نه پريوتلې وه ډيوې سره نجلۍ

د سپين کميس گلان يې د مظلومو وينو خاڅکي
ملنگه وه، سپيڅلي وه ډيوې سره نجلۍ

په کلي کې نن باد د اسرافيل شپېلۍ وهله
بېگه کوم چا ويشتلې وه ډيوې سره نجلۍ

يو روڼ ستوری را پريوت، خلکو وليده له ورايه
همدغلته لويدلې وه ډيوې سره نجلۍ

د کلي ملايانو تر سبا هو، الاهو کړ
د قدر شپه بللې وه ډيوې سره نجلۍ

يو څوليوڼي ولاړو چې د زړونو نذر ورکړو
ارمان چې نوره تللې وه ډيوې سره نجلۍ

۴ مې ۲۰۰۴ توسن اريزونا

حضور روح

ستا يوې جلوې ته له گناه سترې بدن شو اور
وتراشه دا روح مې پرېرېده خیر دې که مې تن شو اور

خان نه يم راغلی او سفر مې تر خپل خانه دی
ستاد مخ رنات ته ددې لارې لوغړن شو اور

مړه خاوره ویده وه خو چې تا ورته تش وکتل
وینښه شوه خو پوه نه شوه چې څنگه پرې وطن شو اور

گل په خنډیدو کې ستاد حسن نښه راوړله
ماته مې په خان کې دغه خیرې پیرهن شو اور

تانه یې رنای زده کړه او مانه تا ویدل او سوز
خارشه زموږ له مینې نه چې دومره برخمن شو اور

دومره مې در واخله چې خیرن خلک مې نه ویني
ماته خو په دې دنیا کې دغه شان بودن شو اور

۳۰ وری ۱۳۸۳ مریلند کالج پارک

اوبنکه

جانانه د خوږو سترگو تصویر سره دې ژاړم
د خوب او خیال له تور او سپین تعبیر سره دې ژاړم

دا تاراته ویلي و چې بند کې به مې ساتي
ته نه یې دیادونو له زنځیر سره دې ژاړم

ستا اوبنکه مې تاویز کړه گرځومه یې په غاړه
له پیر سره دې ژاړم له فقیر سره دې ژاړم

بس تا کې چې اوسیرم لیونی یمه وطنه
خدا سره دې خاندم اوله ویر سره دې ژاړم

برخلیک دې دی چې خپله مینه خنبه کړې په خپله
لیواله بدقسمته له تقدیر سره دې ژاړم

مریلند- امریکا

یومسایر

توبہ مې کړې وه چې ماته شوه توبه مې وکړه
شیخ او ساقی سره همدومره گوزاره مې وکړه

ته به مې خوب غوندې په یاد کې ساتې ښکلې یاره
یو مسایر وم، دلته راغلم یوه شپه مې وکړه

افغانستان غوندې زخمي زړگی مې راوړ درته
جانانه راشه، شونډې راوړه څه چاره مې وکړه

دې ته دې هم لویه گناه وویل زما قاتله
چې ځنکدن کې دوطن خواته سجده مې وکړه

زه سترې نه وم خو پښتو مې مخ ته ودریده
توره مې ماته کړه دښمن سره جرگه مې وکړه

لیندۍ ۲۵-۱۳۸۳ و اشنګتن

د تصویر خدا

جانانه څوک چېرې هم داسې ناروانه کوي
چې زړه کې ناست وي خو پروا د زړه والانه کوي

دومره ډېر فرق دی ستا د سترگو او د خلکو ترمنځ
خبرې ټول کوي خو هیڅ څوک یې ادا نه کوي

چې ته را ونه گورې روح به مې ځان څه وويني
چې تصویر نه وی آيينه چا ته خدا نه کوي

اخر په زموږ زړونه د خداي (ج) حسن په خوب وويني
دغه مين ماشومان هيڅکله گناه نه کوي

وايي مرگ سخت دی روح له تنه جدا کيږي مگر
ما د وطن بيلتون ليدلی هيڅ پروانه کوي

۲۸- وری ۱۳۸۴ و اشنګتین دی سی امریکه

ته او سندري

دا ستا په خندا گانو مي مينڃلي دي سندري
دا دومره چي رني او شرنگڊلي دي سندري

چي باد ته ستا د زلفور شتي پورته په نڃا شوي
په ما هغه شيبه را وريدلي دي سندري

رار غري ستا له سترگو په رنجو ڪڙه اونسڪه
تصوير ته يي حيراني غلي غلي دي سندري

دا ستا دي ڄمبڊلو سترگو شه جادورا وڪر
په شونڊو ڪي زما هم په خوب تللي دي سنڊري

کاته دي ڪه وڙل نه ڪري نو دومره راته وايه
دا چامي په زرگي ڪي را وڙلي دي سنڊري

يو خوشاڻڪي يي پريوڻي چي دا ستا پر بارخوگانو
دا ڪه دباران او پانو بنڪلي دي سنڊري

زما د زره له شاري هم خوڙي نغمي توکيري
بگهه دي سترگوبيا پري ورولي دي سنڊري

نالوستي تخيل مي پري ايمان د مستي راوڙ
د شونڊوله ڪتابه دي راغلي دي سنڊري

د کلي چٽي پيغلي له منگيو سره ناڻي
لپوال دغره چيني ته نن ويلي دي سنڊري

وري/۲۰/۱۳۸۸

ماسکو

غزلگی

د توروسترگو ناز وژلی یمه
ستاد کتوانداز وژلی یمه

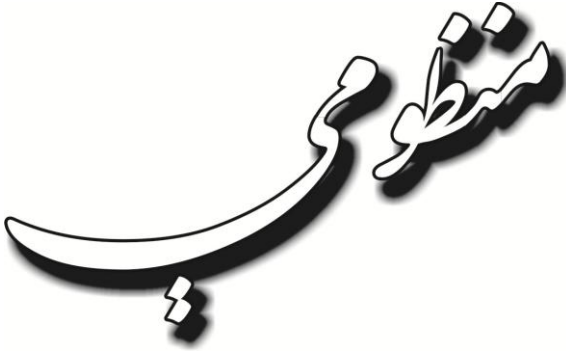
د روح کو تره مې مینه وه پری
د نیکلا داسې باز وژلی یمه

چې ته ترې ووتې او دی پاتې شو
د ژوند همدې اعجاز وژلی یمه

دومره بنایست کې پته هومره غوسه
د خلقت دغه راز وژلی یمه

روح مې له تنه په نخا ووته
د حسن داسې ساز وژلی یمه

یلدا ۱۳۸۸

ارشاد وادو شاس

ارشاک او او شاس

د هیندو کونښ پر هسکو خو کو وې لا واورې پرتې
 خو پسرلی د کاپیسا مېلمه و
 او په بگرام کې د گلونو خپو
 د آریایي پېغلو لمنو ته عطرونه شیندل
 پاس په دره کې لمر ته
 ځنگلونه بیا وینسېدل
 د کاپیسا د بڼتې وې ټولې له غاټولو ډکې
 د پسرلي داسې بڼایسته ورځې وې
 چې د بگرام ماڼۍ کې
 د بڼادۍ ډول اتن ته وگرزیده
 زلمبو واچولې څنې ورته
 پېغلي گیدۍ گیدۍ را تاوې شولې
 گرده کړۍ یې د اتن جوړه کړه
 سرې عنایې پېالې راوگرځېدې
 بڼکلیو ساقیانو ډک ځمان مگرځول
 شپه چراغانه لکه ورځ بڼکاریده
 د خوشالۍ او د بڼکلا شیبو کې

کوم مساپر چانه پوڻستنه وکړه
 چي دغه جشن دا بناډي ولي ده؟
 دومره بي حده خوشالي ولي ده؟
 کاپيساوال ورته خواب کي وويل:
 تر تا قربان شم ناخبره وروره
 د آريايانو د بري په خاطر
 زمور د خپلي خپلواکي په خاطر
 د لښکر مشر دا فرمان ورکړي
 چي بس دا اووه شپي او دا اووه ورځي دي
 په کاپيسا کي خوشالي وي اتنونه به وي
 د ميو ویش به وي جشنونه به وي
 د لښکر مشر بريمن ستون شوی
 او دغه جشن د بري جشن دی
 کاپيساوال خپل مساپر اشنا ته
 يوه پباله له ميو ډکه ورکړه
 او بيا يې داسې وويل:
 زما مساپره اشنا!
 تانه قربان شم بي خبره اشنا
 څه موده مخکي زمور پر بنکلي کوبا
 د آسماني پرها سپيڅلي سيمه
 د ارغوان په رنگو بنکلي سيمه

د غليمانو لوی تاراڪ تېر شو
د آريايانو د دنمنو تاراڪ
ها پنچاليان يادوم
د اباسين له سينده پورې خلک
چې لونگي نه لري لنگونه تړي
ها چې له رنگه تور دي
د زړه له سنگه تور دي
چې يې «راجا» مشر دی
له کنيشکايي بغاوت کړی دی
دوی نه بودا چې هم نفرت کړی دی
خه موده مخکې يې بنکرونه وکړل
او د راجا لښکريان
بنکلي کابل ته راغلل
د آسمايي معبد زموږ د نيکمرغی معبد و
هله ته وه بنکلي ملکه د خپلواکۍ ولاړه
ها چې هوسۍ نومېده
هغه هوسۍ چې کنيشکا هم ورته سر تپتوي
ستر کنيشکا خپل هغه تاج چې «همايون» نومېده
د خپلواکۍ د دغې بنکې ملکې سر ته په نذر ورکړ
داسې يو تاج چې له الماسو او سروزرو جوړو
داسې يو تاج چې په دنيا کې يې مثال نه درلود

داسي يو تاج چي آريايانو به پري فخر کاوه
 هو زموږ ستر شهنشاہ
 لوی کنيشکا خپل دغه بنکلی تاج هوسی ته ورکړي
 همایون تاج د آريايانو د عزت نښه وه
 همایون تاج د آريايانو خپلواکي نومېده
 همایون تاج به د هوسی پر بنکلي سر ځلېده
 خو پنچاليانو دغه تاج ځان سره وټنستاوه
 اوس د هغوی د تور راجا پر سردی
 همایون تاج هغه سپېڅلي نښه
 همایون تاج د آريايانو غرور
 اوس د راجا پر سردی
 او اباسين نه هاخوا
 د پنچاليانو تور لښکروړی دی
 خو مساپره! واوره!
 لوی کنيشکا چي دا خبر واوریده
 له پکتیانا او روہستان څخه يې
 ډېر پکتانه زلمي يو ځای کړل سره
 لوی لوی لښکري يې جوړ کړل
 ددې لښکرو مشر
 همدا بودا سالار شو
 چي نن يې دلته د بگرام ماڼۍ کې

داسې لوى جشن جوړ كړ
 سالار برى گتلى
 اوس د بگرام پر بنكلا زړه مړوي
 د كاپيسا له بنكليو كام اخلي
 د هيندو كوښ په اوبو زړه سړوي
 سالار جگره گتلي
 سالار اتل دى اتل
 موږ د بوډا اتل د سوبې او بري په خاطر
 داسې اتن كوو پيالې ویشو
 چې پنچاليان مو تر اټكه تېر كړل
 مگر ارمان دى اشنا:
 چې د كابل د آسمايي معبد كې
 هوسى هماغسې ټپي پاتې ده
 وياړلى سړيې لوخ دى
 همایون تاج ورنه راجا وړى دى
 هوسى تر اوسه لا سرتوره پاتې
 د آريانا عزت راجا وړى دى
 ستركنيشكا د پكتانو زلميو
 يو بل لښكر جوړوي
 داسې لښكر چې به نيزې ولري
 او تېره غشي به يې تېرې چوي

دغه لڻسڪر به اباسين خخه ورپورې غاره
 د پنچاليانو له راجا سره جگړي ته ورڃي
 گوندي لڻسڪر د پنچاليانو مات ڪري
 گوندي راجا ووڙني
 اولوي غرورد آريانا وگتي
 د هوسي بڻسڪلي تاج تري بيا وگتي
 گوندي بايللي عزت ٻيڙه راوري
 همايون تاج امانت ٻيڙه راوري
 سترڪنيشڪا ويڻي:

هر يو زلمي چي د راجا سر غوخ ڪر
 هر سپاهي چي تاج هوسي ته راور
 هر ڇه چي و غواري انعام به ورڪرم
 يو لوي انعام به له خپل ڄانه ورڪرم
 هو دا زما وعده ده

دغه وعده د ڪنيشڪا وعده ده
 اوس پڪتانه زلمي لڻسڪر جوڙوي
 په ڪاپيسا او په ڪابل ڪي واستا ڪار لڳا دي
 دغه لڻسڪر ته له فولادو نه نيزي جوڙوي
 نو مساپره اشنا!

زما قلندر اشنا!
 چي دي په سترگو ڪي جهان ڄايري

ته چې ملنگ يې کرامات به لرې
 گوندي په زړه کې برکات به لرې
 داده زموره د خونبڼو کيسه
 او د جشنونو پايکويو محفل
 او مساپر ملنگ چې دا واوريدل
 په شور ما شور او هياهو يې وويل:
 جامونه ودروي سازونه بند کړي
 چې زه يوراز له خپل کماله لرم
 يوه کيسه هم له پنچاله لرم
 ملنگ دا خبرې وکړې (*)
 او ناخاپه يې خرخ وخور
 لوی ميدان ته چې ورگډ شو
 نو يې درب ورکړ پنبې ته
 ټول محفل يې کړ خاموشه
 له ساقې تر باده نوشه
 ستر سالار خپل لاس اوچت کړ
 او سازيانو خپل ساز ټپ کړ
 نڅاگرې شوې کرارې
 خلک ودريدل په لارې

(*) دلته د شعر وزن او آهنگ بدل دی هيله ده، چې تر يو ځايه په بيل آهنگ سره ولوستل شي.

زور سالار د لبسڪر پاڇڀڊ
او ملنگ ته بي ناري ڪري
اي ملنگه ليونيه!
وايه ڇنگه دلته راغلي؟
زموڊ عيش دي را خراب ڪر
په خورو ورو خبرو
دي را خلاص د زره ڪتاب ڪر
ملنگ و ڪتل سالار ته
لڙ موسڪي شو بيا بي و خندل په زوره
داخندا د ليونتوب وه
که بي و خندل د زره له پتبه شوره
په خدا ڪي ملنگ وويل:
د زلميو بوڊا مشره!
ته په ڇه باندي مغرور بي؟
پنچاليان دي دي شولي؟
که راجا دي دي مات ڪري؟
مگر ته خو هم خبر بي
چي راجا دي اوس خوشاله
ستا د بنڪلي هوسي تاج بي پر سراينسي
ڄان خبر ڪره له دي رازه
سل طلسمه دي په ڪار ڪي

ماليدلي دا په خوب کې
چې «بودا» يې راته وايي
دا زما خبرې نه دي
راوتلې د بودا له بنکلي زړه دي
تور راجا د ابلېس يار دی
ها ابلېس چې د ما بنام په بناړ کې اوسي
لمر لويډو خواته يې کور دی
دا طلسم پر راجا دی ابلېس کړی
خو ناولي راهبان يې اشنايان دی
يو شو کسه هم د اور له بتکدي نه
يو راهب د «د پوي سنا» له لوی مندره
دوی جوړ کړی دی په گلپه دا طلسم
چې راجا کابل ته راغی
دهوسي تاج يې تالا کړ
بودا وايي:
دا طلسم به ماتېږي
دا طلسم له بدرنگونه جوړ شوی
ابلېسان دي ټول بدرنگه
د بدرنگو طلسمونه
به يوازې او يوازې
په بنکلا باندې ماتېږي

يوه بنڪلي بنڪلا غواڙي
بنڪلا نذر د بودا ده
بنڪلا مينه د بودا ده
او بودا حسن پرست دي
نو سالاره زما ياره!
چپرته حسن نذرانه ڪري
ڪا پيسا ڪي بنڪلي ڊ پري
هره پيغله يي ده حوره
ڪا پيسا دي نذر ور ڪري
دا طلسم به ماتيري
اوس نو وگر حئي بگرام ڪي
چي تر تهو لو بنڪلي خوک ده
هغه نذر ڪري بودا ته
هله مات به شي طلسم
د راجا او پنچاليانو
ملنگ دا خبري و ڪري
بيا يي درب ور ڪر پني ته
له محفله بهر ولاڙه
داسي ورڪ شو چا ونه ليد
چي پر کومه لاره ولاڙه
زور سالار خيل لاس اوچت ڪر

پېالي بيا په گرځېدو شوي
 د سندرو شور ماشور شو
 نڅاگرو نڅا پيل كړه
 او محفل له شوره ډك شو
 خو سالار دې ته حېران دى
 دا تر ټولو بڼكلې څوك ده؟
 چې بودا يې نذر غواړي؟
 دا به څوك وي دا به څوك وي؟
 داملنگ به ريښتيا وايي؟
 چې بودا يې په خوب وليد؟
 په ريښتيا به نذر غواړي؟
 دا تر ټولو بڼكلې څوك ده؟
 چې بودا يې نذر غواړي؟
 دا به څوك وي دا به څوك وي؟...

بگرام د ټولې نړۍ حسن راټول كړى دلته
 بگرام بڼكلا بڼكلا خپې وهي ټول
 څه د سپرلي څه د گلونو بڼكلا
 څه د مستۍ څه د جامونو بڼكلا
 د بگراميو بڼكلو پېغلو نڅا
 د چلچراغ او فانوسونو رڼا

بگرام ژوندی دی بگرام جشن کوي
بگرام د مینې پیوندونه تری
د پکتانو زلمو کاره برېتونه
د کاپیسا د چتو پیغلو حسن
خه تماشا یې جوړه کړې خدایه!
د دنگې ښکلې بلورینې مانۍ
تر خنګه ډول خومره په درزو هی څوک
او پکتانه سرتیري
خومره په مست انداز اتن کړي ورته
ملاوې ترلې تېرې توري تر خنګ
چې د خپلېو یې خرپا خپړي
کله چې تاو شي او را تاو شي کیني
د پښو له پوندو یې برېښنا خپړي
دا پکتانه اتن چیان
له بگرامیو پیغلو زړه لوتوي
د اتن چیانو سرخېل
ها څنور ها غنمرنگ زلمی
هغه چې غټې ځیرې سترګې لري
ها د چینار په شانې دنگ زلمی
چې یې تر ملا دی سور د شمال ترلی
خومره ښایسته دی خومره مست اتن چې

لکه سرکشه آس دی چست اتن چي
 ها رو هيلي د رو هستان سرتيري
 ها پکتیانی ها چي «ارشاک» نومیري
 ها چي په توره کي همتانه لري
 ها چي جگره کي خوک په مخ نه ورخي
 هغه ارشاک هغه بېباکه زلمی
 او د برېننا په شان چالاکه زلمی
 هغه چي زړه له یوې پیغلې وړی
 د کاپیسا تر ټولو بڼکلي پیغله
 ها چي د ډېرو د زرگي ډیوه ده
 هغه چي توري توري سترگي لري
 هغه چي حسن یې په زړو نو زلزله راوړي
 د کاپیسا د ټولو نجونو د بڼکلا ملکه
 بڼکلي «اوشاس» شوه په ارشاک مینه
 اوشاس له لري ورته گوري او زلمی اتن چي
 لاهم تاویري را تاویري کښي
 کاپیسا وال یې نندارې ته ولاړ
 او د بگرام د پیغلو منع کي ده اوشاس ولاړه
 زړه یې درزیري زړه یې خانگي وهي
 زړه یې د چا په نري برېتو کي بند
 زړه کي یې عشق لکه مات غشی بسوري

د ارشاک مینه یې پر حسن اوري
 هلته ارشاک په اتونو لگېا
 دلته اوشاس ورباندې زړه بایللی
 اوشاس د مینې په لمبو کې سوزي
 خو، ارشاک نه دی خبر
 ارشاک لگېا دی اتونه کوي
 خو د بگرام دغه بېباکه پېغله
 د هیندو کونښ د سردرو شاهینه
 خوگامه وړاندې ولاړه
 ښه ورنږدې شوه د ارشاک دیدن ته
 آن چې د مست اتني چي
 د پوندو خرپ یې هم له وراهه واورید
 اوشاس په لاس کې دوه گلان ساتلي
 د سپین گلاب خانگه کې دوه گلونه
 لکه د دوه زړونو د مینې شیبه
 او چې ارشاک شو په اتني کې راتاو
 ښه چې نږدې شولو اوشاس ته د اتني دوره کې
 هغې دا دواړه گلان
 په یوې ښکلې ادا
 پر ارشاک وورول
 د گلاب ښکلې خانگه

پر ارشاک ولگېده
د هغه سترگې پر او شاس خوږې شوې
اتن يې پرېښود پکتانو زلمو ته
زمکې ته ټيټ شو ښکلې خانگه يې راواخيستله
بيا يې ځيرې سترگې را پورته کړلې
او د او شاس خواږه نظر پورې يې وگنډلې
سترگو د مينې لاره جوړه کړله
سترگو خبرې پيل کړې
سترگو د زړونو راز يو بل ته وويل
او په همدې شېبه کې
زړونو د مينې پيمان ټينگ و تارې
ارشاک هم زړه پر او شاس و بایلوده
ارشاک د تورو د ميدان جنگيالی
ارشاک د ډېرو هېوادونو فاتح
ارشاک د جنگ او د رزمونو اتل
د لومړي ځل لپاره
د او شاس سترگو مات کړ
اوله دې ورځې وروسته
دوه زړونو خپلو کې خبرې پيل کړې
بس هره ورځ مازيگر
د کاپيسا د سيند پر غاړه د شنو ونو منځ کې

دوه زړونو یو بل ته کیسې کولې
د پاکی مینې کیسې
د یوه ښکلي ابدی عشق د خیالونو کیسې
هر مازیگر وه د سیند غاړه او د مینې دیدن
له هر دیدن سره د مینې پیمان لاپخېده
مگر ارمان زمانې!
خومره بخيله یې ته!
ستا د خوبنیو ورځې خومره لږ وې
ښایي چې نن به یې وروستی دیدن وی
ارشاک د ښکلي او شاس غوږ کې دا خبره وکړه
سبا د جشن وروستی ورځ ده گراني!
زمور لښکر به خدايزده چېرې ولاړ شي
اوزه حیران یم، زه به څنگه کوم
گراني بېلتون دې مرگ دی
ما په بېلتون مه وژنه
او او شاس ولړزېده
او شاس حیرانه ده چې دا څه اوري
د او شاس سترگې شوې له اوبڼکو ډکې
او شاس چوپتیا کې ډوبه
او شاس دغم په تال کې زانگي څه سوچونه کوي
او شاس چاره لتوي

او ارشاک گوري ورته
چي يو ناخاپه او شاس سرپورته ڪر
په بنڪلو سترگو ڪي بي پرک د هيلو ونخبده
او شاس موسڪي شوه
او شاس زيرو وڪر
او خپل مين ته بي په مينه وويل:
گرانه! ته غم مه ڪوه
خدای (ج) د مينو مل دی
ما اوريدلي دي چي ستاسو د لڻڪر د مشر
نخا خوبنيري، نخاگرو ته انعام ورکوي
او هره ورخ چي د سندرو په محفل ڪي ڪيني
چي د هر چا نخايي خوبه شي نو وايي ورته:
ووايه خه غواڙي چي در ڪر مه انعام د نخا
او نخاگر چي هر خه و غواڙي سالار بي مني
نو گرانه غم مه ڪوه
زه به سبا ته د سندرو د محفل مپلمه شم
او د سالار مخ ته به وناخمه
داسي به وناخمه
چي بي تراوسه ڇوڪ ليدلي نه وي
چي د سالار زما نخا خوبه شي
نوراته وبه وايي:

ووايه خه غواڙي چي در ڪر مه انعام د نڃا
 زه به انعام ڪي ورنه تا و غواڙم
 هغه به تا ماته انعام ڪي را ڪري
 ته به زما شي زه به ستا شمه د تل لپاره
 او زه به ستا د روهستان ناوي شم
 ته به هم زما د زره او خان پاچاشي
 د تل لپاره به لڻسڪري پر پرڊي
 نور به د وينو پر خاي مينه ڪوي
 توره او زغر به مات ڪري
 زما مرونه به به دي غاڙي ته اميل واچوي
 ژوندون به يو د بل په غيڙ ڪي تير ڪرو
 هوزه همدا سي ڪوم
 سبا ته داسي ناخم
 چي به انعام ڪي خيل محبوب وگهيم

د ڪاپيسا ماني ڪي جوڙي د سندرو محفل
 او لڻسڪريان ورنه چارپيرا تا ودي
 د پڪتانو زلميو سترگي له خوبسي ڊ ڪي دي
 نن په بگرام ڪي وروستي جشن جوڙي
 سبا به بيا لڻسڪر جگري ته ورخي

بوډا سالار په يا قوتي تخت کېناست
او د لښکرو نور مشران يې هم تر څنگ کېناستل
سم چې بوډا سالار خپل لاس پورته کړ
نو د سازونو هېاهو پورته شو
مستي نغمې د نڅاگانو پيل شوې
او ښکلې ښکلې نڅاگرې پر ميدان گډې شوې
د کاپيسا هغه نازکې پېغلې
د شرشرې په شانې
چې په کمره رالويږي
داسې په ملا ماتېدې
د بوربوکيو غونډې مستې پېغلې
ساز ته په ملا کږې وږې راتلې
او د بوډا سالار پر زړه يې ولولې راوستې
د لښکر مشر په نڅا مين دى
د لښکر مشر نڅاگرو ته دنيا بښله
کاپيسا والو نڅاگرو قيامت جوړ کړى
کاپيسا والې څه په شرنگ نڅېدې
او د بوډا سالار په زړه وريدې
سالار د پېغلو تماشا کوله
او د سازونو د سندور هېاهو پورته و
تابه ويل ټوله کاپيسا نڅېږي

او مست بگرام ورته سندرې وايي
 دنخاگانو او سندرو په دې مست محفل کې
 د بنکلو پېغلو د نخاشېبو کې
 د ساز آواز د شور ماشور په اوج کې
 چې نخاگرې نورې سترې شولې
 نو يو ناخاپه يوه پېغله راغله
 نيلى جامې په غاړه بنکلي پېغله
 سپينه د سپينې شرشرې په شانې
 دنگه د دنگې هسکې سروې غونډې
 د نا اشنا پېغلي بنکلا ته ټول لښکر حيران شو
 او د سالار له خولې ناخاپه يوه (واه) پورته شوه
 پېغله ميدان ته راغله
 په نړۍ ملا باندي کېږه ورڼه شوه
 دغه د حورې په شان بنکلي پېغله
 نيلى جامو کې څه بنايسته بنکاریده
 لکه نيلى آسمان کې جوړ د سپينو ستورو قامت
 لکه اوبو کې راپريوتې سپوږمۍ
 لکه سپېڅلې هوسۍ
 د آسمايي معبد کې
 لکه سپين قود شنو اوبو پر مخه
 لکه د خداى په لاس جوړ شوى تصوير

او شاس وه هو مره بنکلی
 چې د شاعر خیال یې تمثیل نه شو کړای
 او شاس میدان ته راغله
 او سندر مارو یې بنکلا ولیده
 خدایزده لاسونو کې یې څه بلا مستی راغله
 چې له سازونو یې قیامت پورته کړ
 او شاس نخا پیل کړه
 او لښکریانو نه غریو پورته شو
 سالار په پښو ودرېد
 د سالار سترگې له کاسو ووتې
 د او شاس حسن ته یې خوله وچه شوه
 په وچو شونډو یې کړه ژبه تېره
 او او شاس ونخېده ونخېده
 په ملا شوه تاوه او را تاوه د لمبې په شانې
 د او شاس پېچ و تاب عالم لړزوي
 او شاس د چا په مینه مسته ده چې داسې ناڅي
 د او شاس هر اندام پر زړونو زلزلې راوړي
 او شاس چې بنکته شي او پورته شي نو زړونه ریرېدي
 د او شاس زلفې چې را تاو شي پر سینه پریوځي
 د هوسونو لیونۍ خپې پر زړه راوړي
 او په بوډا سالار ځواني راوړي

د بوڊا ڄوان هوس خبري ڪوي:

واه ڄومره بنڪلي حسن

په ٽول جهان باندې بي ساري نه شته

دا لورپينه ده د خداي (ج)

د ڪا پيسا پر زمڪه

واه ڄومره بنڪلي ناڄي

نن ڪا پيسا ڪي ده ما خپله ڄواني بيامونڊلي

د ڪا پيسا خپلو اڪي ما گتلي

پر ڪا پيسا باندې زما د ڊپر احسان په خاطر

زما د ڊپر قربانيو د تاوان په خاطر

ڪا پيسا خپله بنڪلي لور زما په واک ڪي راکڙه

دي ته به ٽول جهان انعام ورڪرمه

جهان لاڄه ڪري ڄان انعام ورڪرمه

له دي نه لوي انعام به ڄه وي دي ته؟

چي د سالار مڀرمن شي

هوزه د لويو لڻڪرنو مشر

چي د نامتو ڪنيشڪا بنبي مته يم

زه د جنگونو اتل

د ٽول جهان ستر فاتح

هو ڪي دا زه به بي غلام شم غلام

له دي نه لوي انعام به ڄه وي دي ته؟

ڪا پيسا خپله لور ڏي ماته راکڙه!
 تازما ڏڀرو قربانيو د احسان بدل ڪي
 خومره پرڄاي سوغات ٽاڪلي ماته
 ڪا پيسا تا ڇخه مننه ڪوم
 چي زما تيارو شپو ته ڏي داسي رونه خراغ راکڙه
 ڪا پيسا ستا دغه سوغات د سر په سترگو منم
 دا پڻغله زما ده، زه ڏڏي پڻغلي يم
 زه به يي غڀڙه ڪي د ژوند تر ٿولو بڻڪلي شپي په سر واروم
 زه به يي بڻڪلي وجود
 په خپله غڀڙي ڪي تود ڪرم
 او هر اندام به يي زما په لاس ڪي
 د پاسه موم په شاني و لوبڙي
 دا به وي زما د لوي حرم ملڪه
 او هره شپه به زما محفل په خپلي بڻڪلي نڃا
 تود او رنگين ساتي
 پر پرده چي ونڃڙي
 هغه خبره نه ده
 چي يي په برخه خومره لوي انعام دي
 نن د محفل په پاي ڪي
 زه مڻ خپل سر ڏڏي پڻسو ڪي ڀڊمه
 او ٿول محفل ته دا اعلان ڪومه

چې دغه پېغله به زما ناوې شي ...
 او بوډا داسې پر او شاس مين شو
 چې يې د تل لپاره
 هغه د خان بلله

بوډا مين شو او او شاس نخېده
 او شاس كړه وړه په ملا ماتېده
 د سپينې مستې شرشرې په شانې
 ياد سره او رد سرې لمبې په شانې
 لښكريان ټول حيران وو

چې په همدې شيبه كې
 د پكتانو له منځ نه
 يو دنگ زلمى راووت

د بنكلي آس په شان چې سرو اخلي
 داسې په هسكه غاړه وړاندې راغى
 يوه گېډۍ د سرو گلانو په لاس
 يوه شيبه يې خپلې مينې ته په ځير وكتل
 بيا يې گېډۍ خلاصه كړه
 او پر هغې يې د گلونو باران ووراوه
 د سرو گلابو گېډۍ

دانه دانه پر او شاس ولگېده
 بيا يې تر پښو لاندې را پر بوتل ټول

او دې گلونو د او شاس بنايست خو چنده ډپر کړ
او شاس نخا پرېښوده
او د ارشاک ترڅنگه ودرېده
بيا يې د خپل مين لاسونه ښکل کړل
مخ يې سالار ته کړ او ويې ويل:
اي د لښکرو مشره!
ستره سالاره! چې زما نخا ته
په پښو ودرېدې
او زما هنر دې خوښ شو
ماته دې وياړ وېانېه
نوزه د خپل هنر لپاره يو سوغات غواړم
تانه د خپلې نخا
يو لوی انعام غواړم
ماته انعام کې دا زلمی وېښه
پرېرېده چې زه دده شم
او دا زلمی زما شي
موږ يو پر بل مين يو
موږه د گډ ژوندون پيمان ترلی
زموږ سپېڅلې مينه
د گډ ژوندون ارمان ته لاره څاري
ته مو ارمان پوره کړه!

ته مو ارمان پوره ڪره !

اوشاس زاري، ڪولي

مگر خبره نه وه

سالار غوسپي ڇخه په ملا تاو ٻده

لڪه په غشيو لگبدلي بنا مار

لڪه په تورو وهل شوي هاتي

لڪه زخمي زخمي پراڻگ

او لڪه وڙي زمري

سالار غوسه دي او له قهره ربردي

د سالار سترگي دي د وينو ڪاسي

د سالار رنگ له غوسپي تور او بنستي

سالار په چيغو وويل:

داسي به هيڄ ونه شي

اي بنڪلي پيغلي ته به زما شي زما

ته به يوازي د سالار ناوې شي

ستا نيڪمرغي لويه ده

ستا د بنڪلا او د هنر په قدر زه پوهيڀرم

دغه زلمي سرتپري ڇه پوهيڀري؟

ته به زما په شان د ستر سالار حرم ته ورڃي

تاته ددي سرتپري مينه حقارت گنمه

ڊپر ژر به ته شي د سالار ملڪه

او دا گستاخ زلمی به
 ډېر ژر د مرگ مېلمه شي
 دغه زلمی چې سرکشي کړې ده
 او د سر تېروله کتاره وتی
 ددې عاصي جزا يوازې مرگ دی
 زه همدا اوس هغه په غشي ولم
 زما د غوسې تنده به
 دده د وينو فواره ماته کړي
 بوډا سالار دا وويل:
 او ژر يې غشی په کمان کې کېښود
 خو ټول حيران شول حيران
 ارشاک هم غشی په کمان کې کېښود
 او شاس غوښتل چې د ارشاک سپر شي
 او د ارشاک پر ځای ددې سينه غلبېل غلبېل شي
 خولا سالار ځان خوځولې نه و
 چې د ارشاک د غشي شخ پورته شو
 او مخامخ يې د سالار په زړه کوڅه تېره کړه
 داسې تېره داسې چټک و غشی
 چې د بوډا له زړه نه تېر شو او له شايې ووت
 پر وينو سور لژند پر زمکه پريوت
 بوډا سالار وغورځيد

له ٽول لڻسڪر نه شور ما شور پورته شو
 او د ارشاک مٽي ٻي وٽرلي
 نود لڻسڪر مشران راٽول شول په پريوتي سالار
 ٽول ٻي له ويڙي رپيدل تراوسه
 او د سالار وروستي سلگيو ته حيران پاتي وو
 چي لگيدلي سالار
 په نيمه ڙبه او ځگيرويو وويل
 دغه زلمي مه وڙئي!
 هغه آزاد ڪري هغه مه بندوي:
 د هغه مٽي دي ڄواڪمني مٽي
 ماته ٻي اوس د مٽو زور بنڪاره شو
 دغه زلمي دي يو پياوڙي او تڪڙه جنگپالي
 د بنمن ٻي غشي څخه هپڅڪله خطا نه لري
 دغه زلمي مه وڙئي!
 هغه جگڙي ته بوڄئي!
 هغه مين دي او په زڙه ڪي ٻي د مينڀي زور دي
 تاسو ته زور د مينڀي نه دي معلوم
 هغه د مينڀي زور مجبور ڪر چي نن ما ووڙني
 هغه له ما سره د عشق رقيب شو
 او په خپل ڙوند باندي ونه وپرېده
 مين انسان له مرگه نه وپرېږي

هغه مين دى مين
 او مين لوى انسان وي
 د لوى انسان وژل وي لويه گناه
 هغه د عشق لاره كې هر څه كوي
 هغه په مينه كې د ټول جهان لښكرو سره جنگ كوى شي
 هغه جگړې ته بوځئ!
 له نن نه وروسته دا زلمى دى د لښكرو مشر
 دغه زلمى د ټول لښكر سالار دى
 زما له مرگ نه وروسته
 د ټول لښكر مشر همدى وټاكئ
 پرېږدئ چې ولاړ شي اباسين نه هاخوا
 د پنچاليانو جنگ ته
 پرېږدئ چې لاړ شي له راجا سره جگړې ته ووځي
 گوندي راجا ووژني
 او د پنچال لښكر ته ماته وركړي
 گوندي همدا زلمى به
 همايون تاج وگتبي
 كيداى شي دغه زلمى
 د آريانا تللى غرور وگتبي
 دغه زلمى به د سرتورې هوسى
 دخپلواكى لوت شوى تاج ولجه كړي

حکله هغه مین دی
او مین هر شه کوي
خدای (ج) د مینو مل دی
خوک چې مین وي له بنا مار سره جگرې ته ورځي
خوک چې مین وي د پرانگانو خولې ته لاس اچوي
خوک چې مین وي له زمريو سره غېږې نیسي
زما لښکریانو زما وصیت و منئ.
ولاړ شئ بایللی تاج مو بېرته راوړئ
د آریانا غرور مو بیا وگتئ
او دغه پېغله دغه ښکلې نجلۍ
چې نن یې زه شومه د عشق قرباني
دا د بودا نذر کړئ
د ها سپېڅلي قلندر په ژبه
د هغه مست مستانه ملنگ له خوب سره سم
چې بودا نذر غواړي
د کاپیسا تر ټولو ښکلې نجلۍ
چې د خلقت د ټول بنایست نښه ده
دا د بودا نذر کړئ
چې د بدرنگو طلسمونو مات شي
ملنگ ویلي وو دا
«چې د بدرنگو تور طلسم په ښکلا ماتېږي»

د کاپيسا تر ټولو بڼکلي خو همدا پېغله ده
 د کاپيسا څه ، چې په ټول جهان کې د اښکلي ده
 دغه نجلۍ په کاپيسا کې د بودا د ستر معبد نذر کړئ
 هغه بوډا راهب ته و سپارئ چې ويې ساتي
 بس هره ورځ به د بودا د خوشالۍ لپاره
 د هغه مخ ته ناڅي
 له نن نه وروسته دغه پېغله د بودا ناوې ده
 هغه به و ناڅي بودا ته د بدرنگو به طلسم مات شي
 او دا مين زلمی به
 تر اباسينه ها خوا
 له پنچاليانو سره جنگ ته ولاړ شي
 يا به جگړه کې مړ شي
 او زما د مرگ کسات به واخيستل شي
 يا به د تورو پنچاليانو لښکر تار په تار کړي
 که يې راجا ته چېرې ماته ورکړه
 بپا نو د لوی کنيشکا خپله خوښه
 چې پر زلمي باندي د څه شي لور بينه کوي
 ما خپله وينه وربښلې ده ته
 هغه مين دی
 او مين زما د قتل په گناه مه وژنئ !
 ستر کنيشکا ته دا پېغام يوسئ !

زما وصیت همدا دی

زما وصیت همدا دی ...

د لمر زرینه بگی

بیا د اسمان پر لاره وخرخپده

او کاپیسا د یوې بلې ورځې مخ ولیده

دا یوه لویه ورځ ده

نن د لمر لور بنکلی «سوریا» هم کاپیسا ته راتله

سوریا چې خپله الماسي نیزه یې

له ډېره قهره د اسمان څنډې ته وویشتله

نن د سیندونو او باران واکمنې

«اناهیتا» هم ژړل

دا د بېلتون ورځ وه

د یوې پاکې او سپېڅلې مینې

د دوه مینو د بېلتون شپې وې

نن یې بنایسته او شاس ارشاک نه بیلوله خلکو!

په دغه ورځ د دنیا ټولو مینانو ژړل

نن لښکر وکوچېده

نن یې ارشاک هم تر کابله لاس تړلی بوت

چې آسمایي ته ولاړ شي

او د هوسی معبد کې

د آريانا پر خپلواکۍ باندې قسم ياد کړي
 او له دې لورې وروسته
 شي د لښکرو مشر
 بيا به ورځي چې اباسين څخه ورپورې غاړه
 له پنچاليانو او راجا سره جگړې ته ووهي
 ارشاک وياړمن دی ارشاک دنگه غاړه
 ارشاک د سترکنيشکا بنۍ مته شو
 ارشاک د ټول روhestان
 د پکتانو لښکرو مشر دی اوس
 خود ارشاک له زړه نه وينې څاخي
 ارشاک د خپلې معشوقې وروستی ديدن ونه کړ
 ارشاک د بنکلې او شاس مخ ونه ليد
 د ارشاک سترگې دي له اوبنکو ډکې
 مگر په زړه کې يوه هيله لري
 او خپل مات شوي زړه ته ډاډ ورکوي
 هم د راجا جگړې ته
 په آريانا مې قسم
 چې به تر مرگه پورې و جنگېږم
 يا خو به مړ شم
 داوشاس ديدن به يوسم د سوريا دربار ته
 يا به راجا ووژنم

او د هوسى همايون تاج به راوږم
 له پنچاليانو خځه باج به راوږم
 د آريانا غرور به بيا وگڼم
 چي زما د سوبي خبر
 ستر كنيشكا واورى
 خومره خوشاله به شي
 او بيا به ماته زما اوشاس راكړي
 نو اې زما بڼكلي مينې!
 د كاپيسا تر ټولو بڼكلي اوشاس!
 تاته وعده دركوم
 زه به دې بېرته په خپل لاس وگڼم
 پر پنچاليانو د بري په ستر انعام كې به دې
 له كنيشكا وغواړم
 او ته به تل زما شي
 زما وعده واخله او زما بېرته راتللو ته په تمه اوسه!
 پر پرده چي ماته سرنوشت و خاندي
 زما برخليكه! په خپل لاس به دې بدل كړم اخر
 له خپل تندي نه د اوشاس د بېلتون كرنه تورم
 زما په مټو كې لا دومره زور شته
 چي تا بدل كړي بدل
 زما سرنوشته! يا به مړ شم يا به تا بدل كړم

زما سرنوشته خانده !
عشق به له تا خخه كسات واخلي
خم د راجا جگړې ته
او اباسين به د اوبو پر خای له وينو ډك كړم.
لښكر د هسك آسمايي خواته درومي
ارشاك كابل ته بيابي
او د آسونو د پښو گردېي بگرام نه پناه كېږي ورو ورو
ارشاك به ولاړ شي او اوشاس به د بودا نذر شي
نن به اوشاس نذر شي
نن يې وروړي په كاپيسا كې د بودا معبد ته
نن كاپيسا كې د لوی نذر ورغده
داسې لوی نذر چې بودا پخوا ليدلی نه و
كاپيسا ټوله ده له خلكو ډكه
ټول ماشومان، زاړه، ځوانان دي راوتلي د معبد مخې ته
د زانو خپل دی په اسمان كې روان
نن كاپيسا ده له گلونو ډكه
دهيندو كوښ پر سردي واوري پرته
او د بگرام د بنسټه ده ټوله له غاټولو ډكه
باد د ځنگله ونې ورو ورو خوځوي
خلک راټول دي او بودا ته نذرانه ورکوي
سل آسوني ځوانان ولاړ دي له نېزو سره پر لاره كتار

د راهبانو پلوونه له گلونو ډڪ دي
 او د بودا په نذرانه يې شپندي
 د راهبانو بودا مشر د اوشاس په هر كلي وتلی
 چې يې د سلو زناريانو د تسپو لړۍ په غاړه كې دي
 اوشاس د سپين حرير جامې اغوستي
 او د گلابو يو سورگل يې په وربل كې ايښی
 زلفې يې تار تار پر اوږو پرتې دي
 او تورې سترگې يې له اوبنكو ډكې
 نورد اوشاس زړه كې غم نه حاييږي
 وروستی ديدن يې د ارشاك ونه ليد
 اوشاس ارشاك پسې سلگۍ وهي
 په وينو ژاړي
 اوشاس به نن شي د بودا نذرانه
 ارشاكه چېرې ولاړې ؟
 ارشاكه څه شوي مگر نه يې خبر ؟
 چې ستا اوشاس به نن بندي شي بندي
 چې ستا اوشاس يې د بودا نذر كړه
 اوشاس به نوره د اسمان ننداره ونه شي كړای
 اوشاس به نورد كاپيسا له بيابان څخه غاټول، ټول نه كړي
 اوشاس به نوره د بگرام د پېغلو ميره نه وي
 اوشاس به بيا ارشاك ونه شي ليداي

اوشاس به هېڅکله د پلار او مور د بدن ونه کړي
اوشاس به بيا د هېندو کونښ د غره هوسۍ نه ويني
اوشاس په بېاله ستورو ډک اسمان ته ونه گوري
اوشاس آزاده نه ده

اوشاس بندي شوه بندي
هغه يوازي او يوازي د بودا د لوی معبد نذر ده
نور به د ژوند خپلواکي ونه ويني
اوشاس سلگۍ وهي

اوشاس ژاري
خو کاپيسا کې هنکامه توده ده
کاپيسا وال خپله تر ټولو ښکلې پېغله نذارنه ورکوي
کاپيسا والو د سوريابگۍ په گلو پوښ کړه
کاپيسا والو «عشقه پېچ» او «نسترن» او بدلي
کاپيسا والو «کشمالي» او «ريدي گل» باندې بگۍ پوښلې
کاپيسا والو ډېر «گلاب» دي پر بگۍ ټومبلي
کاپيسا وال ښکلې اوشاس وړي د سوريابگۍ کې
دغه بگۍ به په اتو سپينو غوايانو پورې وتړل شي
ددې غوايانو به رشمې وي له ورېښمو جوړې
کاپيسا والو د گل پوښې بگۍ
په ټوله لاره هم گلان شيندلي
کاپيسا والو پر بگۍ باندې له گلونه خيمه جوړه کړ

په دې خيمه کې به د گلو او ورېنمو پر تخت
 بنکلي او شاس کينوي
 کاپيسا والو د بنکلا نذرانه
 خومره چې کېږي هومره بنکلي کړله
 خو پرې طلسم د راجا او ابليسانو مات کړي
 او شاس بگۍ کې ناسته
 سپينو جامو کې د حريرو خومره بنکلي بنکاري
 د او شاس سترگې خدايزده څه ته ځير دي
 کومو سوچونو ده په سراخيستي
 يو څاڅکی او بنکه يې له تورو سترگو بنکته راځي
 پر گلابي سپين اننگي باندي يې لاره باسي
 خود او شاس سترگې لا ځير دي او په سوچ کې تللي
 خو نېنوازو غږوله شپيلۍ
 بگۍ ورو ورو روانه
 او د معبد په لور تله
 او شاس د ورک سرنوشت لارې څاري
 او د بگۍ له هر خوځښت سره ورو ورو خوځېږي
 او شاس په خپل راتلونکي نه پوهېږي
 او شاس بگۍ کې ناسته
 بوډا راهب يې دی په مخکې روان
 بوډا راهب لاس کې نيولې د معبد ډيوه ده

ڇو نڀنواڙو غڙوله شپيلى
 او چي اوشاس معبد ته ورسپده
 نڀنواڙانو د «ناگا» سندرہ پيل ڪرله
 چي د مارانو د پاڇا په نوم وه
 ڪا پيسا والو هم ٿرا پيل ڪره
 د بگي شاته د اوشاس سپين سري مور او بوڊا پلار روان وو
 د معبد مخڪي راهبان ڪتار، ڪتار ولاڙو و
 او پر بگي بي د گلونو ڇولي وشيند لي
 خلڪو حيران حيران اوشاس ته ڪتل
 هغه له هري ورڇي لائڪلي وه
 نڀنواڙانو په شپيلى ڪي نيلو فرو ته سرود غڙاوه
 اوله بوڊا نه بي د خيل نذر مننه غوڻبته
 بوڊا راهب راغي اوشاس بي لاس نه ونيوله
 او اوشاس ڪرڪه وڪره
 د بوڊا لاس بي بدشاگوم وگانه
 اوشاس په ناز ناز له بگي بڻڪته شوه
 نڀنواڙانو د ڪوترې سرود و غڙاوه
 نو د اوشاس پلار او مور
 د وروستي حل لپاره خپله لور په مينه بڻڪل ڪره
 اوشاس ٿرل او پلار و مور بي هم سلگي وهلي
 آه ڇه غمجن ساعت و

خومره خواشيني شيبې
 شه غم لړلې ورځ وه
 لکه چې ټولو بگرامو الوژړل
 خو چا يې غږ نه اورېد
 د کاپيسا دښتو او غرونو ژړل
 کاپيسا! نوره به دې ښکلې او شاس ونه وينې
 کاپيسا! نور به دې لمن کې هغه ونه ناڅي
 کاپيسا! وژاړه او زړه دې تش کړه
 نن د او شاس وروستی ديدن وکړه
 او شاس د تل لپاره
 ستا د معبد بندي شوه
 بوډا راهب د او شاس لاس ونيوه
 کرار کرار يې د معبد په لور روانه کړله
 د معبد خوله کې راهبان ټول په سجده پرېوتل
 نينوازانو د هوسۍ سرود ته پيل وکړ
 د معبد لويه دروازه خلاصه شوه
 خو او شاس ودرېده
 خپلې لمدې سترگې يې واړولې
 د کاپيسا وروستی ديدن يې وکړ
 پاس يې اسمان ته سترگې پورته کړلې
 او بيا يې خپل مور او پلار هم وليدل

لري او ډېر لري يې
د لمر خاته خواته نظر وگانه
او پت په زړه کې يې د مينې کلمه تېره کړه
ارشاکه چپري يې چې نه بنکاري؟
تانه قربان شمه له مانه مرور خو نه يې؟
ما خوله ټولو نه وداع وکړله
مگر ستا غږ نه اورم
تا راته ونه ويل:
«اوشاس په مخه دې بڼه!»
تانه قربان شمه ارشاکه گرانه!
خدای (ج) خو دې ساته د دښمن له تورو
پام چې ما هېره نه کړې!
د اوشاس سترگو څخه دوه د اوبنکو څاڅکي بنکته
ورغړېدل
او بيا يې گام پورته کړ
چې د معبد د دروازي له ستوني تېره شوله
بيا چا ونه ليدله
او اوشاس ولاړه ټولو سترگو نه پناه شوه پناه
بيا د معبد دننه
د لوی تالار درشل کې ودرېده
داسې تالار چې له مرمرو او غميو جوړو

داسې تالار چې هر ستون يې لکه لمر ځلېده
 د ديوالونو ترڅنگ
 راهبان ټول کتار - کتار ، ډيوه پر لاس ولاړ وو
 د تالار مخامخ په بر سر کې «بودا» ولاړ و
 په خلاصو سترگو يې تالار ته کتل
 بودا او شاس ته کتل
 او شاس بودا ته کتل
 بودا جوړ شوی وله تورې تېرې
 او شاس د سپين حرير جامې اغوستې
 د او شاس سترگې وې له اوبنکو ډکې
 د بودا سترگې له ډبرو جوړې
 بودا خپل نذر ته په برند وکتل
 بوډا راهب د او شاس شاته ولاړ
 او شاس حيرانه پاتې
 چې خدايه څه به کېږي؟
 بوډا راهب د بودا مخ ته په سجده پرېوته
 او بيا يې داسې وويل:
 بناغليه! تاته مو بنکلا راوړې
 د کاپيسا تر ټولو بنکلې پېغله
 ها چې بنکلا يې طلسمونه د ابليس ماتوي
 ها چې دلبره ده د ډبرو زړونو

ها چي سنڌري يي له زمڪي نه گلان ٿو کوي
 ها چي نخا يي د زره زنگ مينخي
 هغه چي زلفي يي د تورو او بنا پسته سنبلو
 د تور ابشار په شان موجونه وهي
 هغه چي سپينه د سپورمي په شان ده
 هغه چي بنڪلي د هوسي په شان ده
 هغه چي زره يي له لڻڪر د کنيشڪا نه وڀي
 هغه چي لويو اتلانو يي قدم کي دي سرونه ايڻي
 هغه چي مينه يي جنون پاروي
 او کاپيسا يي د بنڪلا له او ازو ڊڪه ده
 هو! داسي بنڪلي پڻغله
 تاته سوغات درکوو
 تاته يي نذر کي خيرات درکوو
 چي هر ما بنام ستا د معبد ڏيوي رو بنانه ڪري په خپلو لاسو
 او هر شپه ڏي مخ کي
 لکه لمبه و ناخي
 او په سنڌرو کي ڏي وستايي
 بنا غليه! ويي منه!
 بنا غليه! ويي منه!
 دا بنڪلي پڻغله به دا ستا تر قدمونو لاندې
 خپلي مشڪيني زلفي و خوروي

دا بنکلي پېغله به دې هره ورځ ټول جسم په ورېنمو پاک
کړي

دا بنکلي پېغله به وي ستا کنيزه

او ستا خدمت به کوي

دا بنکلي پېغله به دې مخ ته ناڅي

دا بنکلي پېغله نذرانه د کاپيسا وگڼه

دا بنکلي پېغله ته سوغات د کنيشکا وگڼه

بناغليه! ويې منه!

بناغليه! ويې منه!

بوډا راهب دغه خبرې وکړې

او بيا يې بنکلي او شاس

د بودا مخې ته ورټپل وهله

او شاس خوره وره په پښو کې د بودا پريوته

د او شاس زلفې د بودا تر قدمونو لاندې وشيندل شوې

او شاس سلگۍ پيل کړې

او شاس معبد په خپلو او بنکو باندې ولمباوه

او په تالار کې يې سلگيو انگازې کولې...

ورځې او شپې تېرېدې

د کاپيسا سيند د او شاس او بنکې له ځانه سره وړې د اباسين په لوري

هلته چې ويني لکه سيند بهېدې
 چې پکتانه وو له راجا سره جگړې ته وتي
 هلته چې بنکلي ارشاک
 د پنچاليانو تور سرونه ريپل
 چې پکتانو زلميو
 له تور لينگيو نه کسات اخيسته
 چې ارشاک غشي پر د بنمن ورو
 هغه ارشاک چې پر اوشاس مين و
 هغه ارشاک چې د هوسۍ پر ننگه ولاړه د راجا جگړې ته
 هغه ارشاک چې آريانا ورباندي فخر کاوه
 هغه ارشاک چې کنيشکا ورباندي فخر کاوه
 هغه ارشاک چې يې د زړه د تخت پاچا وه اوشاس
 ستري ارشاک به چې اوبه د اباسين خنبلې
 نو د اوشاس د اوبنکو خاڅکو به يې لا ويني په جوش راوستې
 مگر اوشاس لا د معبد بندي وه
 بنکلي خپره يې هره ورځ ژپړېده
 د حسن گل يې رږيډه رږيډه
 اوشاس خدمت د توري تپري کاوه
 او هره شپه به يې د لوی معبد وره حجره کې
 د بيلتانه له غمه
 تر سبا وونه ژړل

خو یوه شپه چې توپانونو وه پر سر اخیستې
 او هیندو کونښ په گرد له کې پټ و
 توپان د ونوزرې خانگې ماتولې په خړپ
 باد له کړکیو ، دروازو څخه غرونه ایستل
 او د معبد ډیوی د باد له لاسه نه درېدې
 څه ویروونکې شپه وه
 د کاپیسا خلک له کوره بهر نه شول وتی
 او د توپان لیونی اس په شغهار تېرېده
 اوشاس ناخاپه پر خپل ځای کېناسته
 او د توپان غزبې په زړه کې بوږبوکې د ویرې وېښې کړلې
 اوشاس هر خواته کتل
 له هرې خوا د سهمگین توپان غرونه راتلل
 چې یو ناخاپه د اوشاس د حجرې ورو وگرزېد
 اوشاس له ویرې څخه ځان راغونډ کړ
 ورچا په زوره خلاص کړ
 د اوشاس ستونۍ وچ شو
 چې یو ناخاپه د بوډا راهب څپره ښکاره شوه
 په سپینو سترگو کې یې نښې د لپوه پیدا وې
 اوشاس ته وړاندې راغی
 اوشاس حیرانه وه چې دا څه ویني؟
 په نیمه شپه ولې بوډا راهب راغلی دلته؟

خو راهب راغي د او شاس تر خنگه ودرېده
 او شاس په ويړه ويړه وپوښتل چې څه پېښه ده؟
 بوډا راهب کړې خپلې سترگې په او شاس کې خښې
 ويې ويل: تا غواړمه!

زه يم د ډېرو مودو وړې تږي
 نن دې د غېږې په خوند ځان مړوم
 زما دننه د هوس دوزخ لمبې وهي تل
 نن دا لمبې ستا په وجود وژنمه

نن مې د ډېرې مودې
 د هوسونو او په تا شيندمه
 نن به زما په غېږ کې ولوېږي
 راشه او زړه مې سوړ کړه
 او شاس په چيغو سر شوه:

پام ماته لاس رانه وړي
 زه خو ستا لور غوندي يم
 زه به په چيغو چيغو ځان ووژنم
 زه به په چيغو کاپيسا وينه کړم
 زه به دې ټولو ته رسوا کړم رسوا
 بوډا راهب په کرس کرس و خندل او ويې ويل:
 ووهه څومره چې دې زړه وي هومره چيغې ووهه
 هېڅوک ستا چيغې نه اوري

توپان به ستا چيغې له ځان سره اسمان ته يوسي
 ستا غږ هېڅوک نه اوري
 که زما غوښتنه دې ونه منله
 زه به دې و ترم په زور به درنه کام واخلم
 راهب چې دا وويل
 نو پر او شاس ور پريوت
 خود او شاس وجود کې هم د هيندو کونښ وينه وه
 او شاس شپږې د آريانا رودلي
 او شاس بگرام څخه غيرت زده کړی
 او شاس د لويې کاپيسا زمري ده
 او شاس ليوه سره جگړه کوي اوس
 او د بوډا راهب په متيو باندي خوله لگوي
 راهب د زور لپوه په شان ستړی شو
 او او شاس ځان ترې خلاص کړ
 خپلې حجرې څخه بهر ووته
 مگر لپوه د معبد ټولې دروازې ترلي
 يوه دالان څخه تر بل دالانه منډې وهي
 او شاس سلگۍ وهي معبد کې له لپوه نه تښتي
 بوډا ليوه هوسی نيولی نه شي
 د معبد ټولې لارې بندي دي راهب ډاډه دی
 او شاس به بېرته راځي

اوشاس به خپله راځي
اوشاس چې سترې شي اخر به راشي
او زما غېرې ته به ځان وسپاري
د معبد ټولې لارې بندي دي اوشاس بندي ده
مگر اوشاس د هيندو کونښ هوسی ده
اوشاس د لوړې منارې لاره په ياد ساتلې
د معبد لوړه مناره اسمان ته لاره لري
اوشاس د زمکې لارونه موندله
اوشاس اسمان ته خيژي
د منارې زينو کې منډې وهي
بوډا ليوه يې په حجره کې لاپه تمه ناست دی
چې اوشاس بېرته راځي
اوشاس د تېښتې لاره نه لري وروڼه بندي
مگر بوډا نه مناره هېره ده
د اسمان لاره ترې ښکاره هېره ده
اوشاس د لوړې منارې څوکې ته وختله
د منارې شا او خوا ټول وود معبد بامونه
خو يوه اړخ ته يې «نيلاب» بهېده
نيلاب د لوړ هيندو کونښ زړه نه راته
نيلاب خپې خپې موجوده وهي
نيلاب په داسې توپاني شيبو کې

د لیونی آس په شان
 له خولې ځگونه باسي
 نیلاب غرمبا کوي په تېرو پورې غېږې موبني
 نیلاب څه مست روان دی
 د کاپیسا سیند په غورځنگ روان دی
 لکه د بنکلي هیندو کوبن په رگ کې وینه
 نیلاب داسې مست دی
 او شاس نیلاب ته گوري
 او شاس نیلاب ته د ژوندون وروستی خبرې کوي
 بنکلیه نیلابه واوره!
 ستا غورځنگونه د ارشاک د غورځنگونو په شان
 ای د ارشاک په شانې مسته سینده!
 نن مې د دین له ساتندویو څخه تاته ده پناه راوړې
 ته د بوداله وارثانو څخه ما وساته!
 د عقیدې لېوانو نن له ما عزت اخیسته
 هغوی چې خلک د دوزخ له سرولمبو ویروي
 د هغوی زړونو کې دوزخ دی په لمبو راغلی
 هغوی چې خلکو ته ایمان او سپېڅلتیا یادوي
 هغوی پخپله د وطن د پېغلو پت لوتوي
 هغوی چې دین او ایمان ډېر یادوي
 په خپله ځان په ابلیسانو پلوري

دغو ناوليو راهبانو خپل ايمان پلورلی
دغو ناوليو راهبانو ټول جهان پلورلی
نيلابه تاته مې پناه راوړې
زما سپېڅليه سينده !

زما مهربانه وروره !

خپلې بې وسې خورت ته ورکړه پناه !
ستا پاكي غېږې ته مې ځان سپارمه

زه امانت يم د چا

ما اوريدلي دي چې ته تر اباسين پورې ځي

نيلابه زه پوهېږم

چې اباسين خپله مستي ستا له څپونه اخلي

زه مې ځان تاته سپارم

ما اباسين ته يوسه

د هغه سيند پر غاړه

چې زما ارشاک جنگېږي

هلته چې بنکلی ارشاک

له پنچاليانو سره تورې وهي

د آريانا عزت زما عزت دی

ته زما عزت خپلو څپو کې پټ کړه !

نيلابه غږ مې اورې ؟ !

نن د نړۍ تر ټولو بنکلي پېغله

هغه چي ڊڙي پي په ديدن پسي مري
هو دغه پيغله دغه بنكلي او شاس
نن خپل خان تاته سپاري
داد ارشاک امانت
داد بوداد ستر معبد نذرانه
دغه سپيخلي پيغله
تر هوسي بنكلي پيغله
نن خپل خان تاته سپاري
ته يي په خپل خادر کي ونگاره او پته يي کره!
چي دنيا خيرني سترگي پرې ونه لگي پري
د کاپيسا دا امانت تر اباسينه يوسه!
نيلا به! ما در واخله!
نيلا به! ما در واخله!
اوشاس په سپين حرير کي
د بنايسته سپيني کوترې په شان
د مناري له سره والوتله
او شيبه وروسته دنيلاب خپو کي
د سپين حرير په جامو پته اوشاس
د سيند خپو سره شوه غاره غري...

نيلاب خپي وهي نيلاب روان دی
 نيلاب له لوړو سردرو تيريري
 نيلاب ورځي د اباسين په لوري
 او د نيلاب پر بستر
 د کاپيسا ناوې اوشاس روانه
 په سپين حرير کې لکه سپين نيلوفر
 چې د ابو پر مخ تاويري را تاويري اوځي
 لکه سپين قو ،

چې د ابو بهير ته ځان وسپاري
 لکه په شنه جلگه کې عکس د سپورمې
 د سپين سوسن د بنکلي څانگې په شان
 اوشاس ابو کې ده روانه لکه سپين بادبان
 اوشاس ورځي تر اباسينه پورې
 هلته چې هره ورځ د وينو سرې ويالي بهيري
 هلته چې تورې يو پر بل لگيري
 اور بادوي

هلته د غشو شغهار څخه اسمان چې ډک دی
 هلته چې مست آسونه يو د بل سيني ماتوي
 چې پکتانه زلمي نيزې واري
 چې پنچاليانو نه لنگونه لوييري
 دغه جگړه ده يوه لويه جگړه

زلمي ارشاک د مست زمري په شان جگرې ته وتی
 هره نیزه يې د د بنمنو يو کتار ريبي
 د هريو غشی په گوزار يې خو سيني سوری شي
 د هريو توري په گوزار يې سل سرونه پريوخي
 ارشاک پر سپين آس چي «گوربت» نوميري
 لکه شاهين الوزي

د «گوربت» آس يې د جنگونو يار دی
 او گوربت آس يې د بيلتون د شپو مونس همدم دی
 هغه گوربت چي پر تندي يې د اوشاس د لاس خوندي څرپري
 گوربت سينه وهي ارشاک جنگيري
 ارشاک د توري په وهلو کي ستريانه لري
 چي يو ناخاپه يې د جنگ ميدان کي
 د پنچاليانو تور سردار وليده
 هغه راجا چي يې کابل لوټ کړی
 هغه راجا چي پر خپل سريې د هوسی همایون تاج ايښی دی
 هغه راجا چي کنيشکا ورته قسم ياد کړی
 هغه راجا چي د ارشاک زړه يې کسات نه ډک و
 او چي ارشاک يې پر سر
 همایون تاج وليده

زمکه يې پښو لاندې د اور تبي شوه
 له تورو سترگو يې د قهر سپرغی و الوتلې

آس ته يې پونده ورکړه
 او په جگړه جگړه يې
 خپل ځان ورو رساوه
 د دوه لښکرو مشران
 يو بل ته مخامخ شول
 پهلوانانو يو د بل د متو زور معلوم کړ
 راجا په کړس کړس و خندل او ويې ويل:
 څومره بې باکه، بې پروا زلمی يې
 جگړه خو لوبې نه دي
 لکه چې خپل ژوندون دې نه خوښيږي؟!
 چې دې له ما سره ځان مخامخ کړ؟
 مگر ته نه يې خبر؟
 چې زه د ټولو پنچاليانو راجا
 او د کابل تالانگر
 د آسمایي د ستر معبد فاتح يم
 مگر ته نه يې خبر؟
 چې ستا د وياړ نښه زما پر سر ده؟
 زما جگړه د آريانا پر سر ده؟
 ای د کابل زلميه!
 تاته همدومره پېغور بس دی چې ما
 ستا د حبا او غرور تاج راوړی

د خپلواکۍ د هوسۍ تاج دې اوس زما پر سردی
 مگر ته نه وینې چې ستا کابل شو خومره ذلیل؟
 نو اوس په کوم زړه زما جنگ ته راغلي؟
 دادی درواخله چې وجود دې د پنچال په توره
 داسې ټوټې ټوټې کړم
 لکه کابل چې مې ټوټه ټوټه کړ
 راجا دا وویل

بیا یې کړس و خندل
 خو ارشاک هېڅ ونه ویل
 د ارشاک سترگې لاد اروبته شوي
 په خپل زلمي لاس کې یې توره کلکه و نیوله
 او د عشق نوم یې یاد کړ
 د هوسۍ لوخ سر یې په زړه وگرځېد
 د اوشاس سترگې یې په خیال کې راغلي
 پر آریانا یې خپل قسم را یاد کړ
 او د گوربت په غاړه یې لاس را وکپنس
 گوربت پرې پوه شو چې وروستی جگره ده
 او گوربت پوه شو ، چې له چا سره جگره کوي اوس
 ځکه یې خپل غوږونه شک و نیول
 یو ځلې وشیشنبده
 پر دوه پښو باندي نیغ ودریده

او بيا ميدان ته وځغاست
 تورو يو بل خخه شرنګی پورته کړي
 پهلو اناو يو د بل د متو زور وليده
 او جګړه ونبسته
 راجا د جنگ په چل وول پوهېږي
 راجا ابلېس خخه جګړه زده کړي
 مگر ارشاک زلمی دی
 له هر گوزار سره راجا لږزوي
 راجا په بني لاس توره بڼه کاروي
 نو ارشاک وپوهېد چې
 د بنمن يوازې په خپل بني لاس باندې جنگ کوی شي
 ځکه گوربت يې په کين اړخ راتاو کړ
 گوربت پوهيږي چې ارشاک څه غواړي
 گوربت د خپل څښتن په راز خبر دی
 نو شپبه وروسته آس په کينه خوارا تاو شو وځغاست
 ارشاک ناڅاپه توره کين لاس ته کړه
 راجانه لار ورکه شوه
 ارشاک د کين لاس په يوه گوزار اورمېږ ورمات کړ
 او د راجا سر تر پښو لاندې راوړ غږېده
 لښکر چې وليد ، هيا هو پورته شو
 د پنچاليانو جنډه پريوتله
 ارشاک نيزه په سر کې وټومبله

او د راجا سرې را پورته کړ پر خپله نيزه
 د راجا هغه سر، چې ډېر يې په غرور گرځاوه
 چې يې لا تاج پرې د هوسۍ ايښی و
 خو اوس ارشاک ترې بيل کړ
 د پنچاليانو پاتې شوي لښکر
 تورې پر زمکه باندي واچوالي
 سپينې جنډې يې په نيزو پورته کړې
 او پکتانو زلميو هم نوره جگړه ونه کړه
 د غشو شع د تورو شرنگ ودرېد
 د پکتانو د خوشاليو يو غرېو پورته شو
 ارشاک له سر څخه زرین تاج د هوسۍ را واخيست
 همایون تاج يې ښکل کړ
 او چې اسمان ته ځير شو
 نو يو کتار زانې يې وليدلی
 چې د کابل خواته ځي
 د ارشاک سترگې شوې له اوبڼکو ډکې
 نور ځنډ بدل ښه نه دي
 هلته کابل کې به تور سرې هوسۍ تمه لري
 او په بگرام کې به اوشاس په انتظار ناسته وي
 سبا کابل ته کوچ دی
 سبا کابل ته کوچ دی...

مگر نیلاب روان دی

نیلاب ہماغسی غورخنگ لری چپے چپے حی
نیلاب د بنکلی او شاس ناوی اباسین تہ وروپی
چپے ما بنام راشی د خپو پر مخ او شاس بنکار پری
چپے لکھ سپینہ بتہ
د لمر خاتہ خواتہ حی

ہرہ شپہ سیند چپے شی د ستورو بستر
سپینہ او شاس لکھ سپورمی بنکار پری
چپے پھ امیل د سپینو ستوریو کی غمی غمی حی
او شاس روانہ دہ ارشاک تہ ورخی

خو ارشاک ہم روان دی

ارشاک پھ شپہ او ورخ منزل لندوی
ارشاک نیزہ کی د راجا سرد لنبکر لہ پاسہ ہسک ساتلی
ارشاک د بنکلی ہوسی تاج پھ لاس کی
حی د نیلاب اوبو تہ خان رسوی

خو پھ دے نہ پو ہپری

چپے ستر بری تہ بی نیلاب پھ ہر کلی کی لوی سوغات راوری
نیلاب روان دی

نیلاب حی لہ سردرو تپری

چپے یو سہار پری د سیندو نو او باران ملکہ
«ناہیتا» کوزہ شوہ

اناهيता د شر شرې په شان نيلاب ته راغله
 او خپل وياړلي زوي نيلاب ته يې په بنكلي ژبه داسې وويل:
 زما محبوبه زما بنكليبه زويه!
 له هيندو کونښ څخه راغليه زما ستريه زويه!
 زما نيلابه! زما فرمان ته غورځه!
 دغه د ټولي نړۍ بنكلي حسن
 داد بنکلا نذرانه
 بنکلي او شاس چې روح يې
 د عشق جهان ته مېلمنه تللي ده
 اوسپين بدن يې ستا بستر کې امانت پريښی دی
 پام چې پردی يې نه کړې!
 او شاس د بنکلي کاپيسا امانت
 او شاس د ټولي آريانا امانت
 او شاس د ستر فاتح ارشاک امانت
 او شاس د وياړ د شهنشاه امانت
 نوره يې وړاندې مه وړه!
 نيلابه ودرېره!
 نيلابه خپل بهير راوگرځوه!
 پام چې او شاس اټک نه تېره نه کړې!
 او شاس اټک کې مېلمنه وساته
 داد کابل او کاپيسا نازکه پيغله په گرمۍ مه سيزه!

هغه پنجال ته مه وره !
 د بگرام پبغله د کابل له پولې مه اږوه !
 د هغې بنڪلی بدن
 د بدرنگيو بنا ته مه لږږدوه !
 نيلا به ! ته يې د کابل د سپېڅلتيا استازی
 نيلا به ! ته يې د کابل د امانت ساتونکی
 نيلا به ! تانن سپېڅلتيا او تقدس راوړی
 پام چې په سپين بدن يې سترگې د ناوليو درنه ونه لگي
 پام چې د تورو زړونو هېڅ نظر يې ونه ويني
 هغه همدلته تم کړه !
 او شاس ده لوی امانت
 هغه په خپلو گردابونو کې راوگرځوه
 لکه د بنڪلي سوسن سپينه خانگه
 لکه د سپين نيلو فرگل په شانې
 هغه د دوو هېوادونو په سرحد کې مېلمنه وساته !
 اناهيता چې دا فرمان ورکړ نيلا ب واورېده
 نيلا ب همدا سې وکړل
 بنڪلي او شاس يې په اټک کې تم کړه
 او شاس د سپين گلاب په شان په گردابونو کې اتڼ پيل کړ
 او شاس خپو سره لگيا شوه په ماشومو لوبو
 نيلا ب په خپل وروستي منزل کې ده او شاس ساتلې

خدايزده نيلاب چاته په تمه دى
 او شاس په گرد ابو كې ساتي
 نيلاب په تمه دى لښكر روان دى
 لښكر خوشاله دى، لښكر ده لويه سوبه كړې
 لښكر په بېره د كابل خواته ځي
 زلمى ارشاك هانوميالى فاتح
 پر گوربت سپور دى گړندى فاتح
 ارشاك په غېږ كې د هوسى همایون تاج نيولى
 او ورپسې يوه سرتېري ده نيزه نيولې
 هغه نيزه

چې يې په څوكه د راجا پرې كړى سر نښتى
 لښكر روان دى لښكر بېره لري
 لښكر د لويې فتحې زيرى لري
 لښكر د فتحې زيرى وړي د آريانا په لوري
 لښكر د فتحې زيرى وړي د كنيشكا په لوري
 لښكر اټك كې د سيند څنگ ته روان
 لښكر د خپل هېواد سرحد ته راغى
 لښكر روان دى او ارشاك تېرى دى
 ارشاك د مست نيلاب او بو ته تېرى
 ارشاك د خپل هېواد ديدن ته تېرى
 ارشاك بگرام ته تېرى

ارشاک او شاس ته تږی
 ارشاک روان دی ارشاک بېړه لري
 ارشاک د ټول مزله گامونه شمېري
 ارشاک چې څومره وړاندې ځي هغومره لا تږی شي
 د ارشاک زړه په هر يو گام کې سل ټوپونه وهي
 او ارشاک بېړه لري تنده لري
 خو يو ناخاپه گوربت آس ودرېد
 گوربت غوږونه څک کړل
 گوربت څه پېښه ويني
 او نا کراره بنکاري
 چې گوربت ودرېد لښکر ودرېد
 ټول شول حيران چې دا به څه پېښه وي
 گوربت پښې پر زمکه وگنډلې
 ارشاک هر خواته په ځير وکتل حيران شو حيران !
 گوربت يې ونازاوه :
 ای ماته گرانه آسه !
 مگر پېښ شوي څه دي ؟
 چې داسې ودرېدې !
 مگر ته نه يې خبر
 چې موږه بېړه لرو ؟
 مگر ته زما د زړه آواز نه اوري ؟ !

زه مڃي ڏيڻ پڃي ڏيڻ پڃي مرم
 نن چي فلڪ زما پڃي خوبه خرخي
 چي ما هر خه گهٽلي:
 همايون تاج، د آريانا غرور، اوشاس او هر خه
 مگر ته ودر پڃي؟
 ستا ليونتوب ته زه حيران يم حيران
 مگر خه پڃي ده چي داسي وار خطا بنڪار پڃي؟

گوربته! خه!

گوربته وړاندي ولاڙ شه!

گوربته ما ڪابل ته ورسوه!

گوربته! اوس ناخواني نه ده په ڪار

گوربته! ما تر خيلي ميني پوري ورسوه

گوربته! خه!

گوربته: وړاندي ولاڙ شه

خو گوربت نه ڪي گوربت ٽينگ ولاڙ دي

گوربت په زمڪه پوري پڃي مڃي ڪري

ارشاک چي هر خومره زاري کوي گوربت يو قدم هم نه اخلي

گوربت ولاڙ دي لښڪريان حيران دي

ارشاک غوسه شو په گوربت باندي بي چيغه وڪڙه

گوربت ناخاپه په پڃي ودر پڃي و شيشنڀه

او گوربت داسي ليوني شو چي ارشاک بي کوز ڪري

گوربت شیشنپري گوربت پنبې ټکوي
خوارشاک نه پوهپري
لنکر حيران ولاړ دی
چې يو ناخاپه گوربت وځغاسته د سيند په لوري
گوربت د سيند په غاړه ودرېده و شیشنپده
تابه ويل ځان به اوس په سيند لاهو کړي
خلک حيران دي چې گوربت په سيند کې څه ليدلي؟
ارشاک لنکر ته وويل :
زه مې خپل آس پېژنم
هغه بې ځايه ليونتوب نه کوي
هرو مرو يې په نيلاب کې دي کوم څه ليدلي
زه به يې وگورم چې څه پېښ شوي
او د سيند غاړې ته ارشاک راغی
لنکريان هم ورپسې
گوربت شیشنپري او پنبې ټکوي
هغلته لرې د سيند منځ کې او به
په سپين حرير کې يو قامت تاووي
لنکريان ټول حيران دي
او د ارشاک له زړه نه غږ د ماتېدلو راځي
ارشاک حيران دی دا به څه پېښه وي؟
مگر نيلاب گوربت ته څه وويل؟!

چي ليوني شول دواڙه
 دا سپين قامت د چاڊي؟
 ارشاک لښکر ته غږ کړي:
 نيلاب کابل نه کومه پېغله ده راوړي دلته
 زموږ د هېواد کومې بي وسې نجلۍ
 نيلاب ته ځان سپارلي
 مگر نيلاب د آريانا وينه په رگ کې لري
 نيلاب له هسکه هيڼدو کونښه راځي
 د نيلاب نه لور پري
 چي د کابل پېغله پنچال ته يوسي
 اناهيټا به ورته وييلې وي چې ويې ساته
 نيلاب همت لري نيلاب مغرور دی
 او گوربت هم نه غواړي
 چي د کابل او هيڼدو کونښ پېغله پنچال ته يوسي
 گوندي د هغې پر سپېڅلي غيرتي بدن يې
 د بېگانه سترگو خيږن نظر هېڅ نه لور پري
 ځکه گوربت او نيلاب
 په داسې ښکلي ليوننتوب سرشوي
 زه به د خپل هېواد سپېڅلي ناموس
 هېڅکله پري نه ږدم چې ولاړ شي د بدرنگو ښار ته
 د کابلۍ پېغلي سپېڅلي بدن

بايد په خپل هېواد کې خښ شي نه پردی خاوره کې
 ځکه نیلاب هم امانت ساتلی
 نیلابه تا څخه مننه کوم
 دادی نیلابه امانت دې اخلم
 ارشاک دا غږ وکړ په سیند لاهو شو
 ارشاک د مست نیلاب څپو سره سینه وهله
 او شیبه وروسته یې په سپین حریر کې
 اوشاس ساحل ته راوړه
 ارشاک اوبو کې لا د خپل جانان بدن وپېژاند
 ارشاک د یار د غېږې عطرو مست کړ
 اسمان کې څو کتاره زانې د کابل خواته تلې
 سوری د مینې د وروستي فصل سندرې ویلې
 نیلاب د خپل بستر هینداره کې لا لمر ځلاوه
 او د کابل له خوا خوږه خوږه وږمه راتلله
 لرې ځنگلونه لا په خوب ویده وو
 اټک د لویې ورځې پیل لمانځه
 ارشاک د خپلو لښکریانو مخ ته ودرېده
 او لښکریان حیران وو
 بنکلي اوشاس د سپین سوسن د تاندې خانګې په شان
 د خپل محبوب پر دواړو لاسو غزیدلې وه اوس
 بنایسته اوشاس د اوږد مزله سترې وه

تا به ويل اوس د خپل محبوب په غېږ کې دمه کوي
 له تورو زلفو يې اوبه خڅپدې
 او د گلاب په شان بنايسته بنسکاريده
 ارشاک لا هيڅ نه ويل
 په برندو سترگو يې هر خواته کتل
 يو ځل اسمان ته ځير شو
 د څږو سترگو په کونجونو کې يې اوبنکو
 د سرو وينو په شان موج وواهه

خو يو ناخاپه يې کرس کرس وځنډل
 داسې يې وځنډل چې غرو کې انگازې خورې شوې
 داسې يې وځنډل چې غږ يې د خدا، له اسمانونو څخه هم واوښته
 داسې يې وځنډل چې ټول ولږزېد
 اوشاس يې غېږ کې ټينگه ونيوله
 ويې ځنډل

څه ليونۍ ځنداوه

چې د اوشاس بدن يې هم رپرډاوه
 بنايي لومړی ځل و چې
 د ارشاک پښې لږزېدې
 خو شېبې بيا غلې شو
 او بيا يې خپل لښکر ته داسې وويل:
 تاسو يې ويني چې نيلاب زما بري ته لوی سوغات راوړي

تاسويې وينئ چې اوشاس په خپله دلته راغله
 تاسويې وينئ
 چې هغې د خپل محبوب ليدو ته خومره ډېره بېره كړې؟
 تاسويې وينئ؟!
 دا اوشاس ده اوشاس!
 زما د ژوند تر ټولو لويه هيله
 زما د ټول سرنوشت لويه هستي
 او ارشاك بياغلي شو
 پاس په اسمان كې لا د زانو كتارونه د كابل خواته تلل
 او د نيلاب په مخ لا لمر خلپده
 لرې ځنگلونه لا په خوب ويده وو
 ارشاك اوشاس ته كتل
 يو ځل به يې وخنډل او بيا به يې د اوبنكو خاڅكي وورول
 يو ځلي وبونگېده
 او بيا يې ورو د يوه راز په شان اوشاس ته وويل:
 زما محبوبې!
 زما گرانې اوشاس!
 زما تر ټولې نړۍ بنكلې اوشاس!
 شونډې دې و خوځوه!
 سترگې دې پرانيزه اي بنكلې اوشاس!
 ما ستربري گتهلي

زما محبوبې يو ځل بيا وځانده!
 زما محبوبې زما گرانې مينې!
 ولې دې بېرته وکړه؟
 مگر پر ما دې باور نه درلوده؟
 مگر زما وعدې دې نه منلې؟
 دادی زه بېرته راغلم
 اوشاس! يو څه ووايه!
 اوشاس يو ځل خوراته وگوره بيا!
 اوشاس زارۍ کومه
 اوشاس يوازې يو ځل بيا وځانده!
 زما محبوبې

زما گرانې اوشاس
 ما ويل چې تابه د بري سوغات کې
 ستر کنيشکا څخه د تل لپاره وغواړمه
 مگر د عشق شهنشاه بېرته وکړه
 او ته يې ماته د نيلاب په لاس راو لېږلې
 گرانې وعدې دې څه شوې؟
 په خيال کې هغه يارانې دې څه شوې
 گرانې ويل دې: زه به ستا ناوې شم
 په روھستان کې به يو کور جوړ کړو
 ځان به د عشق په هوسونو موړ کړو

گرانې هغه خيالونه چېرې ولاړل ؟
 هغه د عشق خوبونه چېرې ولاړل ؟
 وفا دې څه شوله قسم دې څه شو ؟
 هغه د مينې لوی پرتم دې څه شو ؟
 زما محبوبې زما گرانې او شاس !
 زما تر ټولې نړۍ بنکلې او شاس !
 ارشاک سلگۍ وهي ارشاک ژاړی
 ارشاک او شاس په خپلو او بنکو مينځي
 ارشاک په سترگو کې نيلاب ځای کړی
 ارشاک په غېږه کې او شاس ټينگوي
 پاس په اسمان کې لا د زانو کتارونه د کابل خواته ځي
 لښکر حيران ولاړ دی
 د پکتانو زلميو سترگې دي له او بنکو ډکې
 آن د گوربت له سترگو او بنکې راځي
 نن د دنيا د ژړېدلو ورځ ده
 او بنکې بهېږي او شېبې تېرېږي
 د لمر زرينه بگۍ ځي د نيم اسمان په لوري
 ارشاک د بنکلې او شاس مړی له لاسونو کوز کړ
 لښکر ته مخامخ په پښو ودرید
 يو ځل يې بيا په ځير ځير ټول لښکر له سترگو تېر کړ
 خپلې ځيرې سترگې يې ټولو ته ورواړولې

او بيا يي داسي وويل:

زما خوڀو ملگرو!

د پکٽپانا او روهستان لڻڪره!

ستر کنيشڪا به تل په تاسو وياڀي

زما مپرنو زلميو!

نن سرنوشت د خپل ڪتاب د يوې بلي پانې

په اڀولو سره موږ ته خاندي

د سرنوشت د بريالي خدا ڪر س ڪر س زما تر غوڙه راڄي

بنايي چي دا به سرنوشت وي چي زمورڙوند بدلوي

او بنايي موږ به سرنوشت هېڄ بدلولاى نه شو

د کنيشڪا لڻڪره!

د سرنوشت ڪتاب زما لپاره نوري پانې نه اڀوي

نن زما وروستي ورڇه ده

نن يوه بله نامراده مينه

د خپل ديدن ارمان د عشق بلي دنيا ته وروڀي

مگر زما يو څو خبري واورئ!

گوربت له ڄان سره ڪابل ته بوځئ!

په هسکه غاڙه يي زما پر ڄاي زرین تاج د هوسى ڪپردي!

ستر کنيشڪا به په خپل لاس هغه معبد ته يوسي

بيا په ڪابل ڪي به لوى جشن جوڙ شي

او کنيشڪا به يو ځل بيا تاج د هوسى پر سر ږدي

ستر کنیشکا ته زما له لوري دا پېغام ورکړئ:

چې زما د فتحې سوغات

د عشق پاچا ماته همدلته راوړ

ولاړ شئ بگرام ته

کنیشکا ته زما سلام یوسئ!

او خپل هېواد مه پلورئ!

ما خپل انعام موندلی

ما خپل مرام موندلی

د آریانا لښکره!

زما وصیت ومنئ!

«آټک» د دوو هېوادونو سرحد

او تر ابده د کابل پوله ده

د اباسین بنی لاس ته ها لورې غونډۍ ته خیر شئ!

دا د کابل زمکه ده

او ددې سیند کین اړخ ته بله غونډۍ

د هندوستان زمکه ده

د اباسین په همدې بنی لاس د غونډۍ پر هسکه خوکه باندي

مورته یو قبر جوړ کړئ!

ما او بنایسته او شاس یو خای خبن کړئ!

د اباسین پر هغه بله غاړه

د هغې کینې غونډۍ خوکه باندي

هغه نيزه و دروى!
چې د راجا سريبي په څوکه بند دى
د راجا مخ يې د وطن په خوا کړئ!
چې تپوسان ورڅخه سترگې يوسي
او تر اټکه ها خوا خلک يې د تل لپاره سېل وکړي
زمونږ زيارت به د هېواد پوله د تل لپاره وساتي له بدو سترگو
زمونږ زيارت به د اټک نښه وي
زمونږ زيارت به د کابل نښه وي
زمونږ زيارت به د کابل يادگار وي
د کنيشکا لښکرو!
زما دا زيرى کنيشکا ته يوسئ!
د ابليسانو طلسمونه مات شول
مگر يوازې د بنکلا نذرونه منل شو
دا نذرانه به نن په عشق پوره شي
عشق نذرانه ورکوي
اود عشق دا نذر به ومنل شي
د عشق دربار ته به نن دوه سپېڅلي زړونه يوسو
عشق به دا زړونه نذرانه کې مني
عشق سرنوشت نه دى چې زړونه مات کړي
کله چې زه د خپلې بنکلې او شاس
په غېږ کې ساه ورکړمه

نو سرنوشت به راته خه ووایي ؟
دا چي د خپلي محبوبې تر څنگه و مرمه نن
عشق به کسات له سرنوشته و اخلي ...
ارشاک د بنکلې او شاس مړې غېږ کې ټينگ نیولی
وروستی سلگېو ورو ، ورو و خوځاوه
ورويې له ځان سره «اوشاس» وويل
او په خندانه خوله اسمان ته ځير شو
بنایي اسمان کې عشق د نوي سفر لار ورنښي
بنایي چې عشق به د مینو زړونو نذر مني
عشق په اسمان کې د ارشاک او اوشاس لاره څاري
عشق آريانا څخه د خپل ابدیت نښې خپل دربار ته غواړي
عشق د محبوبو له موسکا سره د بل جهان سفر پیلوي
عشق سرنوشت څخه کسات اخلي
عشق یوه لوبه هنګامه جوړي
عشق

یوه

داسې

افسانه جوړوي

پای

سوسمی

هو سي

لومړۍ برخه

زمونږ کلي زمونږ مېنه

د لوړو څوکو هسکو دنگو غرونو

د سردرو د شنو لمنو خوا کې

هلته يو کلي و د مينې کلي

زه د دې کلي شپونکي

لا ډېر زلمی وم چې په مينه پوه شوم

هو!

زه مين شوم او يو چا را سره مينه پيل کړه

يوه د تورو تورو سترگو ميرمن

او د گودرد نازولو ميره

د کليوالو بنايستونو د جرگې گلوله

اول زه نه وم خبر

چې د بنايست او مينې دغه جرگه

هر مازيگر زما د شنې شپيلۍ نغمو ته د گودر په غاړه

په تلو سه او تنده تمه کوي

خو يوه ورځ چې د ځنگلونو ترخوا

پرنبو د سیند نغمو ته غوږ ایښی و
 او څړوبی په خپلو سپینو گوتو
 لا ترنگوله د سپرلي سندرہ
 او چپرې لري کتھار د زرکو
 د خو تنزرو د نغمو ځواب ته غاړې ایستې
 ما هم شپیلی په شونډو کېښودله
 موږ سره ټولو کرې په گډه پیل
 د یو زيرې مازیگر
 مستو شیبو کې د ځنگله زمزمې
 اولاد شنه ځنگله په سترگو کې موخوب زنگاوه
 چې زمور د کلي د بنکلا قافله
 ها د گودرد نازولو جرگه
 د شنو خیریو او زیتونو منځ نه
 زما په لوري راغله
 پیغلي په مینه او شور
 له ما نه تاوې او راتاوې شولې
 لکه رنگینې څو گیلې د گلو
 او د بنکلا د قافلې سرکښې
 چې وه د تورو تورو سترگو میرمن
 داسې په نازو ویل:
 ای د رنگینو سردرو شپونکیه!

شپيلى دې وغروه
 موربه د كوزې چيني
 د يو گودر همزولي
 يو ستا د بنكلو ترانو ميلمني
 او ما په ډېره مينه
 د شرشري له ترنم سره مل
 بيا پوكى ورته كړلو شني شپيلى ته
 اوله دې ورځې وروسته
 هره ورځ زه وم، شنه شپيلى وه
 او جرگه د بنكلو
 هر مازيگر به مې د تگ په وخت كې
 يوه لمن گلونه و شيندل په بنكلو پېغلو
 او هرې پيغلي به پر خپلو گوتو
 هغه وربل كې تومبل
 يوه ورځ داسې هم شوه
 كله چې ما خو سارايبې گلونه
 د خپلې مينې په وربل كې تومبل
 هغې په ډېر اضطراب
 راته په تورو تورو سترگو كې كوم څه وويل
 خداى (ج) خبر څه يې غوښتل؟
 همزولي ولاړې خو هغه پاتې شوه...

او شيبه وروسته مڃي چي سر و د هغجي پرزنگون
 نورا ته داسي بي په ناز وويل:
 «نوره شپيلي، مه وهه!»
 او ما په ډيره حيرانتيا ورځني وپوښتل، چي:
 مگر جانان ولي؟!
 شپيلي، خوزما و ستا د عشق ريباره
 ما خو ټول عمر کي همدغه رمه
 همدغه غرونه او همدا ځنگلونه
 او بس همدا يوه شپيلي، درلوده
 خوبيا مڃي ښکلي جانان
 راته په ويره ويره داسي وويل:
 بيگاه مڃي مور راته کيسه کوله
 چي د شپيلي، غږول
 ځوانيمرگي راولي
 نو ټوله شپه مڃي له ډپر غمه سترگي پټي نه شوي
 زه يوې ويرې په سرواخيستمه
 ستا د ځواني، او ستا د مينې ويرې
 نه چي خداي (ج) مکره د ځوانيو د مرگ
 توره واکمنه پرتا پښه نه شي
 آه - ربه! خوله مڃي کړي له خاورو ډکه
 هغه سات مه کړي خدايه!

هغه سات مه کړې خدايه !
خو ما پوښتنه وکړه:
داد ځوانيو د مرگ
توره واکمنه څوک ده؟
ولې سندرو څخه کرکه لري؟
او د بنمني کوي شپيليو سره؟
- نو نازولې راته داسې وويل:
دا يو لوی رازدی يوه لويه کيسه
زمور د کلي د ماضي د استان دی
نو ما د تورو تورو سترگو له ميرمنې څخه هيله وکړه
چې راته وکړي کيسه
زمور د کلي د ماضي د استان کې څه راغلي؟
نو مې اشنا راته کيسه پيل کړه
په مينه مينه يې پوښتنه وکړه:
تا هغه شنې شنې سارا يې کو ترې
چې يې مېسو کې گلابي رنگ لري
سترگې يې تورې تورې
د سپينو بنو يو اميل يې دی په غاړه کې
لیدلي چيرې؟
نو ما ځواب ورکړلو:
هو هو لیدلي مې دي

دلته يې هر سهار سيلونه راځي
 او ددې شنو درو اسمان کې اتڼونه کوي
 بيا نجلۍ داسې وويل:
 مور مې هم داسې ويل:
 چې زموږ په کلي کې د دوه مينو زوړ زيارت دی
 ددې زيارت په سرو او شنو جنډو کې
 د بناپيريو پاچاهي جوړه ده
 او دغه شنبې کوترې
 د بناپيريو د پاچا لوني دي
 د شهزادگيو يوه ډېره بنکلي
 او نازولې پيغله
 د شنو کوټرو د کتار ميره ده
 هغه (نازو) نومېږي
 چې له سندرو او شپيليو سره مينه لري
 او ټوله ورځ خپلو همزولو سره گرځي د نغمو په هيله
 چيرې چې واورې د شپيلۍ سندرې
 هلته راټولې شي غومبر ووهي
 په مينه تاوې شي را تاوې شي اتڼ وکړي
 کله لا وژاړي
 له تورو تورو سترگو خڅه او بنکې تويې کړي
 يوازې خانگې د خپريو يې د ساندو مات غږونه اورې

او نازو ځکه له شپيليو سره مينه لري
چې له هر غږ نه يې نارې د خپلې مور اوري
پر هغې گرانه مورکۍ
چې يې په ژوند کې هېڅ ليدلې نه ده
يو ازې غږ يې د شپيليو له نغمو سره مل
د هغې غوږ ته ورځي
او ما د تورو تورو سترگو له ميرمنې څخه وپوښتل چې:
نو د هغې مور څوک ده؟
او د خپل کوم جرم سزا به وينې؟
چې غږ يې شته خو خپله نه ښکاري
او آن تردې چې خپلې لونې يې هم نه شي ليدې
نو پيغلې خپله کيسه بيا پيل کړه:
مور راته داسې وويل:
چې ډېر کلونه پخوا
کله چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
او دلته نه ولا زيارت ددغو دوه مينو
ځکه هغه وخت لا ژوندي وو
يو پر بل مين وو
او هره ورځ به يې همدلته
چې يې اوس زيارت دی
ددې چينې پر غاړه

د خپلې مینې دیدنونه کول
 اود چینې پر غاړه
 د دیدنونو پردې ښکلي محل
 د ښاپیریو پاچاهي جوړه وه
 دې پاچاهي کې یوه ښکلې ملکه وه چې « هوسی » نومیده
 د خپلو اکې تاج یې وایښی پر سر
 د هسکو شوکو شنو ځنگلو واکداره
 لکه یو بت د غرور
 چې د ښایست ساری یې نه وچیرې
 ښکلې هوسی به له همزولو سره گرځېدلې
 آن له سهاره تر بیگاه پورې
 د شنو درو، گڼو ځنگلونو منځ کې
 کله به ناسته د چینې پر غاړه
 او پرې همزولو به وربل جوړاوه
 کله به ولاړه د گودر لوري ته
 د مستو مستو کلیوالو پیغلو
 د شنو منگیو کتارونو د لیدو لپاره
 خو یو ماښام چې د تیارو وزرونه
 ورو ورو خوریدل پر ځنگله
 او سندر بولې مرغۍ تلې د خپلو ځالو په لور
 مسته هوسی هم را روانه وه همزولو سره

بې پروا گرځېده خندل يې، ترانې يې ويلې
 خپلې مانې ته ستنېدله د ځنگله له لوري
 چې يو ناخاپه پرې «لات ديو» را پېښ شو
 يو هېبتناکه په رنگ تور او ويرونکي د ديوانو پاچا
 چې وراغلي د اوو غرونو، اوو سيندونو له شا
 هلته چې لمر پريوځي
 د لمر خاته د كليو ښکار يې کاوه
 ځان يې نغاړلی د ماښام څادر کې
 چې هېڅ چانه شوليدی
 هوسۍ هم ونه ليده
 او په دې راز پوه نه شوه
 چې د ديوانو پاچا
 ورباندې زړه بایللی
 خود هوسۍ ښايست خپل کار کړي و
 لات ديو له ځان سره دا پريکړه وکړه:
 ځم دافق لوري ته
 هلته چې لمر پريوزي
 د ماښامونو ښار ته
 د ښکرورو مغربي ديوانو
 يو لوی لښکر جوړوم
 بيا له پاچا د ښاپيريو سره جنگ ته راځم

کلي يې سوزم او ځنگلونو ته يې اور اچوم
د هسکو څو کو دنکو غرو غرو ر يې
د اور او و سپنو په قهر وژنم
او چي هوسى زما شوه
بيا به نو دلته پاچاهي جوړه کړم

او د ديوانو پاچا جنگ ته راغى

نو يوه ورځ مازيگر
کله چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
هغلته لري د افق په څنډه
چيرې چې لمر پريوځي
يو د ديوانو لوى لښکر ښکاره شو
چې را روان و، زموږ د کلي په لور
تر شا يې کلي او ځنگلونه سوي
توري يې سرې په وينو
داوو سيندونو او اوو غرونو له شا
د ما ښامونو له تور ښار نه راتلل
او هلته لري يې خيمي پلنې کړې
د لمر خاته لوري ته
پر هغې لويې دښتې

چي بي د سرو زور مرغی درلودې
 له هغه وروسته د ديوانو لښکر
 له دغې دښتې څخه
 درې ځلې برید وکړ زموږ پر کلي
 خو زموږ د کلي د زلمو لښکرو
 د ښاپیړيو له پاچا سره وه ملا تړلې
 او د هوسې پر ننگه ولاړل د ديوانو جنگ ته
 کله چې زمکه اور شوه
 او په کې وځغاستل و حشي آسونه
 کله چې تورو له يو بل څخه مچکې غلا کړې
 او بيا په سرو وینو کې ولمبيدې
 څه موده وروسته د لو څړو منځ کې
 زموږ شاه زلميو د ديوانو پوځ ته ماته ورکړه
 خو چې په دنگو شملو بېرته ستينيدل کلي ته
 نو د بريو له نارو سره يې
 دوه جنازې د دوه مینو راوړې
 دغه چې اوس يې هم زیارت شته
 د چينې پر غاړه
 او په اتني اتني يې
 هغوی همدلته د هوسې په هیله
 د ښاپیړيو د پاچا ښکلي مانی کې خښ کړل

او مانی داسې په زیارت واوښته
 خود سرو زرو د مرغیو ډاگ کې
 لات دیو یوازې او زخمی پاتې شو
 لاس یې پرې شوی او پښه یې نه وه
 د خپل کسات د اخیستلو یې غاښونه چیچل
 خو یوه ورځ یې په دې دښته کې ابلیس ومونده
 او چې یې لاس وربنګل کړل
 ورته زنگون یې کېښود
 چې ورنه کوډې زده کړي...

او بیا لات د پوراغی زموږ کلي ته

کلونه وروسته چې بیا زموږ کلي کې فصل د غنمو شین و
 په یوه توره شپه کې
 د لمر خاته له لوري
 څوک را روان و د لکرو په زور
 نه یې یو لاس و، نه پښه ورپورې
 سترګې یې سرې سرې وې د وینو کاسې
 ویښتان یې آن په زنگنو لګیدل
 دا هیبتناک او ویروونکی کوډگر
 مخامخ ولاړه د زیارت لوري ته

کلیوال ټول ویده وو
 هېڅ څوک پرې نه شول خبر
 یوازې یو ځلې د تالندې یو پرک شو د زیارت ترپاسه
 خو له سهار سره سم
 کلي کې داسې انگازې شوې چې هوسی ورکه ده
 کلونه وشول او کلونه کېږي
 چې هوسی ورکه ده او مور مې ویل:
 هغه لات دیو و، چې راغلی و زموږ کلي ته
 دغه کوډگرد خپلو کوډو په زور
 په هاغه توره شپه کې
 بنایسته هوسی خدای (ج) خبر چیرې بوتله
 او د هغې له ورکېدو سره سم
 د بناپیریو پاچاهي کې لوی ماتم جوړ شو
 کلیوال هم خپه وو
 بنځو زیارت ته خېرمه
 د غړو (۱) نذر بار کړ
 بیا یې د سرو او شنو جنډو ترپاسه
 توري جنډې هم د ماتم لپاره وتړلې
 جومات کې ختم و شو

(۱) غړي، یوه ډول ډبله ډوډۍ ده چې له خوږو اوږو او غوړیو څخه پخېږي
 او کلیوالي میرمنې یې په نذر او خیرات کې ویشي.

او ماشومانو لمر لويڊو سره سم
 په ويڙه ويڙه پريښودلې لوبڙي
 ٿولو به منڊه ڪڙه او پٽ به شول د ميندو غڀڙي ڪڙي
 اولهه ڏي وروسته زموڙ د ڪلي هغه مستي
 بي پروا پيغلي

نوري زيارت ته نه تلي
 حڪه ملڪه بنا پيري ورڪه وه
 بنڪلي هوسي ورڪه وه
 يو پرديس دلرو لارو

مگر ڪلونه وروسته

يوه ورڇ ٽڪنده غرمه ڪي د بيديا له لوري
 يولاروي ستري ستومان بنڪاره شو
 خولي پري ماتي رنگ بي تور او بنستي
 په ول ول خنيو ڪي بي خوري د منزلونو پرتي
 يوازي اوڙد ڪميس بي خان ڪي تبرگي بي په لاس
 ڪچڪول بي غاره ڪي پروت
 او په رو بنانه برندو سترگو ڪي بي
 يوه بريڻنا د ڪوم پٽ راز خليده
 نو چي زموڙ ڪلي ته راورسيده
 لڙخه موسڪي شو بيا خه و بونگيده

او خپل ستومانه قدمونه يې اوچت کړل د زيارت په لوري
سم چې سبا شو نو د کلي خلک
د مينجور ملنگ په راز خبر شول:
هغه راغلی وله لري ناآشنا وطنه
له او وسيندو نو نه اوښتی
په او وغروختلی
هغه ليدلي وو په خپلو سترگو
لوی لوی ديوان هم د ارو اوو کلي
د ماښامانو محل
او د ښکلا ښارونه
ملنگ له هر څه نه خبرو په هر څه پوهېده
ښايي رازونه د دنيا يې ټول د سترگو په بريننا کې پټ وو
چا ورته حال د جادوگرو پوښته
چا ترې کيسې د هغو پيغلو غوښتې
چې د لويديځ د ښارو
د مرمرې ماڼيو
د لمر چينو کې لامبي
او په دی منځ کې يو چا حال ترې د هوسۍ وپوښته:
ملنگه!
تا چيرې ونه ليدله؟
زموږ د کلي نازولې هوسۍ؟

ددې زيارت په سرو او شنو جنډو کې
د بناپيريو يو د پاچا ملکه؟
هغه زموږ د خپلواکۍ خښتنه؟
نو د ملنگ سترگو کې بيا شوه درازونو بريننا
يوه شيبه غلی و
او بيا يې داسې وويل:
ما هغه وليدله
چې زنداني وه د لات ديو په فرمان
په يوه لرې ناآشنا وطن کې
د شنو جلگو ترڅنگه
د دنگو کرکو (۱) په يولوی ځنگل کې
او ددې لرې نيستان له سره
يو ازې باد تپريده
زانه يې نه درلودې
هيلی هم نه وې په کې
يوه زړه ديو بوډی
چې يې په تاج کې ددې کلي (کوه نور) ځليده
وه ملکه دها وحشي نيستان
او ماته داسې ديو بوډی وويل:
ملنگه واوره کيسه:

(۱) کرکي: ناي ها، نلونه

دلته د هسکو هسکو غرونو او د شنو ځنگلونو
 د بنا پيريو ملکه بندي ده
 نوم يې هوسی ده او په کلي کې يې
 نارينه زوکړې سره سم د تورې چل زده کوي
 هغوی سرو باندي پگړۍ ترې شملې يې هسکې
 ديوان ويريزي د هغوی جگړې ته نه شي ورتلای
 لات ديو، چې زوی دی زما،
 د هغوی جنگ کې شو بې لاس او پنبو
 خو يې چې خپل کسات ته
 ابليس نه کوډې زده کړې
 او د ابليس ورته وروستی وصيت همدا و، چې:
 دې کلي ته د تگ لپاره

توره تر ملامه تره!
 لمن کې زريوسه!
 لات ديو د کوډو په زور
 هوسې د کړکو د ځنگلو بندي کړه
 او ما (ملنگ) سره زاړه شراب وو
 چې مې پرې مسته کړه زړه ديو بوډی
 نومي ترې راز ددې طلسم وپوښت
 چې هغې داسې وويل:
 که څوک له دغه نيستان څخه کوم کړکی يوسي

ورنه شپیلی جوړه کړي
 او بیا یې وغږوي
 چې غږ یې لار شي آن د هسکو هسکو غرو کلي ته
 د بنا پیریو ها بنا ایسته شهزادگی
 پیغله نازو یې واورې
 هغه چې ډېره په هوسی گرانه وه
 نو به نازو د دې شپیلی له ستوني
 د خپلې گرانې مور کی غږ واورې
 کله هوسی ، چې نازو پوه کړي په راز
 نو به پاچا د بنا پیریو کړي دا کوډې ماتې
 یا خوله کړي خخه خوک چیرې قلم جوړ کړي
 بیا یې د هسکو هسکو غرو د کلي
 د خوزلمیو په سرو وینو کې غوته کړي
 او پرې لیک ولیکي
 که دغه لیک نازو ته ورسیري
 بیا هم طلسم د تیارو ماتیري
 نوزه ملنگ ، چې په دې راز خبر شوم
 پت په غلا ورغلم ځنگله نه مې یو کړکی مات کړ
 هغه مې راوړد ختیخ تر کلیو
 خو یوه ورځ له ورځو
 سم چې د لوړو غرونو کلی ته را ورسیدم

شپه مې د لورو څو کو خواته یوه شنه دره کې
د کوم شپانه په شپول کې تېره کړله
سهار چې کلي ته راو خوئیدم
کړکی مې هېر شو هلته
او چې سبا را یاد شو
په بېره ورغلم هماغه شپول ته
خو زما برخه دې په اور و سوزي
کړکی د ورکو ورک شو
ډېر پسي وگرځېدم
مگر پیدا مې نه کړ
خدای خبر چیرې و پیریانو وړی...؟

او هغه کړکی ما شپونکي پیدا کړ

... او چې کیسه زما د بنکلې مینې
- چې وه میرمن د تورو تورو سترگو -
دلته راورسیده
نورا په یاد شو ماته
هاڅو کلو نه پخوا
د پسرلي یوه ورځ
کله چې زه مې د نیکونو په لاس

هغه جوڙ شوي شپول ته بيا ورغلم
 چي هلته دمہ وکرم
 مگر د شپول څنگ ته مږي
 په حيرانتيا وليدل
 خو نا آشنا پلونه
 او يو د کڙکو ډنډر
 يو داسي کڙکي چي يو بند يي وله بل څخه په لويشتو لري
 ما هم په خپلو لاسو
 ورنه شپيلي جوړه کړه
 چي اوس پرې هر مازيگر
 دادی سندرې بولم
 او چي زما دغه کيسه واوریده بنکلي پيغلي
 نويي له ډبري ويږي
 له تورو سترگو څخه او بنکي راغلي
 او په ژاږ يي راته داسي وويل:
 آه! خدايه دا څه اورم!
 له تانه هيله کوم
 نوره شپيلي مه وهه!
 حکه چي مور مې ويل:
 په هاغه ورځ چي ها زړي ديو بوډي
 ملنگ ته راز ددي طلسم وويل

نو چيرته پت هغه ابليس واوریده
 او پرې خبر يې کړ ديوانو پاچا
 لات ديو د کرکې او يا ويرې او غوسې له زوره
 د کړ کو نيم ځنگل ته اوروته کړ
 او داسې هوډ يې وکړ:
 له نن نه وروسته لمر خاته لوري ته
 په تېره بيا د هسکو غرو کلي کې
 چې هر زلمي شپيلی ته شونډې وروړې
 نو پرې حرام شه ژوندون!
 او اې زما لورې!
 اې واکمنې په ځوانۍ کې د مرگ!
 ولاړه شه! والوځه!
 د هسکو هسکو غرو کلي ته
 هلته چې لمر راخيژي
 او هر زلمي چې غږوله شپيلی
 نو ځوانيمرگ يې کړه، ژوندون ترې واخله!
 دلته نو بيا زما د بنکلې مينې تورې سترگې
 خداى (ج) خبرولې شوې له اوبنکو ډکې
 نو يې په ويره ويره
 او ساه نيولې ژبه وويل چې:
 مگر ته نه يې خبر؟

همدا پرون يي زمور به کوز کلي ته
د يوه زلموتي جنازه راوړه
چې لا هما غسې يې لاس کې وه شپيلۍ نيولې
خلک ونه پوهېدل
چې دا د چاله لاسه؟!
او ستا شپيلۍ خوده هماغه سحرگره شپيلۍ
چې د تيارو پاچا ترې ويره لري
حکله نو هيله کوم:
نوره شپيلۍ مه وهه
نه چې خدای (ج) مه کره دا خوانيو د مرگ
توره واکمنه پر تا پېښه نه شي...
هغه سات مه کرې ربه!
هغه سات مه کرې ربه!

دوهمه برخه

د نازو د بنايسته ماني ميلمه شوم
خوک چې ريښتيني ژوندون نه پېژني
هغه ويرېږي د مرگي له غره
آه! د ژوندون غلامۍ
خه ويروونکې يې ته:

او زه هم وويرېدم

نومي له دې ورځې نه وروسته د شپيلۍ غږول هم پريښودل

چې مې د تورو تورو سترگو له ميرمنې سره

د مينې شور له ترانو نه تش کړ

نوراته څه پاتې شول؟

يوه خولگۍ، يوه موسکا او بيا په مينه کتل

بس هره ورځ زموږ د مينې د کورگي ميلمه وو

خو يوه ورځ له ورځو

چې باد په کريغو کريغو

او قهرجن آواز په زوره نخولې ونې

مامې رمه پنډه کړه

او بيا مې وگنډلې سترگې د شينکي کلي په لارو پورې

گوندي پرې راشي زما بنکلي مينه

چې يو ناخاپه مې د سر له پاسه

د سارانيو شنو کوټرو سيل راوخرخیده

او د ځنگله له زړه نه

د يوه آس د ځغاستې غږ راغی

باد لا په کريغو سرو

چې د شنو ونو ترشا

يو څوک په سپين آس را بنکاره شولرې

باد يې د شنه څادر لمنه رپوله شاته

مخ يې نقاب کې پټ و
په خپل کوډگر غږ يې نارې کړې داسې
آهای !

د هسکو هسکو غرو شيونیکه واوره

د بناپيريو د پاچار بياريم

زموږ شهزداگۍ چې دې ژوندۍ وي مدام

يم رالېږلی دلته

او دا پيغام لرمه:

«ته د نازو ميلمه يې!»

نو دغه آس به تا مانۍ ته بوځي

زه به دې بېرته تر راتگه پورې

دلته رمه وساتم

او زه حيران شوم حيران

چې خدايه دا به څه وي!؟

خوشيبه وروسته مې هر څه ومنل

لکه په ما ، چې بناپيريو وي څه کوډې کړې

نو پر سپين آس باندي می يون پيل کړ

پر ناآشنا او ناخرگندو لارو

د شنو ځنگلونو ترمنځ

لکه دنيا چې ټوله ډکه وي له هسکو لويو شنوونو نه

هسې بې سده وم روان خداي خبر کوم لوري ته

په خپله ورک و مه له خپله ځانه
لکه یو څاڅکی او بنکه
د شنه ځنگله له سترگو و خڅېدم

وبهېدم

او اضطراب مې په هر رگ کې لکه اور ځغلبده
زما په مخ کې یوه شنه دره وه
لکه په پیغله چې شین شال وي هوار
یا په شنو پاڼو باندي اوري آبخار
او شیبه وروسته گرد له شوه

لرې راغلي

او غبار پریوتو

یوازي لرې نه د مستې شرشرې سندرې
لکه بهیر د هستۍ غوږ ته راته
خو لږ چې وړاندي ولاړم
گرد له والو ته او لمر او خوت

او خدای (ج) خبرزه وم په کوم جنت کې؟!
یو پسرلی، یوه بنکلا او یوه مسته وږمه

چې شرشرې نه ورېدل د او بو سپین غمي په شني جلگې کې
او د جلگې تر شامې ولیده د حورو مانۍ

زما په لار کې بنا پیری ولاړې

زلفي يې زما تر هر قدم لاندي فرش

او د مانی په دروازه کې مې نازو ولیده
ها د بنکلا ملکه
خدای (ج) یې جوړ کړی هر اندام په قدرت
کت مټ زما د بنکلې مینې په شان
سترگې یې تورې تورې
ما ویل هماغه به وي
هره خدا، هره ادا او هر یو نازیې هسې
غږ یې هماغه او خوږې خوږې خبرې یې هم
اوزه حیران وم حیران
چیرې نازو او چیرې زما د تورو سترگو مینه؟
مگر هغه کټ مټ هماغسې وه
زه لا حیران وم چې نازو له لاسه ونيولم
او په هماغه کوډگر غږ یې راته داسې وویل:
دا ستا قدم پر لیمو
ای زما د مینې پاچا
ستا د شپیلې له ستونې
ماته زما د مورکې غږ راته
مگر مودې وشوې چې ستا د شپیلې ستونې وچ دی
اخر دا ولې وایه
ته خود مینې او بنکلا ریباروې
ته د سندرو پاچا

او ته د تريو بنا پيريو د مراد چينه وي
 وايه درخار شم وايه !
 ولي شپيلي نه وهي؟
 او لکه تېر وختونه
 د شنه ځنگله له ځنگه
 ستا د کوډگرو نغمو غږ نه راځي
 چې زه د شنو کوټرو سيل کې بيا دروا لوممه
 او پته پته د گلونو منځ کې
 تا ته نږدې درشمه ډېره نږدې
 او ستا د شنې شپيلې له ستونې څخه
 د خپلې ورکې مورکې غږ واورمه
 ته پرې خبر يې که نه؟
 ستا د شپيلې سندرو
 د بنا پيريو پاچاهي وينه کړه
 او مور په هر څه پوه شو
 ما خپله مور ومونده
 او اوس زموږ شهزاده
 چې «آدم خان» نومېږي
 توره تر ملا تړلې
 بيا له لات ديو سره جگړې ته وتی
 خو چې د کړکو له ځنگله څخه زموږ د خپلواکۍ ملکه

بنايسته هوسى. خلاصه كړي
او زموږ د كلي غرور بيا وگتې
نو تانه څار شم اې د هسكو هسكو غرو شيونكيه
شپيلى. دې وغږوه
چې د ديوانو طلسمونه مات شي
نوراشه زموږه د مانۍ ميلمه شه
زه به د خپلو تورو سترگو مينه تاته دركړم
تا به د غيږې ټال كې وزنكوم
تا به د ناز چينه كې ولمبوم
تاته به دركړم د سرو شونډو څوكې
او تا به موږ كړمه د زلفو په خوب
راشه زما ميلمه شه
او ماته وغږوه خپله شپيلى.
او زه هم داسې شوم ميلمه د نازو
لكه له ماڅخه چې ځان هېر شو
بس د ټول ژوند همدا خوږې ورځې وې
د نازولو د مانۍ مېلمستيا
د بنايستونو باران
او د شرابو پيالې
د ځلبونو او بناديو شيبې
جامې وريبنمينې او په زرو كې ډوب

را سره مل به وي بنايسته بناپيري
 د نازو غېږه وه د ميني جنت
 هرې خندا يې د زړه زنگ مينځلو
 هرې موسكا يې د عشق نور اوراوه
 شپه به يې بوتلم
 راته تخت به يې كړه خپله سينه
 زه لوبيدم لوبيدم
 ترڅو به خوب راغی د زلفو ټال كې
 نو ما د بنكلو بناپيريو په دې شنه جنت كې
 د ژوند نغمې بللې
 او هره ورځ به مې شپيلۍ وهله
 خو ياد بده به مې تل خپله مينه
 هغه زما د ژوندون ټوله موخه
 هغه د تورو تورو سترگو ميرمن
 هغه بنايسته او هغه ټوله مينه
 هغه ساده او كليواله پيغله
 كله به خوب ته راغله
 څه پریشانه او خپه بنكار بده
 چې به يې غرونو او ځنگلونو كې نارې وهلې:
 «ای زما د ژوند ارمانه!
 اي زما د ميني پاچا!

اڀي پرما گران شيونڪيه !
 وايه په کومه ورک شوي؟ !
 - او چي سهار به ويٺن شوم
 نود نازو غيڙ به لمده وه زما پر سپينو اوبنڪو
 زه د نازو په مڪيزو کي گپروم
 زه يي د زلفو په زنجير ترلي
 زه يي د مينڀي په زندان کي بندي
 د هغڀي سترگي هم کوڙ گري وي وڙل يي کول
 کت مت زما د بنڪلي مينڀي په شان
 تش په همدومره توپپر
 چي زما مينه وه د کلي سادو
 او دا په خوي بنا پيري
 هغه د کلي کوچي
 داد ماڻيو حوره
 نوريي بنايست هماغه
 او توري سترگي يي هما غسڀي له مينڀي ڊکي
 خو زما خيله مينه نه هپريده
 لايي ياد ونو پر زره اور لگاوه
 بس زه د مينو او يادونو په بستر کي پروت وم
 د سوز او ساز پر پولو
 د بنا پيريو ميلمه

یاد نازو بندیوان
د خپل هنر قربانی
د خپلې شنې شپیلې د سحر اسیر

آدم جگړې نه راغی

خو یوه ورځ له ورځو
د بنا پیریو په حرم کې یو لوی جشن جوړ شو
د خوشالیو قیامت
او د بنا د یو محشر
د نڅاگانو، پایکو بیو او گله او و دروین
د مستو مستو خنداگانو خپې
او چې خبر شوم نو آدم و له جگړې راغلی
ورسره لوی لښکر زموږ د کلیوالو ترشا
شمه او چته، غاړه هسکه، یو سوېمن شهزاده
دهسکو غرونو د گوربت په شانې
خومره مغرور خومره واکمن شهزاده
چې بې لات دیو یو ځلې بیا و په گوندو راوستی
لکه فاتح ابدالی
یو بریمن شهزاده
هوسی هم وه ورسره

ها زموږ د كلي د غرور او خپلواکۍ واکمنه
چې د لويديځ د تور ځنگله بندي وه
له دې خبر سره حريم د بناپيريو ته اختر راغی
ما خو گومان کولو
بنايي اسمان د خپلې ټولې خوشالۍ لمنه
نن پر همدوی شيندله
او زمکې ټول د خنداگانو گلان
د دوی پر سيمه شنه کرل
ددې بناديو منځ کې
ناز و زما څنگ ته راغله
هغه په شنو جامو کې
د گل په شانې بنايسته بنسکار پده
زه يې په مينه مينه بنسکل کړم بيا يې وويل راته:
اې زما د مينې او ژوندون سروره!
ته پرې خبر يې، چې دا ټوله خوشالۍ موږه ته تابنسلي
د خپلواکۍ واکمنه
زموږ هوسۍ همدغه تاگتلي
ستا دا احسان د هيرو لونه دی
ځکه نو زموږ شهزاده غواړي خپل تاج تاته درکړي
خو ما ناز و له لاسه ونيوه دربار ته ولاړم
د بناپيريو د حرم دربار و څومره بنسکلی

هلته د تخت له پاسه ناست و زموږ غازي آدم خان
 چې زه يې وليدم را پاڅېد او را غاړې ووت
 بيا يې خپل څنگ ته په تخت کېنولم
 راته يې وکتل په مينه مينه
 او زما شپيلۍ ته يې لاس ونيولو
 سم چې ما ورکړه نو يې بڼکل کړه
 بيا يې پورې کړه په سترگو سترگو
 وروسته يې داسې وويل:
 د لوړو غرو، د سردرو اتله!
 چې زموږ مات غرور دې وگټلو
 غواړم د هسکو سردرو پاچاهي تاته درکړم
 او خپله دغه نازولې خور «نازو» هم ستا کنيزه کړمه
 ته يې منې او که نه؟
 ما په خوله هېڅ ونه وبل
 يوازې تاج مې له غلامه واخيست
 چې د غازي آدم خان مخ مې بڼکل کړ
 نو بيا مې تاج ورته پر سر کېښوده:
 «د بڼا پير يو پاچاهي دې مبارک شه غازي!
 ته توريالي يې د هوسۍ گټونکي
 ننگ خوستا تورې وکړ
 زما د شپيلۍ نغمو يوازې تاته لارښوولې

زما سندرې وې يوازي د وينتيا انگازې
اوس چې هوسۍ ستنه شوه
زه به مې هم بېرته خپل شپول ته ولاړ شم
هلته يو څوک لا ماته لارې څاري
او زما يادونو سره مينه کوي
هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
زما په تمه ناسته
لامې په لاره کې پلونه په ليمو بنکلوې
ته پرې پوهېږې غازي؟
هغې به څومره وي سلگۍ وهلې
آه! چې شيندلې به يې وي څومره اوبنکې
زما په ورکولارو
زه همدا نن ورگرځم
رمة مې پاتې ده او شپول مې ږنگ دی
مېږې مې هره ورځ په خوب کې ويني
واړه سيرلي به مې بغارې وهي
اوبنکاري آس به مې غوسه وي څومره
تاته دې خپله پاچاهي مبارک
زه درنه ولاړم غازي!
زه درنه ولاړم غازي!
د غازي سترگې شوې له اوبنکو ډکې

هک پک حيران چې راته څه ووایي
 بنايي غوښتل يې ما په غېږ کې ټينگ کړي
 يا مې لاسونه بنکل کړي
 يا خو کوم څه ووایي
 خوزه په بیره ترې را پاڅېدم، چې ستون شم بېرته
 او چې ماني نه راوتلم نو مې مخې ته نازو راشنه شوه
 هغه حسینه نازو
 هغه زړه وړونکې نازو
 هغه د مینې چینه
 څومره بنايسته وه نازو
 خو ما يې سترگو ته کتلی نه شول
 ما يې لیمو کې د خپل جرم کیسه نه شوه لوستی
 د یو نیمگړي عشق د ماتې جرم
 د یوې لنډې نیمه خوا مینې د پای او هیرو لو جرم
 ما گنهکار د مینې
 لا څه ویلي نه وو
 چې د سلگيو منځ کې
 راته نازو وویل:
 زه بې له تا څخه ژوندون نه غواړم
 يا مې حلاله کړه په خپلو لاسو
 يا خو چې هر چیرته ځې ما هم بوځه

زه شهزادگي د بناپيريو د ڪول
زه نازولي د نازونو د ڪور
زه د مانيو ڊيوه
هو!

زه مغروره بناپيري به شمه ستا ڪنيزه
مگرد خدای (ج) لپاره
چي ما يوازي د مرگي غبري ته مه ورسپاره
نوما د دنگو دنگو غرونو شيونڪي
چي درگ وينې مي د لمر له پلوشو جوڙي وي
د دهغي اوبسڪو ته نور نه شو ڪتي
حڪه مي لاس ورڪر او دواڙه را روان شولو د غرو ڪلي ته

تلو له زيارت خخه تر ڪلي پوري

موڊ لا روان وو تلو د غرو ڪلي ته
لا رمو وه ٽوله په ځنگلو پونبلي
يوازي لري نه ليدلي مو د غرونو څوڪي
چي په لمن ڪي يي زمور د مينې ڪلي جوڙو
چي هلته زما د تورو سترگو بسڪلي هم اوسپده
موڊ لا ځنگله ڪي د ڇيريو او زيتونو منڃ ڪي لار وهله
چي يو ناخپه اسمان وريڃو ڊڪ ڪر

شني پاني و سوڻي پڻي
 نازو له مازو نه نازو نه ورک شوم
 هر خوا لوگي هر خوا لمبي تاو پڻي
 هره خوا خانگي ماتبدي سوز پڻي
 ما په نازو پسي نارې وهلي
 خو هغه چيري خدايزده زه چيري وم
 يوازي اور را تاو بدلوه هر خوا
 خو شو شيبې وروسته مې وليدله شنه کوتره
 چي د لمبو له منځه ووتله والوتله
 نوزما زره صبر شو ومې ويل:
 آه خدايه شکر چي نازو دي بچ کره
 او چي نازو والوته
 زه لاد اور د بنامار خولي ته پروت وم
 لارد وتلو له لمبو ورکه وه
 ما ويل چي سوزم دادی اور اخلمه
 چي يو ناخپه مې پر سرد کوم چا سيوري خور شو
 خدايزده سيمرغ وکه هما وه د ژوند
 بس زه يې پورته گرم هوا ته د سره اور له منځه
 د کوم جنت په لور يې بوتلمه د شور له منځه
 لري اوډ پر لري د شنو لويو ځنگلونو منځ ته
 د چنارونو د خيريود زيتونو منځ ته

هلته وه پټه د پيريانو زړې ونې سره

يوه مانۍ ولاړه

د سپينو ستورو له الماسو، له مرمر و جوړه

فضايې ټوله وه د مينې له سندرو جوړه

د سپينو سپينو شرشرو د ترنم په منځ کې

يوه سرلورې يوه دنگه مانۍ

هومره بنايسته وه لکه خيال د شاعر

څه ځلېده دغه گلرنگه مانۍ

اوزه يې مخ ته ولاړ

چې خدايه څه به کېږي

زما د ژوند دا سرگردانه پاڼه

بيا د کوم باد پر لمن پريوتله

زه لا حيران وم حيران

چې چا مې لاس ونيوه

آه! څومره بنکلی لاس و

څه نازولی،

څومره سپين و

څومره پوست و خدايه!

او چې د لاس ميرمن مې وليدله

يو ځلې بيا له هوبڼه ووتلم

يوه د حسن پرنښته مې وه ولاړه مخ ته

کت مت زما د هغي ميني په شان
کتل هماغه، ناز هماغه او بنکلا هماغه
مينه هماغه، شور هماغه او ځلا هماغه
ما ويل چې ومي مونده
ما ويل چې مينه مي ده
ما ويل قربان دي شمه ومي موندې...
مگر افسوس افسوس

چي زما مينه نه وه
زما د بنکلي سترگي توري توري
خو د دي بنکلي سترگي بل ډول وي
ويشتل يې هسي وو وژل يې هسي
کتل يې هسي وو، مو سل يې هسي
يو ازي رنگ يې زما د ميني نه و
دا سترگي شني وي دا ابو په شاني
شني د اسمان شنو بنينبو په شاني
بس زه پرې پوه شوم چې پردی ده زما مينه نه ده
خو دي هماغسي کتل راته په مينه مينه
ما ويل چې څه دي اي د حسن او بنايست ملکي!
ته چې تصوير يې زما د بنکلي جانان
يو ازي سترگو کي يې رنگ نه لري
د تورو تورو ليمو جنگ نه لري

وايه چي ڇوڪ يي او له کومه راغلي؟
 د کوم طلسم له سدومه راغلي؟
 خونڪلي پيغلي لا خواب کي راته هپخ نه ويل
 لا يي همدا سي زما سترگو ته کتل په مينه وري نظر
 خو شيبه وروسته را نږدي شوه ماته
 بيا يي بنايسته ليچي را پورته کړلي
 د مروندونو هاريي و تاره زما پر غاړه
 او زما پر شونډو يي د شونډو باران وورواه
 د تودي غيږي د سکروټو کان يي وورواه
 او زه يوه شيبه کي ډوب شومه، هم وسوزېدم
 د خونډ په سيند کي، د هوس په اور کي
 نو دغي پيغلي راته داسي وويل:
 زه له اوو غرونو اوو سيندونو ها خوا
 د ما بنامونو د وطن شهزادگي
 او د لات ديو ها نازولي لوريم
 چي په خواني کي د مرگونو واک په لاس کي لرم
 د هغو دنگو شاه زلميو ژنيو مرگ وم چي شپيلي غروي
 چي چپرته ناست وي په کېږدي کي
 او سپوږمي نخوي
 ما د هغو له خوانيمرگو زړونو وينه ويسته
 ما يي په ستوني کي وژله د ژوندون سندرہ

او ورته غوږ کي مې ويله له هستۍ نه د بيلتون سندره
ما زلمي ځکه وژل
خو چې په خپلې شپيلۍ مات نه کړي زموږه ابليسي طلسم
نوزه د لمر د راختمو سيمې ته
او داد هسکو دنگو غرو کلي ته
ددې لپاره وم راغلي گرانه!
چې د زلميو د شپيليو ستوني پرې کړمه گونگي يې کړمه
خو يوه ورځ له ورځو
ستاسو پر کلي باندي پېښه شومه
ته مې د شنې خپرۍ تر سيوري لاندې ناست وليدې
چې په کوچگړه ساه دې
چاته شپيلۍ وهله
ته ډېر بنايسته بنکارېدې
لکه ريدي لکه غاټول د بيديا
لکه روڼ ستوري د سبا ځليدې
او ستا کوچگړې شپيلۍ
ستا بنکلې دنگې ځوانۍ
له مانه زړه واخيسته
زه چې دنمنه د شپيليو د سندرې ومه
زه چې وژونکې د ځوانيو د لښکرو ومه
ما!

همدا ما هم پرتا زره بایلو ده
 اوزه پرتا هومره مینه کرم خدای (ج)
 چي لیونی شوم هر شه هپر شول رانه
 حان رانه ورک شو او جهان مې ورک کر
 د خپل بنایسته غرور کاروان مې ورک کر
 ته مې ونه وژلې، نه مې دې شپیلی واخیسته
 یوازي څنگ ته به دې کیناستم
 او ټوله ورځ مې تاته کتل
 روح مې داستا د شپیلی ټال کې زنگاوه زنگاوه
 ژوند مې ستا عشق کې ډوباوه ورکاوه
 خویوه ورځ له ورځو
 چا رانه ورک کرې رانه غلا یې کرلې
 رانه یې یووړې خدا یزده کوم لوري ته
 نه دې د بنکلي شپیلی غبراتللو
 نه مې دې پل، نه کوم اثر موندلو
 زه لیونی شوم لیونی لیونی
 لکه بنگساره سارانی لیونی
 خویوه ورځ مې په دې دښتو کې ابلیس ولیده
 ما ورنه ستا د نوم تپوس وکرلو
 او د هغه له خولې خبره شومه:
 چي ستا شپیلی زموږ طلسم مات کر

او آدم خان ستا د نغمو په مرسته
 د آزادی هوسی ستنه کره بېرته
 ما ویل چې بنه شوه گوندي هېر به دې کرم
 گوندي چې مینه دې په کرکه اوږي
 حکه چې تا زموږ غرور وواژه
 خو زما دا هیله ترسره نه شوه
 ستا مینې لا په زړه کې زور واخیسته
 عشق دې له مانه د ژوند پور واخیسته
 در پسي وگرځېدم وگرځېدم
 ایله مې نن د خپل طلسم په زور
 په دې ځنگله کې داسې وموندلې
 اوس هم لانه پوهېږم خوب دې که رښتیا دې وینم
 نه نه رښتیا ده ته مې غېږه کې یې
 زه ستا د متو زور په ځان کې وینم
 او ستا د مینې شور جهان کې وینم
 له نن نه وروسته دا ماڼۍ او یو لښکر د مغربي ښاپیرو
 دغه سپرلی دغه ښکلا دغه ژوند
 یوزه او ته به یو او مینه به وي
 ته به زما د زړه او ځان پاچایي
 زه به دې غېږه کې ټول عمر تېر کړم
 له تا به تل چارپيرومه لیچي

په خپلو زلفو به دې پټه ساتمه
سپینه خولگی به درکوم درکوم
په بنکلي ناز دې نازوم نازوم
ته دې شپیلی غږوه
زه به دې ناخمه سرود ته لکه سپینه ماره
ته دې خوانی خلوه
زه به دې مخ ته شمه شنه هینداره ...

او زه شوم داسې ددې پېغلي اسیر

نوله دې ورځې وروسته
زه د لويديځ د ماښامانو د ښار
د شهزادگی اسیر شوم
د چا د شنو سترگو په دام کې گير شوم
د وخت کاروان همداسې تللو تللو
او زه يې هم ځان سره وړلم يوه ورک منزل ته
ورځ په جامونو او سندرو کې ډوب
شپه هم د غېږي په خوندونو کې ډوب
ومه د خدای (ج) د نعمتونو مېلمه
د ښايستونو او رنگونو مېلمه
مگر افسوس چې دا جنت جنت ژوند

ماته دوزخ دوزخ و
 زما ليوني زرڳي هماغه ورکه مينه غوڻستنه
 ها کليواله هغه دنڳه نجلی
 هغه حسينه ها ملنڳه نجلی
 هغه د تورو تورو سترگو مبرمن
 ها لومړنی ها آخريه مينه
 چي زه يوازي د هغي په ياد او خيال ژوندي وم
 د ساه مڀ تله راتله هغي سره وو
 زه له هغي، هغه له مانه ډکه
 هره شيبه مڀ زړه هغي سره و
 مگر افسوس چي اوس اسير وم اسير
 هو کي اسير له دې فرنگي سره
 دغي د شنو سترگو گلرنگي سره
 لکه ترلي په کمخويي چي يم
 نه ترې وتي نه تبتيدي لي شومه
 زه يي د کوډو په زور بند ساتلم
 پر ما يي وکړ ابليسي طلسم
 پر ما راتاوود ورينمين ورينمين نظر زنجير
 د ورځو، مياشتو، د کلونو يو کوډگر زنجير
 خو له کلونو يو کال
 او يوه ورځ له ورځو

چې په ځنگله باندې را پريوتل
دو سپنو وحشي آسونه
له رنگه تور په سترگو سره وو خه ياغي آسونه
چې پرې سپاره وو پيريان
په سريې الوتل د سربو او فولادو کارغان
او دې کارغانو د غضب اور په ځنگله و شينده
نود شين سترگې ماني هم تالا شوه
خدايزده پخپله د لويديخ شهزادگي خه شوه
او په کومه ولاړه
زه هم آزاد شوم آزاد
مگر حيران ومه او نه پوهېدم
چې لا د وخت په زړه کې خه پاتې دي؟!

در پيمه برخه

پرشينکي کلي مې ورېږي د اورونو باران

چانه پوښتنه وکړم:
زما د ژوند دا ناڅرگنده لاره چېرې رسي؟
آهای!!!
له چانه وپوښتمه:

چې زه په کومه ولاړ شم؟
 دا څه د سرو پيريانو ځغاسته ده
 او څومره شور دی؟
 زما د ناز په خوب ويده کلي ته کوم لوري نه لار تللې ده؟
 وحشي آسونو هر څه پنبو لاندې کړل
 د هسکو دنگو غرونو کلي، هم ځنگل هم خلک
 نوزه به چيرته ولاړ شم؟
 خدای (ج) خبر زما پر شپول به څه را پېښ وي
 آخ! ماته گراني رمې
 کومو ليوانو به دارلې يې لارې به دي
 زما اصيله بنکاري آسه! خدايزده
 چې به د کومو وسپنيزو آسو
 په تور درو بن کې گير يې؟
 آه! خدايه نه پوهېږم
 چې زما ودان کلی به څومره ږنگ وي
 خدايزده زما د تورو تورو سترگو
 هغه بيباکه
 هغه مسته ليونۍ مينه به چيرې وي اوس؟
 خدايه قربان دې شمه ويې ساتې!
 خدايه! ږنډې کړې د پيريانو سترگې
 که به بدگوري ورته

دادی درخمه ميني !
زما د تورو تورو سترگو ميري !
اوله دي وروسته مي لتون پيل ڪر
د خيلي ميني لتون
خدايزده چي چيري به وي
زه مي د کلي په لور مخ ته ځمه
لا د پيريانو لښکر ځغلي هر خوا
کله چي کلي ته را ورسيدم :
آه خدايه دا څه وينم ؟
کلي مي څومره بدل شوي په رنگ
هر څه يي سره دي ، ديوالونه او کوڅي يي سرې دي
د ځمکو فصل ، گودرونه او ويالي يي سرې دي
زلمي خادرنه لري
د نجونو سريبي لوخ دي
ر به زما پر کلي څه راغلي ؟
چا يي غلا ڪړي ده د رنگ شهزادگي
چا يي لوتلي ده د خوند شهزادگي
زما د بنکلي ماشومتوب تاج محل
زما د مستي ځوانۍ بنکلي حرم
زما په ستورو بنکلي شپي هم چا سرې ڪري رانه

خومره بدرنگه شپي دي
بنڪاري په وينو سري دي
كليہ! په تا مې داسې شپي چيري هم نه لورېري
زه دې ليدلې داسې نه شم كليہ!
د وينورنگ کي مې ډوب نه خوبسېري
زه درنه ځمه كليہ
د هغو غرو په لوري
چي مې د مينې راز په زړه کي لري
چي مې د مينې غږ په خوله کي لري
بنايي چي تا به هېر کړم
خو خپله مينه هيرولاي نه شم
هغه د تورو تورو سترگو ميرمن
هېڅکله هم له زړه ويستلاي نه شم
ځکه هغه ما هيرولاي نه شي
زړه نه مې لري غورځولاي نه شي
ورځم د غرونو غږ ته
گوندي چي هلته به يې بيا پيدا کړم
هوزه بارو لرم چي وبه يې وينم
ځکه چي خداي (ج) هم د مينو مل دي.

او ما د تورو غرونو لار ونيوه

ځمه د غرونو خواته
 او وایم دا سندري:
 «لیونی مینې کرم اشنا له بیابانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو
 د لیونی مینې له لاسه
 ناست یم د غم د غره د پاسه
 د تصور په ټال زنگېږم له خپل ځانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو
 د چا د شوخ نظر لپاره
 په غرونو گرځم نا کراره
 د مینې شور مې لگېدلی له اسمانه سره
 پرېږدئ چې گرځم لیونی په غرونو.»
 خو یوه ورځ له ورځو
 کله چې ورسېدم
 یوې رنې او بنايسته چینې ته
 راته د تېرو وختو خیال پیدا شو
 پر زړه مې ووریدل تېر یادونه
 هغه د پیغلو ډله
 چې به چینې ته راتلې
 په خنداگانو مستې

لکه د گلو خانگي
په نړۍ ملا ماتيدې
تر شنو منگيو لاندې
او هغه ورځې زما د تاندې ځوانۍ
چې په سندرو مست وم
څو مره په سوز به مې شپيلۍ وهله
هغه بنايسته وختونه
ها د جنت عمرو نه
لکه يو خوب چې وينم
خو اوس چينه ميراته
گودر يې ورک دی لاره هم نه لري
بنکاري کلونه کېږي
چا ورنه څاڅکی اوبه نه دي وړي
هېچا يې نه دی په هينداره کې وربل جوړ کړی
چا يې په غاړو کې خندلي نه دي
چا يې تر څنگه د شپيلۍ نغمې وهلې نه دي
ما په ژړا کې ورته داسې وويل:
خو گوره بنکلي چيني
دادی زه بيا راغلمه
په زړه زخمي په ژړېدلو سترگو

خیر دی که ته هم راته ژارې په بې غږه ستوني
 زه به نن بیا درته شپیلی ووهم
 زه به نن بیا درته زړې خاطرې
 په چیغو وژروم
 دادی چینی درته شپیلی و همه
 راحه چې دواړه په سندرو او نغمو وژاړو
 راحه چې دواړه د غمونو په شیبو وژاړو
 او ما شپیلی په شونډو بیا کېښوده
 یوه د سوز او ساز لمبه مې بل کړه
 ما ویل چې نن د چینی هډ سوزوم
 ما ویل چې نن په ځنگله اور لگوم
 او له دې ورځې وروسته
 چې هره ورځ به غرورغو کې په لتون ستړی شوم
 نو مازیگر به د همدې چینی تر غاړې راغلم
 او د شپیلی له ستړي ستوني به مې سر کړه د غمونو نغمه
 زما شپیلی، زه او چینه، بس همدا درې ملگري
 چې یادول مو د ورک عشق هغه زاړه یادونه
 کلونه تلل، کلونه اوښتل او ژوند تېرېده
 د عمر سیند ستړی ستومانه لا پر مخ بهېده

خو یوه ورځ مازیگر

کله چې زه د چينې خوا کې ناست وم
 او له شپيلۍ سره مې يو ځای ژړل
 ناڅاپه غږ د کوم يو آس راغی
 چې د ځنگله د شنو زيتونو او څيريو منځ نه
 د چينې خواته راته
 واه څومره بنکلی آس و
 لکه د شنو پاڼو په منځ کې را روانه پيری
 او هومره سپين ولکه واوره
 لکه لاس زما د بنکلي جانان
 او پردې آس وه يوه پينغله سپره
 زلفې يې بادوې په اوږو اخیستې
 او د ټيکري څنډه يې
 باد رپوله داسې
 لکه بيرغ د غزا
 هومره بنايسته وه پينغله
 لکه د قاف له غرو راغلې د ارم بناپيری
 د سترگو رنگ يې و زما د بنکلي مينې په شان
 کټ مټ هغې غونډې وه
 لږ څه مغروره او عاصي بنکارېده
 زما د جانان سترگې له مينو ډکې

خود دې سترگې وې له وینو ډکې
زما د یار له کتوناز وړېده
خودا کاته جگړه د تورو کوي
نوزه پرې پوه شوم چې زما مینه نه ده
راغله او راغله د چینې تر څنگه
هغه مغروره قهرجنه نجلی
هغه حسینې کبرجنه نجلی
په ما یې داسې غږ کړ:
ولې دې بیا ییمه راغونښتې ځوانه؟!
ووايه څه وایي زه دلته ییمه
خوزه دغرونو پردیس
اود ځنگلونو ملنگ
زه د چینې مینجور
اود بنکلا لیونی
د خوشیو لپاره
ددغې پیغلې په بنا یست کې ډوب شوم
زړه کې مې داسې وویل:
«آه خدایه څومره ده هغې ته ورته
ها زما ورکه مینه
هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
اوس خدایزده چیرې به وي

ايا دا پيغله به خبره نه وي
 چي زما د تورو تورو سترگو بنكلي چيرته اوسي؟
 حڪه نو ما ورخخه وپو بختل چي:
 زه ددي كلي ليوني شيونكي يم
 ٽول ژوند مې مينه كړي
 يوه سپيڅلي مينه
 خواوس د وركو وركه
 يوه باد وړي مينه
 كت مته دا ستا په شاني بنكلي مينه
 اوس پسي گرځم ليوني په غرونو
 خوراته وايه نجلي
 چي ته د كوم جنت راغلي بنا پيري يې دلته؟
 هغي زما سترگو ته نيغ وكتل
 آس نه راكوزه شوه زما څنگ ته راغله
 راته يې بيا بيا بنه په څپر وكتل
 لږڅه موسكي شوه بيا يې داسې وويل:
 زه خو پردي نه يم شيونكيه كليواله دي يم
 ستا كليوال راته «مغروره» وايي
 بنايي چي نوم به مې وي
 زه هم مينه يم او ټول عمر مې مينه كړي
 كلونه وشول ستا په كلي كې زيربزم او بيا بېرته مرمه

زه ستاد كلي د پيغلو تيو دارواو و ملکه يم خوانه
 درې ځلې مړه شوم بېرته وزيريدم
 درې ځلې يې ووژلم
 درې تورو ووژلم
 مگر پوهېږي چې زه بيا ولې دنيا ته راځم؟
 دا هر څه ستا ددې شپيلۍ له لاسه
 دغه کوډگره سحرگره شپيلۍ
 چې هر پوکي سره د زرو طلسمونو دروازي ماتوي
 هره نغمه يې ده د کوډو و ځاله
 او هر سرود يې کرامات وروي
 کله چې ووژل شم
 ستا د شپيلۍ په نغمو
 بېرته ژوندي شم او دنيا ته راشم
 او دادی بيا ستا د شپيليو سرود
 ځانته راوبللم
 زه د خپل كلي د پيغلو تيو اروا
 او زه هينداره د پيغلو تيو د نيمزالو هيلو
 بيا ستا شپيلۍ ژوندي کړم
 نوراته ووايه چې څه وکړم
 په چا باندي ځان بيا ووژنم؟

ووايه بيا د خپلو وینو جام په چا وشیندم؟
ووايه بيا چيرته سلگی ووهم
او چيرته و مرمه بيا؟
د بنکلي پیغلي دې خبرو ته حيران شوم حيران
کوم وژل؟!
کومې کوډې؟!
کومې وينې؟!
آه خدايه! دا څه اورم
ووايه بنکلي پیغلي څوک دې وژني؟
دا ستاد حسن قاتل کوم ظالم دی؟
ووايه څار دې شم کيسه دې وکړه
اي نجلی!
زه درنه همدومره غواړم
چې د خپل ژوند ټوله کيسه دې وکړې
د بنکلي پیغلي سترگې
لرې
او ډېرې لرې وگنډل شوې
شونډې يې ورپيدې
يو څه په سوچ کې ولاړه
او نجلی داسې راته وکړه کيسه:

زه ددې کلي يوه مسته پېغله
 هومره مغروره ، چې به خلکو د «مغرورې» په نامه پېژندم
 يو څوک پر مامين او زه وم پر هغه مينه
 نو ډېر کلونه پخوا
 يو کال هغه وخت
 چې لا زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و
 هغه مهال چې کليوال ووله لات ديو سره جگړې ته تللي
 هغه د وياړ کلونه
 هغه د تورو فصل
 چې شازلميان مو د غزا ډول سره
 په اتنو اتنو جنگ ته ورتلل
 زما مين هم چې د کلي يو مغرور زلمی و
 توره تر ملا کره او خپل بڼکلی آس يې هم زين کړ
 هغه غزا ته تللو
 دمخه بڼې په وخت يې داسې وويل:
 «غزا ته ځم په وطن جنگ دی
 يوه خوله را کره چې مې زړه د زمري شينه»
 او ما هم پورته کړ منگی اوږې ته
 او خپل مين ته مې د تلو په وخت کې داسې وويل:
 «جانانه جنگ ته ځان تيار کړه
 سنگر ته پاس به او به زه درخپڅومه»

زمورډه ټول کليوال جنگ ته ولاړل
 او له لات ديو سره جگره پېښه شوه
 زمورډ جگره وه د «ميوند» د بنسټه کې
 څه خونړۍ جگره وه
 څه ليوڼۍ جگره وه
 چې د لات ديو ها مغربي ديوانو
 زمورډ کلي ډېر زلمي ووژل
 زمورډ بيرغچي يې هم په غشي وويشت
 هغه نارې کړې هلې لويېر مه
 بيرغ اوچت کړئ
 او زه د هغه خواته ورغلم او به مې وروړې
 خو د هغه په وينو سرو منگولو
 نور د بيرغ اوچتولو توان نه درلوده
 د غزا لوړه جنډه ورو ورو پريوتله ورنه
 هغه په خاورو لويده
 ځکه خو ما منگي پرزمکه کېښود
 بيرغ مې خوا پورې ټينگ ونيولو
 او مخامخ مې د غازيانو پرسنگر پورته کړ
 جنډې له باد سره نڅا پيل کړه
 زمورډه ستري غازيان
 زمورډه تربي غازيان

آه خدايه ! ڄومره پي په وينو سره وو
 ما خپل مين په کي ليدلی نه شو
 خداي (ج) خبر چيري به لات ديو ته مخامخ ولاړو
 ما ويل چې هر چيري وي
 خو زما نار به اوري
 ځکه مې غږ پري وکړ:
 «که په ميوند کي شهيد نه شوي
 خدا پر و لاليه بي ننگي ته دې ساتينه
 خال به ديار له وينو کېږم
 چې شينکي باغ کي سورگلاب و شرموينه»
 او زما له دې غږ سره
 زلمو کي وينه تا وشوه
 غازيانو چيغې کړي:
 الله اکبر!!
 ټول له مورچو ووتل
 ميوند د اور تنور شو
 وحشي آسونه يو پر بل وختل
 سرونه والوتل لاسونه پري شول
 او ما د تورو په بريننا کي وليد خپل ننگيالي
 ها زما مين چې د لات ديو لاس پي په توره پري کړ
 خو خپله هم د مغربي ديوانو تورو وخور

هو! زما مين شهيد شو
زه هم كوم چا په غشي وويشتمه
او ما د مرگ په وخت كې دا وليدل
چې د لات ديو لښكر تالا ترغې شو
ټول مغربي ديوان يې ووژل زموږ شازلمو
او چې د سوبې بيرغ
شوتر آسمانه پورته
زموږ كليوالوزه او زما مين په خپلو اوږو پورته كړلو
او دپاچا په امر
د بناپيريو په ماني كې خښ شو
زموږ په زيارت كې بناپيريو پاچاهي جوړه كړه
هلته زموږ زيارت و
زموږه دوه مينو
چې دواړه څنگ په څنگ د مينې په خوب پريوتلو
او د كلونو د ارمان غېږې مو هلته يو په بل تودې كړې
خو ما د خپل مين د غېږې جنت ډې پرونه ليد
ځكه چې ستا شپيلۍ د ناز له خوبه ويښه كړمه
ستا دې كو ډگرې شپيلۍ
يو ځلې بيا ددغه كلي پر لمن راشنه كړم
دا ځلې بيا وم يوه مسته او مينه پيغله
له ښكلا ډكه او مغروره پيغله

ہومرہ مغرورہ چہ بہ خلکو د «مغرورہ» پہ نامہ پېژندم۔

خو دا حل زموږ کلي بدل و بدل

زه ورته راغلم خو د کلي رنگ بدل بنکارېده

هر څه يې سره وو

لکه وينه

لکه قهر

لکه اوږد دوزخ

دا حل زموږ پر کلي

د شمالي پيريانو سور لښکر يرغل کړی و

د قاف له غرونو هاخوا

د کنگلونو د ښار

او د سرو يېړو د ځنگلونو پيريان

ددې پيريانو د لښکر مشر «اوردیو» نومېده

هغه هم زموږ د کلي

د خپلواکۍ پر ملکې مين و

هغه هم زموږ هوسی له ځان سره شمال ته بوتله

د ښاپيړيو سلطنت يې ړنگ کړ

او زموږ زيارت ته يې هم اوږ ورته کړ

د آدم خان پر ځای يې راوست يو «بوډا چوپړگر»

دا چوپر گرو زمور ڊگلي ڪوڊگر
 چي له ابليس خخه يي ڪوڊي زده ڪري
 او په جادو يي پاچاهي ڊ بنا پيرو وراڻه ڪره
 خداي خبر ستاها نازولي نازو چيري ولاڙه
 او خدايزده نوري بنا پيري يي خه شوڀي
 اورديو مو ڪلي ته پيريان راوستل
 او لڻڪريانو يي په خپلو تورو
 ڪلي ڊ سرو وينو باران ڪي ڊوب ڪري
 له يوه ڪاله وروسته
 اورديو زمور ڊگلي ڪي
 ڊ خپلو بوڊا چوپر په مرسته پاچاهي جوڙه ڪره
 ڊ شمالي پيريانو سره پاچاهي
 چي به بوڊا چوپرگر
 زيندي پر غاره
 ڊ پيريانو بنده ڪي ڪوله
 او په ڊي ڊول يي زمور ڊگلي
 ڊ پيريو ويار ته اور ورته ڪري
 خوزمور ڊ سپيخوليو ڪليوالو
 له پيريانو سره جنگ ته ملاوي ورتلي
 او ڊ زيارت يو مستانه مينجور
 هغه سپيخولي ملنگ

ہالیونی قلندر

چچی بی د سترگو پہ بریننا کی ٲول جهان ٲایبده
 زموږ د زیارت تر ٲنگبډ لو وروسته
 رباب تر ملا کر سړی ٲه وٲاره ٲه داسی جنډه
 چچی ٲه کی ٲورې، سړی او شنی کرنبی وې
 د کلي ٲو مست مستان او قلندر زلمی بی
 سره را ٲول کرل د قیام ٲپاره
 د عشق ٲه نوم بی سره ور کرل خپل زلمی لاسونه
 چچی هم هوسی وگٲی
 او هم د سرو، سرو شمالی ٲیریانو
 لښکر له کلي نه بهر وشری
 زما مین هم له ملنگ سره ولاړ
 زه می مین سره یو ٲای تلم د ٲیریانو جنگ ته
 او یوه ور ٲ له ور ٲو
 چچی د ٲیریانو لښکر
 زموږ د کلي د غنمو فصل وسوزاوه
 ٲه هغه ور ٲه مال همزولو سره
 د مستو مستو لیونو لښکر ته
 له دې چینی ٲخه اوبه وروړلې
 کله چچی اور ٲه کرونده کی بل شو

او سره پيريان ورنه چار پيره په نڅا لگيا وو
ما او همزولو مي په چينغو چينغو
هغوى ته وکړې بنسپرا
هغوى چې زمونږه دا بنسپرا واوريدې
څه په غوسه شول چا کت کت و خندل
مونږ لا بنسپرا کولې
چې يو ناخاپه د بودا چوپړگر
يوه نا اهله بچي
هغه زما کليوال
چې د پيريانو عبادت يې کاوه
خپل غشي زما پر ټټرو وروول
زه يې بيا ووژلم
مگر دا حل د مرگ خوند هومره تريخ و
لکه د زهرو پيالو
ځکه د خپل کليوال لاس وژلم
خپل لاس وژلم په پرديو تورو
خپلو وژلم او پردو ليدلم
خدایه! څه سخت ساعت و
خدایه! قربان دې شمه خومره تريخ و
هو زه يې ووژلم
او خپل مين څخه يې بيله کړمه

خودا بيلتون مي هومره اورد هم نه شو
 حڪه چي ستا شپيلي يي مزي لنڊ ڪرل
 ستا دي ڪوڊ گري شپيلي
 يو خلي بيا ددغه كلي په لمن ڪي شنه ڪرم
 دا خلي مسته نه وم
 مگر غرور مي درلود
 هومره مغروره وم چي خلكو د «مغروري» په نامه پېژندم
 بيا راغلم خپل كلي ته
 خودا حل هم كلي بدل بنڪار بده
 كلي د سرو پيريانو تيغ لاندې لا ساه راكښله

مگر لات د پو ژوندي و

سم چي پيريان زموږ پر كلي راغلل
 ابليس لات ديو خبر ڪر
 او دا كيسه يي وكره
 چي اور ديو خنگه زموږ له كلي خخه بوتله هوسى
 خنگه زاړه چوپړگر وپلورله
 هغه د هسكو هسكو غرود خپلواكي ملكه
 د ڪنگلونو د هېواد پر پيري
 او په دې ډول د اورديو اولات ديو

هغه زړه او پخواني دښمني بيا ژوندي شوه
 لات ديو د سروزرو کاروان را بار کړ
 او هغې دښتې کې يې واپول چې
 په لومړي ځل يې وابلېس ليدلې
 دا ځل يې بيا هم د ابلېس په مرسته
 او هم د کوډو او د زرو په زور
 زموږ د کلي ښکار ته ملا تينگه کړه
 سم چې د دنگو دنگو غرو د کلي
 زلمو پيريانو سره جنگ ته ملا وې و ترلې
 نو پر هغوی يې د سروزرو باران ووراه
 ښايي هغوی باندي يې کوډې وکړې
 هغوی يې وويشل په خو لښکرو
 او هر لښکر ته يې بيا داسې وويل:
 ولاړ شئ!
 جگړې ته د پيريانو ولاړ شئ!
 او د پيريانو دوستان هم ووژئ
 هر څوک چې وي
 که کليوال مو هم وي
 ويې وژئ!
 ويې ترئ!
 مېنوته يې اور ورته کړئ!

هر چا چې ډېرو وژل
 زه به د کلي پاچاهي ورکړم هغه لښکر ته
 هر چا چې ډېرې وينې وبهولې
 هومره به يې ډکه کړم لمن له زرو
 او له دې وروسته شومور ډکلی د وينو کلي
 يو د اورونو او مرگونو کلي
 د سيند او به زموږ له کلي څخه
 د تېريدو په وخت کې سرې او بنتې
 او باد به تل د مړو کوپړيو ايرې ځان سره وړي
 دا ښکاره نه وه چې څوک څوک وژني
 يوازې کلي و په وينو کې ډوب
 يوازې مړي په کوڅو کې سر په سر پراته وو
 خو خداي (ج) خبر چې کليوال مو خلاصيدل څنگه نه؟!
 جگړه د «ديو» او د «پيري» ترمنځ وه
 او گوزارونه وو د دوی د مټو
 مگر سرونه به زموږ د کليوالو پرې شول
 پښې او لاس به زموږ د کلي د ځوانانو مات شول
 پيريان لښکرو څخه نه و پريدل
 د هغوی ويره له ملنگ څخه وه
 او د هغه له مستو-مستو شاه زلميانو څنې
 ځکه يوازې وو هغوی

زموږ د کلي د دښمنو دښمن
 د زیارتونو مستانه مینجور
 په اتڼو او په سندرو کې غزا کوله
 هغه اور دیو او لات دیو دواړو سره جنگ کولو
 او کلیوالو ته یې تل د اویل:
 پام چې غلط پرې نه شی
 لات دیو زموږ د کلي زړو دښمن دی
 راحی د خپلو کلیوالو وژل پرېږدو
 له پردو سره جگړې ته ووځو
 هم له دیوانو هم پیریانو سره
 د خدای (ج) لپاره زما د کلي خلکو!
 اخر په تاسو دا څه چل شوی دی؟
 نیم په اور دیو خرڅ شوي
 نیم په لات دیو اوښتي
 هغوی موسیل کوي
 او تاسو یو د بل د وینو تږي
 د خدای (ج) لپاره ځان مو و خوځوئ
 لږ څه راوښئ او د مټو په زور
 دواړه له دې کلي بهر وشړئ
 دواړه زموږه د اوږو ماران دي
 او خوري مو هره ورځ په سر کې ماغزه

مورد نہ بی عقل و بصیرت وری دی
 سمہ لار نہ پپڑنو
 یو بل نہ سرپرې کوو
 یو د بل وینې خبسو
 اخر پہ کومہ گناہ؟
 زموڑہ جرم خہ دی؟
 دوی دواړہ خوک دي؟
 چې بہ مورد تہ پا چاہی وگتی
 راخئی چې ټول کلیوال یو شو سرہ
 راخئی د خدای (ج) پہ مرستہ
 راخئی پہ خپلو متو
 لات دیو، اور دیو دواړہ د خپل کلي پہ ونو پورې وځوو
 او بیا پہ مینہ مینہ
 خپلہ هوسی راولو
 بیا بنا پیری راولو
 هو!
 ملنگ داسې وویل:
 اولہ پردو سرہ بی جنگ کولو
 ہغہ دیوان وژل، پیریان بی وژل
 ہالہ لویدیخ خخہ راغلی دیوان
 ہالہ شمال خخہ راغلی پیریان

او د کوډگرو طلسمونه به يې هم ماتول
زما مين او زه «مغروره» له ملنگ سره وو
ما به هغوی ته له چينې خخه اوبه وروړلې

خو يوه ورځ له ورځو

مست مينجور په نخېدو راغی
خنيې به يې واچولې
بيا به يې درب ورکړې ته
او ټولو مستو شاه زلمو ته يې ويل چې: له هغه سره اتن وکړي
کله چې ټول په اتنو ستري شول
نو د ملنگ بابا تر مخ راټول شول
او له هغه نه يې ددې خونې لامل وپوښته
د ملنگ سترگې يو ځل وځليدې
يو څه په سوچ کې ولاړه
او بيا يې داسې وويل:
دوستانو شکر د خپل رب ادا کړئ
ځکه چې نورو نو د اور ديو د ابلېسي طلسم راز ماتېږي
پېريان به ټول زموږ له کلي خخه وشرل شي
تاسو خبر ياست که نه؟
نور د پېريانو هم طلسم مات شو

حكه زموږ د كلي
هغه ورك شوى شيونكى بيا راغلى
ها د سندرو كوډگر
ها د شپيليو پاچا
چې له لات ديو سره د جنگ په وخت كې
له كلي خدايزده بنا پيريو و بوولى چيرې؟
خو دا خو ورځې يې په بر ځنگله كې
يو ځلې بيا د نغو غږ راځي
هغه په خپلې وركې مينې پسې گرځي او شپيلۍ غږوي
او دا كوډگره شپيلۍ
بيا ماتوي طلسم
او زموږ وركه هوسۍ
يو ځلې بيا وينبېرې
هلته شمال ته د كنگلونو بناړ كې
او د هغې له وينبېدو سره سم
د كنگلونو هېواد
ورو ورو ويلبېرې او ماتېرې پسې
دوستانو زيرى مې درباندي
چې د شيونكي شپيلۍ مو بيا د خپلواكۍ ملكه
بنكلې هوسۍ ژغوري
او د اورديو طلسم هم ماتېرې

د کنگلونو بنار به ويلې او توتې توتې شي
پيريان به هم په سمندر کې ډوب شي
او د يوې پيرۍ کوډگره بوډۍ
ها - له هر څه منکره -
هغه په زړه کافره
چې سره پيريان زيږوي
چې يوه سترگه لري
هغه به هم په خپل تابوت کې پريوزي
زموږ هوسۍ به ورته خاندي
سره بوډۍ به د تاريخ ډېران کې خنبه شي
او خاورې به شي

راځئ دوستانو چې اتن وکړو

راځئ ملگرو چې نغمې ووايو ...
ملنگ رښتيا وويل
هغه په هر څه پوه و
د هغه سترگو کې جهان ځاييده
- گرانه شپونکيه واوره !
ستا دې کوډگرې شپيلۍ
يو ځلې بيا هم هوسۍ وژغورله

او د اورديو طلسم هم مات شو
سره بوډی، مړه شوه د اورديو لاس او پښې هم پرې شول
او د پيريانو لښکر
مات او گوډ بېرته ولاړ شمال ته د کنگلونو د هېواد په لوري
هغه بوډا چوپړگر هم و تنښتېد

مگر افسوس شپونکيه !

چې زموږ په کلي کې د وینو چينې وچې نه شوې
که څه هم مات شو د پيريانو جادو
مگر لات ديو ژوندی و
او لايې خپلې ابلېسي کوډې کولې پر موږ
سم چې بوډا چوپړگر
زموږ له کلي ووت
جگړې ته تللي کليوال ستانه شول
خونه د ورونيو په شان
زلمي يې توره په لاس
او يو د بل وینو ته تېرې تېرې
د کليوالو جرگه نه جوړېده
ځکه زموږ کلي کې فصل د غنمو نه و
او له جرگې نه د غنمو وړې

ابليس په غلا وړي وو
 ابليس د هغو كليوالو ترمنځ
 چې له پيريانو سره يې جنگ كولو
 لارې توکړې
 ځكه لښکر، لښکر شول
 او هر لښکر يې و دبل يو دښمن
 ددې لښکرو هريو مشر پاچاهي غوښتله
 خپلو کې يو د بل د غوښنو د هډوکو او د وينو وړي
 نولاڅو ورځې تېرې شوې نه وې
 چې موپه کلي کې لښکرو تور دروېني جوړ کړ
 تورې له تیکو نه راووتې
 او سترگې سرې شوې
 د کلي خړې کوڅې بيا په وينو ورنګېدې
 دا ځل بوډا او ځوان چانه پېژندل
 هر چاله هر چا څخه سر غوڅاوه
 هر چا د هر چا کور ته اوراچاوه
 هرڅه تالا او لوټ شول
 زموږ د نيکونو شملي
 د اناگانو ټيکري
 چا ماشومان حلالول زانگو کې
 چاله ميرمنو نه حيا لوتله

چا به له پيغلو پيغلوتوب غلا کر
 چا به زلمي کتار- کتار ووژل
 چا به د خلکو د غنمو فصل و سوزاوه
 چا به د کلي جو ماتونه رنګ کرل
 چا به د خلکو په هډو کو ژرندي تاوې کرلې
 او دغه ژرندي به د وینو په ويالو گرزېدې
 چا به د خواریو کلیوالو په سرونو کې مېخونه وهل
 د کلیوالو د سرونو منارونه مو اوچت شول دومره
 چې له هر ځای څخه به هر چا لیدل
 زموږ د سویو کلاگانو تور دودونه وو اسمان ته پورته
 زموږ د غرونو لوړې څوکې هم په اور سوزېدې
 لکه زموږ د کلیوالو غرور
 چې په مرګو کې ورک شو
 داسې مو دنگو غرو له شرمه ځان په اور پتیاوه
 زموږ د پيغلو لوپتې به هره ورځ تالا شوې
 لکه د کلي باد مو هم چې غل وي
 د دغه کلي په اوږده ماضي کې
 هېڅ کله داسې کیسه نه وتېره
 د غسې توره د مرګونو او شرمونو کیسه
 داسې د «ویار» په نامه تشه له ویارونو کیسه
 داسې د ویر او د ماتم کلونه

داسې د درد داسې د غم کلونه
 داسې د اور او د لمبو فصل چې
 زموږ د کلي شنه ماضي هم په کې وسوزېده
 او بڼایسته زرینې پانې یې پردیو غلا کړې
 زموږ ماضي دیوانو ووژله
 زموږ ماضي پیریانو وخورله
 لات دیو دا هر څه لیدل
 او په کتې کتې یې خندل
 هغه زموږ له کلیوال نه کسات اخیسته
 د خپلې گوډې پښې
 د خپلو ماتو لاسو
 د خپل ډوب شوي لښکر
 هغه ته دا کوډې ابلیس بنودلې

خو په هوسۍ څه پېښ شول؟

واوره شپونکیه زموږ د کلي د غمونو کیسه:
 موږ د ملنگ ملگرو
 چې کلی داسې ولید
 نو دلته لرې راغلو
 او په ځنگلونو کې مو ځانته کړې جونگړې جوړې

په دې جوړنگرو کې ژړل به مو سهار او بياگه
 په کليوالو او په کلي پسي
 خويوه ورځ مازيگر
 زموږ په جوړنگرو کې غوغا جوړه شوه
 ځکه ملنگ بابا د کلي له خوا
 يو څوک په غيږ کې راوړ
 کله چې موږ ورغلو
 نو د ملنگ بابا په سترگو کې مو
 په ټول ژوندون کې لومړۍ او بنسټي ليدې
 هوکې ملنگ بابا ژړل لکه چې
 او يوه بنکلي نازولي ميرمن
 په خپلو وينو ډوبه
 وه غځيدلې د ملنگ پر لاسو
 موږ له ملنگ بابا نه وپوښتل چې دا څوک ده؟
 هغه په چينغو چينغو وژړل او ويې ويل:
 تاسو يې نه پېژنئ؟!
 دا خو هوسۍ ده هوسۍ
 د بناپيريو د پاچا ملکه
 د خپلواکۍ څښتنه
 موږ هم په چينغو سر شوو:
 زما مين وويل:

اخر ملنگ بابا دا کوم ظالم کره داسې ټپي
 خداى (ج) دې کړي مات هغه لاس
 خداى (ج) دې تباہ کړي هغه ...

خوپه دې وخت کې موربه وليدل چې
 ټپي هوسى لږڅه موسکى غوندي شوه
 زما د جانان په خوله يې لاس کېښوده
 او په ځگيروي يې وويل:

« پام چې بنسيرا ونه کړې

زما خو په خپل قاتل «درد» نه دى پيرزو

هغه چې زه په توره ووهلم

هغه زلمى هم کليوال دى زموږ

خداى (ج) دې د هغه سرته هم خیر کړي

ما ويل د سولې پرېنسته به شمه

ما ويل د وينو سيند به ودروم

او د ابليس لارې به وچې کړمه

د بنمنو زړونو کې به مينه شمه

خپل کليوال به سره وروڼه کړمه

او نيکمرغي به شمه

د هغه وخت په څېر، چې زموږ کلي کې فصل د غنمو شين و

خو هغوى زه په تورو ووهلم

او هغه توره،

چي زما بپرته راتگ ته پورته شوي وه
 زما په زړه کي خنبه شوله
 بنايي زما بپرته راتگ به د «انسان» په وينونه ارزیده
 ځکه د خپلو کليوالو په لاس
 زما وينې هم تويي شوي
 اي خدايه ما وبنسي!
 اي خدايه ما وبنسي!
 او دې خبرې سره
 هوسي له هونبه ولاړه
 پر مخ يې راغلي د دردونو خولي
 بابا ملنگ چيغې کړې:
 اوبه! اوبه!
 هله «مغروړي» ژر شه!
 لږ څه اوبه راوړه!
 او ما منگي پورته کړ
 په منډو منډو د ځنگلونو منځ کي
 دغې چيني ته راتلم
 ځکه يوازې دا چينه وه چې اوبه وې په کي
 زموږ د کلي په شاه گانو، په سيندونو او چينو کي خو -
 اوبه نه وې نگه وينې وې
 او کليوال مو له اوبو څخه روژه ووروزه

تش لڻسڪريانو به روزه خور له
او د ابو په ځای يې ويني څښلې
زه د چيني په لور راتلم چې لږ اوبه يوسم
خو يو ناڅاپه مې په لاره کې يو سيوري وليد
يو بېر سري سيوري
يو داسې سيوري چې د ويري له تيارونه جوړ و
وروسته بيا سيوري ډ پر شول
پنځه او شپږ شول سيوري
او چې د سيورو خاوندانو ته مې پاس وکتل
هغوی مې وپېژندل
زما کليوال وو د «زمر و لښکر» نه
هغوی مې مخې ته کتار شول کتار
ما ويل:

چې لار را کړئ ابو پسي ځم
خو هغوی و خندل او ويې خندل
کړس کړس خدا يې وکړه
دهغوی ژبه د زمر و ژبه وه
او د زمر و په ژبه يې داسې وويل:
«اول زموږ زړونه خړوب کړه بيا ابو پسي ځه»
آه خدايه دا څه اورم؟!
زما ها درانه کليوال څومره سپک شول

چې اوس د خپلې كليوالې پر حيا بلوسي
 خودې پينځو زمره، په ژبه دلپوانو، وويل:
 ته زموږ د ډلې نه يې
 او ستا په وچويلې کې نه شته د زمره نښانې
 ځکه زموږه نه يې
 اوس ته يو جام يې او موږ ترې لپوان
 راشه زموږ غېږې ته
 راشه چې ستا پر رانه وچويلې کې
 ددې پينځو زمريو نښه کېږدو.»
 آه خدايه اوس څه وکړم؟!
 له مرگه پرته بله لار نه لرم
 خدايه زما د كليوالو مل شي:
 ما خپله لار پرېښوده
 زموږ تر شا راپسې منډې پيل کړې
 خو زه په منډه منډه
 د لوی گړنگ تر خوا را ورسيدم
 لا كليوال زمريان تر شا راتلل
 خو ما د لوی گړنگ پرانيستې غېږ ته
 خپل ژوندون سوغات ورکړ
 بس يوه چيغه او د مرگ دروازه
 اوزه شوم داسې قتل

د درېيم ځل لپاره
مگر دا ځل د مرگ خوند هومره تريخ و
لكه زقوم د دوزخ
دا ځكه نه يوازي خپل وژلم
بلكې له ما يې د حيا د اخیستلو تمه هم درلوده
خدايه څه سخت ساعت و
خدايه! قربان دې شمه خومره تريخ و

شپونكيه! دا وه زما د تېرو ژوندونو نو كيسه
درې ځلې مړه شوم بېرته وزېږېدم
درې تورو ووژلم
خو درې نغمو ستا د شپيلۍ ژوندۍ كړم
اوس چې ما وينې
زه د دريو اړو نيمزالو روحيه
يوه «مغروه» يم په درې خېرو كې
تل په دې غرونو او ځنگلونو كې
او كله ځم د خپل مين د ږندو سترگو كورته
هغه ته خوب غوندي شم
هغه لا اوس هم په ږنده سترگو ما خوب كې وينې
او ته پوهېږي هغه ولې روند دی؟

راخه له ما سره چې وردې ولم
پاتې كيسه به درته لار كې وكړم

خلورمه برخه
زموږ د مينې ديدن
او موره دوه ليونې
خدای (ج) خبر چيرې به خو

نجلی مې لاس ونيو
او دواړه پر سپين آس سواره شو
هغې مغرورې مستې پيغلې راته داسې وکړه پاتې كيسه:
« اوس هلته لري د يو غره لمن کې
چې زموږ د سوي کلي باد پرې هره ورځ لگېږي
د يو پراخ او شنه ځنگله په منځ کې
هلته له سترگو لري
د قلندر بابا يو کلی جوړ دی
او له هغه سره ملگري ټول زلمي او پيغلې هلته اوسي
زخمي هوسی هم ورسره ده هلته
لایې زخمونو څخه وينې راځي
ټپي هوسی ته يې له لوخونه بستر جوړ کړی

دا خو کلونه وشول

چې دهغې د زخمو ويني په بستر بهېږي

ملنگ بابا او دهغه ملگري

په اوبنکو مينځي د هوسۍ زخمونه ،

د ملنگ سترگې په ژړا سپينې شوې

هغه په دواړو سترگو پوند دی او څوک نه شي ليدی

او زما مين هم په ژړا ژړا پوند شوی دی اوس

بنايي ملگري د ملنگ بابا به ټول رانده وي

هوسۍ ځگيروي کوي او هېڅ نه وايي

يو ازې کله کله ستا نوم د ځگيرويو منع کې

په نيمه ژبه اخلي

هغه شپونکۍ يادوي

کله شپيلۍ ياده کړي

کله غنم يادوي

او کله ستا دهغې بنکلې مينې نوم اخلي

هغه چې تورې تورې سترگې لري

هغه چې اوس خداي (ج) خبر چيرې تللي؟!«

زه او مغروره پېغله

ورو ورو روان وو د ځنگلونو منع کې
هغې كيسه كوله
او زه حيران وم د خپل گران كلي عجيب داستان ته
ترڅو له لري د ځنگلونو منع کې
د يوه غره په لمن
د شنو زیتونو او څپريو تر خوا
بنكاره شوې خو جونگرې
له وچو خانگو او وښونه جوړې
په عجيبه شانتې چوپتيا کې ډوبې
سم چې ورو رسېدو
هلته مو وليدل خپل څو كليوال
رنگونه ژير
بني سپېرې
سترگې له اوبنكو ډكې
ځينې ځوانان او ځينې پيغلې وو رانده په ژړا
او د مغرورې پيغلې
بنكلي جانان هم اوس په سترگو روند و
مگر بيا هم د خپلې مينې په راتلو وپوهېد
مغرورې پيغلې هغه غېږ کې ټينگ كړ
او په ژړا ژړا يې بنكل كړل سره
زما په سترگو کې هم اوبنكي راغلي

او ما ملنگ وليده

نو شيبه وروسته موربه ٽول ولاڻو ملنگ بابا ته

هغه چي زموربه له راتلو خبر شو

خپلي جونگري نه بهر راوت

يو څه خوشاله او حيران بنڪار بده

هغه زموربه درناوي ته راغي

ماته يي غڙ پرانيسته

او چي يي سرزما پر ولي کپنود

خدايزده چي ويي ٽرل ڪه ويي خندل

د هغه ول ول څنهي سپيني وي اوس

د شين ڪميس پر ڄاي يي تور ڪميس په غاره ڪي پروت

ڪچڪول يي مات و، تبرگي يي لاستي نه درلوده

خولا يي سترگو ڪي هماغسي برينينا ڄليده

په رندو سترگو ڪي يي اوس هم لا جهان بنڪار بده

هغه له هر څه خبر

او په هر څه پوهيده

خو اوس هغه هم زمور د کلي برخليڪ ته ٽرل

ملنگ چوپتيا نه وروسته داسي وويل:

بنه شو چي راغلي

اڀ د هسکو هسکو غرو شيونڪيه!

زمور د کلي د سندرو پاچا

اڀي د شپيلي د نغو
د کوڇو و لويه خوانه!
زموږ غم آباد ته دي قدم مبارک
کڀدای شي ستا دغه کوڇو گره شپيلي
زموږ هوسي و ژغوري
زموږ د کلي نيکمرغي، د خپلواکي ملکه
هغه چي اوس ساه باسي
د ژوند او مرگ پر پوله
اوله زخمونو نه يي وينې راځي
ته پرې خبري چي د چاله لاسه؟
زموږه خپل لاسو
زموږ د کلي د زلميو متو
هغه د مرگ تر ستوني راوستله
خو خدايزده چاته يي خپل ژوند ساتلي
خدايزده وروستي سلگي يي چاته پريښي
خو کاله وشول ځنکدن يي دي
خو سترگي يي لا لاري څاري
کله په نيمه ژبه تا يادوي
کله شپيلي يادوي
کله ستا ورکه مينه
کله غنم يادوي

او کله سپینې اوبه
بنايي چې ستا نغمې يې بيا ژوندۍ کړي
ځکه خو هيله کوم
اې د سندرو پاچا
راشه تر څنگ يې کپنه
شپيلۍ دې وغږوه
تر هغې ورځې پورې
چې هوسۍ بيا ژوندۍ شي
چې زمور له کلي څخه تللي د خوښيو ورځې
بېرته را وگرځي او بيا راشي
او دا د وينو او غمونو شيبې
نورې د تل لپاره کډه وکړي.

آه زمور د مينې هوسۍ

او ما همدا سې وکړل
زه او ملنگ بابا هوسۍ ته راغلو
پيغله او وړوند جانان يې هم راسره
ټول د جونگرو او سيدونکي تر شا
هلته له لوڅو جوړه شوې وه يوه کوډله
منځ کې يې پروت و، يو د لوڅو بستر

او د بستر له پاسه
يوه زخمي بناپيري،
د درد په خوب ويده وه
هغه مغروره، هغه مسته هوسي.
هغه د هيلو، نيكمرغيو، خپلواكيو نښه
چې ټول جهان يې په ديدن پسې هلاک و هلاک
خو اوس د مري په شان
د ژوند په وليو بار وه
آه زموږ د مينې هوسي!
خدای (ج) خو دې وساته د مرگ له لاسه
زه به دې سرته کينم
او خو چې ساه لرمه
ستا بڼکلي روح ته به شپيلی ووهم
درته به جوړه کړم د ژوند سندرې
تا به د مينې په نغو مسته کړم
نو دادی واوره!
اې زموږ د خپلواکۍ او نیکمرغۍ ملکې!

زما شپيلی زما د ژوند دا سرگردانه بيړی
بيا د يو ورک سفر په لارو سرده
خدای (ج) خبر بيا چيرې ځي

مورډ ټولو خپلې سترگې تاته درکړې
 سترگې دې وغږوه
 مورډ خپل ژوند ټول يوه نغمه کړ ستا تر سر مو څار کړې
 سترگې دې پرانيزه اې بنکلي هوسۍ
 زموږ د هيلو او د مينو نازولې هوسۍ
 او دې سندري سره
 بنايسته هوسۍ خپلې بيمارې سترگې پرانيستلې
 بيا يې زموږ خواته را وکتل
 يو يو يې له نظره تېره کړو
 لږ څه موسکۍ شوه
 لږ څه وځگرویده
 او شيبه وروسته يې بيا سترگې زما په لور کږې کړې
 هغې په بنکلو سترگو ماته کتل
 او بيا يې ورو وويل:
 «ماته شپيلۍ وو هه
 ماته نغمې جوړې کړه
 يوازې ستا شپيلۍ ژوندون راکوي
 يوازې ستا نغمې مې مرگ نه ژغوري
 شپيلۍ دې وغږوه
 او زما د ژوند کيسه ترپايه وکړه

ستاد شپيلي ۽ ٻه ٽيه زه پوه ٻيڙم
 يوازي ماته د نغو كيسه ٻه زره پاتي ده
 ماته زما د ژوند كيسه ووايه!
 تروروستي فصله،

تروروستي شيبِي

ترپايه پوري!

هوسي ٽردي خبرو وروسته سترگي بيا پتِي ڪري
 يو ڇه آرامه شوه بنايسته بنا پيري
 مالا وهله شپيلي

مانبام نه آن تر سپين سهاره پوري
 آن تر هغو چي لمر را وختلو
 ڄومره تياره وه، ڇه اورده وه دا شپه
 ملنگ بابا هم وينس و

مغروره پيغله روند مين بي وينس وو
 بنايي ددي جونگرو ٽول زلمي او پيغلي وينس وو
 سم چي سهار شو او لمر ڇرڪ وواهه
 هوسي بيا خپلي سترگي پرانيستلي
 دا ڄل بي بيا ماته را وکتل ٻه بنڪلو سترگو
 خو ٻه ليمو ڪي بي را ورغريدي سپيني اوبنڪي
 اوله ٿرا سره بي داسي وويل:

»شپونڪيه! ستا شپيلي ربنشيا وويل

هو په رښتيا زه گنهكاره يم
دا ټولې وينې زما له لاسه بهيدلي دلته
دا هر څه ځكه وشول
تر څو چې زه د خپلواكۍ ملكه
دهسكو هسكو غرونو كلي ته راوگرځمه
دغو زلميو همدا زه گتلم
ځكه يې وريبل شول شنه سرو نه
دې كلي پرته له ما ژوند نه غوښته
ځكه خو و سوزيد لمبه لمبه شو
ځكه په وينو كې يې ولمبل
تالا شو
لوټ شو

دې غرونو زه غوښتلم
ځكه يې ډكې شوي لمنې د بچو له قبرو
دې پيغلو زه غوښتلم
ځكه يې لوټ شول د حيا پروني
دې كوچنيانو زما سيوري غوښته
ځكه له لورې مړه شول
اي كليوالو!
اي د هسكو هسكو غرونو خلكو!
اي پيغلو!

اي زلميو!

اي زرو، خوانو، نارينه وو، بنحو!

مگر دا «زه» په دومره وينوارزم؟!!

«زه»

هو!

همدا «زه» همدغه بنكلي هوسي.

همدغه ستاسو بنايسته بناپيري.

د خپلواکي ملکه

د آزادي پربسته

د استقلال څښتنه

مگر په دومره ريبل شوو سرو

دومره قبرونو دومره سويوارو اگانو ارزم؟!!

آيا زه ټوله د «انسان» په يو وينسته ارزمه؟

آيا زه ټوله د «انسان» په يوه درد ارزمه؟!!

په يوه آخ

يوې سلگي

او يوې اوبنکې ارزم؟!!

نه خلکو نه ارزمه

زه هېڅ ارزښت نه لرم

تاسو يې ومنئ چې ما خو داسې حال نه غوښته

دومره د وينو ترې هم نه ومه

چي نورد وينو رنگ له خلکو هپر شي
 خو له ژړا نه وروسته
 هوسي ورو و خوئيده
 او په زخمي گوتو يي
 په خپل گربوان کي کوم څه ولټول
 بيا يي را وويست د سرو زرو تاويز
 او شيبه وروسته يي د پوښ له منځه
 د لاس په رغوي کي غنم تويي کړل
 او د غنمو دري دانې يي مورږه ټولو ته راوښوولې
 يوه شيبه يي ماته ښه وکتل
 او بيا يي وروسته راته داسې وويل:
 اي زموږ د کلي د نغو شهنشاه
 د سرو او تورو طلسمونو ماتوونکيه جادوگره واوره!
 -زه مې د خپل ژوند هستي تاته سپارم
 کيدای شي دغه د غنمو دري دانې در سره مرسته وکړي
 چې ددې کلي د مرگونو کوډې ماتې کړې پرې
 زموږ د کلي د جگړو طلسم
 يوازي دغه دري غنم او ستا شپيلۍ ماتوي
 دغه غنم دي، ها سپيڅلي غنم
 چې ډېر کلونه پخوا
 زموږ د کلي کروندو کي شنه وو

چي لا زمور کليوال
 د خپلو مينو په خوږو کي ډوب وو
 چي نه لات ديو و ، نه اور ديو
 نه يې زاړه چوپړگر
 نه دا لښکرې وې او نه هم د جگړې هيا هو
 کله چي زمور کلي کي فصل د غنمو شين و
 دغه غنم مې کړل تاويز د خپل گريوان لپاره
 ما ويل چي ما سره به زما د کلي نښه وي د تل لپاره
 خو اوس چي زمور کلي کي فصل د غنمو نشته
 او کليوالو مو د ټول عمر روژه نيولي
 دا غنم تاته سپارم
 ولاړ شه او خپله مينه بيا پيدا کړه
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 ځکه کلونه وشول
 چي تاته لارې څاري
 هلته د برو غرو په شنه دره کي
 ستا پخواني شپول سره
 يوې جونگړې کي يوازي اوسي
 ولاړ شه هغې ته دا غنم يوسه
 او چي يو ځای شوي سره
 بيا دواړه لرې ولاړ شئ

لرې ډېر لرې
 زموږ د کلي يوه داسې ځای ته
 چې د «انسان» له قدمونو پاک وي
 يو داسې ځای چې هلته وينه تويې شوې نه وي
 داسې سپيڅلې ځای ته
 چې «انسان» نه وي وژل شوی هلته
 يو داسې ځای چې پرې د وينو وړمه نه لگېږي
 کله چې داسې ځای ته ورسيدئ
 نو هلته دغه غنم وکړئ په مينه مينه
 بيا نو اوبه راوړئ له داسې چينې
 چې په کې وينه د انسان هېڅ گډه شوې نه وي
 پاکې سپيڅلې اوبه
 چې د انسان د ظلم رنگ يې هېڅ ليدلی نه وي
 وروسته په خپلو لپو
 دغه اوبه ورکړئ همدې دانو ته
 او بيا نو تاسو دواړه
 چې نه مو څوک وژلي
 نه چا وژلي ياستئ
 نه مو د وينو تويول لېدلي
 نه مو وژل او نه وحشت ليدلی
 او ارواگانې مو سپيڅلې دي لا

په خپلو بڼکلو نغمو
په راز او نیاز د مینې
په مستو مستو خنداگانو هیلو
او د شپیلې په سندریزو کوډو
دا درې غنم وروزی
کله چې دې غنمو وږي وکړل
بیا یې نور اوږی ماته
اوزه به دا غنم د خپلو کلیوالو په لور وشیند مه
چې کړي پرې ماته د کلونو روژه
له دې روژې سره به ماته شي د وینو تنده
ورسره مات به شي د جنگ طلسم
هم د مرگونو کوډې
وینې به ودرېږي
د دښمنیو سیند به هم وچ شي
او اور به واخلي د قهرونو د توپان وزرونه
تورې به ماتې شي اغزي به گل شي
اود جگړو دیوان به ټول هلاک شي
زمورډ کلیوال به بیا د مینې اتڼونه پیل کړي
او بیا به شین شي د غنمو فصل
ولاړ شه شپونکیه ولاړ شه
ولاړ شه او خپله مینه بیا پیدا کړه

هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
اوله هغې سره يو حای دغه غنم وکره

نو ما همداسې وکړل
دهوسی لاس نه مې غنم واخيستل
دهغې سترگې وې له اوبنکو ډکې
په ډېره هيله يې لا ماته کتل
ما له ملنگ بابا نه
له نورو پيغلو او زلميو څخه
هم له مغرورې هم يې روند جانان نه
د دعا هيله وکره
او هغوی ټولو راته وکره دعا
بابا ملنگ پښې ته درب ورکړ
اتن يې پيل کړ
زلمو او پيغلو ټولو پيل کړه نڅا
او زه ددغو اتنونو او نغمو بهير کې
په لمدو سترگو را روان شوم له جونگرو څخه
پر زړه مې مخامخ د يار خوږه وږمه لگېده
کيدای شي نن يا سبا
ډېر ډېر کلونه وروسته

د خپلو تورو تورو سترگو مپرمن
د خپل ژوندون یوازینی مینه بیا و وینم په خپلو سترگو
اسمانه زیری را کره
ای غرونو و ناڅی په ملامات شئ!
د شنو زیتونو او څپر یو ونو!
گلونه و شیندئ سپرلي را ولی!
چې زه به خپله مینه بیا و وینم
هغه د بنکلو تورو سترگو مپرمن
ای ژونده مه تېرېره!

و درېره!
کیدای شي مرگ نږدې شي
او زه مې خپل مینه
دا ځل ونه شم لیدای
هغه سات مه کړې خدایه!
خدایه هغه سات مه کړې!

زموږ د مینې دیدن

باد

لاهما غسې د شنو څپر یو بنکلی خانګې
بنکلوي ناز ورکوي

غر لا هما غسې چوپتيا کي ډوب دی
 سیند لا هما غسې سندرې وایي
 لمر لا هما غسې ځلیري د آسمان پر لمن
 ځنگل د خپل سترې بدن زخمو ته خوب وړی دی
 خو وخت تېریري ماته نه درېږي
 او زه د عشق د لارو ورک مساپر
 د یار دیدن پسې ځم
 مخامخ لوري څارم
 بر غره ته لار لندوم
 هلته د شني درې په منځ کي
 د خپل ورک شپول تر منزل پورې ځم
 او د هوسی په وینا:
 کیدای شي هلته خپله ورکه مینه بیا پیدا کړم
 هغه د تورو تورو سترگو مېرمن
 هو! زه هغې ته ورځم
 او په سپېرو شونډو سندرې وایم:
 «نن د جانان دیدن ته ځمه - توري نری وروزي
 خدایه ته لنډ کړې دا د زمکې تنابونه - مستې نازینې
 چې د وصال د میو ویش و - مستې نازینې
 زه د تقدیر په زولنو تړلی ومه - وسوم او رد مینې
 نه دې دیدن شته نه مې صبر - مستې نازینې

په غم لړلې یارانې سترې دې کرمه - وسوم او رد مینې
 نن د جانان دیدن ته ځمه - تورې نرۍ وروزي
 خدایه ته لنډ کړې دا د زمکې تنابونه - مستې نازنینې»
 ... او زه سندرې وایم

باد لا هماغسې تاویرې د خپریو منع کې
 غر لا هماغسې چوپتېبا کې ډوب دی
 ځنگل د خپل سترې بدن زخمو ته خوب وړی دی
 خو وخت تېریږي ماته نه دریرې
 او زه د برغره شنه دره کې خپل ورک شپول لټوم
 د غرو لمنو کې اوس لارې نشته
 ټولې له زوځو او اغزو ډکې دي
 خو زه د غرو په ژبه بڼه پوهېږم
 زه د هغوی د زړونو غږ اورم
 غر زما همزولی زه د غره همزولی
 زموږ اشنایي ده د کلو اشنایي
 زه خپله خاوره او خپل غر په مړینه هم پېژنم
 زه د همدغو تورو غرو بچی یم
 ما خو د غرو د ابی پی روډلي*
 او زه د غره زړه ته د تگ په لارو بڼه بلدیم
 زه د خپل شپول د هوا بوی پېژنم

* د اسحق ننگیال یو شعري تعبیر

ڪيڏاي شي شپول مڀ ڀنگ وي
 ڪيڏاي شي لاري مڀ وي
 خوزما د غرو هڏو ڪي هڀخوڪ ماتولاي نه شي
 زه د هغه په هڏ ڪي خپله زانگو بنه پيڙنم
 زه خو همدلته زيڙيد لي يم لوي شوي يممه
 مامي د پلار شپول ڪي خاپوري ڪري
 شپول خوزما ڪورو
 زما د مينڀي ڪورو
 اوس ڪه وراڻ شوي هم وي
 خوزه د خپلي زانگو هڏ پيڙنم
 دادی ددغو پرنبو
 ددي ڪمرونو ترشا
 دهغي لوري ڇو ڪي ڪينڀي خواته
 له هغه ڄاي ڇخه چي غر راڄي
 آه خدايه دا ڇه اورم؟!
 ڇومره اشنا آواز دي
 آه ڇومره خور دي ڇومره شور نه ڊڪ دي
 آه خدايه اور لگوي، ڙوند راڪوي
 ڇومره په سوز وايي چي:
 «يو ڄلي بيا په دي لار راشه»
 په پخوانو پلونو دي پريوتل ڳردونه»

دادی اشنا در غلم

او دادی واوره غږ مې:

«درځمه غږې کې مې ویده کړه

د بيلتانه شو گېرو ډېر وهلی يم»

او زما له دې غږ سره

آشنا آواز سندرې پرېښوده او غږ غلی شو

هلته زما د شپول تر څنگه ده يوه جونگره

له وچو کرکو او وښونه جوړه

وه په کې ناسته بېر سرې او ملنگه نجلۍ

سم چې زما غږ يې واوريد

د لیونیو په شان پاڅېده

جونگرې نه بهر ووته

ها خوا او دې خوا يې په ځير وکتل

زلفې يې باد وهلي

يو خو زړې جنډې يې غاړه کې وې

ټيکری يې نه و پر سر

پېښې يې لوڅې وې گريوان يې څپرې

يوه بنگسارې لیونی نجلۍ وه

په ويره ويره يې هر خواته کتل

په تورو سترگو کې يې کرکې او ډار

يو ځای څپې وهلي

بنيايي هغه ويربده
خدايزده له څه شي څخه؟!
زه د څيرې شاته ولاړوم او کتل مې ورته
هغې د شپول په کنډوالو و خپل نظر گندلی
وروسته يې ځان سره په کرکه وويل:
«د بنيادم غبر اڅي?!»
لکه چې کلي کې څوک پاتې نه دي
لکه چې ټولې وينې خلاصې شوې
سرونه خلاص شول؟
نودادی اوس بنيادم دلته راغی؟
دلته زما معبد ته؟!
دغه سپيڅلي او له وينو څخه پاک حريم ته
اې بنيادمه څوک يې؟
پام چې رانه شې وړاندې
زما رگونه وچ دي
او غوښه هم نه لرم
يو ازې او ښکې لرم
پام چې رانه شې دلته
دا خوزما د شپونکي شپول دی
دا خوزما معبد دی
دا ځای سپيڅلی دی له وينو،

له مرگونو او له ڪرڪو خخه

پام چي په دي خاي باندې سيوري نه شي
 ڪه مې ژوندون غواڙي او وڙني مې نو ووايه خوشاله به شم
 هلته به لري درشم

هلته ما ووڙنه پروانه لري

خو پام چي دلته ويئي تويي نه ڪڙي

دا خوزما د شپونڪي شپول دي

دا خوزما معبد دي

اي بنيادمه ڇوڪ بي؟

غڙخو دي راغي خو ليدى دي نه شم

زما خو سترگي دي له اوبنڪو ڊڪي

زه خو له اوبنڪو

له سلگيو

له ڙراه جوره يم

زما خورگونه وچ دي

او غوبنه هم نه لرم

زه ليونى يم يوه سوچه ساراني ليونى

ستاد هوس تنده هم نه شم ماتولاى په خان

هو بنيادمه واوره!

زه همدا اوس، همدا د وينو وخت ڪي

لا هم مينه يم او مينه ڪوم

زه لیونی یم

حککه مینه کوم

مگر پوهېږي بنیاد مه چې جانان نه لرم

زما جانان کلونه وشول ورک دی

هغه شپونکی و زموږ د کلي شپونکی

هغه شپیلی و هله

چې بنا پیری، یې شوي مینې د شپیلی پر آواز

نو پر هغه باندي یې کوډې وکړې

او پر سپین آس یې آن د قاف د غرونو شاته بوتله

خوزه لا اوس هم پرې مینه یم

له یاد سره یې مینه کوم

ای بنیاد مه غږ مې اورې که نه؟

زه لیونی یم چې لا مینه کوم))

له دې خبرې وروسته

د لیونی پیغلي له تورو تورو سترگو خخه اوبنکې راغلي

زه د خیرې شاته ولاړ یم، لیونی ژاري

لمر لا هماغسې ځلېږي د اسمان پر لمن

غرونه هماغسې چوپتیا کې ډوب دي

مگر ای غرونو واورئ!!!

نوره چوپتيا مو بس ده
 زه نوره ستاسو چوپتيا نه شم زغمي
 زه مو نور چوپ نه پرپر دم
 تاسو به وغروم، ونخوم
 تاسو به بيا د يوي ورکي ميني
 د خوب پالنگ کر مه او مست به مو کرم
 اي غرونو و ناخئي،
 اتني و کړي چي زه درته شپيلي. ووهم
 او ستاسو دغه ليوني. لور به هم مسته کر مه
 د يوي ورکي ميني اور به يي په زړه کي بل کرم
 ما مي شپيلي. په شونډو بيا کپنوده
 او د هغې په کوډگر ستوني کي مي پوکړه نغمه:
 شپيلي. مي واوره ليوني. ملنگي
 او خپلي توري توري سترگي دي را اړوه بيا
 زه درته مخامخ په تېره ناست يم
 شپيلي. مي واوره او باور وکړه چې خوب نه وينې
 شپيلي. مي واوره او د ميني ديدن بيا تازه کړه

مبارکي راکړئ عالمه
 د کلو ورک جانان مي بيا غېر ته راځينه

ليونى وپيژندم
ملا شپيلى وهله
چي رنگه بنگه مي په غبره كي را پريوتله
خومره توده وه
خه خوره وه زما د مينې غبره
لكه چي يو شو سره
د يو وجود په شاني
زرونو مو خپلو كي خبرې پيل كړي
خومره گيلې خومره پوښتنې يې وې
زرونو! گيلې مه كوي
چي په ټول ژوند كي داسې ښكلې شيبه بيا نه راځي
زرونو گيلې مه كوي!
يو ازې يو بل سره ښكل كړئ سره يو شئ دواړه
زرونو اورونه مړه كړئ ،
غور ونيسئ
چي موره دوه مينان
كله چي شونډو باندي شونډې رډو
نو خه به وايو؟
كله چي يو د بل په غبره كي كيسه كوو د تپرو كلو
كله چي لاس يو د بل غاړه كي سپيدو خخه پوښتنه كوو
سبا به خه كېږي

يو كال وروسته به څه پېښېږي؟!
زړونو درزا مه کوئ غوږ ونیسئ!
موره سبا ته ځو د غرو څو کوته
چې د سپیڅلې چينې خوا کې د غنمو درې دانې وکړو
زړونو!

اورونه مړه کړئ شورمه کوئ
زړونو درزا مه کوئ غوږ ونیسئ

چې لوړو غرونو کې نارې وهي څوک:

د لوړو څو کو هسکو دنگو غرونو
د سردرو د شنو لمنو خوا کې
هلته يو کلی دی د وینو کلی
د سرو اورونو او د تورو کلی
چې سوزېدل يې آن له لرې ښکاري
چې کلیوال يې خپل کورونه سوزي

او موږ ددې کلي يو دوه لیونیان
دوه کلیوال او دوه مین ملنگان
يو يې شپونکی، چې په شپیلو باندي کوډې کوي
بله ملنگه نجلۍ

هغه ڇي توري توري سترگي لري
غار په غار ه ځو د غرو څو کو ته
پاکو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
غواړو غنم وکرو
او کليوالو ته مو ژوند وبنسو
هغوی ڇي ټول عمر روژه نيولي
کلونه وشول د اورونو منځ کي
زموږ غنمو ته په تمه ناست دي
مور به له غره څخه خپل کلي وينو
ڇي ترې لمبې او تور دودونه خيږي
خو مور به دوه ليونيان
غار په غار ه ځو د غرو څو کو ته
پاکو اوبو سپيڅلي خاوري پسي
غواړو
غنم
وکرو.

پای

لامداد و ایستادن

لام او ایلینو

لومری سرود

هسک کلبنوم د نورستان **درې درې دي**
دوايگل ترپاسه واورې لاپرتې دي
دځنگلونوونې ناڅي ، باد شغیري
دچینواوبه خوږې دي هم رنې دي
ځوان شاهین وزرونه پرانپستل اوچت شو
د پارون له څوکې گرداگرد تاویري
یا نستر دي یا څیرې دي یا ممانې
یا باران پریوللې تېرې دي یا پانې
سارانۍ کوترې پتې شوې ځنگله کې
څروبی لاستری نه دی ، لا بهیري
دوايگل د سیند څپې په تېرو اوړي
شهرارې په دره کې ازانگې کړي
ځوان شاهین پر هسکه څوکه راخرخیري
دوايگل د څپو غږ ته یې غوږ ایښی

شرهار سره یو ځای د خټک غږدی
 د درې په کینه ډډه کې ټکیري
 دا آواز د لام د ځوانو متو شور دی
 تورې خڼې یې دانې دانې دي
 د خولو څاڅکي یې لار وکړي په غاړه
 زرڅې سترگې یې د هیلو دوه چینې دي
 لام د ټول کلنوم د حسن و استاکار دی
 د لاسو گوتې یې لس بلې ډیوې دي
 کله گل د لرگي مخ باندې انځور کړي
 کله تېرې نه خیره جوړه د چا کا
 ټول کتبان یې دي حیران د هنر چارته
 لاس ترزني یې کمال ته زمانې دي
 د زیتونو څانگې وکیني په تېره
 د "اینډر" څېره کاجوړه په ډېره
 د "موني" خندا ترسیم کړي په لرگي کې
 "دیزاني" کړي له بگۍ سره څرگنده
 بنکلی لام دنورستان حسن تراش دی
 د طبیعت د بنایستونو لوی نقاش دی
 پاس ځنگل دی لاندې سیند سندرې وایي
 په نښترو کې د باد د لښکر شور دی
 شین اسمان لکه غمی د لاجوردو

داغمی دخوان شاهین د پرواز کوردی
 نن هوا ده دومره پاکه لکه مینه
 نن فضا د پسرلي ده **گلورینه**
 لام ختک پر میخ وهي سندرہ وایي
 له هر تک سره ټکونه شي دره کې
 بیا د سیند شرهار پورته شي نغمه شي
 باد د خانگو منخ کې تېر په شغهار شي
 چې ناخپه په دره کې شول غږونه
 خو آسونه را روان په نری لاردی
 لام ختک په لاس کې ټینگ کر ، بنکته گوري
 خو سواره دده په لور راځي راخيږي
 لا خو وخت دهیخ تصویر دور کې نه دی
 میلمانه به خدای خبر چې دکوم ځای وي
 داسې بنکاري ، چې له لرې نه راغلي
 څه به وایي څه به غواړي څه به یې کار وي
 لام د سوچ په سیند لاهو شو کار یې پرېښود
 د سورو **ډلگي** ورو ورو رانږدې کېږي
 مخامخ دلام دخوني په خوا راغلل
 دمزله منزل یې لام دی اوس بنکاره شوه
 د آسونو ششنها راوړیدل کېږي
 عجیبه ده د سپرو مشره ده پیغله

لوی ټيکری يې دبیرغ په خپر رپيرې
 باد يې بنکلی کميس کلک پر بدن ايښی
 د بنکلا دهراند ام ادا يې بنکاري
 لکه سرو په آس چا سوره ليدلې
 دا بېباکه بنکلي پيغله به لا څوک وي
 چې پر آس لکه سپورمې دغره پر سرو
 څو سواره يې دي ساتونکي غلامان دي
 داسې بنکاري ، چې له لوی کوره راغلې
 دلام زړه کې غلبلې دي حبرانتيا ده
 چې سواره يې د درشل تر مخ ولاړ دي
 يو غلام په ډېر ادب رکاب راوښو
 بل يې دواړه لاسه ونيول پښې ته
 چې مغروره بنکلي پيغله شوه راکوزه
 لام يې لاهم دی بنکلا ته فکر وړی
 دا دحسن ملکه راغله له کومه
 بنکلي پيغله اسماني جامې پر غاړه
 سپينه غاړه يې د سپينې بتې خيال دی
 لکه موج راشي خروش وکړي او ولاړ شي
 هره ليکه د کميس يې پر بدن ځي
 ددې پيغلې سترگې نه دي يو جهان دی
 درازونو او رمزونو پرې باران دی

لاندې سيند په زور ورو خپو مست شو
 باد يو شغ وکړ ځنگله باندي راتېر شو
 د يمر "له لوی درباره يوراغلي
 ها چې واک يې له کلبسومه تر سوات دی
 زمانوم دی "ايلينو" د يمر لوريم
 شهزادگی ددې درو او ددې غرويم
 سيند زما په فرمان ځي د ځکمو لور ته
 باد زما په حکم ځي د ځنگله کور ته
 ټول کتيان او بريان زما فرمانبردار دي
 غلامان راته ولاړ کتار کتار دي
 د کلبسوم د بنایستونو انځورگره
 د "يمرا" حکم مې تاته دی راوړی
 چې په کار کې د پاچا شې ته وياړلی
 حکم دادی ، چې څېره جوړه د پلار کره
 چې يمر له سيندو اوړي ځي کشمير ته
 د کور گل خلک په تمه د پاچا دي
 د څېرې په يوه پلنه لويه دره
 د يمر څېره سوغات وروړي کشمير ته
 چې يادگار يې د پراخه حکومت وي
 چې زموږه وروڼه و خویندې ورته گوري
 په کشمير کې يې هم زړونه پرې هوسا وي

"ديزاني" چې په بگۍ کې لمر راوخلي
 د کلبنوم له کينه اړخه يې راتېر کړي
 چې زيتون په دانه راشي رنگ يې واوړي
 د نذرونو لويه مياشت چې شي رابره
 نوسردار د سردارانو به روان شي
 لوی کشمير به يې په حسن چراغان شي
 تر هغو به ته خپره جوړه کړې بنکلي
 چې کشمير او هند دې گوتو ته حيران شي
 په بدل کې به يې درکړولس آسونه
 يوه پنډه رمه . مېرې او پسونه
 مور تصوير دی د يمرادرته راوړي
 چې پر اس باندي دی سپور دغه بناغلی
 ته به جوړه دلرگي ورنه خپره کړي
 چې کشمير ورباندي ټول وي په بنادي کې
 تر هغو ، چې ديزاني بگۍ را کاري
 تر هغو چې سردار ملاتړي سفر ته
 تر هغو ، چې سيند دا تور کمرونه پټ کړي
 تر هغو ، چې زيتون رنگ اخلي پخپري
 تر هغو ، چې ته خپره د سردار تراشي
 هره ورځ مازيگري به زه راځمه
 ستا دکار هره شيبه به زه شمارمه

ايلينو په مينه وکړې دا خبرې
 لايې سترگو کې وې پټې څه سندرې
 خدايزده درد و خدايزده مينه وه که بل څه
 لايې هم موسکا په شونډو کې وه پټه
 لکه گل کې چې وږمه وي خو، نه ښکاري
 عجيبه وه لام حيران و دې انداز ته
 ما خو ډېرې څېرې کښلي دي په گوتو
 ډېر ښايست مې دې هست کړې له نيستۍ نه
 ما ډېره کې دي سترگې غږولې
 په لرگي کې مې څېرې دي غږولې
 ما گلونه په مرمر و کې تورلې
 بوراگان له شنوباغچو ورته راغلي
 ما اسونه دي د خټو شيشنولي
 ما د گچو پيغلي مستې گډولې
 خو په دې سترگو کې بل ډول ښکلاده
 په دې شونډو کې د درد په څېر خندا ده
 لام ولاړ لاس په نامه دی ايلينو ته
 وې سبا چې لمر راوخيژي وايگل ته
 له ځنگله نه په څېرې کړمه راغوڅه
 د يمراد څېرې پيل به ترې نه وکړم
 د پاچا تصوير به جوړ کړم داسې ښکلی

چې کورگل کې لوی مزدک شي پرې سپيڅلی
 و سردار د سردارانو ته سلام دی
 بري لام يې په دربار کې يو غلام دی
 ايلينو دې خدای ژوندی لري ترډېرې
 د بنکلا په نوم راوړي يې پيغام دی
 ايلينو په رکاب وخته سوره شوه
 د لام مخې ته يې آس خه شيبه تم کړ
 د کلنوم د بنايستونو و استاکاره
 د شاهين په څېر مغروره هنرمنده
 زما وعده ده سبا بيا دلته رآئمه
 ستا دکار هره شيبه به زه څارمه
 اوس په خدای سپارمه تا او وايگل دواړه
 شيبه وروسته آس روان شو پيغله ولاړه
هغه شپه دوايگل هسک و څومره بنکلی
 ټول اسمان په رڼو ستورو و پوښلی
 لام کتل سپينې سپوږمۍ ته لا بېدار و
 ددې شپې بنکلا او حسن ته په څار و
 ايلينو يې د زړه خونه وه نيولې
 خه خبرې يې په زړه کې گرځيدلې
 هغه سترگې هغه شونډې يې کړې يادې
 خو حيران وهلته خه ورڅخه ورک وو

چې هر څه يې مجسمې کړلې خيال ته
هغه پت رمز وادايې نه موندله
خوب يې تللی وو له زرڅو څېرو سترگو
نن د ستورو څه عجيبه تماشا وه
کله هار به شول په غاړه د دلبرې
کله خاڅکي د اوبو به شول په زلفو
سيند لا هغسې په مست انداز روان و
بادلا هسې نغمه گرو په ځنگله کې
چېرې لري يو آواز **راته له کونگه**
د درې بڼکلي هوا وه نوره گونگه
دلام سترگې وې ستومانه خو خوب نه و
ستوري ولاړل له اسمانه خو خوب نه و

دويم سرود

د خپړۍ په بناخ کې دوه جوړې مرغان دي
دوه شاهينه په لمن کې د اسمان دي
دلته هلته د ډبرو منځ کې خري
په رمو پسې د ځوانو شپنو غږ دی
د پېغلو ټو کتار راشي له ځنگله نه
ډک له شاتو منگوتې يې پر اوږو وي
پر کمره چغیرې بياتوره بلبله
لکه راچې شي هیندوه له کورنگله
تر خپړۍ لاندې د لام د خټک غږ دی
دلرگي يو آس يې منځ ته درولی
پر آس سپور دی يو مغروره شان بناغلی
دهنر دو استاکار دگوتو څلی
لام يو ټک وکړي او بيا اسمان ته گوري

خدايه كله به رابر پرې مازيگر شي
 د خپرې سيوري به كله تركمرو شي
 چې پرې زيري دراتگ دايلينو شي
 اوس نولام دى هره ورځ او انتظار دى
 ديمرا خيره تراشل يې ستړى كاردى
 ټوله ورځ تر مازيگره شيبې شماري
 چې به بيا د آس د پوندو ټكهار شي
 ها سپره سروه به بيا درې ته راشي
 سپين ټيكرى يې د بيرغ په خير رپيري
 شين كميس يې پر اندام اندام مستيري
 بيا به وگندي دلام سترگو كې سترگې
 هغه غټې جادوگرى زرځى سترگې
 ها د درد په خپر موزې **موسكې شونډې**
 دمستى په خپر نشه كې پټې شونډې
 دې خپره كې به بيا ولټوم وركې
 زر كيسې به په كې لولم پټې پټې
 خوبه لاهم ډېر څه پټ وي په كې پاتې
 هيڅ به نه شي د عمر ونو تندي ماتې
 مازيگر چې زيرى لمر په سيند كې بنكاري

دوايگل اوبه د زرو آينه شي

د څپړۍ سيوري چې ورسې کمرو ته
 د سپين آس د پوندو غږشي په دره کې
 د لام رگ رگ کې د وينې توپان راشي
 د زړگي په بناړيې گله زلزله شي
 خامخابه نن تر ډېرو ورته گورم
 که پيدا يې درمزونو خزانه کړم
 ايلينو له آسه کوزه شي او کيني
 د دلبر د ځوانو متو ننداره کړي
 لام د بریتو په کنجک زړه ورنه وړی
 لام د تورو زلفو مار په زړه خوړلی
 مازيگر چې لمر پريوځي ځنگل مست شي
 د چنچنو گن خيلونه ورته راشي
 دوه مين تر څپړۍ لاندې په ديدن وي
 څړوبی ورته شريږي په اتن وي
 نن د لام په زړه بلا غوښتنې گرځي
 ايلينو ته يې نن وایم چې څه غواړم
 د ژوندون تر ټولو ستر انځور به کارم
 د پارون له سپين مرمر نه به يې تراشم
 د بنکلا تر ابدیدته به يې باسم
 ايلينو! ته راته کينه چې دې گورم
 ستا قامت به له ډبرې څخه جوړ کړم

ستا بنایست به سپین مرمر کی بندیوان کرم
هک حیران به ورته نسل د انسان کرم
مور به نه یو ستا قامت به لاژوندی وی
ستا بنایست به عاشقانو ته معبد شی
ستا بنکلا به هر نقاش ته یو الهام وی
ستا تصویر به زما د مینې لوی پیغام وی
ایلینو ته راته کینه ، چې دې گورم
خپلې لس گوتې به لس بلې دیوې کرم
ستا بدن به د زمان په کور کې بل کرم
خو انسان وی ستا بنایست به یې په یاد وی
خو چې لمروی خو ځنگل وی خو چې باد وی
ایلینو ته راته کینه چې دې گورم
ایلینو ته راته کینه چې دې گورم

دربیم سرود

هره ورځ چې دیزاني بگی کړي هسکه
 چې د **سیند** هینداره تشه شي له ستورو
 او د لمر زرينې وړانگې راخوړې شي
 د ځنگله ونې وړموته په نخا شي
 لام خټک په لاس کې ټينگ کړي ميخ راواخلي
 په **مرمر** کې جوړوي انځور د مينې
 بيگاه خومره بنايسته وه څه حسينه
 دا اندام يې جوړوم په خپلو گوتو
 ما يې عکس د حسن زړه کې دی ساتلی
 ورنه اخلم خپل هنر ته الهامونه
 مازيگر چې راشي بيا به ورته گورم
 د نازک جسم هر غړی به يې څارم
 چې قلم چپرته بيخايه ټک ونه کړي
 چې خټک چپرته بيدريغه گوزار نه شي
 دا انځور به داسې ورو ورو جوړومه
 لکه دا چې مرمر نه، د زړه ټوټه وي
 خدای دې را کړي د هنر برکتونه
 چې يې ساز کړمه دا بنکلي اندامونه
 مازيگر چې د سپين آس د پښو غږ شي

چې سیسی و الوزي ولاړې شي ځنگله ته
 د لام زړه کې نوی شور په مستی راشي
 سیند ډبرو سره ووهي ډغري
 ایلینو راځي د بنکلي یار لیدو ته
 دوه جوړې بلبلې راشي بناخ کې کیني
 دوه زرین کبان جوړه شي په چینه کې
 ایلینو اولام یو بل ته مخامخ دي
 یو د بل سترگو کې ډوب شي په خلوت کې
 یوله بل سره جوړه شي مین زړونه
 لام ته ورکړي ایلینو گوتې په لاس کې
 د جونگرې خواته لاړ شي په خبرو
 دیمرا خپره ده ټوله جوړه شوې
 په آس ناست دی دا سردار د سردارانو
 ایلینو دلام هنر ته فکر وړې
 په لرگي کې یې دپلار خپره غږیږي
 آفرین دي وي په داسې هنر باندي
 خولام زانگي دخیالونو په دنیا کې
 فکر وړی دی دلوی نقاش انځور ته
 خدای په څه هنر تراشلي ایلینو ته
 چې راغلي نن دلام د زړه گي کور ته
 زه به هم تقلید د لوی نقاش دکار کړم
 په مرمرو کې به جوړ تصویر دیارکړم

ايلينو ته بي ڊبره ورنسڪاره ڪر ه
 ڙر به جوڙه دلته بله ايلينو شي
 چي ته هي نو دابه زما دڙه ڦراغ وي
 دهنر په لوى جهان ڪي به وي پاتي
 زما دگوتو يو يادگار پردغي زمڪي
 ستا د بنڪلي قامت سروه به ڄليري
 خو چي دازمڪه و آسمان وي دا مڪان وي
 چي په خپل ڙوندون ڪي جوڙ دا ستا تصوير ڪرم
 هيخ ارمان به مڀ دڙوند راپاتي نه وي
 چي حيران ورته هڏه ، ويهار ، ڪشمير ڪرم
 ايلينو دخپل تصوير په ننداره شوه
 ويل بي گرانه زه خوشتايمه ستا خپله
 دا بدن به دڀ په گوتو ڪي ڪرم خاورڀ
 گرانه لامه زه دڀ مخ ته يمه ناسته
 زما دجسم په ديدن باندي ڄان مور ڪر ه
 چي يماروان ڪشمير ته په سفر شي
 زه به هره ورځ سهار راڄم ديدن ته
 ستا و مخ ته به ولاڙه ٿوله ورځ يم
 چي مڀ جوڙه په مرمرو ڪي خپره ڪري
 ارمانونه دڙوندون به دڀ پوره ڪري
 دنرونو مياشت رابره پرڪلبنوم شوه
 ديزاني دلمر بگي په ڪينه راوڙه

دزیتونو دانې وشوې رنگ يې راوړ
 په غرمه کې مرغۍ **سيورو** ته پناه شوې
 ستر وایگل زیرو گلونو لاندې پټ شو
 دزنبق گلونو زمکه یاسمین کره
 غرنیو کبر گلو اوبنکې راوړې
 ستریمرا روان په لوري دکشمیر شو
 لوی لښکر ورسره واوښته په غرونو
 په تور آس باندې خپره دیمرا بار شوه
 ها چې لام په خپل هنر وه جوړه کړې
 لس مریان يې دواړو خواوو ته روان وو
 دتور آس په تندي زورنده کېړه وه
دروینمو شال يې خپور په هسکه ملا و
 دیمرا لرگین تصویر يې وپټ کړی
 په څلور رنگه ورینمو پوښو باندې
 خوسرتپرو يې تر مخې ناپ کولو
 دتپرو تورو يې څه بنکلی شرنګاوه
 دکشمیر خلک په تمه د سردار وو
 دکورگل مزدک پوښلی و پر گلو
 راهبان ورته ولاړ کتار کتار و
 چې تمثال به دیمرا راځي محل ته
 کشمیر یانو لار څارله خپل اتل ته

خلورم سرود

دیمرا په امرلس آسونه زین شول
یوه لویه رمه مېرې او پسونه
د سرو زرو دوه بوختی هم ورسروې
ایلینوله غلامانو سره راوړل
داسوغات و د سرداریمرا ولام ته
لام حیران و دپاچا دغه انعام ته
ایلینو د بنکلو سترگو په جادو کې
د مرموزو شونډو پټه موسکا وکړه
ویل یې هره ورځ سهار دلته راځمه
ستا ومخ ته به کینم چې ته راته گورې
زما خېره کړه له مرمر وڅخه جوړه
چې بنایست مې شي تلپاتې په جهان کې

پېنځم سرود

لایو خو ستوري به پاتې وو آسمان کې
د شپنو دهای و هوۍ نارې به راغلي
درمو د غاړو زنگ به په کرنگا شو
بوی د شنه سونگوري ډکه به فضا کړه
لام به واخېسته قلم او خټک لاس کې
سپین مرمر ته به یې وکتل له وراه
ایلینو به یې تصویر کړه سر تر پایه
د مرمرو سپینې تېرې بختوري
د دنیا تر ټولو بنکلي به انځور کړې
ته قامت به شی د حسن او د مینې
عاشقان به درته واره په سلام وي
خو دنیا وي خو یې خلک خو یې مینه

آفرين به په هنر د بری لام وي
 لام دخپلې ايلينو په صفت سرو
 ترانې يې د الفت ورته ويلې
 له مرمرو يې پترې پترې تراشلې
 له سهاره به د لام د خټک غږ و
 داو بو خپو له تېرو سره جنگ کړ
خړوبې لاشرهار کاوه په زوره
 د وایگل بنکلې دره په گلو پوښ وه
 د ځنگله دميوه دارو ونو منځ کې
پيغلي ډلې ډلې سروې په سندرو
 بنايسته فضا د بنکلي نورستان وه
 که جنت و ، نو دا سيمه په جهان وه
 هره ورځ ورته ولاړه ايلينو ده
 لام يې بنکلی بدن تراشي له مرمرو
 ستوري پريوځي ، لمر راوخيژي ، بيا شپه شي
 د مرمرو ډبره ورو ورو بنکلې کېږي
 اوس يو بنکلی اندام بنکاري په ډبره
 ول ول زلفې يې پرتې پرنۍ ملا دي
 دنگه غاړه يې د سپينې بتې خيال دی
 پر تهر يې د مرمرو انارونه
 دنري کميس څپې په کې انځور دي

راشه گوره دململ شاته ستونه
 دهنر په جادو مخ او پوزه جوړه
 له تندي يې دی ختلی لمرد حسن
 له ډبرې نه لام جوړ کړ لمرد حسن
 خو عجيبه ده چې کار يې پوره نه شو
 هنر مند لام دی حيران خو وس يې نه شته
 چې په خه هنر يې جوړې کا دوه سترگې
 لام ولاړ دی گوتې مروړي خپل هنر ته
 چې په خه کمال يې خوله کاندي را جوړه
 هغه راز او هغه رمز چې لري شونډې
 ها مرموزه موسکا سل بابو خبرې
 په خدا کې هغه پټ خاموش غمونه
 هغه درد چې په لېانو کې دی نغبنستی
 هغه خوله چې خاموشی کې کړي خبرې
 ها دغم په ساز چې تل وايي سندرې
 لام داسې خولې انځور ايستلی نه شي
 هيڅ پيغام يې دموسکا لوستلی نه شي
 لام دسترگو و انځور ته هم حيران دی
 په دې سترگو کې دکوم جادو اثر دی
 دغه سترگې په هزار ژبه گويا دي
 دا خاموشه تيره راز نه شي ويلي

په کتو کي هغه درد او هغه مينه
 خدايه څنگه يي انځور کا په ډبره
 په دې سترگو کي هم غم شته هم خوښي شته
 هم د مينې تلو سې دي په څپو کي
 هم د ټولي دنيا پوهه په کي پته
 هم ماشوم غوندي ساده ساده خبري
 بس چې **وگوري** د سترگو هر نظر ته
 په هزار ځله دې غواړي خپلې غېږ ته
 کړي ستونه په هوس او په مستي کي
 لکه ډکي د شرابو دوه پيالې دي
 په کي قهر د زمري ، د هوسۍ ويره
 په کي وهم د عقاب ، بنکلا د زرکي
 بس د سترگو او د شونډو پټ انداز دی
 توپان راوړي پر زړه دمين دواړه
 څه مسلات يي سره کړي دی عاشق ته
 د شاعر قلم حيران يي دی تعريف ته
 انځور گر يي په رنگونو کي راگير دی
 لام به څنگه کړي ډبره ورته جوړه
 دا قاتل حسن به څنگه زنداني شي
 ايلينو په خپل بنايست وه جادوگره
 طلسمونه يي په سترگو کي پټ کړي

بس دا ځل چې ايلينو راشي ديدن ته
 ترې به وپوښتمه راز ددې طلسم
 ستا په شونډو او په سترگو کې څه راز دی
 چې زما هنريې مات شو تصور ته
 وايه څه دې دي پټ کړي په څېره کې
 چې يې زه انځورولای په لاس نه شم
 خدای په څه انداز پيدا کړلې ستا سترگې
 او په څه خوږه موسکا يې شونډې وا کړې
 گراني وايه راز چې دلته يې انځور کړم
 په ډبره کې دې حسن جاويدان کړم
 دا جادو چې ستا څېره کې بنديوان دی
 دابد لپاره تېره راژوندي کړي
 دا اثر چې ستا څېره کې په څپو دی
 غراو سيند به دي صنم ته په سجده شي
 گراني وايه چې بنايست دې څنگه جوړ کړم
 ډبرې روح داستا په ښکلا موړ کړم

شپږم سرود

بل سهار چې دره ورو ورو وینیدله
شپه دلور و څو کو شاته پتیدله
لام د بنکلي ایلینو تر مخې ناست و
د جانان د بنکلي مخ په ننداره کې
ورک له ځان او له جهانه زلمی لام و
بس د شونډو او دسترگو په جادو کې
د تصویر په تصور کې یې ناکام و
ایلینو! داستا په سترگو کې څه پتې دي
وايه شونډې دي په کومه موسکا خاندې
لږ د خپل بنایست جادو راسره مل کړه
د خپل عشق په کراماتو مې کامل کړه
دا طلسم دا جادو په خپله وا کړه
نور مې خلاص له دومره لویې معما کړه

وایه څنگه دې موسکا کر مه انځوره
 لږ یو ځل خو په ساده نظر راځوره
 ستا قامت مې ټول جوړ کړی له مرمر و
 بس د شونډو او دسترگو تصویر نه شته
 دانیمگری صورت ژوند راڅخه اخلي
 نور مې فن او هنر دواړه دي خلاص شوي
 نور په لاس کې نه قلم نه خټک گرځي
 نور له رنگ او له بې رنگه بیګانه یم
 نور مې گوتې له مرمر نه پردی شوي
 تر هغو چې دا تصویر ستا پوره نه کړم
 زه به ژوند په څه امید په څه پلمه کړم
 ایلینو چې خپل پیکر ته وه حیرانه
 خپل اندام اندام یې ولید په مرمر کې
 دلام سترهنر یې راغی په نظر کې
 آفرین شه دجانان په گوتو باندي
 چې په څه هنر یې جوړه کړم له تېرې
 خوبس دا دلام دډېرې مینې زور دی
 چې زما په شونډو سترگو کې څه ویني
کوم جهان دی کوم یې راز او کوم یې شور دی
 گرانه لامله! زما په شونډو او نظر کې
 ستاد عشق او مینې تنده پته شوې

بس له تاسره کيسې دي او خبرې
 زړه مې غواړي درته ټولې دا بيان کړم
 ستا د عشق له شوره ډک دغه جهان کړم
 چې دا ستا پر متو سر کېږدم ویده شم
 بېرته ستا سترگو ته گورم شم راویننه
 چې دا ستا پرزنګانه زلفې خورې کړم
 تاته وایمه دمینې زر دا ستانه
 عشق له اوو غوټو نه تېر د ژوند مانا ده
 هره غوټه به په زر کاله پرانیزو
 زه اوته چې **سره یو** په راز او نیاز شو
 ستا د دې تصویر طلسم به پرې مات کړو
 که په سترگو کې مې ډوب شي بیا به پوه شی
 چې یې څنګه په مرمرو کې تصویر کړې
که په شونډو مې خوله کېږدې خوند ترې واخلي
 بیا به دغه اور په تېره کې ترسیم کړې
 بس زما او ستا د عشق مراد به دا وي
 چې زه ستا شم بند یوانه ته قیدي شې
 تا د زلفو په زنځیر د ځان بندي کړم
 له دې دو مره لوی جهان څخه دې پټ کړم
 له پاچا او له گدا څخه دې ورک کړم
 خوریا صفت زما د وصل در سره شې

چي افکار دي په يوه تنور پاخه شي
خو ددوه شونډو کتاب ولولي پوخ شي
خو دسترگو په رازونو دانشمند شي
خو زما حسن کي ورک شي خان پيدا کړي
چي دخپلي هستي راز درته معلوم شي
چي دالويه معما درته مانا کړي
بس په هغه ورغ به بيا خټک راواخلي
بس هغه شپبه به ستا قلم په کار شي
بيا پوره به ستا نيمگري داشه کار شي
يوه بله ايلينو به ته پيدا کړي
چي جهان کي ابدي د عشق يادگار وي

اووم سرود

له پارونه د ساړه باد لښکر راغی
 ځنگل پټ شو په سرو ژپرو پانو باندي
 سیند خپره په باد راوړیو پانو پوښ کړه
 مازیگر د زیري لمر زینې وړانگې
 لکه پریوځي زیر خراغ پر زرو باندي
 دوه شاهینه د اسمان پر لمن راغلل
 د درې پر سر له وریځو لږ را کوز شول
 بیگانه گامونه اوري په دره کې
 ځوان شاهین بله دوره وکړه او لوړ شو
 د مرغیو سیل ځنگله کې بیا پناه شو
 ایلینو لام نه رخصت واخپست او ولاړه
 ځوان عاشق یې لا د آس گامونه اوري
 لایې شته په خوله کې خوند د یار د شونډو

لايې مست نظر دسترگو تصوير ساتي
 لايې عطر د بدن هواکې پاتې
 مازيگر دی او سره هوا چليږي
 لمړته خو شيبې منزل تر غره دی پاتې
 چې ناخاپه له کوم لوري ششنههار شو سس
 دکوم مست او ياغي آس د پنبو غږ دی
 يو آس نه دی ، دوه که درې ورسره نور دی
 له پنبو لاندې يې رغړي کاني بڼکته
 داسې بڼکاري چې کوم لرې ځای نه راغلل
 مساپر به وي کلبنوم ته څوک راغلي
 دلام سترگو کې يې خيال د دلبر مات شو
 خو سواره د غره له کينې خوا نه راغلل
 د سپرو مشر پر تور آس رابڼکاره شو
 لويه توره يې په ملا پورې تړلې
 پولادين خول يې پر سر ايښی له پاسه
 درې آسونه او سواره پسې روان وو
 بڼکاريدل چې ددې مشر پاسبانان وو
 رانږدې شول دلام کور ته يو څو گامه
 لږ څه تم شول چې د کور خاوند پيدا کړي
 لام چې وکتل د جنگ سردار راغلی
 ها د تورو او د تنگ سردار راغلی

"گپڻس" چي لوي سردار د جنگ او د جگري و
 مخامخ ولاړ لمن کي د دري و
 لام سلام و کړ راغليو ميلمنو ته
 اي ددي وطن نوموړو اتلانو
 خدای مور اوله ددي فقير درشل ته
 چيرته درومي او په کوم لور مو سفر دی
 په خبرو کي مو د اوږد مزله اثر دی
 گپڻس د آس وندني کلک کړ را نږدي شو
 بنه په خبر د لام د کور په ننداري شو :
 خوانه خوک يې دلته لري دغره خواته
 د کلبسوم له بناره لري دلته اوسي ؟
 بري لام يم واستاکار د تصويرونو
 د نقشونو هم د پانو او گلونو
 گپڻس چي خبر شو نو را کوز شوله خپل آسه
 پاسبانان يې هم را کپوتل له پاسه
 ويل يې : ته يې هغه ستر نقاش د سيمي
 نورستان دي چي هنر ته په سلام دی
 ستا دنوم آوازه ما هم اوريدلي
 ستا د گوتو انخورونه مي ليدلي
 خبر شوی يم چي تايمرا جوړ کړي
 په آس سپور دي تر کشميره دي ليرلي

په کشمېر کې خلک ستا هنر ته گوري
 ديمرا پاچا حضور ته په گوندو دي
 هغه ته يې چې له تېرې خپره ساز کړې
 له لرگيو نه پيکر جوړ په اعجاز کړې
 دا خوبه شوه ، چې مې وليدلې دلته
 زه يم گيښ سردار د جنگ اود وژنو
 چې په توره مې خړوب دي ډېر سيندونه
 چې زما دلنکر غږ شي غرونه ريرېدي
 چې زما د سپرو شور شي زمکه بنوري
 زما سرتېري چې راپاڅي دنيا سوزي
 زما له وهمه د ديوانو اروا سوزي
 اوس روان يم ديمرا پاچا ماني ته
 خبر شوی يم يمرا دی تيرو تلی
 راجه گانو په جادو دی گمراه کړی
 ماله هند سره جگړه وه پيل کړی
 ډېر وگړي شول د پيل تر پېښو لاندې
 ډېر سرونه مې په تورو آواره کړل
 ډېرې زمکې مې راخپلې کړې يمرا ته
 مگر اوس يمرا د سولې غږ ايستلی
 راجه گانو ته يې امن دی ورکړی
 يمرا خپله خپره وړې ده کشمير ته

ده غرور دنورستان دى نن مات كړى
 زما د تورې تنده نه ده ماته شوې
 خم دربار ته ديمرا چې پيام وركړم
 زه به جنگ په هندوستان كې بيا ميلمه كړم
 زه به راوړمه د زرو انبارونه
 د الماسو د ياقوتو اميلونه
 ديمرا دربار به ډك له خزانو كړم
 نورستان به مور د لعلو په دانو كړم
 بري لاهه **دامې يون دامې** سفر دى
 يو بل جنگ ته مې جوړ كړى لوى لښكر دى
 گېښ په ډېر غرور د جنگ د استان بيان كړ
 لام يې خپل قوت او زور ته هك حيران كړ
 باد راواوته له ستره هيندو كوښه
 د ځنگله دونو څانگې يې كزې كړې
 شنه پرده يې له مرمرو كړه راغونډه
 د گېښ سترگې په ډېره كې شوې خښې
 د حيرت گوته يې **غانبو** لاندې كېښوده
 د لام ستر هنر يې هوش له سره يووړ
 ويل يې وا ه! دنورستان د هنر پلاره
 دادې څه قيامت جوړ كړى په مرمرو كې
 وايه څوك د داسې حسن ده خاونده

داد چا خپره دې کښلې په ډبره
 ددې جسم مېرمن دومره ښايسته ده ؟
 که داستا هنر ده دومره ښکلې کړې
 وايه څوک دې په زرگي درننوتې
 چې دې خيال دی دومره ستر هنر کارلی
 زما زړه يې په ډبره کې بندي کړ
 ستا هنر ښاغلیه څومره دی پياوړی
 لام پرده پر مرمر بېرته راخوره کړه
 ويل يې نه ښاغلیه دا زما هنر نه دی
 ددې جسم ملکه ده ډبره ښکلې
 هومره ښکلې چې زما له ټوله خياله
 له هنره اوله روح نه هم ده ستره
 هومره حسن چې لري ددې خاونده
 زه عاجز يم دهغې له تصويره
 زه ناکام شوم چې يې جوړ کړمه بل مثل
 ايلينو دستر يمرالورده آغلي
 چې دسترو ښايستونو خزانه ده
 په اعجاز ده جوړه کړې دخداى گوتو
 زما هنر يې وتمثيل ته بهانه ده
 دا تمثال به لانيمگړی وي خو پايي
 زما قاصر هنر يې نه دی د تراشلو

د هغې شونډې او سترگې تفسير غواړي
زما خيال او فکري نه دي د ويلو
زمانه به را پيدا کړي داسې گوتې
چې پوره کا زما هنر ددې په مينه
تر هغو به دا ولاړه وي همدلته
نا پيدا لکه زموږ دهستی وینه
دگېښ خيال دايلينو حسن کې ورک شو
د هغې دتش تمثال نندارې يووړ
نور جهان ورته راتنگ لکه گوتمی شو
دیمرا کورته روان په ناکامی شو

اتم سرود

داخو ورځې شوې ، چې لمر نيايي نه کا
داخو شپې دي ستوري نه کړي سترگه کونه
خو سهاره باد ځنگله کې چېرې پټ دی
دمست سيند خپې هم نه کړي غور ځنگونه
ها ، آشنا گوربتان نه شته په اسمان کې
زرکې نه کړي کا کړې او خرامونه
دنياگۍ دلام دخيال ده تکه توره
رڼا ورځ ورباندې غم دجانان اوري
داخو ورځې ايلينو نه ده راغلي
په دره کې يې دآس ششنيهار نه شته
ددلبرې په ديدن پسې هلاک دی
زمکه کلکه اسمان لري دی يا خدايه
دادي څه دهجر اورته ورگوزار کړم

په ماڅه کاني د عشق له لوري کپري
 يا د يار دوصل هو مره شريني وه
 په ديدار يې چې د ټول جهان پاچا وم
 اوس دهجر په لمبو کې داسې سوزم
 په دې لويه دنيا زه تک و تنهايم
 لام لاسرو په زنگون د غمو ايښی
 چې ناڅاپه په دره کې د آس غږ شو
 هلته لري مرغی والوتې له کانيو
 لام په سترگو باندي لاس کېښود او څپر شو
 زړه يې والوته له ډيري خوشالي نه
 د څپرې څپرې په کونج يې موسکا راغله
 هله زيری چې بنايسته محبوبا راغله
 لام دخپلې معشوقې مخ ته کړه منډه
 الينو په تونده منډه راروانه
 هلته لپري له خپل آسه شوه راکوزه
 څه په زغرده سره غاړه او غړی شول
 يو له بله يې تودې مچکې غلا کړې
 دوصل په اور تاوده شول بدنونه
 الينو ورو سلگيو ده اخپستي
 پر سينه دلام يې سر ايښی او ژاري
 لام په خوا پورې نيولې خپله مينه

هک حيران چې خه پېښ شوي په دربار کې
زما بنکلې شهزادگۍ ووايه خه دي
دا خو ورځې ولې نه راتلې ديدن ته
زما زړه لکه دمنې پانه رپردي
وايه خه دي چې دې بنکلې سترگې ژاړي
راخه ولاړ شو د هغې پرېښې تر غاړې
دهغې گورې خپړې سيوري ته کينو
راخه هلته به لږ دمه وکړو دواړه
خه چې وچې دې کړم تورې بنکلې سترگې
خداى به هر خه کړي آسانه ته مه ژاړه

نهم سرود

دهاگورې خپړې سيوری د يار غېږه
پاس اسمان کې دهيليو يو خو خيله
سيند خپې وهي پر کاهو سينه موني
غره د دوه مينو خوالې ته غوږ ايښی
ايلينو لام ته کپسه کوي په بېره :
گيښ راغلی و دربار ته په ډېر قهر
ويل يې ماده ملا ترلې هندوستان ته
حم راوړمه د سرو سپينو انبارونه
ستر يما ولې د سولې غږ ايستلی
په ريښتيا چې زموږ پاچا دی تېرو تلی
گرانه لومه ! په دربار کې گونگوسې دي
مال اراچې د يما ناسکه وروردی
اوس له گيښ سره يو خای دی په دی جنگ کې

وایي زه دې یم ملاتړ دهند په جنگ کې
 که ته راکړې پاچاهي دیمرا ماته
 گینس په پته مالیرا سره لاس یو کړ
 ویل یې ته به یې پاچا زه به سالاریم
 خوزه غوارمه یو بل څه له درباره
 ایلینو چې شهزادگی دنورستان ده
 زه یې لاس غوارم چې شي زما مېرمنه
 مالیرا! خپله وریره وماته راکړه
 زه به تاج دیمرا تاته درپه سر کړم
 لښکر ټول زما دنوم فرمانبردار دی
 دیمرا پاچاهي تاسره ښه زیب کا
 زه اوته دهندوستان خزاني واره
 له سروزرو به مانی کړم درته هسکې
 زور یمرا به په سیاه چال کې بند یوان کړو
 نورستان به ټول داستا په حواله وي
 له الماسو به دې ډکه خزانه وي
 بس ته ښکلې الینو وماته راکړه
 پاچاهي او خزاني له مانه غواره
 ماته وکړې دا خبرې گرانه لامه
 زما کنیزی چې **محرمه** ددربارده
 دهغې زلمی مین چې دی ساتونکی

ماليرا سره هميش تر خنگ ولاړوي
 دا خبرې يې وې کړې محبوبې ته
 او هغې راته په پټه داسې وويل :
گېښ او تره دې دا سودا کړې په پټه
 تابه ورکړې د جنگونو دې سردار ته
 پاچاهي به مال اراته شي وړپاتې
 ستر يمره به په سپاه چال کې بنديوان شي
 گرانه لامه داسې ستر فساد روان دی
 الينو به په سرو زرو درنه يوسي
 نه به لام وي نه به ژوند د عشق په غېږ کې
 پلار به لاړ شي په تيارو کې به بندي شي
 د دښمن په کور به ناسته يم پريشانه
 له داهسې ژونده مرگ ماته بهتر دی
 ځکه ما دخپل مرگي تړون دی کړی
 مگر اې زما دژوند ستره واکداره
 زما دزړه او زما د عشق ځوانه سلطانه
 زما وجود کې ستا د عشق يو خوږ يادگار دی
 زموږ دميني شهزاده دی زما په نس کې
 دا يادگار ماته له خپله ځانه گران دی
 زما ټول جهان په ده باندې ودان دی
 زما ژوند اوس ستا د عشق په لاس گرو دی

گرانه لامه دڙوندون او مرگ ترمنڻ ٿيم
 پلار به ٻيڙه راروان وي له ڪشمير به
 ٻي خبره له دي دومره شور ماشوره
 مال ارا او گپڻس پتو داسي ترون ڪري
 چي به لاره ورته ونيسي چترال ڪي
 دلته خلڪ ديمرا پاچا په خواد ي
 دلته گپڻس نه خلڪ ڪر ڪه او نفرت ڪري
 زمور خلڪ نور له وينو ستر ي شوي
 هم له تورو له تورزنو ستر ي شوي
 مال ارا او گپڻس ورخي ديمرا مخ ته
 غواڙي رايي ولي دلته لاس تر لي
 دلنڪر په زور پاچا به مال ارا شي
 نورستان ته به خه توره تياره راشي
 گرانه لامه له درباره او له ڪوره
 نن سهار توره تياره ووتم پتو
 غلامان او ڪنيزاني بي خبره
 له يو آس سره راغلي يمه دلته
 ستا فرزند مي په خپل بطن ڪي ساتلي
 ستا د عشق جسد مي دلته دي راوڙي
 يا په خپلو لاسو ووڙنه مورڊ دواڙه
 يا دخپلو متو منڻ ڪي پناه را ڪڙه

لام له دواړو متيو ونيوه محبوبه
 ويل يې زرڅلې که مې شم او ژوندي شم
 مرگ به ستا يوه وپنسته ته لاس درنه وړي
 زه به جنگ ته د شيطان توره تر ملا کړم
 آواره به يې لښکر او **سرداران** کړم
 تردې مخکې چې لښکر دگيښ تيار شي
 زه به لاړ شم ديمرا پاچا کاروان ته
 لوی سردار د سردارانو به خبر کړم
 په دې ټولو به يې پوه په ډېر هنر کړم
 زما محبوبې همدا اوس به دې مخ ښکل کړم
 دچترال په لوري اوس زما سفر دی
 په کلنسوم کې زما خپل غيرتي دوست دی
 ترهغو چې زه راگرځم له سفره
 ته به هلته پته اوسې له شیطانه
 گراني! ته زما مغروره زړوره
 لکه مسته زمري ويره له چامه کړه
 بس ترڅو چې لام ژوندي وي تاسره دی
 څوک دې سيوري ته هم نه شي درکتلاي
 بري لام لکه سپاهي درته ولاړ دی
 ايلينو تر خپل جانانه مټې تاو کړې
 ويل يې نه زما پاچا زما محبوبه

تايوازي پريبنودي نه شم سفرته
ستا محبوبه به ركاب كې درسره وي
زه م خم چي دخپل پلار مخې ته ورشم
ټوله لاره به دې زړه په مينه ساتم
خومره لرې چې زه تنبتم له شيطانه
خومره ډېره چې له تاسره يو خاى شم
هومره ژوند به راته ژوند وي په جنت كې
تايوازي پريبنودي نه شم محنت كې
ټوله لاره به دې خوراك وي زما شونډې
ټول مزل به اوبه خبني زما دحسن
هره شپه به دې توده غېږه كې ساتم
هر سهار به دې په زلفو ويښومه
گرانه لامله ستا نفس سره به پاييم
خو چې ته يې زه به ستا په تماشايم

لسم سرود

لوړو څو کو کې لومړۍ واوره بنکاره شوه
 هیندو کونښ دمنې باد ته سینه سپر کړه
 سیند په توند اتن لا اچولې څنې
 مهاجرې هیلۍ خیل خیل تیریدلې
 په وزرو بې پستې وریځې څیرو لې
 دوه آسونه لکه باد په منډه سروو
 پر سپین آس نیلې جامو کې ایلینو وه
 تورې زلفې بې د باد په څپو مستې
 پرسمند باندي ځوان لام لکه باد ځغلي
 د محبوبې پروصال بې زړه خوشال دی
 د راسا د سیند په لوري بې منزل دی
 هسکو غرونو کې بې جوړ د عشق بورجل دی
 نه بې خوب نه بې آرام او نه بې دمه
 بس په منډه شپې او ورځې دې تیریرې
 حاسدان پرې خبر مه کړې لویه خدایه
 تریخ بې دا خوږ سفر مه کړې لویه خدایه

يوولسم سرود

د راسا له سينده مسته وړمه راغله
د خپو توپاني غږ يې غرو کې پيچي
لکه بحر خوک په تنگه دره سيخ کړي
له هيسته يې هسک غرونه هم لږزيری
د راسا د بستر غاړه شنه ورشو کې
دوه آسونه جوړه خري سپين سهارده
دوه مينه يو دبل پر غږ تاوده دي
ټوله شپه يې په مزله وهلي لارده
ټوله ورځ يې اوږد مزل دی لا په مخ کې
تر چتراله دي لاغرونه گڼگونه
دلام سترگې دي ستومانه لالهانده
پټ په سر کې يې تيريزي زر فکرونه

که گيښن مخکې لا لېږلي وي سرتيري
 که يمر اچا بي لاس ته وي لويديلی
 که لښکر د د بنمنانو مخ ته راشي
 مال ارا که دهند جنگ ته لښکر جوړ کړي
 آواره به څومره خلک شي له کوره
 څومره ميندې به شي پورې په زامنو
 څومره خویندې به شي ورارې په زلميو
 څومره ښکلي ماشومان به يتيمان شي
 څومره چټې به اسيرې شي دتورو
 څه ماني او څه جونگړې به تالا شي
 څه ښارونه به دجنگ په اور کې سوځي
 زما دستر بلورستان نوم به هم تور شي
 کلښو ميان به شي بدنامه په دنيا کې
 د يمراد خیر لاس به هم رالڼد شي
 نور به څوک د پاچا نوم اخېستی نه شي
 له خيرو به يې خالي شي مزدکونه
 دلام ستر هنر به هيڅ چاته نه ښکاري
 په لرگينو خيرو بل به شي اورونه
 زما ښکلي ايلينو به خدايزده څه شي
 زما له مرگه به يې څومره زړگی مات شي
 زما دميني نښه ، زما عزيز فرزند به

خدايزده كوموناكسانوته احتياج وي
په نازكې ايلينو به د دنمنو
گډه د قهر او د ظلم تور تاراج وي
خدايه مه راولې هسې ورځ هېڅكله
چې پر سوله باندي بر د جگړې ديو شى
دلام ژوند دې هزار ځله قرباني وي
بري لام به خپلې وينې نذرانه كړي
چې د بنكلې ايلينو غرور خوندي وي

د ولسم سرود

د چترال هوا د ژمي خبر اوږ
خلکو بيا کړې پوستينچونه جامې سازې
د ليمخيو خولۍ بڼې پر سر راکش شوي
بيا شوي پتې د سيند لوني نظر بازي
ميخانوکي بيا زاړه شراب گرځيږي
په کړنگا سرد پسونو زنگولي شوي
له ورشو څخه را کوزي شوي خزان کي
د چترال د پاچا شل زره رمې شوي
شپه په ستورو ډک اسمان ، زمکه رڼا ده
د چترال د پاچا کور کي ميلمستيا ده
ستر يمراته يې پييلي دي پسونه
درباريان ورڅخه لاس تبرک غواړي
پاچاهم لاس په نامه ورته ولاړ دی

وایي زما ستره سرداره عرض می واوره
 دچترال دخلکو هیله درته وایم
 وایي خو ورځې نور هم زموږ میلمه شه
 چې موږ ټول درته راټولې نذرانې کړو
 ستاقلنگ پر موږه پاتې له کلونو
 ستا دبنکلي ایلینوگانې پر موږ دي
 چترالي گن کمیسونه ورته اوبو
 زموږ شل زره رمې تانه کوربان شه
 درسره به کړو زر مېرې او پسونه
 منگوتی مودی ډک کړي ، دغره شات دي
 پوستینچې هم د ورینمو بی پوښونه
 ملکې ته زموږ له لوري دا سوغات دي
 ستا دعدل برکت دي زموږ سرداره
 چې چترال له نعمتونو څخه ډک دی
 زموږ شل زره رمې تانه کوربان شه
 یو خو ورځې زموږ دسیمې میلمانه شی
 د راسا دسیند اوبه چې شوې لږ کمې
 بیا به هله خپل کلبنوم ته ورستانه شی
 خو یما هغه سردار د سردارانو
 په مننه شاه چترال ته موسکا وکړه
 ویل یې : ستاسو دې آباد وي خپل کورونه

ټولې شل زره رمې مو شه سل زره
خپل نغري مو شه تاوده په خپلو خسو
پاچاهي دې دچترال تل برقرار وي
په ورينمو اوسئ پټه خواږه په شاتو
يم روان لرمه بېره خپل کاله ته
دا خو شپې وينمه بد کرکجن خوبونه
خدای دې ساتي زما خلک بد نظر نه
بس سبا سهر به يون وي له چتراله
دراسا سيند نه تيريرمه **بازگل** کې
هلته خلکو د خپريو پول ترلی
تردې مخکې چې اوله واوره پريوځي
له درو څخه به تير زما کاروان شي
خم چې گرانه ايلينو به انتظار وي
زما خلک زما کور به ناچار وي

دیارلسم سرود

د یو خر ما بنام فضا ده په دره کې
لومړني ستوري سترگگ وهي آسمان کې
د درې له دواړه لوریو شنو ځنگلونه
د چنچنو غبرلا اوس هم پورته کېږي
چېرې بوم غبر را بهر کړي له ځنگله نه
داسې بنکاري شپه په بیره را روانه
یو کاروان راځي په لاره له چتراله
دوه سپاره یې مخامخ شول په دره کې
یو سپین آس پرې اسماني تیکری رپېږي
په سمند باندې یو دنگ زلمی بنکاريږي
په چوپتیا کې سپاره مل دلوی کاروان شول
په ځنگله کې چې خاموش جوړه مارغان شول
په دره باندې رڼا د سپوږمۍ راغله
سیند د ستورو شنه هینداره شوه ځلیږي
یوې بنکلې سرد پلار پر تتر ایښي
په رکاب کې یې د ځوان توره ځلیږي

خوار لسم سرود

د راسا په چپه غاړه شین چمن دی
سپیدی وچاودلې یو یو ستوری کوچي
د سهار عطر له باد سره خور یږي
د غره هسک کې د خیر یو گڼ ځنگل ته
خو چټک توره پر لاس سواره پناه شول
دا سرتیري دیمرا پاچا استازي
وکلبنوم ته دي روان په پتولارو
چې بندي هغه سرکښ د پاچا ورور کړي
هم د ټول نورستان خلک پرې خبر کړي
چې گڼېن لار د بغاوت ده خپله کړې
سالاران د لښکر ټول سره یو ځای شي
د دربار او دمزدک ساتنه وکړي
د پاچا لښکر تیار راسا ته راشي

چي دگپنن د سپرو لاره کړي وربنده
 ديمرا کاروان روان په بله لار شو
 دراسا پر غاړه ځي لوی ننگرهار ته
 چي پر لار د لمپا کا راشي کلبنوم ته
 ديمرا کاروان روان په اوږد مزل شو
 له اسماره بيا کامي بيا درونتي ته
 لمپا کا نه به راتاو په الينگار شي
 دنبايسته بلورستان لاري دي ډيري
 ننگرهار هوا په ژمي کې جنت ده
 لمپا کا کې به لوی جشن دوا ده کړو
 لام او بنکلي ايلينو به ديوبل شي
 چي بيا باد د پسرلي عطرونه راوړل
 له گلونو سره مل به کور ته ولاړ شو
 اوږد مزل دی لوی کاروان ځي ننگرهار ته
 ها وطن چي تل بهار په کې ميلمه وي
 د بلبلو چغهار په کې ميلمه وي
 لمپا کا لکه په شنه کمييس کې پېغله
 اوږي ژمي سبزه زار په کې ميلمه وي
 لمپا کا کې ديمرا د کاروان مخ ته
 نراو بنځي له کورونو راوتلي
 د ډولونو مست آواز راځي له ليري

خنور په اتنونو راوتلي
 لمپاكا كې دي جشنونه نڅاگانې
 نن خبرونه له كلبنومه دي راغلي
 درباريانو مال ارازنداني كړي
 گپښ له خپلو خويارانو سره ورك دى
 خلك وايي چې د يونښ دربار ته **تल्ली**
 ها بد جنسه د بديو ديو په غره كې
 چې شيطان غوندي تيارو كې پاچاهي كړي
 گپښ قسم د انتقام و كړ او ورك شو
 يونښ په لرې غرو كې پټ دى له يمرانه
 گپښ به هم ورسره هلته وي پټ شوى
 قاصدانو دا خبر ورته راوړى
 خو يمران د خپلې فتحې جشن لمانځي
 لمپاكا يې خراغانه په ډيوو كړ
 خو كنيزي غلامان يې مقرر كړل
 چې شيره كې د سو ما لونگ خيسته كړي
 د گلابو پانې هم ورسره مل كړي
 ايلينو او لام به ځان ووينځي دواړه
 پكتانه او كتيان گډ شول په ناټونو
 له داريا سره سندرې دي د پيغلو
 د پاچا په حكم لوى اعزاز دلام شو

ايلينو ددې وطن تر ټولو بڼکلي
 د بڼايسته سترگو باڼه په اداء نيغ کا
 اووه کنيزې يې سينگار ته گردې ناستې
 څوک پتنيک ورته په غوږ کا څوک په غاړه
 څوک کپړې ورته په بڼکلي کميس ټومبي
 څوک يې تورې اوږدې زلفې عنبر بيز کا
 څوک يې لاس باندې ترې خيسته نکروزي
 څوک کتره په کمر بند کې د لام ټومبي
 څوک يې جوړې دموزو چپه پرې کا
 څوک يې سمه پرسر بڼکلي بڼپټوپه کړي
 څوک دبتې بڼې ږدي دکترې خواته
 ښات روان دی ، څه شرنګا دتورو خيژي
 ډول په مست آواز زلمو کې وينه تاو کړي
 دوه مين به خپل مراد مومي خوښي ده
 لمپاکا کې جوړه شوې نن بڼادي ده
 نن دلام او ايلينو دواډه شپه ده
 لمپاکا کې جوړه شوې غلغله ده

پېنځلسم سرود

سړکال بڼکلی پسرلی پر کلبنوم راغی
سړکال ډ پر دغره گلونه زرغونه دي
سړکال ډ پرې توتکی او ډ پرې زانې
سړکال ډ پر شنیلې راشنه شول په ویالو کې
ډ پر کبلی په دامانو کې په ټوپکو
خو غرخې دلور و څو کو په ناوو کې
سړکال ډ پرې هوسی مستې خرامانې
سړکال ډ پر دغره چرگان په ټپ ټپو دي
ډ پر خیلونه د سیسیو د چنچنو
ډ پرې زرکې په کت کت دي سردرو کې
د سپرلي د هوا بوی مړه را ژوندي کا
د درو فضا د عطرو خزانه ده
سړکال ډ پرې دي رمې ډ پرې شپنې دي

مستې نجونې په سوما پسې راوتې
 په شاتو تو يې رنگ کړې شونډې سرې دي
 سرکال هر سهار دلام دختک غږدی
 په دره کې يې تراشلې خو خېرې دي
 دلام کور اوس هاد غره جونگره نه ده
 د خېر يو له لرگي يې جوړ کورگی دی
 شاته لويه کتاره تاو له پسونو
 دوه آسونه هم ولاړ دونو خنگ ته
 خو وزې له شيدو ډکې شوخې شوخې
 خو ورغومي په ترپکو هاخوا ديخوا
 ايلينو د شيدو جام راوړي خپل لام ته
 دواړه و خاندي او ډوب شي په يو بل کې
 ته وانه يې دي ليدلي خو کلونه
 ته وا خومره دي يو حای هومره دي وړي
 يو دبل ليدو ته لا شي پسې تږي
 لام ختک پر زمکه کيږدي يار ته راشي
 خېرې گوتې يې له متو کړي چارپيري
 خه شيبه د ايلينو سترگو کې ډوب شي
 بيا يې شونډو ته په خیر نظر وگوري
 خدايزده ولې دغه شونډې دغه سترگې
 لاهم ډکې دي له سل زره رازونو

خدا ايزده ولي لام ته لويي معما وي
 خدا ايزده ولي په ڪي پتې فلسفي دي
 لام بيا وگوري هغه مرمر ي پڙه
 چي ولاړه دغره خنگ ته ده لادنگه
 عظمت دلام دستر هنري نينه
 خولا هم سترگي او شونڊي په ڪي نه شته
 لام محبوبي ته نڙدي شي بيا يي بنڪل ڪري
 ورته وايي: ايلينو! بنڪلي ڪوڊ ڪري
 ستا په سترگو ستا په شونڊو ڪي داخه دي
 چي لا اوس هم ما تفسير او مانا نه ڪري
 لام ي هم په خپل هنر ڪي خوندي نه ڪري
 لام ي هم ستا خبره نه ده پوره ڪري
 لاخو هم دسپين مرمر په بنڪلي منڇ ڪي
 بنڪلي شونڊي او مرموزي سترگي نشته
 تاخو ويل چي ته زما شي او زه ستا شم
 چي د وصل په خوڙو دواړه ماره شوو
 چي دا ستا پرمتو سرڪڀڙم ويده شم
 بپرته ستا سترگو ته گورم شم راو بينه
 چي دا ستا پرزنگانه زلفي خوري ڪرم
 تاته وايمه دميني زر داستانه
 عشق له اوو غوتو نه تير دڙوندا مانا ده

هره غوټه به په زر کاله پرانيزو
 زه او ته چې سره يو په راز او نياز شو
 ستا ددې تصوير طلسم به پرې مات شي
 بس په هغه ورځ به بيا خټک راواخلې
 بس هغه شيبه به ستا قلم په کار شي
 بيا پوره به ستا نيمگړی داشهکار شي
 يوه بله ايلينو به ته پيدا کړې
 چې جهان کې ابدي د عشق يادگار شي
 نو! زما بنکلي کوډگري راته وايه!
 زه او ته خو اوس د عشق په تار تړلي
اوس خو دواړه يو دبل يو سره يو يو
 لا طلسم ستا دشونډو ستا دسترگو
 لاجادو ستا دبنکلامات شوی نه دی
 راته وايه چې به کله خټک واخلم
 ستا دا بنکلی انځور څه وخت پوره کېږي
 زه دې وړی يم دسترگو په څپو کې
 زه دې ډوب يم د خولې د شاتو خم کې
 خولانه دي مالو ستلي دا رازونه
 ستا په سترگو کې د کوډو طلسمونه
 لادې سترگې په کتو کې اثرناکې
 لادې شونډې په ترڅه موسکا بې باکې

دا عجيب ڪا ته او دارنگه موسڪا دي
 لازما دتخييل له هسڪه لوڙي
 لازما دخيال لمن ڪي نه ڄايري
 ستاڪا ته اوستا د شونڊو داستانونه
 ايلينو يوه موسڪا جانان ته وڪره
 بيايي سرپر سينه ڪپنوده په مينه
 ويل يي : زما د ٽولي ميني په راز پوهه
 زما دحسن په ڇپو ڪي لامبوزنه !
 ليونتوب ته دي لوڳي شمه جانانه
 لاکوزر ڪلونه نه دي اوبنتلي
 لاکوموره يو ، يوبل ته تڙي وڙي
 لادعشق له سمندر ه يو ڄو ڄاڇڪي
 لاد ميني له اسمانه يوه دوه ستوري
 لاتراوسه خود عشق له تاوه سوڄو
 لاکوزما سترگي غمجنې غمازاني
 لامپ شونڊو ڪيسي نه دي درته ڪري
 لادبمن چيري ژوندي دي زمور دميني
 لاکوڊپردي حاسدان په دي جهان ڪي
 لاطلسم ديونن مات نه دي په غرو ڪي
 جادوگريونن لمسوي دگينن لڻسڪري
 لاکولري ڪلي لوت ڪري رمي يوسي

لا په غيشو باندي ولي بزې پسونه
لا چرو باندي شيپانه خوانان تپي کا
لا خولاري بندوي دکاروانونو
لا وطن آرامه نه دی گرانه لومه
لا د سولي مرغی نه دي را الوتې
چې لا يو ماشوم په دې وطن کې ژاړي
چې لا يو زخم وهي خريکې بدن کې
چې لا ځي دمیندو سترگو خخه اوبسکې
تر هغو به زما په سترگو کې غم پت وي
تر هغو به مې ترخه موسکا په خوله وي
ستا هنر به لا نيمگړی وي تر هغو
چې لا غر د ظلم ورک نه شي وطن کې

شپار سم سرود

دوه مینو لاد مېنې کیسې کرلې
 خدایزده خو مره یو دبل سترگو کې ډوب وو
 چې خپرې نه یو غږ د ژړا راغی
 «سونارا» له خوبه وینس شو په زانگو کې
 په آبي سترگو یې موټي واره ایښي
 تنکی شونډې یې مری مری کولې
 ایلینو دخپل محبوب منگولې پریښوي
 ورو یې منډه کره چې خپل ماشوم راواخلي
 په آسمان کې دوه بازانو خرخ راو خوړ
 خو هوسی په لوړه خوکه شوې راهسکې
 طلایي ماهیان د سیند غاړې ته راغلل
 په چینه کې نجلۍ ډک ختین منگی کر
 له یو دنگ نښتر نه والوتې بلبلې
 لام خټگ واخیست او غلی غلی موسک شو
 سونارا یې د زرګي غمونه هېر کرل
 آس یې وشیشنېد پښې ته یې ټک ورکر
 لام مرمر باندي د تراش رمبی راوکېښ

اولسم سرود

هلته برد لوړو غرو په يوه خوكه

تور گړنگ دی هیبتناکه خوله یې چاکه
يوه توره مغاره ده لويه غره کې
پرې را زورند د کوپړيو ، یو لوی هار دی
تل یې خوله کې د اورونو لمبې بلې
په دالان کې یې خپرې دي ډبرینې
دا خپرې دي د بنامار ناست په زمريو
تیرې دارې یې راوتې دي له خولې نه
دا دربار د شیطانانو د سردار دی
یونښ جوړ کړی پت په غره کې د کښتون دی
سور له اوره شیطان ناست دی پاچاهي کړي
غلامان یې دي راوستي په زرگونو
کنیزانې یې هم ډېرې تر سلگونو

بس د ظلم پاچاهي يې ده روانه
 له کلونو له پيريو له پخوانه
 اوس رتلی گپښ ددې دربار ميلمه دی
 لکه مار غوندې زخمي دی په غوسه دی
 وايي سر کال به کسات له يمرا اخلم
 ايلينو پسي ورځمه او لام وژنم
 پاچاهي به د کلبنوم لوت او تاراج کړم
 ديمرا سر به راييل له تخت و تاج کړم
 مگر يوبن هغه سردار د شيطانانو
 ورته وايي چې دا کار اسانه نه دی
 آسمانونو کې تړون ديمرا شوی
 د کلبنوم پاچاهي ده ته ورکړل شوې
 قدرت ده ته يو طلسم دی ترلی
 يمرا ځکه نازولی شو اسمان ته
 چې د لام او ايلينو وصلت يې وکړ
 دې لپاره اسمانونو تړون وکړ
 خو چې دا طلسم وي د اسمانونو
 تر هغو به وي يمرا سلطان د زړونو
 تر هغو به مزد کونه په ده ډک وي
 تر هغو به پرې کلبنوم بنيراز ودان وي
 خو کتاب د شيطانانو د اور وايي

چې که څوک هاغه تصوير د مرمر مات کړي
 هاخبره دايلينو چې لام تراشلي
 ها چې لا يې سترگې نه دي کيندل شوي
 ها په مخ يې چې لا خوله او شونډې نه شته
 بس که ماته دا خبره شي په ډبرو
 بيا به مات شي دا طلسم دا سمان هم
 هغه وخت به ته يمرا کړې رانسکوره
 هغه وخت به يې تاراج کړې دربارونه
 هم به ماتې کړې خپرې او مزد کونه
 گپښه! څو چې مرمرې خبره وي جوړه
 تر هغو به ستا ترلي وي لاسونه
 گپښ سجده وکړه د يونس پښو ته پريوت
 ويل يې اې د اور او شپو لويه سرداره
 ته خو هره شپه له دې درې کوزيږي
 پت تيارو کې په ناوليو باندې گرځي
 تاخارد د تورو شپو کې ځان نغاړلی
 په وژونکو ارواگانو باندې پرځي
 هره شپه دې دواړه سترگې تکې سرې شي
 لکه دوه د اور سکروټې او لمبې شي
 څوک يمرا نه کړې بې لارې څوک مزدک نه
 څوک له مينې او له سولې نه بيزار کړې

ته چې هر شپه پر كليو باندي ګرځي
 نو بيا ولي دا طلسم ماتوي نه
 ولي سپين مرمړ په خاورو پرځوي نه
 چې هم مات شي د اسمان دغه طلسم
 هم يمرانه پاچاهي په زور كړو خپله
 هم ويجاړه كړو دنيا دلام دميني
 زه خونه شم كوزيدلای شنو درو ته
 ديمرا په حكم ټول زما د بنمن دی
 زه خونه شمه ورتلای چې جادو مات كړم
 نو د شپو او د لمبو ستره سرداره
 وايه څه ته لا په تمه تمه ناست يې
 چې طلسم د اسمان به كله مات شي
 يوبن نږدې شو خپل ملګري ګڼنې سردار ته
 ورو يې وويل: زما خبره واوړه
 زه قدرت نه لرم دا چې ورنږدې شم
 د مرمړو هغې بنكلې ايلينو ته
 داسې شوی دی طلسم چې شيطان به
 سل قدمه نږدې ورنشي هيڅكله
 دا څېره اوس د ارواحو لښكر ساتي
 دوی نېزې د تندرونو دي نيولي
 زما لښكر د شيطانانو ترې ويرېږي

څلور خواوې سل سل گامه ترې راتاو دي
 مهترلام پخپله هم له دې خبر دی
 دمرمر و داڅېره ارواوې ساتي
 مور به چېرې هم هغې ته نږدې نه شو
 د ارواوو له لښکر سره مو نه شی
 زموږ له تندر او بریښنا سره جنگ نه شي
 گېښه! دا جادو اسانه نه ماتېږي
 د بریښنا لښکرې نه دي دو هلو
 دمرمر و داڅېره ده ډېره کلکه
 شیطانونان يې قادر نه په ماتولو
 او که نه ما به پخوا وای پرځولي
 دا څېره به مې په خاور وای موبنلې
 گېښ له قهره سور او شین شو تاو راتاو شو
 یو څه چوپ شو خو ناڅاپه راولاړ شو
 په شنو سترگو کې يې رنگ دامید راغی
 شیطاني فکري يې سر کې را پیدا شو
 له اوږو يې یوښ راو نیوه لاسو کې
 ویل يې اې د شیطاني طاقت سرداره
 ما لیدلې ده څېره دمرمر سپینه
 چې ولاړه ده د غره او سیند تر منځه
 پاس د غره یو لوی کمر دی لویه پرنه

بس را بيل به كړو كمر له لويې پرېښې
 چې راوړغړي تر زمكې د سيند خواته
 چې كمر راشي او سپين مرمر كړي لاندې
 نه به پاتې شي خپره نه د لام مېنه
 د مرمر و ايلينو به ريز مريز شي
 او له خاورو سره خاورې به شي دواړه
 هم طلسم د اسمان به په كې مات شي
 هم لښكر به دارواحو تار په تار شي
 د يونن قصر كې بل اور په غرغړو شو
 د شيطان تكو سرو سترگو لمبې و كړې
 د غار خولې كې يو بوم برنډې كړلې سترگې
 د شپې تور بنا پير كان په پرېرو شول
 يو تور مار د سويې سپين بچي راوښو
 سپورمې ولاړه شوه د غرونو شاته پته
 د سيند غږ له لرې لرې نه راتللو
 باد په پرېښو كې راتاو په شغهار شو
 يونن ديار خبرې ډېرو حېران كړي
 لږ خوشاله و، لږ ويري و اخېستې
 خوله گېښ سره يې ومنله دا چې
 لوی كمر پر مرمر يني خيري بېل كړي
 ايلينو د سپين مرمر خاورې ايرې كړي

اتلسم سرود

نیمه شپه ده ستورو ټول آسمان نیولی
د چوپتیا لښکرو ټول جهان نیولی
باد ځنگله کې غلی غلی خانگې شماری
سیند له شوره پریوتلی ورو روان دی
لام آسمان ته دي لادوه سترگې نیولې
خدا یزده ولې یو پټ غم پر زړه داغلی
نن شپه خوب ور څخه تللی مروردی
ننوتی یې په زړه د غم لښکردی
یو ځل څیر شي خپلې بڼکلې محبوبې ته
ایلینو په درانه خوب ویده پالنگ کې
هلته لرې سونار ا په ناز ویده دی
خوړې زلفې د بنا ایسته محبوبې نرمې
د لام لاس ورباندې ایښی په ورینمو

دنيا سيوري يي بناڪاري و سپورمي ته
 دنيايسته اننگو حل يي زرگي غلا ڪري
 خدايه لام خه بختوردي ستا جهان ڪي
 چي د ٽولي دنيا بناڪلي يي تر خواده
 مگر خدايزده نن شپه ولي شپه اورده شوه
 خوب يي حوانو زرڇو سترگو خخه تللي
 لام له لري دغره پرنبي خخه اوري
 ورڪ غرونه بيگانه ، دگونگوسيو
 يا راغلي به هوسي وي يا به پرائنگ وي
 مگر ولي دلام زره ڪي اند پنينه ده ؟
 ٽولي مڀري او پسونه هم خوندي دي
 هم آسونه دي دننه په آغيل ڪي
 مگر نن يي ولي زره ڪي خرخشه ده ؟
 ژريي سترگو ته خڀره دممر راغله
 آه ! داخنڱه راپه زره شوه مرمينه
 بنايي مخ د ايلينو به کوم خه غواڙي ؟
 ته لڙوار و ڪڙه چي ورشم ويي وگورم
 لڙد زره غم يي پينو ته نذرانه ڪرم
 ها چي ورڪي يي دي شونڊي او هم سترگي
 لڙبه ڊڪه تري د خيال شنه پيمانه ڪرم
 لام **راووت** نيمه شپه ڪي چوترې نه

د سيند غږ يې په غوږونو کې راتاو شو
 ورو ورو ولاړه د مرمرو خېرې خواته
 ايلينو وه لکه تکه سپينه بته
 چې د تورو خپو منځ کې په نڅاوي
 لکه سپين سوسن **تو مېلی** وي په زلفو
 لکه ستوری د سهيل وی راختلی
 لکه سپين لاس د دلبر وي راوتلی
 د تک تور بخمل له څوړنده لستونې
 آه چې څومره د مرمرو خېره بڼکلی
 ددې شپې په تاریکۍ کې ورته بڼکاري
 لام يې مخ ته په يوه گونده راکيناست
 ورو يې سر تر پايه ټوله وڅارله
 ځوان نقاش د خپل هنر په ننداره شو
 د سپوږمۍ رڼا يې مخ باندې پريوتې
 د بڼکلا صنم يې لادې بڼکلی کړی
 لام يې څير دی د بې سترگو مخ رڼا ته
 چې نه شونډې او نه خوله پرې انځور شوې
 لام ته زړه کې نا اشنا غږونه وايي
 يوه ورځ به مې هم سترگې وي هم شونډې
 يوه ورځ به دا هنر وي پوره شوی

يوه ورڇ به مينه دومره شي پيا وڙي
 چي دسترگو او دخولي رازونه و ا شي
 په ډبره کي به راشي گويا سترگي
 په مرمر کي به مې شونډي په خندا شي
 که پوره شو دا هنر په دي خبره کي
 نوبه اور و اخلي دربار دشيطانانو
 که مرمر کي دهنر اروا پوره شوه
 ديونس کوډي به د سرو لمبو خوراک شي
 په دره کي به دربار دا ورنسکور شي
 هغه شوم بوم به ايري ايري را پريوځي
 د بنامار او زمري تور ديوان به مات شي
 د مار سترگي به ږنډي شي غربه پريوځي
 بس د بنکلي محبوبې دسترگو راز **که**
 په ډبره کي انځور په ډبر هنر شي
 او موسکا يي په مرمر کي زرغونه شي
 بيا به ټول بلورستان له غمه خلاص شي
 هندوستان به له جگړو نه په امان شي
 لام لامخ د ايلينو ته خير خير گوري
 لا په زړه کي د محبوب د مخ ثنا کا
 لا دخپل خيال پلوشي اوبي را اوبي
 چي په څه کمال پوره دغه خبره کا

لايې زړه دا اضطراب منگول کې گير دى
 لايې پټې اندېښنې په سر کې بنوري
 چې ناخاپه په هيبتناکه غږ په خود کې
 پاس له غره نه لوى کمر په غږ غږو شو
 لکه تندر چې راپريوځي له اسمانه
 لکه اوبن ، چې ليونى شي غرغندي کا
 لام دلوى کمر لويدل په سترگو ويني
 چې په منډه را روان دى مخ په خوړي
 مخامخ د سپين مرمر په لوري راغى
 لکه غر چې د الماس په غمي راشي
 لکه تورې وريځې پټ د سپوږمۍ مخ کا
 لکه لږې چې پر سپينه چينه راشي
 لوى کمر په غږ غږو دى راغورځيږي
 په شتاب د غره لمن ته را روان دى
 بس مرمر د ايلينو به شي ترې لاندې
 اوس به ماته شي څېره د اسمانيانو
 لام نه وار او پار خطا شو ، چې دا څه دي
 خدايه دا دې څه په نوي غم اخته کړم
 تو لعنت دې شي په کار د شيطانانو
 زه يې بيا لوى امتحان ته انتخاب کړم
 خدايه ! را کړې دارواو و قووتونه

ستا له پاڪه ذاته غواړم همتونه
 ته د زرو پهلوانو قوت راكړې
 چې داغر دبدرنگيو را ايسار كړم
 زه به ټول ذرې ذرې شم تير و لاندې
 خو خپره دايلينو به ماته نه شي
 زه به غيږ وركړم دغره دغه كمرته
 خو خوندي به دهنر دغه شهكار كړم
 لام دخداى نوم ياد په ژبه كړ او پاڅيد
 د كمره مخې ته ورغى په منډه
 يك تنها دغره په وړاندې دريدلى
 لكه دنگ قامت دستر پامير پياوړى
 لكه توره شپه كې لوى چنار دكلي
 لكه دنگه خپرى كلکه دباد مخ ته
 لام اړم كړې ليونې كمرته مټې
 لويه تيره يې په مټو را ايسار كړه
 دومره پوه شو ، چې ډبره دريدلې
 نور بېسده تر كمره لاندې را پريوت
 دوه نړۍ ليكې دوينو بهيدلې
 د سپوږمۍ رڼا ته لويې تيرې لاندې
 زلمى لام بيخوده پروت وينې بهيرې
 چوترې نه ايلينو په منډه منډه

پريشانه راوتلې دغره اړخ ته
 باديې زلفې په خپو خپو اخيستي
يوه کړيکه يې له خولې نه ووتله
 خدايه !اي داسمانونو لويه ربه
 زړه مې ريرېدي زما لام چپرې وتلې
 دا آواز له غره دتندر غوندي څه دی
 لامه چپرې يې چې نه ښکاري خاونده
 ايلينو پر زمکه غورځي بيارا پاڅي
 سپينې پښې يې په ډبرو کې زخمي دي
 دماشوم سونارا غږ دژړا ناوري
 په خپل لام پسې نارې وهي په چينغو
 ته وا هيش دځان په درد خبره نه ده
 په پريشانه سترگو لام هره خوا گوري
 لوی کمر ته بيلې پښې په منډه راغله
 کمر لږ له مرمړينې څپرې لرې
 لکه غره سې ولاړ دی هيبتناکه
 دلام دواړه متې غبرگې دي ورلاندي
 دسرو وينو ډنډې ښکاري و سپوږمۍ ته
 لام بې هوښه لکه مړی داسې پروت دی
 ايلينو وه لکه بوت هلته ولاړه
 گران جانان دوينو منځ کې لمبيدلی

د خپل عشق بېسده جسم ته حیرانه
 نه یو خاڅکی او بڼکه شته چې شي راتویي
 نه هم یو نفس چې ووځي له خولې نه
 ایلینو لکه ډبره ده بېسده
 د جانان د وینو ځل سپورمۍ ته بڼکاري
 چې ناخاپه یې په زوره وکړه کړیکه
 داسې چیغه چې له غره نه بېرته راغله
 په دره کې یې بیدریغه انگازې شوې
 ویدې زرکې یې راوینسې کړې په خوږ کې
 سیند له چیغې سره مست شو په خپو شو
 د ځنگله ونې کړې شوې له حیرته
 آس په زوره زوره و شیشنید له ویرې
 میرو هم غوږونه بوخ کړل په آغیل کې
 سونارا له ډبرې ویرې ژړا بس کړه
 هلته لرې لرې کلیو کې غوغا شوه
 په تیارو خونو کې بل شول خراغونه
 خلکو واوریدله چیغه هیبتناکه
 خدایزده څه پېښه په لام او ایلینو ده
 څوک خراغ سره له کوره رابهر شول
 چاله تیکې څخه وویستلې توري
 راوان شول یو څوکسه پاس درې ته

سپورڊمي لار دغره لمن کي وربنود له
 هيبتناکه توره شپه نيمايي تللي
 يوه بسڅه ليونۍ دره کي ځغلي
 توري زلفي يې د باد چپو اڅيستي
 له پنبو څخه يې وينې فواري کا
 ژبه نه لري گونکي غرونه باسي
 په دره کي بې مقصده وهي منډي
 بس يوازي يې په ژبه دلام نوم دی
 کله ژاري کله کړيکه له زړه باسي
 سپورڊمي ورو ورو پناه کيږي دغره شاته
 دره توره ترورډمي په غېږ کي نيسي
 ويرې هره خوا وزرونه غورولي
 باد ويده دی پانې هم له ويرې ريرېدي
 سيند آرام دی نن شپه شور دڅپو نه شته
 په دره د ساړه وهم سيوری خور دی
 ليونۍ بسڅه په تيرو کي غورځيږي
 بيا راپاڅيږي او نوم دجانان ياد کړي
 له پنبو څخه يې وينې دي روانې
 له زخمي ستوني يې گونگ غرونه څيږي
 توري زلفي يې د باد چپو ته ناڅي
 په دره کي خدايزده کوم لوري ته ځغلي

شپه له نیمه ده او بڼتې شومه دم دی
 دگړنگ له تورې خولې بوربو کی پاڅي
 د سپوږمۍ پلوشې نه شته هرڅه تور دي
 په دره کې د پستو گامونو غږ دی
 لیونی، بنځه ورو ورو په کې ورکېږي
 په تیاره کې پناه کېږي او غیبیږي
 د درې په تور خادر کې نغاړل کېږي
 خدایزده چېرې او کوم ځای ته به رسیږي
 نوریې غږ د لیونیو گامو نه شته
 نه یې چیغې دلام لام اوریدل کېږي
 تش په تیرو یې لارنگ دوینو پاتې
 شپه آخر ته نږدې کېږي لا تیاره ده
 نور دسترې ایلینو کوم اثر نه شته
 د درې په توره غږه کې ورکېږي

نولسم سرود

سر کال ژمی ډېرې واورې ډېر یخونه
 نورستان تر سپینو بڼو لاندې پټ دی
 د ځنگله خپرې، تر واورو لاندې سپینې
 سیند لاشور نه کوي غلی غلی درومي
 دلته هلته د پړانگ پل په وینو سوردی
 دکلیو اجل یخ ژمی راوستی
 سردرونه د لیوانو کوکې خیژي
 شپه زړې بگوي خوري د هوسی غوښې
 تورکارغان په ماتو څانگو باندې ناست دي
 له سویانو څخه ورکې خپلې خونې
 د چنچنو ځالي واورو وړانې کړي
 هیندو کوښ بیا د سرو بادونو کوردی
 له درو څخه د یخ باد شپیلی راشي
 واوره و شیندي په مخ د آدمیانو
 د درو لارې دي بندې و کلبنوم ته
 له آسمان څخه دلمر لاره ده هېره
 ته و اټولې زمکې سپین کمیس اغوستی
 ځالي ټولې پټې شوي د بازانو

هلته لري دغره اړخ کې لام ولاړ دی
 د زړې وړانې کوډلې خواته گوري
 اوږدې څڼې او بېره اوږده بېره
 لکه هسې شوریده ملنگ ولاړ دی
 اوږد کمیس یې ساړه باد سره رپیږي
 دوه لستونې یې خالي دي متې نه شته
 په اوږو پورې دلام لاسونه نه شته
 لام ژوندی دی خو دزړه وطن یې مړ دی
 دهنر او دکمال بدن یې مړ دی
 هالاسونه چې جهان ورته حیران و
 هغه گوتې هغه لس واره خراغه
 هاچې تیږي او لرگي به یې انځور کړل
 چې ژوندی به یې ډبره په هنر کړه
 هالاسونه هغه گوتې اوس پرې شوي
 هغه لس ډیوي اوس ټولې دي مړې شوي
 لام ولاړ دی له سرو واورو خبر نه
 دپخ باد له تیرو غشيو بې خبره
 مړې مړې او بنکې یې کنګل په بېره راشی
 په زیږو سترگو ځیر شوی سپین مرمړ ته
 ها څیره د ایلینو دواورو منځ کې
 لکه سپینه بته وي داوبو منځ کې

لا تراوسه دمر مرو خپره گونگه
 لا تراوسه يې په مخ کې سترگې نه شته
 لا تراوسه ها مرموزې شونډې نه شته
 خو بنکلا يې د زخمي لام تسلي ده
 لامين ورته په مينه مينه گوري
 لا يې ورک دی په عجيب غوندي بنايست کې
 لا دخپلې ايلينو يادونو وړی
 هاغه بنکلې چې کلونه پخوا تللې
 خدايزده چپرې ورکه شوې ده له لاهه
 خدايزده مړه ده که ژوندی پايي دنيا کې
 خدای خبر چې به په کومو درو سروي
 خدايزده حسن به يې کوم خای کې رږيرې
 خدای خبر چې کوم خيرون نظر به گوري
 دهغې معصوم بنايست ته په دوه سترگو
 يابه خاورې وي ها بنکلي اندامونه
 خو کلونه شول چې لام ترې خبر نه دی
 هيڅ راغلي مسا پر يې حال رانه وړ
 هيڅ وطن کې چاليدلې هغه نه ده
 بس له کوزو درو يو نيم مسا پر به
 کله کله عجيبه کپسې کولې
 چې دلوی بلورستان په سردرو کې

پس له نيمو شپو چې ټول عالم ويده وي
 كله كله په دره كې يو ورك سيورى
 را پيدا شي ناشناخته غوندي يو سيورى
 اوږدې زلفې يې د باد خپو ته ناڅي
 په تيارو درو كې گرځي پریشان حاله
 څه گونگي شانې غږونه يې په خوله وي
 كله كله دلام نوم په ژبه واخلي
 خو هيڅ چا دورځې نه ده داليدلې
 څوك يې هيڅ له نوم او راز نه خبر نه شول
 څوك په دې هم خبر نه دي ، چې دا سيورى
 په ريښتيا ژوندى انسان ده كه اروا ده
 كه ريښتيا يوازې سيورى دانسان ده
 خداى خبر هغه به څوك وي دكوم ځاى وي
 بس په نيمو شپو تيارو كې داسې گرځي
 چو پانان چې نيمه شپه په شپول كې اوسي
 په درو كې لرې سيورى ددې ويني
 له هيښته څوك نږدې ورتللى نه شي
 څوك يې لار دتلو راتلو موندلى نه شي
 كله كله چې سهار شي ، سپېدې وچوي
 په ډبرو يو څو څاڅكي وينه ښكاري
 بله نښه ددې سيوري پاتې نه وي

لام دکوزو درو دغو آوازو ته

هک حیران دی چې دا څه دي لویه خدایه !
 ډېر کلونه شول چې یار له ما جدا دی
 برخلیک په مور راوستی څه محشر دی
 زه بې لاسه ، زه بې گوتو دلته پاتې
 سپین مرمر لاسترگې نه لري په مخ کې
 هغه خوله یې هم په مخ کې بنکاره نه شي
 چې په شونډو یې مرموزه موسکا نقش وه
 ایلینو ! وایه په کومه رانه ولاړې
 چیرې گرځې په تیارو په نیمو شپو کې
 ستا دلام مټې پرې شوي لاس یې نه شته
 چې دې بنکلې خپره جوړه کړي له تیرې
 لام ولاړ دی او لستونې یې څړیرې
 مړې مړې او بنکې یې کنگل په ږیره راشي
مړاوو سترگو کې یې گل دموسکا و اشي
 زلمکی سونارا غږ کړي له جونگرې
 پلاره راشه بهر یخ دی باد لگیرې
 دلته اور دڅپرې بل دی تناره کې
 زما وستا کپسه لا پاتې ده تیاره کې

شلم سرود

دیزانی د لمر زرینه سکه راوړه
 د غره بوټو شیر چایي گلونه وکرل
 پسرلی له ناو و ډېرې اوبه راغلي
 آبشارونو شرهار مستانه وکر
 مساپرې زانې راغلي ډلې ډلې
 توتکیو په **سرو اخبستل** کورونه
 شپنو وویستی رمې برو درو ته
 د پنیرو کجاوې سمې ته راغلي
 مساپرې مچۍ بېرته راستنې شوې
 دگینو کجاوې سمې ته راغلي
 د هوسیو کبلي بیا شول په تریکو
 د چنچنو سیل ځنگله څخه راووت
 شین اسمان لکه لوی ډنډ د لاجوردو
 لمر د ژمي له کاله څخه راووت
 د درې په کینه ډډه کې بیا غږ دی
 دلام مېنه کې نن بیا خټک ټکیري
 د زلمي سونارا متې دي ځواکمنې
 دخپل پلار خټک یې کلک کړ په منگولو

په لرگي کې دگلو نو انځور کاږي
 لکه پلار هسې ، په ځوانو گوتو نقش کا
 دهنر میراث یې وړې په کمال دی
 درنځور ابا همدرد زلمی بچی دی
 ایلینو څخه ورپاتې یو غمی دی
 کله نقش په لرگي باسي ، تیرې تراشي
 کله پلار سره خبرې کا په مینه
 دلام سترگې دي رنې په زلمی باندي
 سونارا دمور پوښتنه پلار نه وکا
 پلاره چېرې زما مور ده مساپره
 هغه مور چې یې انځور په مرمر کښلی
 ولې سترگې ولې خوله په مخ یې نشته
 دا څه راز دی چې ستا گوتې شوې عاجزې
 گرانه مور دې ولې پرینې نیمه خوا ده
 هره شپه مې زه مور کی په خوب کې وینم
 راشي راشي زما خوا ته غلې کیني
 نه څه وایي نه څه ویني گونگه پاڅي
 زه نارې پسې وهم خود ایې ناوري
 هره شپه یې خوب کې وینم مهربانه
 لکه سپین مرمر ، همدا سې دنگه ښکلې
 لوی ټپکری یې وي پر سر ، لمنه لویه

راشي ما په غېږ کې ونيسي په مينه
 کله کله يې زنگون باندي سر کېږدم
 دهغې د خوږې غېږې عطر راشي
 خو ما مخ د خپلې مور نه دی ليدلی
 نه پوهېږم چې په سترگو کې يې څه دي
 نه پوهېږم چې په شونډو به څه وايي
 زه مې مور ږنده او گونگه په خوب وينم
 نه پوهېږم چې د مور سترگې څه راز دي
 زه يې ټوله مينه وينم په لاسو کې
 خدايزده څه ډول به غږ دهغې خوږ وي
 پلاره ډېر کلونه کېږي ډېرې شپې شوې
 چې مې مور په خوب کې وينم پريشانه
 وايه څه دی ددې راز ددې طلسم؟
 چې مور کې په خوب کې وينم مهربانه
 مگر چوپه خوله او پتې سترگې راشي
 بس همداسې چوپه ولاړه شي پناه شي
 پلاره زه وورته بنه وژاړم په خوب کې
 مور مې نه شي ما ليدلی په دوه سترگو
 د زړه راز راته په خوله ويلی نه شي
 پلاره زړه مې ډېر تنگ شوی گرانې مور ته
 چې يو ځل يې ننداره د سترگو وکړم

يا يې واورمه دخولې خوږې خبرې
 ما ټول عمر سپين مرمر ته دي کتلي
 دمورکي مينه مې تېرې نه اخېستي
 پلاره ولې دې خېره نه کړه تمامه
 ولې پاتې شوې دهغې بڼکلي سترگې
 ولې شونډې درنه پاتې شوې مرمرکې
 ستاهنر ولې نيمگړې شورا پاتې ؟
 دزخمي لام سترگې ډکې شوې له اوبنکو
 گران بچي يې په زلمي مخ باندې بڼکل کړ
 بيا يې ورو په موسکا وکتل هغه ته :
 گرانه زويه دا آسانه انځور نه و
 دوه بنايسته سترگې د بڼکلي ايلينو وې
 دوه چيني دژوند دسل زره اسرارو
 ستا دمور د بڼکلو شونډو موسکا زويه
 ساده نه وه چې په تيره کې انځور شي
 يو پټ درد يې په خېره کې په خپو و
 دغه درد ما په مرمر کې راوړی نه شو
 زه ناتوانه وم چې دومره بنايسته راوړم
 دسرې سپيني ډبرې په خېره کې
 زما گوتو کې لا دومره هنر نه و
 چې د هومره بنايستونو تصوير جوړ کړم

زما قلم او تخيل کي دا زور نه و
 چي مرمر يي له درد مني موسکا مور کرم
 سونارا ! سر کال چي بيادوبي رابري
 چي زيتون په دانه راشي رنگ يي واور ي
 دنڙو نو لويه مياشت چي شي رابره
 نو ورځمه ديما پاچا دربار ته
 ستا نيکه ، ها دکلبنوم پاچا نه غوارم
 که تصوير دايلينو يي وي په کور کي
 که پيدا يي کوم انځور کرمه په مېنه
 نو ، راوړم يي چي دمور څېره وگوري
 ته به خپله ايلينو ته هک حيران شي
 چي څېره کي يي بنايست او مينې **دواړو**
 پوه پتیه بنکلا څنگه پنځولي
 ته به وگوري چي څنگه يي دسترگو
 څير کاته سړي يو بل جهان ته بيابي
 نقش په شونډو درد مني موسکا راز يي
 تاد بنکلي معنويت آسمان ته بيابي
 گرانه زويه ! خداي نه غوارم چي دربار کي
 دنبايسته ايلينو نقش دمخ پيدا کرم
 دا وعده ده ، چي دمور تمثال دي راوړم
 ستا دزړه قرار دي بنکلي خيال ته راوړم

يو ويشتم سرود

په بنايسته نورستان اوړی ، چې رابرشو
 ديزاني دلمر بگی په کينه راوړه
 دزیتونو داني وشوې رنگ يې راوړ
 په غرمه کې مرغی سیورو ته پناه شوې
 ستر وایگل بنکلو گلونو لاندې پټ شو
 دزنبق گلونو زمکه یاسمین کره
 دنذرونو میاشت رابره پر کلنبوم شوه
 دغره اړخ نه دجونگړې له انگره
 یو بې مټو او بې لاسه سپور روان شو
 اوږدې خنې يې د باد خپو وهلې
 لام روان شو د کلنبوم د پاچا کور ته
 چې تازه د ایلینو د کور دیدن کړي
 گوندې ومومي تصویر د تللې مینې
 د لاسا پرې خسته زړه د ځوان فرزند کړي
 سپور په څو شیبو کې تاو شو له درې نه
 سونارا ترډېره پلار پسې کتلې
 ځوان زړگي يې ورکې هیلې لوبولې

دوه ويستم سرود

يو سهار چي لا وروستي ستوري وو پاتي
لا ختيز افق شيري رنگ و راوري
لا چنچني له ځنگله نه وې وتلي
لا د سپاندي بوټو توند عطر پاشلو
سونارا خټڪ په لاس له خونې ووت
په ژوره ساڀي ټوله هوا کش کړه
د زيره نورستان عطر و ليوني کړ
يو ځل بيا يې بېگهه خوب فکرته راغي
مخامخ و مرمرې څيري ته راغي
بڼه په څيري ډمور کي مخ ته نظر کړ
خدا يزده څه يې پټ تر شونډه و لاندې وويل
وړو يې لاس دخپلې مور په څيره وکښس
دمرمر و دخبرې لاسونه يې بنکل کړل

بيا يې ورو قلم راواخېسته په لاس کې
 په بل لاس يې خټک ټينگ کړ په منگول کې
 اول ټک سره پتري له مرمر بيل شو
 د زلمي سونارا زړه هم په درزا شو
 هاخوا لرې له کلبنوم خخه لام ووت
 ناامیده ديمراله دربار ستون شو
 هلته هم دده دميني انخوړنه و
 دنبايسته ايلينو نښه نه وه پاتې
 يو ستومانه مساپر ورو ورو روان شو
 زه به خه خواب دخوان سونارا وایم
 خه دبنکلي ايلينو دسترگوراز و
 هغه غواړي چې انخوړ دمورکی جوړ کړي
 مگر هيڅ نښه يې نشته په دنيا کې
 خدايه څنگه دې ناکام له هرې خوا کړم
 دلمدو سترگو هينداره يې اسمان شو
 يو ستومانه مساپر ورو ورو روان شو

درویشتم سرود

سپورد خو ورځو سفر نه ستړی راغی
یو سهار ورو ورنږدې شو دکور خواته
اضطراب یې ډیریده ورو ورو په زړه کې
چې دزوی وعده به څنگه ورپوره کړي
لمرد دوی توده ورځ پرې لوروله
مرغی تللې ډلې ډلې شنه **څنگله** ته
مساپرد سیند په غاړه تږی راغی
لاس یې نه وو ، چې پرې غوږپ داوبو وکړي
زړه یې سپینو اوبو وړی ، ژبه وچه
خدا یه څنگه برخلیک دی ماته را کړ
ژوند سپینو اوبو غوږپ دی خوزه تږی
لاس مې نشته چې په څاڅکي خوله لمده کړم
ایلینو د ژوند چینه خوله ما لري

لاس مې نه شته چې بنکلا يې لږ انځور کړم
سرنوشت لکه د تيرې کتیبه ده
دا خو زړه د غوښې نه لري چې خوږ شي
زما خيال زما زړگی زما نظر يې
ټول دي ډک د حسن هرې نظارې نه
مگر څه وکړم چې لاس او گوتې نشته
سونارا چې يو ديدار ته دمور سوځي
دمور کی څېره يې نه شته په نظر کې
دهغه زلمي لاسونه ایستی نه شي
ها انځور چې زه يې سوځم و ديدار ته
سیند نږدې ، اوبه روانې خوزه تېری
قسمت داسې لوبه کړې په ژوندون ده
زه د ژوند دلارې ستړی مساپريم
تش لاس نه ، بلکې بې لاسه راستون شوی
ها چې نه يې په اوږو پورې بازو شته
نه يې سترگو کې د اوبسکو څاڅکی پاتې
هابه څنگه او په څه ژبه لمده کا
هابه څنگه د ژوندون پانه تازه کا

خلبریشتم سرود

لمر لا خو نېزې له غره و پورته شوی
سیند په ډکه غېږه ته کوزو درو ته
په ځنگله کې خانگې باد راوینسولي
چې ستومانه مساپر کور ته نږدې شو
ستړیو سترگو یې د زوی خېره څارله
گوندي راشي او له آسه یې را کوز کا
مگر نه و سونارا چې پلار ته راشي
مساپر په ډېر زحمت له آسه کوز شو
اول راغی چې دیدن دجانان وکړي
سپین مرمر ته نذرانه دنظر راوړي
ډېر په خپلې ایلینو پسې خپه دی
په ستومانه گامو راغی سپین مرمر ته
چې نږدې شو خوله یې خلاصه له حیرت شوه

د فلک څرخ پرې راوگرځید په زوره
 زمکه ولاړه له پښو لاندې یې تښتې
 لام له ډبره اضطرابه ټول **ریږد یږي**
 خدایه داڅه دي د سپین مرمر خپره کې
 خوله او سترگې انځور شوي د جانان دي
 کټ مټ هغه ښکلې سترگې هاغه شونډې
 چې له راز او له موسکا یې لام حیران و
 په مرمر کې سترگې هاغسې رڼې دي
 لکه وي د ایلینو په ښکلې مخ کې
 په ډبره کې یې شونډې هسې موسکې
 چې درد او دموسکا خبرې کاندې
 دواړه سترگې یې له زرو کیسو ډکې
 دموسکا څنډې یې هسې دي مرموزې
 ایلینو ده ژوندی شوي په مرمر کې
 همغه خپره هماغسې ده ښکلې
 کټ مټ هغه ایلینو چې ورکه شوي
 په هماغه سحرگر نظر راگوري
 چې دلام زړه یې تړلی و په مینه
 دده مخ ته په هماغه انداز خاندې
 ته واما مخ ولاړه ده پخپله
 د مرموزو سترگو کوډې ماتې شوي

د موسکا د راز طلسم دی ړنگ شوی
 هلته لري سونارا په ژر اناست دی
 د زلمو لاسونو رغوي يې تناکي
 دنوکانو له سرو يې وينې تللي
 لانيولی يې خټک زخمي لاسو کې
 د زخمي پلار له راتلونو خبر نه دی
 په نسي مته يې سراينسی دی او ژاري
 خدايزده ولي مضطرب او پريشان دی
 چې ناخپه چيغه وخته له لاهه
 سونار له زنگانه سر را اوچت کړ
 پلار د تيرې پر اوږه دې خپل سراينسی
 مړې مړې او بنکې يې مرمر باندې خڅيرې
 زلمی پاڅيده او پلار يې غير کې تينگ کړ
 دواړو دک زړونه ژړا خڅه راتش کړل
 لام دخپل زوی پر لاسو باندې ورکوز شو
 دهغه زخمي منگولې يې وربنکل کړې
 سونار له اوږو ونيوه ، چې پاڅي
لام ويل : څنگه دې داراز د بنکلا وموند
 وايه څنگه دې انځور دومره بنایست کړ
 داسې سترگې دې په څه جادو دي **بنکلي**
 داسې شونډې دې په څه خيال خندولي

دا هستي چې له ما ورکه وه کلونه
 دادې څنگه راستنه کړه په خو شپو کې
 مگر خدای دخپل هنر پرچینه پریولې؟
 وایه څه کوډې دي کړي پر منگولو
 چې دې دانیمگړی کار داسې پوره کړ؟
 مگر مینې خپل قوت ټول دربنلی
 چې د ټول بلورستان راز دې څرگند کړ
 دشيطان دربار دې وسیخه په اور کې
 یونښ او گینښ دې له دې سیمې آواره کړل
 دادې څه جادو له هغې دنیا راوړه
 چې دې داسې دهنر جهان حیران کړ
 زویه! ای زما له خپلو وینو جوړه
 زما رخه ستا په دومره ډېر هنر شي
 چې ما نه کړ، هغه کار تانن پوره کړ
 ته استاد شوې دهنر په ټول جهان کې
 قلمرو دنبايستونو دې کړ فتح
 آفرین دې ستا پر گوتو وي فرزنده!
 دکلبنوم دواستا کار دزړه دلبره!
 سونارا له خوشالی سلگيو واخيست
 ويل يې پلاره زه هم نه يم پوهیدلی
 بس په هغه شپه یو ستوری واسمان کې

ترد انورو ڊپر **ځلنده** ڊپر وښانه
 ما کتل چي ورو ورو راغي له اسمانه
 زه له ستوري خخه لري يو خو گامه
 يوه سپينه رڼا راغله له افقه
 يوناخاپه په آبي جامو کي مور شوه
 راروانه په قدم قدم زما خواته
 باد يي زلفي وي اخیستي په خپو کي
 بنکلي سترگي **بي** زما مخ ته وي نيولي
 پوهيدم چي دامې مور ده مهربانه
 دالموري حل و ، چي سترگي مې ليدلي
 دهغي په نيازبين مخ باندي روښانه
 مور په ډېره مينه ماته راکتلي
 راغله وړاندي ورويې ماته وځندلي
 سونارا! سونارا! غبر راغي له لري
 ماليدې چي دمور شوندي خو ځيدلي
 راغله زه يي کلک په خوا پوري نيولم
 اننگو باندي يي بنکل کړمه په مينه
 ويل يي زويه! ستابلا واخلمه گرانه
 دخپل پلار دميرتوب بنکليه نښانه
 ډپر مې زړه درپسې تنگ دی ډپر مې ياد شې
 مور راوکتل او مور راته موسکي شوه

په خپره کې يې عجيب رازونه پته وو
 خدايزده ولې يې خپره کې غلې غم و
 ما يې ډېرې کپسې ولوستې دسترگو
 ما يې ډېر رازونه وليدل کتو کې
 دهغې خپره مې داسې پر زړه نقش شوه
 دهغې غږ مې غوږو کې دی لا پاتې
 دهغې سترگې مې اوس هم دې په زړه کې
 دهغې موسکانه ډک دي زما خيالونه
 لا يورون ستوري خلاکړه په اسمان کې
 تر دانورو ډېر **ځلنده** ډېر روښانه
 لاسپيدو د سپين خادر پيڅکه نغاړله
 چې مې سترگې رڼو ستورو ته شوې خلاصې
 لا چنچنې له ځنگله نه وې وتلې
 لا د سپاندې بوټو توند عطر پاشلو
 لا خوږه وه زما خوله دمور له مهره
 لا فضا وه څه خوشبو دمور له عطرو
 لا غوږو کې مې نغمه دمور د غږو
 لا مې خيال ډک و دمور له تصويرونو
 بس خټک قلم مې ټينگ کړل په منگولو
 دهغې نقش مې په تېره کې تکميل کړ
 پلاره نه يم خبر چې څومره وخت شو

شپه اوورخ ڇنگه رابرشول يو تر بله
 بس دمور سترگي موسڪامي وه نظر کي
 شوه پوره يي نن ڇپره په سپين سهر کي
 لام د حوى تندي ورنسڪل ڪر په ڙا کي
 ويل يي زويه! اراده دخداي همدا وه
 چي زما نيمگري ڪار به ته پوره ڪري
 دا طلسم اسمان ستا پر گوتو پراڻست
 برخليڪ همدا ليکلي وو ازل کي
 زويه دا د عشق تاثير دميني زور دي
 هغه مينه چي دمور په زره کي اوسي
 دهغي عاطفي و ڪري دغه ڪوڊي
 داسي بنڪاري چي تر ٿولو نورو مينو
 بس دمور مينه ڙوره وي شعور کي
 عاطفه دمور تر ٿولو وي سپيخلي
 خور پيوند دمور تر هر چاوي پيا وري
 روحاني پيوند دمور تاته قوت شو
 لاشعور کي دي توپان دميني پاخيد
 ته له مور سره د زره پيوند راوينس ڪري
 دهنر بنا پيري و ڪري نوي ڪوڊي
 ستا دمور مينه خٽڪ او قلم در ڪر
 چي زما نيمگري ڪار دي نن تر سر ڪر

زما ټول ژوندون ددې شیبې په تمه
 زما ټوله هستي دې ته هسته شوي
 د زاړه بلورستان تقدیر همدا دی
 د کلنسوم د عظمت روح دی په دې کې
 مگر دا خو د تقدیر د لویې پیل دی
 ستا زخمي پلار ته مزلونه دي په مخ کې
 دیولوی حقیقت وړ دی پرانیستلی
 لام یې داسې امتحان ته وربللی
 اسمانونو زما تقدیر داسې لیکلی
 د ارواحو سرداران زما لپاره
 یوله بل سره په شور باندې اخته دی
 د ابشر د عاطفې د چینې تېرې
 داله جنگه سترې شوی انسان گوره
 له ازله تردې دمه سرگردانه
 دې نړۍ ته ابدې سوله رابولي
 خونا کام دی ، نا امیده لالهانده
 زما د ژوند لوی امانت دغه پیغام دی
 د انسان مرگ په انسان باندې حرام دی
 تقدیر لوی امانت ماته راسپارلی
 زما ژوند شو جاویدان درنځ لپاره
 ایلینو له لرې لرې رانارې کا

ما وري بولي هاغه بنڪلي بل جهان ته
 زه يي وينم چي يي زلفي باد ته ناخي
 زه يي وينم دموسڪا شاته غمونه
 ما ته وائي چي مرمريه خايه يوسم
 دغه پيتي دنري تر پايه يوسم
 سونارا! نن دتقدير فيصله واوره
 ستا دمور دغه انخور به زه ورورمه
 داسي خاي ته چي له وينو خخه پاک وي
داسي خاي چي انسان قتل نه وي کري
 داسي خاوره چي دظلم سيوري نه وي
 داسي خاي چي لوي وحشت دانسان نه وي
 داسي خاي چي دبدرنگو آواز نه وي
 داسي خاي چي هيخ خوک قتل پيڙني نه
 چاته درد او چاته مرگ ورسوي نه
 دانسان په لاسو مرگ دانسان نه شته
 داسي خاي چي په کي جنگ ته مانا نه شته
 هيخ چانوم دجگري نه وي اوريدلي
 د مرمرو ايلينو به هلته تم شي
 هلته جوڙ به وي يو کور د عشق لپاره
 ملکه به وي ستا مور د عشق لپاره

پېنځه ويشتم سرود

لام افق ته وځير شوی لري لري
سونارا ته يې برخليک دځان بنوولو
زويه مور دې ما وربولي خپل جهان ته
زه ورځم زويه زما ده ډېره بېره
دا وروستی هيله مې ته پوره کړه گرانه
د تقدیر ستري سفر ته مې زړه بڼه کړه
دغه بنکلي مرمينه خيره واخله

له ورينمو جوړه شوې رسي راوړه
زما په شاپورې يې وتره محکمه
رسي تاو کړه زما بې لاسه دوه اوږونه
زما په ملا پورې خيره دمور کړه ټينگه
چې تقدیر د عاطفې او انسانيت ته
په خندا دالوی سوغات پر ډډه يوسم

خپلي گرانې محبوبې سره يوڄاي شوم
 عرش ته نذر دهنر په گلپه يوسم
 لمر لانه ورسيدلي و غرمي ته
 لايو دوه بازان اسمان کي په اتن و و
 لاد څالو توتکي نه وي راغلي
 لاد سپاندي بوي راته ددرې منځ نه
 لاشرنگا درمونه وه لري شوي
 هاي وهوي لاد شينوراته له ورايه
 سونارا چي دورينمو رسي کش کړه
 دبي لاسه پلار اوږو پوري يي ټينگ کړ
 لوي قامت دايلينو جوړ په مرمري کي
 دلام ملا لاد همت راماته نه وه
 لاهما غسي ولاړ لکه نبنتر و
 لايي زر څي سترگي خنبي برافق ته
 لايي توند نظر گنډلي و اسمان ته
 ته و اويني خپله مينه بنه له ورايه
 چي وربولي يي په مينه خپل جهان ته
 ها درنده لويه ډبره يي په شاوه
 مگر نه ولا قامت دلام خم شوي
 دبرخليک نوي کپسه وه پيل شوي
 لام روان شو چي پيدا کړي خپله مينه

لام يو داسې ځای ته ځي چې خبر نه دی
چيرې شته او که جهان کې بيخي نه شته
داسې خاوره چې پرې وينه تويې نه وي
انسانيت څکلی نه وي د وحشت خوند
چاپه لاس دانسان مرگ نه وي ليدلی
داسې ځای چې په کې مينه وي الفت وي
داسې ځای چې په همدې دنيا جنت وي
لام د بنکلي ايلينو خيره په شا کړه
لومړی گام يې دختيځ خواته اوچت کړ
لکه ځي چې د **نگه** رنياهېواد ته
سونارا پسې حيران بېسد ولاړ دی
نه پوهيږي چې داهر څه ولې کيږي
پلار به چېرته کړي پيدا سپيڅلې زمکه
چې پرې وينه دانسان نه وي پاشلې
خدايزده چېرې به وي مور ورته په تمه
خدای خبر چيرې به ځای ددې څېرې وي
زخمي پلار به يې تر کومه ځايه وړی لا
په اوږو به دغه بار پورته کوي لا
د تقدیر لا څه عجيبه تماشه ده
بې لاسونو لام ته پېښه تلوسه ده
لاخو **پيل** د سفر دی منزل اوږد دی

د سپيڅلې زمکې لوری لودن نه شته
 خو قامت د لام نښتر غوندي راست درومي
 د مرمر و غر ترلی و رپه شادی
 په اوږو پورې يې مټې اولاس نه شته
 خوروان دی خدايزده کومې خواته درومي
 خپل تقدیر يې دی په ملا پورې ترلی
 خدايزده چيرې به يې کوز کړي په جهان کې
 لا ځنگل چوپ دی لا سيند آرامه درومي
 لایو دوه بازان تاویري په اسمان کې
 لام ورو ورو له سونارا څخه پناه شو
 د زلمي زوی زرگی ډک دی له سلگیو
 یو ناڅاپه پوه په غم د تنهایي شو
 د فکر و نو په سفر باندي رهي شو
 چې يې وکتل دلري درې پای ته
 پلار پناه و نوري نه لیده له وراه
 په اسمان کې دوه بازان و ستري شوي
 باد په شغ باندي راتیر شو په دره کې
 ونې و او بنټې راو او بنټې ځنگله کې
 مساپر دلرو لارو ولاړ پناه شو
 په دره کې پټ ځگير وی د سونارا شو

شپږ ویشتم سرود

ډېر کلونه دي اوښتي پيړۍ ولاړې
شپې او ورځې لکه شگې دخوږ ولاړې
نور هغه کلونه پاتې نه دي زړو کې
خوک دخيال او خوب جهان کې نه راگرځي
نورستان دغرونو زړه کې پټ ساتلي
دسلگونو کلو ورک يادونه غلي
افسانې دي پاتې شوې هاغه وخت نه
دخپو په ژبه يې سيند ځنگله ته وايي
لمر لا هسې طلايي بگۍ کې راشي
غرلا هغسې ولاړ دی هيبتناکه
سيند هماغسې په تيرو سينه موبني
ځنگل هغسې دباد دکوډگر کور دی
شني کوترې له څاه گانو څخه راشي

په ځنگله کې د شنو خانگو ميلمني شي
 باد ته پانې په ناز و اوږي او را اوږي
 رمې و شرنگوي زنگ په خپلو غاږو
 لاهم ژوند په نورستان کې په خپو دى
 لا بزگر ځوانان سينه پر سيند سره کا
 لاهم پېغلي غټې گرگې له غره راوږي
 لا شپانه په هاى وهوى نارې سوري کا
 مگر خلک داسې وايي پتې يو بل ته
 چې درو کې شپه تياره وي سهمناکه
 پس له نيمو شپو چې خلک ټول ويده شي
 يو ناخاپه په دره کې يو ورک سيورى
 را پيدا شي ناشناخته غوندي يو سيورى
 اوږدې زلفې يې د باد خپو ته ناخي
 په تيارو درو کې گرځي پریشان حاله
 هرې سا سره دلام نوم په خوله اخلي
 څوک يې هيڅ له نوم او راز خبر نه دي
 دا چې ولاړه شي تياره شپه کې پناه شي
 باد **بي ورو بي** قدم قدم له زمکې
 وروسته شپه چې وي لا څو پاره اوښتې
 سبا وون چې رانږدې شي سپيدې اوږي
 چې لا ټول عالم ويده په درانه خوب وي

په همدې لاره درانه گامونه تير شي
 يو ملنگ غوندي بېر سيوري راواوري
 كړوپ روان وي يو دروند باريې پر اوږو وي
 تور لستونې يې لا باد ته تش رپيري
 لويه تيره يې په ملا پورې تړلې
 لا روان وي نا مالوم غوندي لټون كړي
 ځينې ځينې شيانه وينې دغه سيوري
 ځينې پاك ماشومان وينې دوى په خوب كې
 هيڅ څوك نه شي نږدې تللى چې وگوري
 دغه سيوري په ريښتيا دي ژوندي خلك
 او كه سيوري دي ، اروا دي ، چې پټ گړځي
 هره شپه په سردرو دنورستان كې
 خداى خبر دى څو كلونه پيري اوړي
 ژمي اوړي راشي منى شى سپرلى شي
 ونې وځنډي گلونه پانې شنى كا
 بيا لغړې شي له ژيرو پانو خانگې
 پاغوندي د واورو سپينې په نڅا شي
 سيند را ډك شي له كنگل كنگل او بونه
 كله خر سيلا وراكوز له سردرو شي
 كله ځنډې د ځنگله په تېرو لوشې
 كله شنه پټې په خر سيلا ولاهوشې

مگر ستوري لاهم ڊڀروي په اسمان کي
 لاد ژوند بوڊا ژوندي دي په جهان کي
 دغه دوه ستري ستومانه سيوري گرځي
 په درو په سردرو دلوي وطن کي
 چي پيدا کري پاڪه خاوره پاڪه زمڪه
 هلته دمه شي ڊک جام د تقدير وڄيني
 چي له وينو خڇه پاڪه خاوره بنگل کري
 پري د عشق او محبت کلي آباد کا
 له ازله غمجن زرونه په کي بناد کا
 هره شپه دوه مساپر پر لاره تپري شي
 ديوي زلفي د باد خپوته ناڄي
 بل په شاد تقدير غروي کڙو پروان وي
 تش لستوني بي لانگي لاس بي نشته
 ڊپر کلونه شول چي نيمه شپه تيري پري
 په تيارو درو کي ورو ورو پناه کڙي
 دوي د زمڪي هره لويشت ده لتولي
 پاڪه زمڪه بي لاهم نه ده موندلي...

پاي

دا منظومه

زه د خپلو درې سره منظومو لپاره د يوه ستر انسان منندوی يم. لوی خدای (ج) دې پرې ورحمیرې ارواښاد استاد رشاد یادوم. "هوسی" يې چې واوریده نو د بوي عالمانه سريزې تر ليکلو ورها خوا يې خورا وهڅولم، چې منظومه ليکنه وغځوم. کله، چې "ارشاک او اوشاس" خپره شوه هومره خوشاله و لکه زه چې ورته خوښ وم. په دې دوهمه کې د ډېرو تاريخي او لرغونو څرگندونو غوټې خدای بښلي استاد را پرانېستې وې.

په ۱۳۸۲ لمريز کال چې د استاد په خدمت کې وم د نورستان (همدغې بلورستان) د منظومې د خاکې (طرحې) په اړه مې يادونه ورته وکړه، استاد په څوکۍ کې لږ راهسک شو، يوه خوږه خندا يې وکړه او بيا يې راته وويل: "لوی خدای دې مرسته در سره وکړي، چې دا کار وکړې" استاد د منظومې اډانه خوښه کړه - هيره دې نه وي، چې ستاسو په لاس کې منظومه تر هغې طرحې يو څه بدلون لري - استاد د زاړه نورستان په اړه څرگندونې وکړې او خدای شته د تل په څير يې د حافظې ځواک او علمي صلاحيت ته گوته پر غاښ شوم. له استاده مې يادښتونه راواخيستل او راووتم. وروسته تر هغې ورځې مې استاد دوه ځله نور وليده او هر ځلې يې په ټينگار حکم راته کاوه، چې منظومه بشپړه کړم او ما هر ځلې خپله وعده نه ماتيدونکې گڼله، خو د قسمت ليکنه بيله وه ژر مساپر شوم او د سمندرونو شاته، تورې درې ته کيناستم چې گوندي کوم څه زده کړم، په امريکې کې د زده

کړې پر مهال تل راسره د منظومې د بشپړولو تلو سه وه. یوه ورځ استاد ولاړ او ډېر یې ترې پریښول او دا چې ما یې دغه امر نه و پرځای کړی ډېر شرمنده وم ، همدا چې د وطن خاوره مې ښکل کړه ، پر منظومې راولگیدم او ایله چې پوره شوه. ماته د منظومې د لیکلو پر مهال ډېرو فرهنگي ملگرو او مشرانو زړه را کړی ، چې له ټولو مننه کوم خو یو څو یې دلته یادوم : دنورستان پیژندنې یوه مطرح څېره ښاغلی سميع الله تازه ددغې ښکلې سیمې په اړه گڼ معلومات را کړل ، درنو پوهاند دوديال او حاجي صاحب حسام تل هڅولم او زما ځوان ملگري حميد الله محمد شاه ددې منظومې پر کمپوز برسېره تل راسره ملگرتيا کړې ، او زه یو ځل بیا له ټولو څخه مننه کوم.

اوس راځم د منظومې د ځینو نومونو او اصطلاحاتو شرحې ته: په منظومه کې د زاړه نورستان له لرغونو اساطیرو څخه ځینې کرکټرونه او ځینې څېرې شته ، چې دلته د پخوانیو نورستانیانو له انګېرنو سره سم معرفي کيږي ، دغه اسطوره یي څېرې د پخواني یونان له اساطیرو سره ورته والی لري ، چې اوس خلک دهغوی پر موجودیت باور نه لري . له دوی څخه یو شمېر - د الفبا په ترتیب -

دادی:

اشخاص:

4 ایندر: په پخوانیو نورستاني اساطیرو کې د شرابورب النوع و او په واما کې یې د یمر ا حیثیت درلوده . په افسانو کې راغلي ، چې ده یو ښکلې باغ جوړ کړی و ، ځینې نورستان پیژندونکي فکر کوي ، چې دهغه باغ پاتې شوني اوس هم شته.

5 ایلینو (الینو ، الینا) یمر او له لوني درلودې ، ایلینو داسې یو نوم دی ، چې ریښه یې په الینایانو (د نورستانیانو مترادف) الینگار او نورو نومونو کې هم شته.

6 بري د غلام په مانا ده.

- 7 پکتانه: پښتانه، دلغمان لرغوني خلک.
- 8 دیزاني (دیزنی، دیکھني): د حاصل خېزی او له بسخو څخه د حمایت رب النوع.
- 9 کتي: د نورستان د خلکو د یوې پښې (نژاد) نوم دی.
- 10 گېښ: د جگړو رب النوع و.
- 11 مال ارا: د شتمنی او ثروت خاوند.
- 12 لام: لام که څه هم په نورستان کې کلي ته وایي؛ خو د شخص نوم هم دی، چې مهتر لام یې بېلگه ده. لام د دغې منظومې د لیکوال لپاره د یوه ځانگړي کرکټر مفهوم لري.
- 13 یمرا: د پخواني نورستان تر ټولو مشهور رب النوع و، چې په زړو اساطیرو کې یې خورا مهم ځای درلوده.
- 14 یوښ: شیطان یاد او ستایي دورې اهریمن ته ورته څېره ده. پخوانیو نورستانیانو د شر او بدی رب النوع گانته.

سیمې:

بلورستان: د زاړه نورستان نوم، بلور د سپینو جامو د اغوستونکي توکم لپاره هم کارول کېده؟
پارون: اوس د نورستان ولایت مرکز او دلرغوني نورستان یوه برخه ده.

راسا: د کونړ سیند لرغونی نوم.

کښتون: په کلېنوم کې تر ټولو لوړه څوکه ده، چې ۳۷۲۰ متره د سمندر له سطحې څخه لوړ دی.

کلېنوم: له جغرافیایي پلوه د نورستان منځنۍ درې ته کلېنوم

وایي.

کورگل: د کشمیر یوه مشهوره سیمه ده، اوس یې کارگیل بولي په دې نامه په نورستان کې هم یوه سیمه شته. په منظومه کې کورگل هماغه د کشمیر اوسنی کارگیل دی.

لمپاکا: اوسنی لغمان.
 هډه او ويهار: د زاړه تنگرهار نامتو سيمې.
 هيڼدو کونښ: اوسنی هندوکش.
 وايگل: دغه سيمه اوس هم په همدې نامه يادېږي.

گانې او توکي:

- 1 پتنيک: غور والی.
- 2 بنسټوپه: نننی پکول، ټوپه خولی ته وايي.
- 3 کتره: چاره، چې په ملا کې به په ملا وستني پورې نومبل کېده.
- 4 کيرپه: د اتلولی نښه، يا لويه تمغه، چې يوازې به زپورو او اتلو کسانو او د هغوی د کورنيو د غړيو په جامو پورې نومبل کېده.
- 5 ناټ: اتني.

او وروستی يادونه:

دا مشهوره ده، چې نورستانيانو به په لرگيو کې خپرې انځورولې
 د نورستان دغه لرغونې صنعت او هنر خورا مشهور دی.
 دلرگينو پټو ډبرې نښې اوس هم په کابل موزيم کې خوندي دي.
 دا چې لام ولې دخپلې مينې (ايلينو) (خپره په سپين مرمر کې
 انځور کړې وه يوه استثنا ده، لام له ډبرې مينې څخه په دې منظومه
 کې دغه بې دودې کړې ده.

پای

سفر

يو ملنگ پيران پير په لاس لکړه
پراوږو يې ولول څنې را پرتهې وې
په څېره کې يې مرموز اسرار پټ کړي
دواړو سترگو کې يې زر پټې کيسې وې

يو مريد وورته ناست تروني لاندې
قصيده يې پخوله له له مرشده
ويل يې حق ته رسېدل اسم اعظم دی
دهستی د راز مانا هم پټه نه ده

ويل يې څار دې شم زما پير پيرانه
ټول ذکر ونه مې پوره کړل له کتابه
د بنامار له جنگه اوس راغلمه خود ته
قصيده کې شومه تېر له لوی دريابه

ته خو پاک په کرامت يې زما پيره
قصيده کې چې يو ځل له هوشه ولاړم
سور له اوره يو شيطان مخې ته راغی
بد خبريې ما ته راگر چې اوس ژاړم

ويل يې ستا تقدير له اصله دوزخي دی
خلاص به نه شي په اويا ځله ژوندونه
د سقر لمبې و تا ته انتظار دي
يې عاجز د خپل تقدير له اوبستونه

هغه اور چې ازلي ستا په قسمت دی
بل بنده يې لایق نه دی زما ياره
څه د خپل تقدير کاتب نه تپوس وکړه
چې يې ولې درته کنبلي دغه لاره

نو کوربان شم زما پيره دستگیره
د شيطان له وسوسې نه خلاصون غواړم
د قسمت او د تقدير په راز مې پوی کړه
له دې بلې مرحلې اوبستون غواړم

پيرو ډوب په تفکر کې چيرې تللی
 برافق کې يې گنده لی خپل نظرو
 یو ناخاپه يې مريد ته وکتلی
 دې کتو کې څه عجيبه شان اثارو

ویل يې لاس را کره چې لرې چيرې ولاړ شو
 د مجاز له دې دنيا نه ځان پناه کړو
 حقیقت د اوو سیندونو شاته پته دی
 په اخر سرد دنيا کې يې پیدا کړو

پیر را پاڅېد، خرڅ يې و خوړ او را تاو شو
 یوې پنبې ته يې درب ورکړ مستانه شو
 مريد هم ورپسې گام واخيست چټک شو
 نامعلوم لوري ته دواړه روانه شوو

اوږد سفر و، شپې او ورځې به روان وو
 له ځنگلونو وچو دښتونو نه پناه شول
 مودې وشوې چې له خلکو څخه هېر شول
 تېرد خیال او د خوبونو له دنيا شول

یوہ ورخ چہی دوارہ وری وو نہار وو
 مرید واخیست اجازت چہی خہ پیدا کری
 یو کبلی یہی د غرخہی پہ دام کہی ونیو
 چہی مرہ وربانڈی گہدہ ہینوا کری

لہ کبلی سرہ خیل پیرتہ چہی راستون شو
 ویل یہی خار شم غرخہ گی مہی دہ نیولہی
 تہی پہ خیل پاک مبارک لاس کرہ حلالہ
 چہی اروا یہی پہ جنت کہی شی آغلی

پیرویل، زہ بہ یہی حلالہ کرہ وروستہ
 خو پہ دہی دہنتہ کہی چیری ہم اور نہ شتہ
 وایہ خنگہ او پہ خہ بہ یہی پخہ کرو
 دلته سکور او نغری نہ شتہ دی کور نہ شتہ

چہی پری اور پہ وچو خسو بانڈی بل کرو
 خہ پیدا چہی خہ لمبہ یا خہ سپرغی کرو
 چہی پخلی تہ یہی نغری د اور تیار شو
 بیا حلالہ بہ نازکہ غرخہ گی کرو

مريد وڪتل تش لاس حيران ولاڻو
 دلته اور دلته سپرغي به شي له کومه
 په دا هسي لوي بيابان کي خو څوڪ نشته
 دومره لري ڊپوه گي به شي له کومه

ويل کوربان شم زما پيره دستگيره
 وايه اور له کومه ڄايه را پيدا ڪرم
 ڪرامات دي را څرگند ڪره په بيابان کي
 شه نوا چي د دي گپي پينوا ڪرم

پيرويل هاغه لري څره غونڊي گوري
 دهغي شاته ڪلا ده برجوره
 دنيا آخر، هما غلته دوزخ دي
 هلته ورشه اور وغواڙه بختوره

د دوزخ د ڪلا ورد دي چي ٽڪ ٽڪ ڪر
 پاسبان د جهنم به را بهر شي
 هيبتناڪ او غوسه ناک مگر سخي دي
 څوڪ چي ورشي نو حاجت يي مقرر شي

هلته ډيرې دي لمبې ډېر ډېر اورونه
وايه لږ څه لمبه راكړه چې اور بل كړم
غرڅه گۍ چې پرې پخه زه او ملنگ كړو
نو دوزخ به پرې د گيلې ال او مل كړو

مريد موسك شو، د غونډۍ پلوروان شو
په كمزوري ځان يې پورته كړل گامونه
لږ څه لرې د غونډۍ شا چې بنكاره شوه
ويې ليدل دننگ د پوالونه او بروجونه

هيبتناكه سره بخن يې د پوالونه
د لمبوله تاو يې جوړ واړه بروجونه
د دنيا اخر منزل و مريد، ستړی
په لږزا_لږزا يې اخیستل گامونه

شېبه وروسته د كلا مخ ته ولاړو
له هېبته يې بدن ټول ناکرارو
يوه توره د پولا د دروازه وه
زنځيرونه يې د سرپو صد هزار وو

په ډار-ډاريې گوتې پورته کړې زنجير ته
يو دروند غر د شرنگهار د دروازي شو
مريد ويړې نه پر خاي لکه ډبره
يو ناخاپه غرهار د دروازي شو

په درانه غر پولادي دروازه و اشوه
تپ او دود ورنه راووته بهر ته
چيرې لري د خگرويو چغورغ و
مريد هک حيران ولاړ و دې محشر ته

دروازې نه بدهي ته سپاهي ووت
دواړه سترگې يې سرې-سرې لکه انگار وې
مخامخ شوې د مريد په خپره خنډې
وې حيرانې دغه سترگې هم په قار وې

ويل يې خه دي مساپره ته خه غواړې
اجل کوم خاي نه راوستي يې بد بخته
يم حيران خنگه ژوندي دلته ولاړ يې
دې کلاته د راتلو لاره ده سخته

د خپل نفس او وه دوزخونه به دې پالې
 د گناه سل بيا بانونه به وهې ته
 خدای درکړې عاطفه به زړه کې وژنې
 په دې سختو لوارو لارو چې راغې ته

مگر ته خولاژوندی دلته ولاړې
 وایه څه ته دې زما دروازه واکړه
 دلته څه غواړې بې سره لېونیه
 وایه څه له دې همه دنیا ته شا کړه

مريد وويل زما درته سلام دی
 لاروی، د حقیقت په لارو سریم
 د خپل پیر په توکل باندي روان یم
 له دنیا اوله عقبانه ناخبریم

زه او پیر په بیابان پاتې نه ريو
 یوه ځوانه غرڅه گۍ موده بنکار کړې
 اوس په اور پسې راغلی یمه دلته
 که ته را کړې د لمبو یو څو بخرې

بس د اور یوہ شغلہ را کہ بنا غلیہ
چپی پخہ کپو پری خورہ د غرخی غوبنہ
بس چپی لہ شومہ پیدا کپو پہ بدن کی
بیابہ پیل کپو منزل پہ خیلہ مخہ

پاسبان د دوزخ سترگی کپری پری بندی
ویل یی تہ یی تپروتلی مساپرہ
دلته ہرہ کوچنی سپرغی حساب دہ
دلته ہر شوک پہ خیل اور دی شعلہ ورہ

دلته ہیخ اضافہ اور دوزخ کی نہ شتہ
دلته ہر دوزخی خیل اور دی راوری
دہر چا خیلہ گناہ دلته بلیبری
دلته ہر عاصی دی خیل تقدیر جوہ کپری

دلته خومرہ گناہونہ ہومرہ اور دی
دلته خومرہ چپی ظلمونہ ہومرہ شور دی
پہ دنیا کی ہر قاتل پہ خیلو لاسو
لہ لمبونہ آباد کپری دلته کوردی

زما د ہیچا د گناہ پہ اور کار نہ شتہ
زما پہ لاس کی یوہ تشہ شغلہ نہ شتہ
تا تہ تش لوگی ہم نہ شم در کولی
زما د نورولہ اختیارہ چارہ نہ شتہ

دلته هيچا ته مور اور بل کري نه دی
 دلته هيخ دوزخي مور نه پيدا نه دی
 هر سرې يې په خپل لاس بلوي ځانته
 دلته سکور هم د بل چا په سودا نه دی

دلته هر څوک له خپل اوره گريزان دی
 يو ساده لېونی ته يې چې اور غواړي
 په خپل ځان کې دې لمبې د عصيان بلې
 د گناه اور دې بس نه دی چې نور غواړي

څه ورځه دلته دوزخ دی خو اور نه شته
 که راځي نو خپل عمل لکه اور راوړه
 دلته هيخ يو سپين تقدير راتللی نه شي
 د اختيار په سکور دی ځانته څه تور راوړه

دلته رحم د خدای، بل اورونه مړه کا
 بنده گان يې د اختيار په خسو بل کا
 چې هر څوک د سوزېدو لپاره راشي
 په ناچار يې خپل عمل ورسره مل کا

سنگھ

خنگل

نـری لاره ناخرگنده
خدایزده چیرته به رسیږي
دیوشنه خنگله تر خنگه
د جونگرې ورته کیږي

باد په خپلو لمدو گوتو
خوځوي پردې په زوره
پنجرې کې د جونگرې
اوباران په شرک وریري

نیمه شپه تپه تیاره ده
تورې لږې راخوږې دي
غرد وریځو غیر کې ډوب دی
چیرې تالاندي غوریري

په یوه ساه، باد چغیرې
شيبه وروسته چیرې لري
راځي غږ له شنه ځنگله نه
په ملا خانگې را ماتیرې

په جونگره کې دننه
یوه تته شان رها ده
د باران او بام له غږه
ډیوه ویرې نه رپیرې

نری لاره ناخرگنده
خدایزده چیرته به رسیږي
د یو شنه ځنگله تر څنگه
د جونگرې ورټکیږي

مساپرد لارو
اینبی ورباندې لاسونه
له جامو یې اوبه څاڅي
زړه کې ډېر لري غمونه

شيبې وشوي چې ولاړ دی
لټوی یو ځای د امن
غږیې سترې نظر سترې
ډیر یې کړي دي مزلونه

د کلونو مساپر دی
بې منزله بې مقصوده
بنایي لاریې ورکه کړې
چانه وکړي تپوسونه

مياشتې وشوي سرگردان دی
ددې شنه ځنگله په منځ کې
ورنه ورک ختیځ لویدیځ دی
نه شته لاري گودرونه

ایله نن یې له ډېر لرې
شوه رڼا تر سترگو سترگو
لږ موسکی شو څه یې ووېل
بیا چټک یې کړل گامونه

مسـاـپـرـد لـرـو لـارـو
اينبي ورباندي لاسونه
له جامويي اوبه خاخي
زړه كې ډېر لري غمونه

له جهانـه ناخبره
گريوان خيري سربري دي
لتوي د ژوندون نني
يو ملنگ غوندي شاعر دي

په بنكلاوو پسې گرځي
خو عاشق شي مينه وكړي
لرپه رازد مينې پوه شي
په ناپايه لارو سردی

اووه سيندونه هم اوه غرونه
لري د بنستي او ځنگلونه
ډېرې لارې يې ليدي
ورك مقصد پسې او تردي

دېر بادونه بارانونه
ژمي اوړي پرې اوښتي
نن بيا گيردې په توپان کې
هم ستومانه هم نهردي

تکوي ورد جونگرې
گوندي وکړي لږڅه دمه
يا څوک لار ورته وښايي
دي خوشاله پرې اختردي

له جهاننه ناخبره
گريوان خيري سربيردي
لتوي د ژوندون نښې
يو ملنگ غوندي شاعردي

د ډيوې ترڅنگه ناسته
يوه پيغله انځورگره
د ښايسته سترگو ميرمن ده
اود زړونو تالانگره

لاهو شوي خپل جهان کې
يو انځور يې مخ ته ايښی
له پنجرې نه بهر گوري
د رنگونو افسونگره

د توپان او ونو جنگ دی
لاباران اوري په زوره
له پنجرې نه هرڅه ويني
د بنکلا د فن کوډگره

هرڅه ويني خو گونگی ده
شور يې نه شي اوریدلی
نه د تالاندي غږ اوري
نه خبر له مساپره

هرڅه سترگو باندې اوري
هرڅه سترگو باندې وايي
سترگې نه دي لوی کتاب دی
ډک د عشق له شور او شره

د ډيوې تر څنگه ناسته
 يوه پيغله انځور گره
 د بنايسته سترگو ميرمن ده
 او د زړونو تالانگره

ليونی توپان الوتی
 ږلۍ اوري باران اوري
 پردیس ټول په اوبو لوند دی
 یو پټ شور یې زړه کې بنوري

ټکوي په غبرگولا سو
 د زړې جوونگرې ورلا
 خو نقاشه بې خبره
 د پنجرې لوري ته گوري

نور نو زغم د پردیس نه شته
 ماتوي ورد جوونگرې
 شه سره سیلی را درومي
 پرې جوونگره ټوله بنوري

باد ڏيوه وڙني او پيغله
لمسوي د تيارو غيره
بي له ويرې را پاڅيري
او ورځي دوره په لوري

څوڪ ولاړ دى دروازه كې
يو آشنا شانتې قامت دى
دا قامت كلونه وشول
چې د پيغلي په خيال اوري

ليونى توپان الوتى
رلى اوري باران اوري
پرديس ټول په اوبو لوند دى
يو پټ شور بې زړه كې بسوري

جوړ د شنو خانگو ځگيروي دى
په ځنگله كې څه غوغا ده
باد هماغسي لگېري
په افق كې شنه برينسنا ده

لکه وي چاته په تمه
له کلو کلو راهیسي
د نقاشي زړه دربیږي
د پردیس په تماشا ده

د شاعر د زړه هر غږ ته
هر کلی په لېمو وایي
آئینه د شپو د حسن
مصوره د بڼو کلا ده

په جونگره کې تیاره ده
مساپر شاعر حیران دی
چې ځنګله کې دغه مېنه
جوړه کړې دلته چاده

د دنیا په دې آرامه
ناآشنا لري ګوښه کې
دا به څوک وي چې یې ځانته
بیله کړې دا دنیا ده

جوړ د شنو خانگو ځگيروي دى
 په ځنگله كې څه غوغا ده
 باد هماغسې لگېږي
 په افق كې شنه بريښنا ده

په جونگره كې تاوېږي
 څه سره شانتې سيلۍ ده
 ملكې د شپو ځنگله كې
 درولسې لا كېږدى ده

"آهائى! دلته څوك اوسېږي؟
 آيا دلته د يو ستري
 اولامده پرديس لپاره
 پيدا كېږي ځاى ددمې؟"

داسې غږ كړ مساپر خو
 څوك يې غږ اوريدى نه شي
 څوك ليدى په سترگو نه شي
 هرې خواته تروږمۍ ده

لر شيبه وروسته رڼا شوه
 پېغلې بله كره ډيوه بيا
 په ليدو يې لاهيران شو
 مساپرد لـرو لارو

وايه خوك يې دلته پاتې؟
 د كوم حسن قافلې نه؟
 وركوي ځواب په سترگو
 شاعر پوه شو چې گونگۍ ده

په جونگره كې تاويزي
 څه سره شانتې سيلۍ ده
 ملكې د شپو ځنگله كې
 درولې لا كېرډۍ ده

د شاعر نظر چې پريوت
 په هر لوري د جونگرې
 وې ليدلې هرې خواته
 سترگې، سترگې، سترگې، سترگې

انځور گره وه د سترگو
تصويرونه وو د سترگو
هرې سترگې درلودلې
ډېرې ژبې او خبرې

شاعر پوه شو چې منزل يې
د کلو کلو منزلونو
پرديسيو او خواړيو
دا جونگره ده د مينې

د ژوندون مقصد يې دادی
همدا پيغله يې ده مينه
ابدي دمه همدا ده
ددې سترگو په محل کې

"زه شاعر مقصد مې ژوند دی
غواړم مينه باندې پوه شم
د کلونو مساپريم
په تاپين شوم بنگلې پيغلې!"

د شاعر نظر چي پريوت
په هر لوري د جونگرې
وي ليدلې هرې خواته
سترگې، سترگې، سترگې، سترگې

"زما سترگې لوی کتاب دي
ډک د عشق له شورا و شره
راته گوره چي خه وایم
لپونیه مساپره!"

او شاعر سترگو لاهو کړ
ورنه هر خه سترگو يو وړل
بس يو دی وو او دوه سترگې
شو دنيانه ناخبره

سترگې تړې وي د مينې
ته به وايي چي کول يې
د تودې غيږې ستونه
انځورگره وه کوډگره

شه راكنبل وود خمارو
شه پيالې د هوسونو
ډكې ډكې وې له نازه
زړه يې وړلو له شاعره

خدای (ج) خبر چې سترگو شه ويل
خو شاعريې خيال كې ډوب كړ
چې: "اوس واوره درته وايم
يو پت را زيوه خبره

"زما سترگې لوی کتاب دی
ډك د عشق له شورا و شره
راته گوره چې شه وايم
ليونيه مساپره!"

سترگو پيل كړلې كوډې
شه كيسې وې شه رازونه
د شاعر زړه په درزا شو
اضطراب وهل موجونه:

"ای د وخت د لارو ستریه!
ته خبریې له (ژوندونه)?
او چې (مینه) څه ته وایی?
تش انسان ته دوه نومونه

یو پایښت د ځان لپاره
بله بل نوم د هوس دی
یو یې تش د ساه ایستل دي
بل دوکې او فریبونه

مالیدلي چیرې نه دي
چې (انسان) د بل لپاره
چیرې ومري یا ژوندی شي
یا عاشق د بل په عشق شي

څوک مین شي له دې پاره
چې معشوق پرده مین دی
د هر چا ده خپله لاره
د هر چا دي خپل مزلونه

سترگو پیل کړلې کوډې
خه کیسې وې خه رازونه
د شاعر زړه په درزا شو
اضطراب وهل موجوده:

ته اوزه د (ژوند) او (مینی)
دوه مثالونه یو دوه نښې
زه په تا باندي مینه
ته په ځان باندي مین یې

زه ریښتینی ژوندون غواړم
ځکه تښتم له انسانه
یم کلونه دلته ناسته
د یو چا مینې ته تېرې

هو! زه تښتم له انسانه
خو مینه په انسان یم
ځکه تل انځورومه
په خپل ژوند کې کې رازد مینې

آیا ته ددې لپاره؟
مساپر شوي دلته راغلي؟
چې يو څوک دې د ليدلو
د خيالونو ده نقاشه

نه! پوهيږم داسې نه ده
ته ملنگ د خپل خيرات يې
لتوي جلوه د حسن
د خپل عمر آئينه کې

ته اوزه د (ژوند) او (مينې)
دوه مثالونه يو دوه نښې
زه په تا باندي مينه
ته په ځان باندي مين يې

ځې د ورک مقصد په لوري
خو ويريرې له توپانه
له وطنه مساپري يې
لا وتی نه شي له ځانه

دلته نه يې راوستلی
د سپیڅلي مینې لارو
ته ښکلا وو پسي گرځي
خه خبريې له (ښکلا) نه

يو پردیس د تورو شپو يې
خو تيارونه لري کرکه
شوي را پېښ زما په جونگره
چې پناه شي له بارانه

ته ورنه يې زما د مینې
زه ورنه يم ستا د مینې
ته باران او باد نه تښتي
او زه تښتم له جهاننه

ته د (عقل) لاروی يې
زه د (مینې) مساپره
ته وهي دښتي ځنگلونه
زه خپل زړه کې سرگردانه

خې د ورک مقصد په لوري
خو ويريرې له توپانه
له وطنه مساپريې
لاوتی نه شي له خانه

باد هماغسي غوسه دی
لا باران په شرک وريري
د خنگله او وريخو جنگ دی
توري لري راخوري دي

کله شني خانگي شي ماتې
کله اورپه وريخو بل شي
په جونگره کې لا سترگي
د شاعر په زړه خنښيري

نور توان د پردیس نه شته
نه خواب لري د سترگو
پرې کوډگرو کوډې وکړې
ليونی شورا پاخيروي

نور لیدی سترگو ته نه شي
 اړوي مخ بلې خواته
 له جونگرې نه راوځي
 بیا ځنگله ته روانیږي

تور کچکول یې ورنه پاتې
 پنبې لوڅې گریوان څیرې
 لیونتوب او اضطراب کې
 وهي منډې او ورکېږي

بادهماغسې غوسه دی
 لابلاران په شرک ورېږي
 د ځنگله او ورېځو جنگ دی
 توري لري راخوري دي

ناڅرگند لوري ته لاړو
 تش د خو شپبو مېلمه و
 پسې ووت ته نقاشه
 ژاري، لوېږي او پاڅېږي

او چې پرېوځي بیا پرلاره
 بڼکلوي په پستو شونډو
 د لمدو کبلو منځ کې
 تش پلونه ورنه پاتې

په لپمو کې داسې وايي:
"په ټول ژوند د انتظار کې
ای دلندو شپو بخته!
د نیکمرغه شپو عمره!
ولې بېرته رانه لاری؟"

پر دېس لار خو خبر نه شو
په دې راز چې انځور گرې
په جونگره کې دننه
د بنایسته سترگو په ژبه
نور شه نه وو هېڅ ویلي
بې له دې ښکلې سندرې

چې:

«په لویو غرو باندې را تاوشول توپانونه

رڼۍ ورېږي

مه څه دلته شپه وکړه

پاتې شه باران دی»

زمری / ۱۳۷۲